ካፖርቱ

እና

ሌሎች አጫጭር ታሪኮች

(ትርጉም)

በመስፍን ዓለማየሁ

ኩራዝ አሳታሚ ድርጅት
፲፱፻፸፰
አዲስ አበባ

ኩራዝ አሳታሚ ድርጅት
Kuraz Publishing Agency

ስልክ / TEL. 11 27 19   ፖስታ ሣ.ቍ. / P. O. Box 30933

አዲስ አበባ   ADDIS ABABA
ኢትዮጵያ   ETHIOPIA

መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው።
ALL RIGHTS RESERVE

የሽፋን ሥዕል — ስብለ ገብረ ሕይወት

ንግድ ማተሚያ ቤት

መታሰቢያነቷ
ለሻምበል አፈወርቅ ዮሐንስ ይሁን

ማውጫ

አሮጊቷ ገጽ

ፑሽኪን —— 7

ካፖርቱ ………………………………

ጐጐል —— 39

የማልረሳት ልዩ ወጣት ………………………

ኩሮሊንኮ —— 103

ሴማጋ እንዴት እንደ ተያዘ ………………………

ጐርኪይ —— 144

ኩርኔይ ቫሲሊየቭ ………………………

ቶልስቶይ —— 160

በሽለቆው መኻል ………………………

ቼኮቭ —— 198

አሌክሳንደር ፑሽኪን

(1799—1837)

በ1799 ተወለደ ። በጊዜው ተራማጅ አስተሳሰብ የነበረው ፑሽኪን፡ ሕይወቱን ለሩሲያ ሥነ ጽሑፍ ዕድገት ያዋለ በመሆኑ ፣ የሀገሪቱ የመጀመሪያዉ የፈጠራ ጽሑፍ ጠቢብለመባል በቅቷል። የፑሽኪንን የሥነ ጽሑፍ ውጤቶች የምዕራባውያን ባለቅኔዎችና የብዕር ሰዎች ተጽዕኖ የዳሰሳቸው ቢሆንም ፣ አርአያና ምሳሌ ለመሆን በበቁት ፣ በቅኔዉ ፣ በተውኔቱ ፣ በልቦለድና አጫጭር ድርሰቶቹ ጥራቀትና ምጥቀት ፣ ብሔራዊ ባለቅኔነቱን ለማስመስከር ችሏል ። ፑሽኪን በሰፊ የሥነ-ግጥምና የስድ ጽሑፍ አዝመራው አማካይነት ዘመናዊዉን ሥነ - ጽሑፋዊ ቋንቋ ለሩሲያ ያበረከተ ታላቅ የፈጠራ ሰው በመሆኑ ፤ ‘ የሩሲያ ሥነ-ጽሑፍ ታላቁ ጴጥሮስ ’ እያሉ የሚጠሩትም አልታጡም ። የዛሬዋ ሶቪዬት ኅብረት ደራሲያንም ፣ ‘ የሕዝባችን ነፍስ ’ የሚል ስያሜ የሰጡት ያለ ምክንያት አይደለም ። የአርበኝነትን ባሕርይ ፣ ጠንካራ ብሔራዊ ኩራትንና ለሩሲያ ዐፈር ያለውን ጥልቅ ፍቅር ከአብዮታዊ ስሜቶች ጋር በማዋሐድ በቅኔዎቹ ይገልጥ ስለ ነበር ነው። ይህም ስለ ሥራውና ስለ ሕይወቱ በሚተርኩ ገድሎች

በዚህ መጽሐፍ ውስጥ የሚገኙት ዓመተ ምሕረቶች በሙሉ በአውሮፓውያን የዘመን አቆጣጠር ላይ የተመሠረቱ ናቸው ።

ውስጥ ተመዝግቧል። በተለይም በከፍተኛ ስሜት ይደግፈው በነበረው ፣ “ የታኅሣሣውያን ንቅናቄ ” እየተባለ በሚጠራው ፣ የ1825 እንቅስቃሴ ውስጥ ታላቅ ተጋድሎ ላደረጉት አርበኞች ጓደኞቹ መታሰቢያነት የጻፋቸው ቅኔዎች ለዚህ ቋሚ ምስክር ናቸውና ሊጠቀሱ ይገባል ።

ፑሽኪን ኢትዮጵያዊ ደም ነበረው ። በአገራችን በይበልጥ የሚታወቀውም ፣ በኢትዮጵያዊዉ ቅድመ አያቱ በአብርሃም ሃኒባል ታሪክ እንጂ ፣ እምብዛም በኪነታዊ ሥራዎቹ አይደለም ። ወደ አማርኛ ከተመለሱት ጥቂት አጫጭር ታሪኮቹ በስተቀር ዋነኛዎቹ የፑሽኪን የጥበብ ውጤቶች ፣ በተለይም ድንቅ ቅኔዎቹ እስከ ዛሬ በአገራችን ልሳናት አልተተረጐሙም ።

ፑሽኪን ፣ ከሥራዎቹ መካከል የሚበረከቱትን ያቀረበው በሥነ-ግጥምና በአጫጭር ድርሰት ቅርጽ ሲሆን ፣ “ እሮጊቷ ” በሚል ርዕስ በዚህ ቅጽ ውስጥ የቀረበው አጭር ልቦለድ ታሪክ ከግንባር ቀደም ሥራዎቹ አንዱ ነው። ልዩ ተሰጥኦ የነበረውን የዚህን ታላቅ ከያኒ ሥራዎች ፣በተለይም ቅኔዎቹን በርካታ ምሁራንና የሥነ-ጽሑፍ አፍቃሪዎች ዛሬ በመላው ዓለም እንደሚያስተጋቧቸው ሁሉ፣ ይህ አጭር ድርሰትም በመላው ዓለም በልዩ ልዩ ቋንቋዎች ከመተርጐሙም ሌላ በተንቀሳቃሽ ፊልም ተቀርጾ በመታየት ሁለንተናዊ አድናቆትን ያተረፈ ነው ።

የፑሽኪን መጨረሻ ድንገታዊና የሚያሳዝንም ነበር። ለአንዳንድ ምክንያቶች የተነሣ ፣ ዳንቴስ ከሚባል ሰው ጋር የከረረ አለመግባባት ይፈጠርና ሁለቱ ጠበኞች በተኩስ ለመፋለም ይወስናሉ። እኒህ ባላሰቦች የካቲት 8 ቀን 1837 ባደረጉት የተኩስ ፍልሚያ የ38 ዓመቱ ጉልማሳ ደራሲ በሲጋንቱ ተቀጨ ።

እሮጊቷ

በፈረሰኛ ዘቦች ምድብ ውስጥ መኮንን በሆነው በናሩምቭ መኖሪያ ቤት ውስጥ የካርታው ጨዋታ ሲቀልጥ አድሯል ። ቁማሩ ከቶኛ በመሟሟቂ የተነሣ ፣ ረጅሙ የክረምት ሌሊት መገባደዱ ለተጨዋቾቹ አልታወቃቸውም ። ለእራት ተዘጋጅቶ የነበረውን ምግብ ለመብላት ምድረ ቁማርተኛ በማዕዱ ዙሪያ ሲቀመጡ ከንጋቱ ዐሥራ አንድ ሰዓት ሆኗል ። በሌሊቱ ጨዋታ ያሸነፈው የቀረበለትን ምግብ ደኅና አድርጐ ይጠርጋል ። ያልቀናው ወገን ደግሞ ሳህኑን በደረቅ ዐይኑ እያየ ቀልቡ ባከኖ ፣ የሚያደርገው ጠፍቶት በሐሳብ ወጀብ ይንገላታል ። ብቻ ሻምፓኝ በጠርሙስ ቀርቦ ስለ ነበር ፣ ቀስ በቀስ ጨዋታው እየደራ ሲሔድ፣ ሁሉም በአንድነት ማውካካት ቀጠሉ ።

“ ታዲያስ ሱሪይን ፣ እንዴት ነበር ዛሬ ? ” የቤቱ ባለቤት ከእንግዶቹ ላንደኛዉ ጥያቄውን አቀረበ ።

“ ምን ታዲያስ ትለኛለህ ! ቀልጨልሀ ። የኔ በየዕለቱ መክሰር ልምድ እየሆነ መጥቷል . . . አሁንስ በተፈጥሮዬ ዕድለ - ቢስ ነኝ ወደሚለውም ዕምነት እያዘነበልኩ ነው ። ለነገሩ እንኳ ሁልጊዜ የምመድበው ገንዘብ መጠንኛ ነው ። ስሜወትም ረጋ ለማለትና ስሜቱን ለመ

ቆጣጠር እሞክራለሁ ። ይሁን እንጂ አንድም ቀን ቀንቶኝ አያውቅም ። ”

“ እኔስ እንዲያው የኸርማን ነገር ብቻ ነው የሚያስደንቀኝ ” አለ ከካርታ አፍቃሪዎቹ እንደኛዉ ፤ የመሐንዲስ ሻለቃ ባልደረባ ወይሆን አንድ ወጣት መኮንን በጣቱ እየጠቆመ ። “ ይገርማችሁዋል ። ኸርማንን ካወቅሁት ጊዜ ጀምሮ ቁማር ሲጫወት ቀርቶ ካርታ የሚባል በእጁ ሲነካ አይቸው አላውቅም ። ሌሎቻችን ስንጫወት ከመመልከት በቀር በውርርድ እንኳን ጣልቃ አይገባም ። በማየት ከሆነ ግን ሌሊቱንም ቢሆን ያነጋል ። ”

“ ሰዎች ካርታ ሲጫወቱ ማየት ያረካኛል ” አለ ኸርማን ቀበል አድርጎ ። “ ነገር ግን የተትረፈረፈ ሀብት አገኛለሁ በሚል አጉል ተስፋ ለሕይወት አስፈላጊ የሆነ ነገር ለማጥፋት ስለማልሻ አልጫወትም ። ”

“ ነገር ነገሩ እንኳን ወዲህ ነው ። ኸርማን ጀርመናዊ ስለሆነ ፤ ገንዘብ ለመቆጠብ ሲል ይመስለኛል የማይጫወተው ” አለ ቶምስኪ ። “ በነገራችን ላይ አንድ ነገር ላጫውታችሁ . . . የካርታ ጉዳይ ሲነሣ ፤ ሁልጊዜ ግራ የሚገባኝ የሴት አያቴ የአና ፌዶሮቭና አስደናቂ ነገር ብቻ ነው ” ሲል ቀጠለ ።

“ እንዴት ? . . . ምን ? . . . ” በማለትና በአንድ ድምፅ በመጮህ እንግዶቹ የተደራረበ ጥያቄዎችን አቀረቡለት ።

“ አያቴ የካርታ ጨዋታ የሚባል ነገር ለምን እንዳስጠላት እስከ ዛሬ በፍጹም ሊገባኝ አልቻለም ” አለ ቶምስኪ ።

“እና ፤ ታዲያ ላንተ ትልቅ ታሪክ የሆነብህ ምን ነው ? የሰማኒያ ዓመት አሮጊት ካርታ ተጫወቱ ፤ አልተጫወቱ

ምንድነው የሚያስደንቀው ? ” ናሩሞቭ ጥያቄውን አቀረበ ።

“ እውን ፤ እስከ ዛሬ ስለ ሴት አያቱ ምንም ዐይነት ታሪክ ሲነገር አልሰማህም ማለት ነው ? ” ሲል ቶምስኪ የጥርጣሬ ጥያቄውን ለናሩሞቭ አቀረበ ።

“ ኧረ ምንም ! ” ናሩሞቭ እንደ መደንገጥ ብሎ በጥሞና መለሰ ።

“ ሁላችሁም የማታውቁት ከሆነ ብነግራችሁ ደስ ይለኛል ” አለና ጀመረ ቶምስኪ ። “ የዛሬ ስድሳ ዓመት ገደማ ነው ይባላል ። ሴት አያቴ ከባሏ ጋር ወደ ፓሪስ ትሔዳለች ። በዚያን የወጣትነቷ ጊዜ በውበቷ ወደር የለሽ ፤ በአለባበሷ ሽቅርቅር ነበረችና ፤ ፓሪስ እንደ ደረሰች አድናቂዎቿ ይበዛሉ ። በየደረሰችበት ሁሉ የሚሰጣት ክብር ልዩ ይሆናል ። እንዲያውም ውበት አፍቃሪዎቹ ፈረንሣውያን ‘ የመስኮቪ ቬኑስ ’ የሚል ቅጽል ስም እስከ መስጠት ይደርሳሉ ።

“ ብዙዎቻችሁ እንደምታውቁት ፤ በነዚያ ዘመናት ትንጡ ወይዛዝርት ‘ ፋሮ ’ የሚባል የካርታ ጨዋታ ያዘወትሩ ነበር ። ታዲያ የኔም አያት አንድ ቀን ፤ ከኦርሌንሱ መስፍን ጋር ካርታ ተጫወተችና የማሸነፍ ነገር ሳይሳካላት በመቅረቱ ፤ ያላትን ገንዘብ አሟጣ ጨረሰች ። እንዲያውም ዕዳ ውስጥ በመግባቷ ፤ ቆስ ጠርታ ወደ ማረፊያዋ ተመለሰች ። ማረፊያ ቤታዋ እንደ ደረሰችም ለባሏ—ለወንዱ አያቴ ማለት ነው—በካርታ ጨዋታ መረታቷን ገልጣ የቀረውን ዕዳ በአስቸኳይ እንዲከፍል አዘዘችው ።

“ ይገርማችሁዋል ! ወንዱ አያቴ ለሴቷ አያቴ ባል ሳይሆን የሎሌ ያህል ነበር ። እንደ እንዳች መቅሠፍት ፤ እንደ እንዳች ክፉ ልክፍት ነበር የሚፈራት ። ይሁን እንጂ ፤

ስለ ቁማርና ስለ ኪሣራው በሰማ ጊዜ ፥ ራሱን ለመቆጣጠር አልቻለም ። አበደ ። በደም - ፍላት ተቆጣ ። ቲማ እለ፥ እሳት ለብሶ እሳት ጉርሶ ። እንደ ወትሮው ደካማና ታዛዥ ሊሆንላት አልቻለም ። ወዲያው የሒሳብ ማስሊያውን አንሣና ወደ ፓሪስ ከመጡ ጊዜ ጀምሮ ስላባከኑት ገንዘብ መጠን በመግለጽ በቁማር የመጣ ዕዳዋን እንደማይከፍል ለትጨውን ነገራት ። ሴቷ አያቴ ግን ኃይለኛና እልኸኛ ነበረችና በዚህ ምላሽ ይበልጥ በመናደዷ ፥ የወንድ አያቴን ጆሮ ግንድ በጥፊ አታጥላ ዐይኑን ላለማየት ከመኝታ ክፍሏ አባረረችው ።

“ በተከታዩ ቀን ወንዱ አያቴ ሒሳቡን ለውጦ እንደሆን በማለት ጥያቄዋን እንደገና ብታቀርብም አልሆንላትም ። በምንም ዐይነት ሒሳቡን ልታስቀይረው እንደማትችል የተረዳችው አያቴ ግራ ተጋብታ ፥ የምታደርገው ጠፍቷት ፥ ከዕዳዋ ተፋጥጣ ቁጭ አለች ።

“ በመጨረሻ በዚያው በፓሪስ ከተማ ይኖር የነበረ አንድ ወዳጅዋ የሆነ ሰው ትዝ ይላታል ። ሳን ዠርማ ይባላል ። ብዙ ጥበባዊና አስደናቂ ሥራዎችን የሚፈጽም በመሆኑ በመላው ዓለም ሰፊ ዝናን ያተረፈ ነበር ። ምናልባትም እናንተም ስሙንና ዝናውን ሰምታችሁ ይሆናል ። የሰው ፍቅር ያለውና ተግባቢም ነበር ይባላል ። ታዲያ ሴት አያቴ እስከ ዛሬ ድረስ ነፍሷ ምንጥት እስኪል ይህን ሰው ትወደዋለች ። እሷ ፊት ስሙን በክፉ ቀርቶ በደግ እንኳን ማንሣት አይቻልም ። ሳን ዠርማ ባለብዙ ገንዘብ በመሆኑ ድንገት ቢረዳኝ ብላ ፥ በዚያን በጭንቀቷ ወቅት ሴት አያቴ ማስታወሻ ጽፋ እንዲያነጋግራት ትልክበታለች ።

“ ሽማግሌው ሳን ዠርማ መልእክቱ እንደ ደረሰው ወደ ሴት አያቴ ዘንድ ይሔዳል ። በጣም ተበሳጭታና አዝና ያገኛታል ። እርሷም የገጠማትን ሁኔታ በዝርዝር ትነግረውና ዕዳዋን በመክፈል ፥ ከደረሰባት ውርደት ለመዳን የመ

ጨረሻ ተስፋዋን የጣለችው በእርሱ ላይ መሆኑን ትገልጥለታለች ።

“ ሽማግሌው ፥ በነገሩ ለጥቂት ጊዜ ካሰበበት በኋላ ፥ ‘ ይህን በዕዳ የሚፈለግብሽን ያህል ገንዘብ ላበድርሽ እችላለሁ ። ይሁን እንጂ ያው ዞሮ ዞሮ ዕዳ ስለሚሆንብሽ ፥ ለኔ ለመክፈል ስትጋይ ደግሞ ፥ ሌላ ጭንቀት ውስጥ መውደቅሽ አይቀርም ። ስለዚህ የተሻለ አማራጭ የሚሆነው ቁማር ጨዋታውን በመቀጠል ዕዳሽን መክፈል ነው ’ ይላታል ።

“ ሴቷ አያቴ ግን ቀበል ታደርግና ፥ ‘ ሒሳቡ እንኳ ደግ ነበር ። ነገር ግን እንኳንስ ለቁማር መጫወቻ የምመድበው ይቅርና ፥ ለውሎ የሚሆን ሰባራ ሳንቲም በጄ የለም ’ ስትል ትገልጽለታለች ። ”

“ ጥበበኛው ሳን ዠርማንም ፥ ‘ ገንዘቡን ለመመለስ ለሚደረገው ጨዋታ ምንም የመነሻ ገንዘብ አያስፈልግም ። የምንጠቀመው በሌላ ዘዴ ነው ’ ይልና አንድ ብርቱ ምስጢር ለሴት አያቴ ይነግራታል ። ”

በዚህ ጊዜ ፥ የናሩሞቭን መኖሪያ ቤት የሞሉት ወጣት ቁማርተኞች የታሪኩን መጨረሻ ለመስማት ከመጠን በላይ አቀበቀቡ ። ጉጉታቸው ከመጀመሪያው የባሰ ሆነ ። ቶምስኪም ፒፓውን አያይዞ ጢሱን እንደ ማገና ታሪኩን በርጋታ ቀጠለ ።

“ በዚያን ምሽት ፥ ሴት አያቴ ቬርሳይ ወደሚገኘው ዝነኛ የቁማር ሥፍራ አመራች ። ባለፈው ምሽት ከረታት የኦርሊዎ መስፍን ጋር ተገናኘች ። በቀጥታ ወደ ጉዳይዋ በመግባት የሚፈለግባትን ገንዘብ ያልያዘች መሆኑን ገልጻ ፥ ለዚህም ምክንያት የፈጠረችውን አጭር ታሪክ በማቅረብ ካሳመነችው በኋላ ፥ ለምሽቱ የዱቤ ቁማር ተቀመጡ ። ሴት አያቴ ፥ በሳን ዠርማን በተሰጣት ምክር በመጠቀም ሦስት

ካርታዎችን መርጣ በቅደም ተከተል በየተራ ተጫወተ ችባቸው ። በሦስቱም ካርታዎች መደዳውን በማሸነፍ የተ ዘፈቀችበትን ዕዳዋን በመክፈል ነጻ ከመሆንዋም በላይ ፣ ትርፍ ገንዘብ ይዛ ቤቷ ገባች ። ከዚህ ቀን በኋላም ቁማር የተባለ ነገር እርም ብላ አቆመች ። እንኳንስ ልትጫወት ይቅርና ካርታ የተባለ በሆረበት ላትዞር መሐላዋ ሆነ ” ሲል ቶምስኪ ታሪኩን ደመደመ ።

“ ይሄ ተራ ያጋጣሚ ዕድል ነው ” በማለት ከእ ንግዶቹ አንደኛው አስተያየቱን ጣል አደረገ ።

“ ያፍ ታሪክ ... ተረት እንጂ ሌላ ምንም አይ ደል ! ” አለ ቁማር የማይወደው ጀርመናዊው ኼርማን ።

“ ምናልባት በአያትህ ካርታዎች ላይ ምልክት ተደ ርጉባቸው ሊሆን ይችላል ። ” ሌላው የቤቱ አስተያየት ነበር ።

“ በጭራሽ አይደለም ” ብሎ ቶምስኪ መልሱን በኩራት ሰጠ ።

“ በጣም የሚያስደንቅ ነው ! ” ሲል አስተናጋጁ ናሩሞቭ ቀበል አደረገው ። “ በተከታታይ ለመርታት ስለሚ ያስችሉ ሦስት ጓደኛ ካርታዎች የሚያውቁ አያት እያሉህ አንተ ግን ስለ ምስጢሩ ምንነት ቅንጣት ነገር አለማወቅህ በጣም የሚያስደንቅ ነው ” አለው ።

“ እውነትም ምስጢሩን አለማወቁ ያስደንቃል ። ይሁን እንጂ ፣ ነገሩ እንዳሁ ቀላል አይደለም ። ” ቶምስኪ ማስረዳት ይጀምራል ። “ ቤት አያቱ አራት ወንድ ልጆች ነበሯት ። አንዱ የኔ አባት ነው ። እንደ አጋጣሚ ሆኖ አራ ቱም ልጆቿ የለየላቸው ቁማርተኞች ነበሩ ። ቤት አያቱ ግን የካርታዎቹ ምስጢር የሚጠቅማቸው መሆኑን ብታ

ውቅም እንኳን ለአንዳቸውም አልገለጸችላቸውም ። ይህን በመሐላ ጭምር የነገረኝ አጐቴ ኢቫን ኢሊች ነው ። የሚገርመው ግን ለቤተሰባችን ምንም ዝምድና ለሌለው ለቻፕሊትስኪ ፣ አያቴ የካርታዎቹን ምስጢር ገልጻለታለች ይባላል ። መቼም ከመካከላችን ሟቹን ቻፕሊትስኪን የማያስታውስ ያለ አይመስለኝም ። በሚሊዮን የሚቆጠር ገንዘቡን በቁማር እውድሞ በድኅነት ሲማቅቅ የኖረ ሰው ነውና ሁላችሁም ታውቁታላችሁ ።

“ ታዲያ ፣ ይኸው አሲዳም ቻፕሊትስኪ አንዴ ፣ በወ ጣትነቱ ጊዜ ነው ፣ ሦስት መቶ ሺህ ሩብል በቁማር ያሟጥና ባዶ እጁን እጨብጭቦ ቁጭ ይላል ፣ ከፉኛ ተስፋ ይቆርጣል ። አያቴ ፣ እብዛኛውን ጊዜ ወጣቶች በብኩንነታቸው ለሚ ደርስባቸው ችግር የማትጨነቅና ርኅራኄ የሌላት ብትሆ ንም ፣ በቻፕሊትስኪ ላይ የደረሰው ሁኔታ ግን በጣም አሳ ዘናት ። በዚህ ምክንያት ቻፕሊትስኪ ገንዘቡን ካስመለሰ በኋላ ፣ ለወደፊቱ ቁማር የሚባል ባለበት ድርሽ እንዳይል አስጠንቅቃ ፣ የሦስቱን ካርታዎች ምስጢር ትነግረዋለች ።

“ ቻፕሊትስኪ በቀጥታ ወደ ቁማር ቤት ይሔዳል ። ቤት አያቴ በነገረችው መሠረት የመጀመሪያውን ካርታ በመሳብ ፣ ሺህ ሃምሳ ሺህ ሩብልስ* ይመድባል ። ያሸንፋል ። በሁለቱ ካርታዎች አከታትሎ በመጫወትም ተበልቶ የነ በረ ገንዘቡን በሙሉ አስመልሶ ትርፍም ያገኛል ።”

ቶምስኪ ንግግሩን ሲፈጽም ፣ የምግቡን ጠረጴዛ የከበበው ቁማርተኛ ሁሉ ፣ በነገሩ ተማርኮ በመፍዘዝ ይመ ለከተው ነበር ። በመጨረሻም ፣

---

* ሩብል ፣ የሶቪየት ኅብረት ገንዘብ ነው ። አንድ ሩብል ዛሬ ሦስት የኢት/ብር ገደማ ይመነዝራል ።

" እንግዲህ ለዛሬ የሚበቃን ይመስለኛል ። ለዐሥራ ሁለት ሰዓት ሩብ ጉዳይ ስለሆነ መተኛቱ አይከፋም " በማለት ቶምስኪ ሒሳቡን ደመደመ ።

ወጣቶቹ ፣ በየብርጭቆአቸው ውስጥ ያለውን መጠጥ ጨላልጠው እያዛጉ ሲበታተኑ ፣ የንጋት ብርሃን ክፍሉን ወገግ አድርጎት ነበር ።

— 2 —

አሮጊቷ የቶምስኪ አያት በመልበሻ ክፍሏ ውስጥ ፣ ከመስተዋቱ ፊት ለፊት ተቀምጣለች ። ሦስት ደንገጡሮቿ ዙሪያዋን ከበው ያጊያጊጡዋታል ። አንዷ የጽጉር ማስያዣዎች ፣ ሌላዋ ቅባትና መኳኳያ ይዛ ቆማለች ። ሦስተኛዋ ደግሞ፡ፍም የመሰለ ቀይ ጥብጣብ ያለው የቤት ባርኔጣ አንጠልጥላለች ። በአሮጊቷ ገጽ ላይ የወጣትነቷ ጊዜ ውበት ለዐመል ያህል እንኳን አይታይም ። ሙልጭ ብሎ ረግፏል ። በአፍላነቷ የነበሩት የውበት ጸዳልና ትኩስ ሙቀት በእርጅና መሥመሮችና ቅዝቃዜ ከተተኩ በጣም ረጅም ጊዜ ሆኗል ። የቀራት ነገር ቢኖር ፣ ከብዙ ዘመናት ጀምሮ በየዕለቱ ስትፈጽመው የኖረችው የመጊያጊያጥ ልምዷ ብቻ ነው ።

በየቀኑ ለመተጣጠብ ፣ ለመኳኳል ፣ ለመቀባባትና ለመከሸን የምታጠፋው ጊዜና የምታባክነው ጉልበት ፣ በወጣትነቷ ጊዜ—ከስድሳ ዓመታት በፊት—ከነበረው ቅንጣት አልተለወጠም ። ከአሮጊቷ ቆልፍ ብሎ አንዲት ወጣት ኰረዳ ከመስኮቱ አጠገብ ተቀምጣለች ። ከአሮጊቷ ጋር የምትኖርና የቅርብ ረዳቷ ናት ።

" እንደ ምን አደሩ አያቴ ! " ወጣቱ መኰንን ፖል ቶምስኪ ወደ ክፍሉ እየገባ ሰላምታውን አቀረበ ። " ጤና ይስጥልኝ ወይዘሪት ሊዝ . . . የዛሬው አመጣጤ አንድ ነገር እንዲያደርጉልኝ አያቴን ለማስቸገር ነው " አለ ።

" ምንድነው የምትሻው ፖል ? " አለች አሮጊቷ ፣ ድክም ባለ ድምፅ ።

"አንድ የቅርብ ጓደኛ አለኝ ። ዓርብ ማታ በሚደረገው ግብዣ ላይ ተገኝቶ ከእርስዎ ጋር እንዲስተዋወቀው መልካም ፈቃድዎን ነው የምጠይቀው ። "

" ታዲያ ምናለ ! ለዚህ ነው ጭንቁ ? . . . በቀጥታ ወደ ግብዣው ቦታ አምጣውና ከኔም ጋር እዚያው ታስተዋውቀዋለህ ። " አሮጊቷ በሰለቸ አንደበት መልሱን እንደ ዘበት ወርወር አደረገችና ፣ የጀመረችውን መጊያጊያጥ ለማጠናቀቅ ፣ በሦስቱ ደንገጡሮቿ ታጅባ በመጋረጃ ወደ ተከለለ ሌላ ክፍል ገባች ። ቶምስኪና ወጣቷ ሊዝ ብቻቸውን ቀሩ ።

" ማንን ነው ከአያትህ ጋር ለማስተዋወቅ የፈለግኸው ? " ወጣቷ ሊዛቬታ ኢቫኖቭና ድምጿን ለስለስ አድርጋ ጠየቀች ።

" ናሩሞቭ የሚባል ነው ። ታውቂዋለሽ ? " ቶምስኪ በጥያቄ መለሰላት ።

" አላውቀውም ። ለመሆኑ ወታደር ነው ሲቪል ? "

" ወታደር ። "

"ተዋጊ መሐንዲስ ? "

" አይደለም ፣ ፈረሰኛ ነው ። ግን መሐንዲስ የሚለውን ከምን አመጣሽው በይ ? "

ጠባቷ ለጀገረድ በመጠኑ ሣቅ አለች ። መልስ ግን አልሰጠችውም ።

ቶምስኪም መልሱን ሳይጠብቅ ፣ ከአሮጊቷ የመልበሻ ክፍል ወጣ ።

ሊዛቬታ ኢቫኖቭና በመልበሻ ክፍሉ ውስጥ ብቻዋን ቀረች ። በእጅዋ የያዘችውን ጥልፍ ለጥቂት ጊዜ ስትተበትብ ቆየችና ድንገት ሳይታወቃት ዐይኖቿን ከሥራዋ ላይ ነቅላ ፣ በሐሳብ ቅዝዝ በማለት በመስኮቱ በኩል ታስተውል ጀመር ። ወዲያው አንድ ሎጋ መኮንን ፣ የመሐንዲስ ክፍል መለዮና የደንብ ልብሱን ለብሶ ፣ ባሻገር ከሚታየው ጕዳና ከንደኛው ጥጋት በኩል ብቅ አለ ። የሊዝ ጉንጮች ድንገት ፍም መሰሉ ። አንገቷን ሰበር አድርጋ በሥራዋ ላይ አቀረቀረች ። ወዲያው አሮጊቷ በእማዱ ልብሶች ተሸትራ ከመጋረጃው ጀርባ ብቅ አለች ።

“ ሊዛቬታ ፣ ለሽርሽር ወጣ ስለምንል ፣ ሠረገላው እንዲቀርብ ትእዛዝ ስጪ ” አለቻት ። ሊዝ የምትሠራውን ጥልፍ ወደ ጐን አኖረችና ከተቀመጠችበት ተነሥታ ዕቃዎቿን መሰብሰብ ጀመረች ።

ሊዛቬታ ኢቫኖቭና ከጥቂት ደቂቃዎች በፊት በመስኮት በኩል የተመለከተችው መልከ ቀና የተዋጊ መሐንዲስ መኮንን ፣ በየዕለቱ ከቤቱ ባሻገር መንገዱ ላይ እየተገተረ የአሮጊቷን መኖሪያ ማስተዋል ከጀመረ ብዙ ቀናት ዐልፈውታል ። ሊዛ ፣ ይህን የደስ ደስ ያለው መኮንን በሌላ አጋጣሚና ቦታ ባታውቀውም ፣ በየዕለቱ ከቤታቸው ባሻገር ቆሞ እያሌ ሰዓቶችን ባሳለፈ መጠን በርሷም ላይ ልዩ ስሜት እያሳደረባት ሔደ ። ከዚያ ጊዜ በፊት የማታውቀው ዐይነት ስሜት ስለ መኮንኑ ይሰማት ጀመረ ። ለብዙ ቀናት መኮንኑን ወደ ቤታቸው አካባቢ የሚያመጣው ምክንያት

ግልጽ ሳይሆንላት ቢቆይም ፣ በመጨረሻ የመኮንኑ ዐቢይ ዓላማ እሷን መፈለግ እንደሆነ ከልቧ አመነችበት ። አንድ ቀን ጢት መኮንኑ በተለመደው ቦታ እንደ ቆመ ፣ ሊዛ ለመጀመሪያ ጊዜ ሞቅ ያለ ፈገግታዋን ጋበዘችው ።

ይህ በየቀኑ በአሮጊቷ መኖሪያ ላይ አፍጥጦ የሚውለው መኮንን ጀርመናዊው ኸርማን ነው ። የካርታ ጨዋታ ደስ ቢለኝም እንኳን በቁማርነቱ ስለማልወደው ፣ ለመጫወት አልሻም የሚለው ኸርማን ፣ ቶምስኪ የአሮጊት አያቱን ሦስት ካርታዎች ታሪክ ሲያወጋ ከሰማበት ሌሊት ጀምሮ ስለ ካርታ ጨዋታ የነበረው አስተያየት ተለውጦዋል ። የእነዚያን ሦስት ካርታዎች ምስጢር ለማወቅና ፣ ቢቻለውም ሊጠቀምባቸው የመፈለግ ስሜቱ ከዚያን ጊዜ ወዲህ ክፉኛ ተንግሥሦቷል ።

“ እኒያ አሮጊት የካርታዎቹን ምስጢር ቢገልጡልኝ ምንኛ መልካም በሆነ ነበር ” አለ ኸርማን ፣ ታሪኩን ከቶምስኪ ከሰማ በኋላ አንድ ቀን ለብቻው ሆኖ ። “ አሮጊቷ ዘንድ በቀጥታ ሔጄ ብጠይቃቸው ፣ የካርታዎቹን ምስጢር ሊገልጡልኝ ፈቃደኛ የማይሆኑበት እንዳችም ምክንያት ሊኖር አይችልም ። የብዙ ገንዘብ ባለቤት ለመሆን ያለኝን ፍላጐትና ምኞት ሁሉ በዝርዝር ብነግራቸውና አጥብቄ ብለምናቸው ሊያዝኑልኝም ይችላሉ ” ሲል አሰበ ፣ ብቻውን ከሕሊናው ጋር እየተሟገተ ።

ይህን ሐሳቡን አውጥቶ አውርዶ በሰፊው አውጠንጥኖ ሲያበቃ ፣ የቶምስኪን አያት ለመተዋወቅና የፍላጐቱን ለመጠየቅ የግሉን ውሳኔ አሳለፈ ። በዚህም መሠረት ነበር ፣ በየቀኑ ወደ አሮጊቷ መኖሪያ አካባቢ እየሔደ ተገትሮ መዋል የጀመረው ። እንዳጋጣሚ ሆኖ ከቤቱ ፊት ለፊት በሚቆምባቸው ቀናት ሁሉ ፣ ሊዛን ከመስኮቱ አጠገብ ተቀምጣ ያያታል ። የቤት ልጅ መሆኗ ይገባዋል ። ከዚያች መልከ

ቀና ልጅ ጋር ወዳጅነት ቢመሠርት ደግሞ ፣ ወደ አርጊቷ ዘንድ ቀርቦ ለመተዋወቅና ጥያቄውን ለማቅረብ መንገዱ ይበልጥ ቀና እንደሚሆንለት ይገምታል ። ስለዚህ የቅድሚያ ትውውቁን ከሊዛ ጋር ለማድረግ ወሰነ ።

አንድ ቀን ፣ ሊዛና አርጊቷ ለሽርሽር ወደ ውጭ ለመሐድ ከቤት ወጥተው መንገድ ዳር በመቆም ሠረገላው እስኪቀርብ ይጠብቃሉ ። ሠረገላው ቀርቦ አርጊቷ ቀድማ ወደ ሠረገላው ስትገባ ፣ ሊዛ ወደ ኋላ ቀረት ብላ ነበርና በእጅዋ መዳፍ ውስጥ አንዲት ወረቀት ሽጉጥ ሲያረግላት ተሰማት። ወረቀቱን በእጅዋ ውስጥ ያስቀመጠውን ሰው ለማየት ዞር ስትል ፣ ለብዙ ቀናት በመስኮት በኩል በሩቅ ሲታየው የቆየችው ወጣት መኮንን አጠገቧ ቆሟል ። ሊዛ የመሸበርም ሆነ የሌላ ስሜት ምልክት ሳታሳይ ወረቀቱን በእጅ፣ ሹራቧ (ጓንቷ) ውስጥ ሻጥ አድርጋ ቀልጠፍ በማለት ወደ ሠረገላው ገባች ።

ከሽርሽሩ መልስ በኋላ፣ ሊዛ በፍጥነት ወደ መኝታ ክፍሏ ገብታ የኸርማንን ወረቀት አወጣች ። መልእክቱን ለማወቅ ቸኩላ ነበረና የተጣጠፈውን ወረቀት በፍጥነት ዘረጋግታ ንባብ ጀመረች ። ደብዳቤዉ ኸርማን ለመልከ ቀናዋ ጉብል ያለውን አክብሮትና ፍቅር በሚገልጹ ቃላት የተሞላ ነው ። ጽሑፉ በሙላ ከአንድ በጀርመንኛ ቋንቋ የተጻፈ ዕውቅ ልቦለድ ውስጥ ተቆንጽሎ የተገለበጠ ነበር። ሊዛ ግን ይህን አታውቅም ነበርና ፣ ጽሑፉ የራሱ የኸርማን መስሏት ፣ በወጣቱ መኮንን የሥነጽሑፍ ችሎታና መልእክቱ ስለ ተቀነባበረበት ቋንቋ ውበት ክፉኛ ተደነቀች ።

በደብዳቤዉ ደስ የተሰኘችው ሊዛ ወዲያውኑ መልስ ጻፈች ። በተከታዩ ቀን ኸርማን በተለመደ ሥፍራው እንደ ቆመ ፣ ሊዛ ወረቀቷን በመስኮቱ በኩል ጣል አደረገቻት ። በጉጉት ይጠባበቅ የነበረው መኮንን፣ ወዲያውኑ መንገዱን

አቋርጦ ወደ ቤቱ ጥግ ቀረበና ወረቀቷን ብድግ አድርጎ በአካባቢው ወደምትገኝ አንዲት ሱቅ በመግባት ማንበብ ጀመረ ።

ከሦስት ቀናት በኋላ ሌላ ደብዳቤ ለሊዛ ደረሳት ። ሁለተኛዉ ደብዳቤ የመጣላት በአንዲት ትንሽ ልጅ አማካይነት ነበር ። መልስ ግን አልሰጠችውም ። ይሁን እንጂ ኸርማን አመቺ በሆኑ መንገዶች ሁሉ እየተጠቀመ ደብዳቤዎች በተከታታይ መላኩን ቀጠለ ። በደብዳቤዎቹም ዘወትር የሚገልጠው በቅድሚያ ለሊዛ ያለውን ፍቅርና አድናቆት ሲሆን ፣ ከዚያ በማያያዝ ደግሞ፣ ፍላጐቱን ከግብ ለማድረስ ይረዳው ዘንድ የሩቅ ትውውቃቸው በቅርብ ግንኙነት እንዲጠናከር፣ በግልና በቅርብ ሊያገኛት የሚችልበትን ቀጠሮና ቦታ እንድትገልጥለት ይጠይቃል ።

ኸርማን ፣ ለደብዳቤዎቹ መልስ ባያገኝም ያለ መሰልቸት ደብዳቤዎች መላኩን ቀጠለ ። አንድ ቀን ጥያቄዉ መልስ አገኘ ። ሊዛ በቅርብ ልትገናኘው ፈቃደኛ መሆኗን የሚገልጠው ደብዳቤዋ ደረሰው ።

“ ዛሬ ማታ ” ይላል ፣ ሲናፍቀው የቆየው የሊዛ ደብዳቤ ፣ “ ዛሬ ማታ የ . . . አገር አምባሳደር በሚያደርጉት የዳንስ ግብዣ ላይ ለመገኘት ፣ ከእማማ ጋር አምባሳደሩ መኖሪያ እንሔዳለን ። በዚያም እስከ ሌሊቱ ስምንት ሰዓት እንቆያለን። እኛ ወደ ግብዣ እንደ ሔድን የቤቱ ውስጥ ሠራተኞችና አሽከሮችም በሙሉ ወደ የመኖሪያቸው ይሔዳሉ ። የሚቀር ሰው ቢኖር ዘበኛው ብቻ ነው ። እሱም ቢሆን ወደ ክፍሉ ሔዶ ዐረፍ ይላል እንጂ ፣ በሩ ላይ ተገትሮ አያመሽም ። ስለዚህ ለመገናኘት አመቺ ሁኔታ ይኖረናል ። ወደ ቤት ውስጥ የምትገባበትም ዘዴ እንዲህ ነው ።

“ ልክ ከምሽቱ 5 ሰዓት ተኩል ሲሆን ትመጣለህ ። ዋናውን የቤቱን በር ከፍተህ በመግባት ወደ ፎቅ ትወጣለህ ። ድንገት ሰው ቢያጋጥምህ ቀልጠፍ ብለህ እግምግን እንደ ምትፈልግ ተናገር ። በቤት ውስጥ አስመኖሯንና ግብሯ በታ መሐዷን ስለሚነግሩህ ፣ ምንም ችግር ሳይገጥምህና ሳይንቃብህ ፣ ይቅርታ በመጠየቅ ተመልሰህ ለመውጣት ትችላለህ ። ነገር ግን ምንም እንደማይገጥምህ እምናለሁ ። ስለዚህ ፎቁ ላይ ከወጣህ በኋላ ፣ ከአዳራሹ በስተግራ በኩል በማምራት ወደ አሮጊቷ መኝታ ክፍል ትደርሳለህ ። ክፍሉ ውስጥ ስትገባ በመጋረጃ የተከለሉ ሁለት በሮችን ታገኛለህ ። በስተቀኝ ያለው ወደ አሮጊቷ የጥናትና የንባብ ክፍል የሚያስገባ ስለሆነ ፣ እርሱን በመተውበስተግራ ያለውን ከፍተህ ወደ ውስጥ ዕለፍ ። እዚያም በምታገኛት ደረጃ ወጥተህ የምትደርስበት የኔ መኝታ ክፍል ነው ። በዚህ ሁኔታ ገብተህ እክፍሌ ውስጥ ቁጭ ብለህ ከግብገርው እስክንመለስ በትዕግሥት ትጠብቀኛለህ ። ”

ኸርማን የቀጠሮዉ ሰዓት ሲደርስ ፣ ንፋስ እንደሚያርገበግበት ቅጠል የሥራ አካሉ ይንዘፈዘፍ ጀመር ። ሳያውቀው ሁለመናው ተርበተበተ ። ይሁን እንጂ ፣ ምንም እንኳን መንፈሱና አካሉ ቢረበሽም ፣ ሰረጅም ጊዜ የደከመበት ዓላማውን ከግብ ማድረስ ስላለበት ፣ ጊዜ ሳያባክን አካሉን አረጋግቶና ስሜቱን ተቆጣጥሮ ወደ አሮጊቷ መኖሪያ አመራ ። ሊዛቬታ ኢቫኖቭና የሰጠችውን መመሪያ ቅደም ተከተሉን ሳያዛንፍ ተግባራዊ እያደረገ በዋናው በር በማለፍ ፣ በሌሎቹ ክፍሎች አቀራረጦ እንድም ነገር ሳይገጥመው፣ ምንም ግር ሳይለው አሮጊቷ መኝታ ክፍል ደረሰ ። መኝታ ክፍሉ ውስጥ ከገባ በኋላ ግን ፣ የሊዛን መመሪያ ከዳር ለማድረስ እምብዛም አልተጨነቀም ። በደብዳቤዉ መሠረት በቀጥታ ወደ ሊዛ መኝታ በማምራት

ፋንታ ፣ሐሳቡን ቀይሮ፣በአሮጊቷ ክፍል ውስጥ በሚገኝ ከግድግዳው ጋር አብሮ በተሠራ የልብስ ማስቀመጫ ቁም ሣጥን ውስጥ ገብቶ ተደበቀ ።

ሰዓቱ ቆሎ አልደረሰ አለው ። ኸርማን ቁም ሣጥኑ ውስጥ ሆኖ የአሮጊቷን መምጣት በጉጉት ይጠባበቃል ። በመጨረሻ አንድ ሠረገላ ወደ ቤቱ እየተቃረበ ሲመጣ ድምፁ ተሰማው ። ብዙም ሳይቆይ መብራቶች ታዩት ። ተጥሉም አሽከሮች ወዲያ ወዲህ ሲሉ በሚያሰሙት መተረማመስ አሮጊቷ መምጣቷን አረጋገጠ ። ወዲያው አሮጊቷ ወደ መኝታ ክፍሏ ተደጋግፋ ስትገባ በቀዳዳ ተመለከተ ። ከድካም የተነሣ በፍጹም ዝላለች ። ደንገጡሮቿ ፣ ልብሶቿን ጌጣጌጧን እያወላለቁ ለመኝታ ያዘጋጇዋት ጀመር ። ኸርማን ሁሉንም ነገር ልቅም አድርጎ እሱ ሳይታይ ያስተውላል ። ብቻ ከአጉል እምነት ጋር የተቀላቀለ ፍርሃት ወለፎ ወለፎ ሰውነቱን ወረር ሲያደርገው ይታወቀዋል ። በመጨረሻ አሮጊቷ የሌሊት ልብሷን አጥልቃና ቆቧን ደፍታ ቁጭ አለች ። ለዳንሱ ግብዣ ስማያዊ የሆነ ጌጠኛ ልብስ ለብሳ በነበረ ጊዜ የሚታይባት የመከበድና የልዩነት ሁኔታ ተለውጦ፣ ለዐይን በመጠኑ ቀለል አለች ።

በየምሽቱ አልጋው ላይ ጕኗን ከማሳረፏ በፊት ማድረግ እንዳስለመደችው ፣ በአንድ ጠረጴዛ አጠገብ በሚገኝ ምቹ ወንበር ላይ በጸጥታ ቁጭ አለች ። ደንገጡሮቿ ተግተልትለው ከክፍሉ ወጡ ። ብቻዋን የቀረችው አሮጊት በተቀመጠችበት ወንበር ላይ ሆና ቀስ በቀስ ወደ ፊት፣ ወደ ኋላ መወዛወዝ ጀመረች ። በሐሳብ ከመዋዋ ወይም በዕድሜ ብዛት ከመደንዘዝ የተነሣ ፣ አእምሮዋ አካባቢዋን ጨርሶ የዘነጋ ይመስላል ። እንዲህ ባለ ሁኔታ እያለች አሮጊቷ ዐይኖቿን ከድና በወንበሯ ላይ ወደፊት ፣ ወደ ኋላ ስትወዛወዝ ፣ ኸርማን ከተደበቀበት ቁም ሣጥን ቀስ ብሎ ወጣ ።

ኰሽታ የሰማችው እርጊት ፥ ዐይኖቿን ገለጠችና እን ቅልፍ ባደበዘዘው አመለካከት ቤቷን ደፍሮ የገባውን ሰው ታስተውለው ጀመር ።

" በእግዜር ይፉንብዎና እይደንግጡ ! " አለ ኸርማን ረጋ ባለ ድምፅ ፥ " እመጣጤ እርስዎ ላይ ጉዳት ሳያደርስ ሳይሆን እንድ ውለታ እንዲያደርጉልኝ ለመለመን ነው ። "

እርጊቷ በጸጥታ ትመለከተዋለች ። የሚናገረው ሁሉ ምንም ምን የገባት አትመስልም ። ኸርማንም በበኩሉ ደንቆሮ ትሆናለች የሚል ሐሳብ በአእምሮው ስለ መጣበት ፥ ወደ እንደኛው ጆሮዋ ጠጋ ብሎ የመጀመሪያውን ንግግሩን ጐላ ባለ ድምፅ ደገመው ። እርጊቷ ላይ ግን ቅንጣት ለውጥ አልታየም ።

" እርስዎ እንዲት ሰባራ ሳንቲም ሳያወጡ እኔን ከበርቴ ለማድረግ ይችላሉ ። " ወጣቱ ልመናውን ቀጠለ ። " የሦስቱን ካርታዎች ምስጢር ከነገሩኝ በቂዬ ነው ። በሌላ አላስቸግርዎትም ። ደግሞ .... "

እርጊቷ ለመናገር የፈለገች ይመስል ፥ በጥብቅ የተጋጠሙ ከናፍሯን ስታላቅቅ የተመለከተው ኸርማን የጀመረውን ውትወታ ሳይጨርስ እንጠልጥሎ ተወው ።

" እውነት አይምሰልህ ። ሁሉም ነገር ፈዝ ነው ። ከፈለግህ በእግዚአብሔር ስም እምልልሃለሁ ። የሰማኸው ነገር ሁሉ ፈዝ ፥ ቀልድ ፥ ተረብ እንጂ ሌላ ምንም አይደለም " የሚሉ ቃላት በነዚያ የጠወለጉ ከንፈሮች አማካይነት ለኸርማን ተላለፉለት ።

" አይደለም ። የሰማሁት ነገር ፈዝ ፥ ቀልድ ፥ ተረብ አይደለም ። በሙሉ እውነት ነው ። ለምሳሌ ያህል፡ከብዙ ዓመታት በፊት ቻፕሊትስኪ የሚባል እንድ ብኩን ሰው

በቁማር የተነጣ የተዘፈቀበትን ዕዳውን በርስዎ ርዳታ መፈሉ ትዝ አይልዎትም ? " አለ ኸርማን ።

ድንገት የእርጊቷ ቀዝቃዛ ስሜት ተለዋወጠ ። ለእንድ አፍታ በጣ ያለው ውስጣዊ ስሜቷ ፥ በውጫዊ ገጽታዋ ላይ ተከሠተና የሞቀ ሕይወት የዘራች መሰለች ። ግን ፥ ብዙም ሳትቆይ ወደ ቀድሞ ቅዝቃዜዋ ተመለሰች ። የግዴለሽነት መንፈስ ጐልቶ ይታይባት ጀመር ።

ኸርማን ለጥቂት ጊዜ በዝምታ ከቆየ በኋላ ትዕግሥት ባጣ ድንፋታ ፥ "እንዚያ አዚመኛ ካርታዎች የትኞቹ እንደ ሆኑ ትነግሪኛለሽ አትነግሪኝም ? " በማለት ጠየቃት ።

መልስ ግን አላገኘም ።

ወዲያው ወጣቱ ኸርማን እንድ ሽጉጥ ከኪሱ አወጣና ፥ " መተተኛ ጠንቋይ ፥ በልመና እምቢ ካልሽ በግድ ትናገሪያለሽ ! " ሲል እርጊቷ ላይ እንባረቀ ።

እርጊቷ ሽጉጡን ስታይ ለሁለተኛ ጊዜ የሠራ አካላቷ በሕይወት ሙቀት የተሞላ መሰለና ፥ ወዲያው ጭንቅላቷን ወደ ኋላ እወናጭፋ ፥ ጥይቱን ለመከላከል በሚመስል ሁኔታ ሁለት እጆቿን ወደፊት ዘረጋቻቸው ። ወዲያው ደግሞ ሁለቱም እጆቿ ተዝለፍልፈው በግራና ቀኝ በኩል ቁልቁል ተንጠለጠሉ ። በወንበሩ ላይ የተኰፈሰው እካሏ እንቅስቃሴ አልባ ጸጥ አለ ።

ምንም ቢያደርግ ምንም መልስ ባለማግኘቱ የተበሳጨው ኸርማን ፥ ጠጋ አለና ከማንገዱታት በማይሻል ሁኔታ እንዱን ክንዷን ለቀም አድርጎ ማስፈራራቱን ሊቀጥል ሲል ፥ እርጊቷ በድን መሆኗን ተመለከተ ። ልብ ብሎ ለያስተውል በድንጋጤ መሞቷን ተረዳ ።

ይህ ሁሉ በሚከናወንበት ወቅት፣ሊዛቬታ ኢቫኖቭና የዳንስ ልብሷን እንዳጠለቀች በመኝታ ክፍሏ ውስጥ ተቀምጣ ከሐሳቧ ጋር ትሟገታለች ። ከግብዣዉ ሥፍራ ከእሮጊቷ ጋር ከተመለሰችበት ጊዜ አንሥቶ፣በአእምሮዋ ብዙ ነገሮችም እውጥታ እውርዳለች ። ከግብዣዉ መልስ ወጣቱን መኮንን በመኝታ ክፍሏ ውስጥ እንደምታገኘው ገምታ ነበር ። ግን አላገኘችውም ። ቢሆንም ደግሞ በሁኔታው ቅር አልተሰኘችም ፤ አልተቆጨችም ። እንዲያውም መጠነኛ እፎይታ ተሰምቷታል ።

ይሁን እንጂ ፣ ፍጹም የአእምሮ እፎይታ ማግኘት እል ሆነላትም ። ሐሳቧ በሰፊው ይባዝናል ። አእምሮዋ ብዙ ነገሮችን ያውጠነጥናል ። በተለይ በዚያን ምሽት በግብዣው ቦታ ከእሮጊቷ የልጅ ልጅ ከቶምስኪ ጋር ሲደንሱ ያጫወታት ነገር ነበር፣በይበልጥ በአእምሮዋ የሚመላለሰው ።

ከትርብ ጊዜ ጀምሮ፣በሊዛና በኸርማን መካከል የተፈጠረውን የሩቅ ግንኙነት ጥሩ አድርጎ የተገነዘበ መሆኑን ቶምስኪ ከገለጠላት በኋላ፣የኸርማንን ልዝብ ጋኔልነት በዘዴ ጠቆም አድርጎታል ። “ ገጹ የናፖሊዮንን ውበት የያዘ ቢሆንም፣ልቡ ግን የሳጥናኤል ነው ” ያለው አነጋገር በአእምሮዋ ውስጥ እየደጋገመ ያስተጋባል ።

ኸርማን ድንቅና ግራኪ ሰው መሆን ባያጠያይቅም በሦስት የተለያዩ ወንጀሎች እንደሚታማ ቶምስኪ በምሽቱ ዳንስ ላይ ጨረፍ አድርጎላታል ። ስለ ኸርማን የተነገሩትን እንዲህን ሁኔታዎች ስትሰማ ያሳየችው መደናገጥ ፣ እርሷ ስለ ኸርማን ያላትን ስሜት ቶምስኪ በይበልጥ እንዲረዳው የሚያደርግ መሆኑም ገብቷታል ። የግብዣዉ ቦታ ውይይታቸው ባጋጣሚ ምክንያት ባይቋረጥ ኖሮ ፣ ስለ ኸርማን ሌላም ብዙ እንደምትሰማ ርግጠኛ ነበረች ።

ሊዛ ከግብዣው መልስ በኋላ ፣ በመኝታ ክፍሏ ውስጥ ሆና ከቶምስኪ ጋር ስላደረገችው ውይይትና ስለ ኸርማን ስለ ሰማቻቸው ጉዳዮች ስታንሰላስል ፣የመኝታ ክፍሏ በር በድንገት ተከፈተ ። ሐሳቧ ተበታትና ወደ በሩ ፊቷን ስታዞር ኸርማንን ደጃፍ ላይ ተገትሮ አየችው ። በድንጋጤ ወደ ኋላ አፈገፈገችና በኃይል ትንቀጠቀጥ ጀመር ።

“ የት ነበርክ ? ” ፍርሃት ባፈነው ሹክሹክታ ጠየቀችው ።

“ እሮጊቷ መኝታ ክፍል ውስጥ ነው የቆየሁት . . . . በነገርሽ ላይ እሮጊቷ ሞታለች ። ” ረጋ ያለው የኸርማን መልስ ይህ ነበር ።

“ሞታለች ! . . . ምንድነው የምታወራው በል !” ሊዛ ጮኸች ።

“ ሰበብ የሆንኩባት እኔ ነኝ ” አላት ።

የሊዛ እእምሮ ከመ ቅጽበት ወደ ብዙ አቅጣጫዎች በማተኮር ፣ የተለያዩ ጉዳዮችን መዳሰስ ጀመረ፣በምሽቱ የዳንስ ጨዋታ ላይ ቶምስኪ የነገራት ሁሉ እንደ ቀትር ብርሃን ወለል ብሎ ታያት ። ኸርማን በዝግታ መስኮቱ ጠርዝ ላይ ቁጭ አለና ጠቅላላ ታሪኩን ከሥር ጀምሮ አጫወታት። ወጣቱ መኮንን ሲያወጋ ፣ ውቢቱ ሊዛ የምታዳምጠው በተሸበረ መንፈስና በጥላቻ ስሜት ነበር ።

እነዚያ ሁሉ የፍቅር ደብዳቤዎች ፣ ያ ሁሉ እሷን ለማጥመድ የገባች የወጣችበትን አሸትቶ መከታተል ፣ አላስቆም እላስቀምጥም ብሎ ለመተዋወቅ መጣጣሩ ፣ ዓላማው ለእውነተኛ ፍቅር እንዳልሆነ በግልጽ ተረዳችው ። ኸርማን ከእርሷ ይፈልግ የነበረው ንጹሕ ፍቅር ሳይሆን እምሮቱ ሌላ እንደሆነ ገባት ። የኸርማን ፍላጐት ገንዘብ መሆኑ ተገለጠላት ። ምስኪኗ ሊዛ የተፈለገችው ፣ እሷ እንዳሰበችው

ፍቅር አጋር እንድትሆን ሳይሆን ፣ የኸርማንን የተንዘብ ፍላጐትና የወንጀል ተግባር ለማሟላት የሚያስችል አገልግሎት እንድታበረክት መሆኑ ተረጋገጠላት ።

ሊዛ ምርር ብላ ማልቀስ ጀመረች ። ኸርማን ጸጥ ብሎ ያስተውላታል ። ይሁን እንጂ፣የእርሱንም ልብ እንዳች ነገር ሲያሠቃየው ይሰማዋል ። ሥቃዩን ያስከተለበት የሊዛ እንባ ወይም ኀዘን አይደለም ። በአሮጊቷ መሞትም ቢሆን ቅንጣት ጸጸት አልተሰማውም ። በዚያን ሰዓት የእሱን ልቡና የሚያብጠለጥለው ፣ ለሕሊናው የሚታየው አንድ ነገር ብቻ ነበር ። ለዕድሜው ሙሉ የሚያበቃውንና የሚያዝናናውን ሀብት ለማግኘት የሚያስችሉትን ካርታዎች ምስጢር ከአሮጊቷ ሳያገኝ መቅረቱ ነበር ።

" አውሬ ነህ ! " ሊዛ እንባዋን ከዐይኖቿ ላይ እያደራረቀች ጮኸችበት ።

" እመኝኝ ፣ ሊዛቪታ ኢቫኖቭና ። አሮጊቷን ለመግደል ምንም ፍላጐት አልነበረኝም ። ተመልከች ፣ በሽጉጡ ውስጥ ጥይት እንኳን የለም " አላት ።

" ለማንኛውም አሁን ከዚህ ቤት እንዴት ነው የምትወጣው ? " ሊዛ ጥያቄዋን በመጨነቅ አቀረበች ። " ሌሊቱ እየነጋ ነው ። ትንሽ ከቆየህ ሰው ያይሃል ። ወደ ምስጢር መተላለፊያው በር የሚደረሰው በአሮጊቷ የመኝታ ክፍል አቋርጦ ነው ። እኔ ደግሞ አስከሬኗ በተጋደመበት በኩል ለማለፍ ምንም ድፍረት የለኝም " አለችው ።

ኸርማን እንደ ልማዱ ረጋ ብሎ ፣ " ግድ የለም ፣ አቅጣጫውን ንገሪኝና እንቺን ሳላስቸግር እኔው መንገዱን አገኘዋለሁ " አላት ።

ሊዛ የስውር መተላለፊያዎቹን አቅጣጫ በዝርዝር አስረድታ፣ማንም ሳያየው ወደ ዋናው ጐዳና የሚያስወጣ

ውን የምስጢር በር ቁልፍ ሰጠችው ። ወጣቱ መኮንን የደም ዝውውሩ የተቋረጠበት ይመስል ፣ እንደ በረዶ የቀዘቀዘውን የሊዛን እጅ ጨበጠና ከክፍሉ ወጣ ።

— 4 —

የአሮጊቷ ሞት ፣ በአካባቢዋና በሚያውቋት ሰዎች ዘንድ እምብዛም መተራመስንና መደናገጥን አልፈጠረም ። በጣም አርጅታ ስለ ነበር ፣ ሞቷ ለረጅም ጊዜ ሲጠበቅ ቆይቷል ።

ቀብሩ ከሦስት ቀናት በኋላ ሲፈጸም፣ ኸርማንም በሥነሥርዓቱ ላይ ለመገኘት ወደ ቤተ ክርስቲያን አመራ ። ከሌሎች ለቀስተኞችና እጀቢዎች ሠልፍ ውስጥ ተቀላቀለና ክዳኑ በተከፈተ የሬሣ ሣጥን ውስጥ በጀርባው የተንጋለለውን የአሮጊቷን አስከሬን ለመጨረሻ ጊዜ ለመሰናበት ተራውን ይጠባበቅ ጀመር ። ተራው ሲደርስ ጠጋ ብሎ በሣጥኑ አጠገብ ተንበረከከና የአሮጊቷን የገረጣ ገጽ ይመለከት ጀመር ። ወዲያው ፊቱ ሁሉ ተለዋወጠና መብረቅ የመታው ያህል ክው አለ ። ያጋጠመው ሁኔታ ልዩና እንግዳ ነገር ነበር ። ኸርማን ተንበርክኮ አስከሬኑን ሲመለከት ፣ ሟቿ አሮጊት በማሾፍ መልክ አንድ ዐይኗን ከፍታ ጠቀሰችው ። በድንጋጤ የደነበረው ኸርማን ከተንበረከከበት ተነሥቶ ሊሔድ ሲል፣አንዱ ደረጃ አደናቅፈውና ወለሉ ላይ ተዘረረ ። ዙሪያውን የነበሩ ሰዎች አፋፍሰው አነሡት ። በዚያን ቅጽበት ሊዛቬታ ኢቫኖቭናም ሕሊናዋን ስታ በመውደቋ ኀዘንተኞች የወሳንሳ ይዘው ከቤተክርስቲያን አወጧት ።

በዚያን ቀን ኸርማን እንደ ቀፈፈው ፣ እንደ ተረበሸ ዋለ ። የወትሮው ረጋ ያለ ስሜቱና መንፈሱ ሊመለሰለት

አልቻለም ። ሰላም ሸሸው ። ለዐይን ያዝ ሲያደርግ ከእንዴት ሰዋራ ሆቴል ገብቶ ራቱን ከቀማመሰ በኋላ አእምሮውን ለማሳረፍ ሲል ቪኖ ሲቀመቅም አመሸ። ወደ ቤቱ ሲመለስ ጥንብዝ ብሎ ሰክሮ ነበርና እንዴት እንደ ገባም አልታወቀው ። ብቻ ከነልብሱ በአልጋው ሙሉ ተዘረጋ ።

ደረቅ ሌሊት ላይ ከእንቅልፉ ባንኖ ነቃ ። የጨረቃዋ ብርሃን ወደ መኝታ ክፍሉ በመግባቱ ፣ በውስጡ የሚገኘው ነገር ሁሉ ደብዘዝ ብሎ ይታያል ። አንድ ሰው በመስኮቱ በኩል ለቅጽበት ተመለከተውና እልም ብሎ ጠፋ ። ኸርማን ነገሬም አላለው ። ወዲያው ወደ ቤቱ የሚያስገባው ዋናው በር ሲከፈት ተሰማው ። በመጀመሪያ ፤ አሽከሩ እንደ ልማዱ ሲሰክር ካመሸበት መመለሱ መስሎት ነበር ። በኋላ ወደ ቤቱ ውስጥ የገባውን ሰው አረማመድ ሲያዳምጥ ግን ፤ የሚያውቀውና የለመደው የአሽከሩ ርምጃ አለመሆኑን አረጋገጠ ። የቀላል ነጠላ ጫማ ድምፅ ወደ ጆሮው እየተቃረበ መጣ ።

የመኝታ ክፍሉ በር ተከፈተና ነጭ ልብስ ያጠለቀች ሴት ገባች ። ሴትዮዋ ወደ አልጋው ስትቀርብ ፤ ማን እንደሆነች ኸርማን ወዲያው ዐወቀ ። ሟቿ አሮጊት ነበረች ! ኸርማን ክው ብሎ ቀረ ።

“ አንተ ዘንድ የመጣሁት ያለ ፍላጐቴ ነው ” አለችው አሮጊቷ ፣ ፈጠን ባለ አነጋገር ። “ ፍላጐትህን እንዳሟላና ለጥያቄህ መልስ እንድሰጥ በመታዘዜ ብቻ ለመምጣት ተገደድሁ ። ለማወቅ የምትፈልጋቸው ሦስቱ ምትሐታዊ ካርታዎች ሦስት ፣ ሰባት ፣ የክ ናቸው ። በነዚህ ሦስት ካርታዎች በተከታታይ ከተጫወትህ ያላንዳች ጥርጣሬ አሸናፊ ትሆናለህ ። ግን አንድ ሕግ ማክበር አለብህ ። በሐያ አራት ጊዜ ውስጥ የምትጫወተው በአንዱ ካርታ ብቻ ፤ ያውም አንድ ጊዜ ብቻ ነው ። በዚህ ዐይነት በሦስት ተከ

ታታይ ቀናት በሦስቱ ካርታዎች በየተራ ከተጫወትህ በኋላ ፤ እስከ ሕይወትህ ፍጻሜ ድረስ ካርታ ጨዋታ የሚባል ነገር በዞረበት መዞር አይኖርብህም ። ”

የአሮጊቷ አኪራ (መንፈስ) ይህን ተናግሮ በመጣበት ተመለሰ ። የውጪው በር ሲዘጋ የሰማው ኸርማን ወደ መስኮቱ ዞር ሲል ፤ ያው የአሮጊቷ አኪራ ውልብ ብሎ ሲያልፍ ታየው ። ዞረበት ፤ ተማታበት ።

በመጨረሻ እንደ ምንም ተጣተርትሮ ከአልጋው ተነሣና ወደ እንግዳ መቀበያ ክፍል ሔደ ። በሩ ዝግ ነው ። በሰካር እንቅልፍ ድብን ብሎ ከሚያኮርፈው አሽከሩና ከራሱ በቀር አንድም ሰው በቤቱ ውስጥ የለም ። ወደ አልጋው ተመለሰና ሻማውን አብርቶ ስላየውና ስለ ሰማው ፤ በማስታወሻ ደብተሩ ላይ መጻፍ ጀመረ ።

— 5 —

በቁሳዊው ዓለም ውስጥ ሁለት የተለያዩ አካላት አንድን ቦታ በአንድ ጊዜ ለመያዝ እንደማይችሉ ሁሉ ፤ ሁለት የተለያዩ ሐሳቦችም በአንድ ጊዜ በአእምሮአችን ውስጥ ተመሳሳይ ሥፍራ ለመያዝ አይችሉም ። በመሆኑም የወጣቱን መኰንን አእምሮ ሲያስጨንቁ የነበሩት የሟቿ አሮጊት ጉዳይና ሌሎች ሐሳቦች የያዙትን ሥፍራ ለአዲስ ሐሳብ ለቀቁ ። ሦስት ፣ ሰባት ፣ የክ ። እነዚህ ቁጥሮች በኸርማን አእምሮ ነገሡ ። ጧት ፣ ቀን ፣ ማታ ፣ በቁሙ የሚታዩት እነዚህ ቁጥሮች ብቻ ናቸው ። ሌሊት ተኝቶ በሕልሙ ፣ በትዝታ የሚፈራረቁበት ሦስት ፣ ሰባትና የክ ብቻ ናቸው። እንዴ እንደ አበባ ዐይነት ሥር ይፈነዳሉ ። እንዴ በኅብረ ቀለም አሸብርቀው ፤ በወርቅ ዘቦ አጊጠው ሲንቦገቦጉ

ይታዩታል ። የዚህና የሌላውም ሁሉ ትዝታ ማሠሪያና ማጠቃለያ ግን አንድና ዋናው ምኞቱ ነበር ። በነዚህ ቁጥሮች አማካይነት የብዙ ገንዘብ ባለቤት መሆን ። በሦስቱ ቁጥሮች ቁማር ተጫውቶ ማሸነፍ ። መክበር ።

በዚያን ዘመን ፣ በሞስኮ ከተማ የሚገኙ ከፍተኛ ቁማርተኞች እየተሰበሰቡ የሚጫወቱበት አንድ ዝነኛ የቁማር ቤት ባለንብረት የሆነው ቼካሊንስኪ፣ዕድሜውን በሙሉ የካርታ ቁማር ሲጫወትና ሲያጫውት መኖሩ ይነገር ለታል ። ዝናው በድፍን ሩሲያ ወጣቶችና ቁማርተኞች ዘንድ የታወቀ ነበር ።

የአሮጊቷ ኢኬራ ኸርማንን ከጉበኝ በኋላ ፣ ጥቂት ቀናት ቆይቶ ዝነኛው ቼካሊንስኪ ወደ ፒተርስበርግ ይመጣል ። የከተማው ወጣት መዋያና ማደሪያ የቼካሊንስኪ ቤት ሆነ ። በረቺዎቹና በተረቺዎቹ መካከል የሚዘዋወረው ገንዘብ መጠን ከዕለት ወደ ዕለት እየጨመረ ሔደ ። በእንግዳ ተቀባይነቱ ፣ በሰፊ የቁማር ልምዱ ፣ በደግነቱ ፣ በጥልቅ የቁማር ጥበቡ ፣ በጠባየ ሸጋነቱ የታወቀው ቼካሊንስኪ ፒተርስበርግ ከመልቀቁ በፊት እንዳያመልጠው በማለት የከተማው ቁማርተኛ ውሉና አዳር በቼካሊንስኪ ቤት ሆነ ።

ቼካሊንስኪ ፒተርስበርግ ከገባ በሁዋላ ጥቂት ቀናት እንዳለፉ ፣ የካርታ ጨዋታ ሱሰኛ የሆነው ናሩሞቭ ጓደኛውን ኸርማንን ጋብዞ ወደ ወደ ዝነኛው ቁማርተኛ ቤት ወሰደው ። ሁለቱ መኮንኖች ወደ ቁማሩ ቤት ሲደርሱ እያንዳንዱ ክፍል ጢም ብሎ ሞልቷል ። ታላላቅ የመንግሥት ሹማምንት ካርታዎቻቸውን ዐይኖቻቸው ሥር ዘርግተው ይጫወታሉ ። ወጣቶች በየሶፋው ተንጋለው ያጨሳሉ ፤ይጠጣሉ ። በትልቁ የቁማር አዳራሽ ደግሞ ፣ ሒያ የሚሆኑ ሰዎች በከበቡት የግብር ጠረጴዛ ላይ ዋናው ቁማር

ይቀልጣል ። ባንዱ ወገን ካርታ ይበወዛል ፤ በየሰዉ ፊት ይጣላል ። የገንዘብ ዘር በሌላ ወገን ተከምሯል ።

ቼካሊንስኪ ፣ የዚህኛው ቡድን መሪ አጫዋች ነበር ። ዕድሜው ወደ ስድሳ የተጠጋ ግራጫ ጠጉር ያለው የሚከበር ዐይነት ሰው ነው ። ፍም በሚመስለው ፊቱ ላይ ተሰደኛና ተጨዋች የመሆኑ ባሕሪ ጉልቶ ይነበባል ። ዘወትር ብርሃን ከማይለያቸው እንጆሪ ዐይኖቹ ዝቅ ብሎ የሚታየው ርጥ ፈገግታ በከንፈሮቹ ዙሪያ ይታያል ። ናሩሞቭ ኸርማንን ከቼካሊንስኪ ጋር አስተዋወቀው ። ዝነኛው ቁማርተኛ፣ ጥቅ ባለ መንፈስ የኸርማንን እጅ ጨብጦ፣ በቤቱ ውስጥ እንዳሻው ከመሆንና ከመዝናናት እንዳይቆጠብ ካበረታታው በኋላ፣የካርታ ጨዋታውን ወደ መምራቱ ተመለሰ ።

የተጀመረው ጨዋታ ሲያበቃ ፣ ካርታዎቹ ተበወዙና ሌላ አዲስ ዙር ተጀመረ ።

“ እኔም ካርታ እንድስብ ቢፈቀድልኝ ” አለ የመጀመሪያዉን ጨዋታ ሲመለከት የቆየው ኸርማን ፣ በአንድ ወፍራም ቁማርተኛ አዛውንት አናት ላይ እጁን ዘርግቶ ። አጫዋቹ እጅ በመንሣት እምንታዊ መልስ ሰጠው ።

ለብዙ ጊዜ የጠበቀው ዕለት መድረሱን የተረዳው ኸርማን አንድ ካርታ ለብቻው አይቶ ሳበና ፣ የሚመድበውን ገንዘብ መጠን በመጻፊያው በሌዳ ላይ በጠመኔ ጫር ጫር አደረገ ።

“ ይቅርታ ጌታዬ የጻፍኳቸው ቁጥሮች በደንብ ስላልታዩኝ ፣ የመደቡት ምን ያህል እንደሆን ቢገልጡልኝ ” አለ አጫዋቹ በትሕትና ።

“ ዐርባ ሰባት ሺህ ሩብልስ ” አለ ኸርማን ፣ በቀዝቃዛ ሁኔታ ። በአዳራሹ ውስጥ የነበሩ ዐይኖች በሙሉ ወደ ርሱ አፈጠጡ ።

“ ይህ ሰው አብዷል መሰለኝ ? ” አለ ጓደኛዉ ናሩሞቭ ባሳቡ ።

“ ይቅርታ ጌታዬ የመደቡት ገንዘብ በጣም የበዛ ይመስለኛል ፤ በዚህ አካባቢ በአንድ ጨዋታ ይህን ያህል ገንዘብ ተመድቦ አያውቅም ” አለ ቼካሊንስኪ ፣ ያን ዘለዓለማዊ የሚመስል ፈገግታውን እያሳየው ።

“ እና ቢበዛስ ? . . . ዋናው ቁም ነገር በዚህ መደብ ለመጫወት ትፈልጋላችሁ ፣ አትፈልጉም የሚለው ጥያቄ ነው ። ” ኸርማን ጥቂት በስጨት ብሎ መለሰ ።

“ነገሩስ ማለፊያ ነው” አለ ቼካሊንስኪ ቀበል አድርጎ ፣ “ ይሁን እንጂ ፣ በዚህ መደብ መጫወት ካስፈለገ ለመተማመን እንዲረዳና የኋላ ጭቅጭቅን ለማስወገድ እንዲያመች ፣ የመደቡን መጠን በጽሑፍ ከመግለጽ ይልቅ ጥሬውን ገንዘብ ጠረጴዛው ላይ ማድረጉ የሚሻል ይመስለኛል ። ”

ኸርማን ፣ የባንክ ቼክ አወጣና ለቼካሊንስኪ ሰጠው ። ቼኩን አገላብጦ ከመረመረው በኋላ ፣ ኸርማን በሳበው ካርታ ላይ አስቀመጠው ። ተስማሙ ።

የመጀመሪያው ካርታ በስተቀኝ በኩል ሲጣል ዘጠኝ ሆነ ። ሁለተኛው በስተግራ በኩል ሲጣል ሦስት ቁጥር ወጣ ።

“ ሦስት አልባብ ወጥቷል ። ቁጥሩ የኔ ነው ። ” ኸርማን የሳበውን ካርታ ሲገለብጠው ሦስት መሆኑ ተረጋገጠ ።

አዳራሹን የሞላው ሰው እንዴ ተተራመሰ ። ሁሉም ያልጉመጉም ጀመር ። በድንጋጤ የተመታው ቼካሊንስኪ ለአንዲት ሰኮንድ ያህል ፊቱ የሞት ያህል ተከፋና እንደገና የተለመደ ፈገግታውን ለበሰ ። ያላንዳች ጭቅጭቅ ወርባ ሰባት ሺህ ሩብልስ ለኸርማን ቆጥሮ አስረከበው ።

ኸርማን ፣ እንዲት ብርጭቆ የሎሚ ጭማቂ ጠጣና በፍጥነት ከአዳራሹ ወጣ ። በሁኔታው የተደነቀው ጓደኛው ናሩሞቭም በቆመበት ፈዝዞ ቀረ ።

በተከታዩ ዕለት ምሽት ፣ ኸርማን ወደ ቁማሩ ቤት አመራ ። ጨዋታው ደርቶ ቼካሊንስኪ ያስተናግዳል ፤ ያጫውታል ፤ ይበላል ፤ ያስበላል ። ኸርማን ወደ መጫወቻው ጠረጴዛ ተጠግቶ ሲቆም ፣ ጠረጴዛውን የከበበው ተጨዋች በሙሉ መንገድና ቦታ ለቀቀለት ። አስተናጋጁ ቼካሊንስኪ ሞቅ ባለ ስሜት ተቀበለው ።

የተጀመረው ጨዋታ አብቅቶ አዲስ ጨዋታ ሲጀመር ፣ ኸርማን የሚፈልገውን አንድ ካርታ ሳበና ፣ ዘጠና አራት ሺህ ሩብልስ በጥሬ ገንዘብ መደበ ። ግማሹ የቀድሞ ንብረቱ ፣ ግማሹ ደግሞ ባለፈው ምሽት ያሸነፈው ተዳምሮ መሆኑ ነው ።

ቼካሊንስኪ ካርታውን በወዘና አንድ በስተቀኝ ለራሱ ጣለ ። ሺይባ ወጣ ። እንድ ካርታ በስተግራ ለኸርማን ሲመታ ሰባት ቁጥር ሆነ ።

ኸርማን ፣ የሳበውን ካርታ ለሁሉም አሳየ ። ሰባት ነው ! አሁንም አሸነፈ ።

በአዳራሹ ውስጥ ያልደነገጠ ፣ ያልተገረመ ፣ ወይም ሁኔታውን ለራሱ ያልተመኘ አልነበረም ። ቼካሊንስኪ በሕይወቱ ሙሉ ፣ በተለይም በቁማር ጨዋታ ላይ ከተሠማራበት ጊዜ አንሥቶ ታይቶበት በማያውቅ ሁኔታ ተረበሸ ። ነገር ግን ፣ ምንም የሚያደርገው ነገር ስላልነበረው ፣ ዘጠና አራት ሺህ ሩብልስ ቆጥሮ እንዳችም የመደንቅ ምልክት ለማይታይበት ለኸርማን አስረከበው ። ወጣቱ መኮንን በአንድ መቶ ሰማኒያ ስምንት ሺህ ሩብልስ ኪሱን አሳብጦ ወጣ ።

በሚቀጥለው ምሽት፣ ኸርማን እንደ ሁለቱ ቀን ልምዱ ሰዓቱን ጠብቆ፣ በሕይወቱ ውስጥ የመጨረሻና ወሳኝ ለሚሆነው ጨዋታ በቁማሩ ቤት ተገኘ ። ምድረ ቁማርተኛ ይፀን " ጉደኛ " የተባለ ሰው እቆብቁቦ ይጠባበቀዋል ። ባለፉት ሁለት ምሽቶች የተፈጸመውን ልዩ የሆነ የቁማር ታሪክ ሰምተው ፣ ነገር ግን የዐይን ምስክር ለመሆን ባለ መቻላቸው የተቆጩ ሌሎች ሰዎችም ተጨማምረዋል። ታላላቅ የመንግሥት ሹማምንት የተለመደውን ረጋ ያለ ጨዋታቸውን ትተው በሰፊው የተወራለትን የኸርማንን 'ያልተለመደ ዐይነት' ጨዋታ ለመመልከት በጠረጴ ዛው አካባቢ ቆመዋል ። በየጥጋቱ ተበታትነው የነበሩ ወጣት መኮንኖችም አመቺ ቦታ ይዘዋል ። በቁማሩ ቤት ውስጥ አገልግሎት የሚሰጡ፣ ወንድ አሳላፊዎች በሙሉ ሥራቸውን እየጣሉ ተመልካች ሆነዋል ።

ኸርማን ፣ ወደ ትልቁ ጠረጴዛ እንደ ደረሰ ለመጫወት ዝግጁ መሆኑን ገለጸ ። ፊቱ ያለ ወትሮው ቢገረጣም እን ኳን ፣ የሞት ሞቱን ፈገግታ ለማሳየት የሚሞክረው ቼካሊ ንስኪ አዲስ ጋን ከፍቶ ያወጣቸውን ካርታዎች በጥንቃ ቄና በጥበብ በወዛቸው ። ኸርማን ካርታዎቹን ቆረጠና የሚጫወትበትን አንድ ካርታ ከሳበ በኋላ፣ በቁጥሩ በኩል ወደ ጠረጴዛው ላይ ደፋው ። በላዩ ላይ አንድ መቶ ሰማኒያ ስም ንት ሺህ ሩብልስ ጫነበት ። የምሽቱ መደብ መሆኑ ነው ። ኸርማን በዓለም ላይ ያለውን ጠቅላላ ንብረት መደበ። ቼካ ሊንስኪም ተመጣጣኝ ገንዘብ ሲመድብ፣ የምሽቱ ጨዋታ የሚካሔደው በሦስት መቶ ሰባ ስድስት ሺህ ሩብልስ ላይ ሆነ ። በዚያን ጊዜ ሁለቱን ሰዎች ለሚያዩዋቸው ሁሉ ቁማር ለመቆመር ሳይሆን በተኩስ ለመፋለም የተፋጠጡ መሰሉ ። በቤቱ ውስጥ የመቃብር ዐይነት ጸጥታ ነገሠ ።

ቼካሊንስኪ ፣ በሚንቀጠቀጥ እጅ ጨዋታውን ጀመረ። የመጀመሪያውን ካርታ በስተቀኝ በኩል ሲጥል 'ንግሥት ዳለ ጦር' ብቅ አለች።ሁለተኛውን ካርታ በስተግራ ሲመታ 'የከ' ወጣ ።

" እስበቁ ወጥቶልኛል ! . . የኔ ይባላል ! " አለ ኸርማን ፣ የሳበውን ካርታ ከጠረጴዛው ላይ እንሥቶ ለሕ ዝቡ እያሳየ ።

" አ ! . . . . . ንግሥትህን ገድያታለሁ " አለው ቼካሊንስኪ ረጋ ባለ አኳኋን ።

ኸርማን ዕጢው ዱብ አለ ። ፊቱን የሞላው ደም ከመ ቅጽበት ቁልቁል ወርዶ ገጹ ነጭ ሆነ ። ቀስ ብሎ እንደ ጠረጴዛው ላይ ያሉትን ካርታዎች ፣ እንዴ ደግሞ በእጁ የያዘውን ካርታ በየተራ ተመለከታቸው። ዐይኖቹን ለማመን አልቻለም ። በጨዋታው መጀመሪያ ላይ የሳበው ካርታ የከ መስሎት ነበር። አሁን እንደሚያየው ግን ፣ የርሱ ካርታ 'ንግሥት ባለ' ጦር ናት። ንግሥት ደግሞ ለቼካሊንስኪ ገብታ ለች ። በዓለም ላይ ያለ ንብረቱ እንዳለ የቼካሊንስኪ ሆኗል። በሁለት ቀናት ዕድሜ ከፍኛ በልጽጎ በጭር ቅጽበት የደ ኸየው ኸርማን እንዲህ ያለ ጥፋት ፣ ይህን መሳይ ስሕተት እንዴት ሊፈጽም እንደቻለ አልገባህ አለው ። ተማታበት ።

ናላው ዞሮ ፣ አእምሮው ተበጥብጦ ፣ በሁኔታው ግራ ተጋብቶና ደንግዝዞ ብሎ የተረታበትን የሴት ሥዕል ያለ በት ካርታ ትክ ብሎ ሲያስተውል ፣ ድንገት ካርታው ላይ የተሣለችው ሴት እየሣቀች ስታሾፍበትና፣ በአንድ ዐይኗ ስትጠቅሰው ያየ መሰለው ። ከዚህ ቀደም በዐይኗ ጠቅሳ ያሾፈችበት አሮጊት መልክ ትዝ አለው ። በቤተ መቅደስ ውስጥ ተጋድሞ የነበረውን የአሮጊቷን አስከሬን ሊሰ ናበት በተጠጋ ጊዜ ፣ ያጋጠመው ሁኔታ ድቅን አለበት።

በካርታው ላይ ያለው ምስልና ያ ትዝ ያለው መልክ ደግሞ ፍጹም አንድ ሆነው ታዩት ።

" አሮጊቷ ! " በማለት በጭንቀትና በፍርሐት በተ ዋጠ ድምፅ ሳያውቀው ጮኸ ።

ቼካሊንስኪ ያሸነፈውን ሦስት መቶ ሰባ ስድስት ሺህ ሩብልስ ሰበሰበ ። ኸርማን ያላንዳች እንቅስቃሴ እንደ ዕቃ ተገትሮ ለረጅም ጊዜ ቆየ ። በመጨረሻም ከቤቱ ለመውጣት የቁም በድኑ ርምጃ ሲጀምር ፥ በምሽቱ በታየው ጨዋታ ተደንቀው 'ጉድ' የሚሉት ተመልካቾች መንገዱን በፍጥነት ለቀቁለት ። ወዲያው ካርታዎቹ ለሌላ ዙር ጨዋታ ተበወዙ ። ቁማሩም እንደገና በሰፊው ቀጠለ ።

ወጣቱ ኸርማን፥ በዚሁ ጠንቅ በማበዱ ከጥቂት ቀናት በኋላ አቡኮቭ ወደ ሚባለው ሆስፒታል ገባ ። ውቢቱ ሊዛም አንድ ወጣት አግብታ የሞቀ ትዳር መሠረተች ። የአሮጊቷ የልጅ ልጅ ቶምስኪም ዕድገት ታይቶለት የሻምበልነት ማዕረግ ተሰጠው ። ኸርማን ግን ፥ በሽታው እየባሰበት በመሔዱ በየዕለቱ በሆስፒታሉ ግቢ ውስጥ እየተዘዋወረ ከጧት እስከማታ ሲለፈልፍ ይውል ጀመር ። እጅግ እስደናቂ በሆነ " ፍጥነት እየደጋገመ " ሦስት . . . . ሰባት . . . . የከ... ሦስት . . . .ሰባት . . . ንግሥት " እያለ ሲያልጉመጉም ይውላል ። ሰው ሲያናግረውም ሆነ ሲጠይቀው የሚሰጠው መልስ " ሦስት . . . . ሰባት . . . . የከ " ፥ " ሦስት . . . ሰባት . . . . .ንግሥት " የሚል ብቻ ሆነ ።

1833 እ.ኤ.አ

1974 እ.ኢ.አ

በየንዳንዱ ታሪክ መጨረሻ ላይ የሠፈሩት ዓመተ ምሕረቶች በስተ ግራ ያለው ድርሰቱ የተጻፈበት በአውሮፓ አቆጣጠር ፥ በስተቀኝ ያለው ደግሞ የተተረጐመበት ዘመን በኢትዮጵያ አቆጣጠር የሚያመለክቱ ናቸው ።

ኒኮላይ ጐጐል

(1809—1852)

በ1809 በሩሲያ ፥ ፖልታቫ በተባለው ክፍለ ሀገር ተወለደ ። አባቱ አነስተኛ ባለ ርስት ነበር ። ኒዠን ወደሚገኘው ጂምናዚየም ገብቶ ትምህርቱን በሚከታተልበት ጊዜ ፥ በተማሪዎች ቲያትሮች ውስጥ በተዋናይነት ከመሳተፉ ሌላ ፥ አንድ መጽሔት ብጤ ለማዘጋጀትም ይሞክር ነበር ። በ1828 ወደ ቅዱስ ፒተርስበርግ ከተማ በመሔድ የጸሐፊነት ሥራ አግኝቶ በአንድ የመንግሥት መሥሪያ ቤት ተቀጠረ ። በዚያም የሥነ ጽሑፍ ሥራውን ጀመረ ።

ጐጐል ፥ የቅርብ ወዳጁ የነበረውን የታላቁን ባለ ቅኔ የፑሽኪንን የድርሰት ፈለግ ተከትሎ፥ራሱ ከመረጠው ሥልት ጋር በማዋሐድ፥ምፀታዊና ሒሳዊ ባሕርይ ባላቸው በሳል ድርሰቶች፥የጥንታዊት ሩሲያን አስከፊ ገጽታዎች በድፍረት ይፋ በማውጣትና፥የፊውዳላዊውን ሥርዓት ማኅበር ቅራኔዎች በጉልህ በማሳየት ፥ የበኩሉን ድርሻ ተወጥቶ ያለፈ ታላቅ የብዕር ሰው ነበረ ። ከዚህ ባሻገር ለሩሲያ

የሥነ ጽሑፍ ዕድገት ፣ ጉጉል ያበረከተው አስተዋጽኦ
በቀላሉ የሚገመት አልነበረም ።

ማንም ሰው በቀላሉ ሊረዳው በሚችል ቋንቋ ፣ በረ
ጃጅም ዐረፍተ ነገሮችና በአስቂኝ ዘይቤዎች በመጠቀም፣
ከጻፋቸው እንደ " ታራስ ቡልባ " እና " ዋናው ተቆጣ
ጣሪ " ያሉ ድርሰቶች መካከል አንዱ በዚህ መጽሐፍ ውስጥ
የቀረበው ፣ " ካፖርቱ " የተባለ አጭር ድርሰት ነው ። ይህ
የፈጠራ ሥራ በእያሌ ቋንቋዎች ተተርጉሞ በሚሊዮን በሚ
ቆጠሩ ሕዝቦች ዘንድ በመነበብ ተወዳጅነትን ከማትረፉ
ሌላ ፣ በመድረክ ተውኔትነትና በተንቀሳቃሽ ፊልም ተቀ
ናብሮ ለመታየት በቅቷል ። ድርሰቱ በሩሲያ የሥነ ጽሑፍ
እንቅስቃሴ ላይ ከፍተኛ ተጽዕኖ ያሳደረ በመሆኑ ፊዮዶር
ዶስቶዬቭስኪ ፣ " ሁላችንም የተገኘነው ከጉጉል ' ካፖር
ርት ' ነው " የሚለውን አስተያየት መሠንዘር ግድ ሆኖ
በታል ።

ጉጉል የጽሑፎቹ ኃይለኛነት ባስከተለበት የፖለቲካ
ተጽዕኖ የተነሣ ፣ በራሱ ፈቃድ የትውልድ አገሩን ሩሲ
ያን ለቅቆ በመውጣት ፣ ለዐሥራ ሁለት ዓመታት በስደት
በኢጣሊያ አገር ኖሯል ። በዚያም ሳለ እጅግ ዝነኛ ያደ
ረገውን ፣ " ሙት ነፍሳት " የተሰኘ ዐቢይ ልቦለዱን ያሳ
ተመ ሲሆን ፣ በስጠቂት ዐሥር ዓመታት የዚህን ልቦለድ
ተከታይ ክፍል ለማዘጋጀት ጥረት ሲያደርግ ኖሯል ።
ይሁን እንጂ ፣ ከመሞቱ ጥቂት ቀናት ቀደም ብሎ የድርሰ
ቱን ረቂቅ በእሳት ስላቃጠለው ፣ ሁለተኛዉ ክፍል ለኅት
መት ሳይበቃ ቀረ ። ጉጉል በየካቲት ወር 1852 ዐረፈ ።

ካ ፖ ር ቱ

የመሥሪያ ቤቱን መጠሪያ ስም ባልገልጽ እወዳለሁ።
ብቻ በደፈናው 'እንትን' የሚባለው መሥሪያ ቤት እያልኩ
እጠራዋለሁ ። መቼም እንደ መንግሥት መሥሪያ ቤት ፣
የጦር ክፍል ፣ የመንግሥት ድርጅት ... ብቻ በአጠቃላይ እንደ
መንግሥታዊ ተቋም ስቁጣ የሚፈጥን የለም ። በተለይም
ዛሬ ፣ እያንዳንዱ ግለሰብ በተነካ ቁጥር ኅብረተሰቡም እብ
ሮት የተነካ እየመሰለው ሒደል ። ለምሳሌ ያህል ከጥቂት
ጊዜ ዐሬት ስለተፈጸመ አንድ ጉዳይ በቅርቡ የሰማሁት
ትዝ ይለኛል ። ለጊዜው ስሙን በማላስታውሰው አንድ
ከተማ ውስጥ የሚኖር የፖሊስ ሻምበል ለበላዮቹ አቤቱታ
ያቀርባል ። ሻምበሉ በአቤቱታው ላይ የጠቀሰው ጉዳይ
በአገሪቱ ውስጥ የሚገኙ ድርጅቶችና ተቋሞች በከፍተኛ
አደጋ ላይ የሚገኙ መሆኑን የሚገልጽ ነበር ። እናም ለማ
ስረጃ እንዲሆን በማለት ከአቤቱታው ጋር የፍቅር ታሪክ
ያዘለ አንድ ሰፊ ጽሑፍ አቅርቦ ነበር ። በዚህ ጽሑፉም
ውስጥ ደካማ ባሕርይ ስላለው አንድ ሰካራም የፖሊስ ሻም
በል ፣ ከዐሥሩ ገጽ በአንደኛው ላይ ይጠቅሳል ። ይሁን
እንጂ ፣ በእኔ በኩል አንዳንድ ያሉ የማይሉ ሁኔታዎችን ላለ
ማንሣት ስል በዚህ ታሪክ ውስጥ የሚቀርበውን መሥሪያ
ቤት መጠሪያ ስም ሳልጠቅስ ማለፉን መርጫለሁ ።

እናም ታዲያ ፣ በዚህ ስሙን በማልጠራው የመንግ
ሥት መሥሪያ ቤት ውስጥ ፣ በጸሐፊነት ተቀጥሮ የሚሠራ
አንድ ሰው ነበር ። የሚደንቅ ግሩም ተብሎ የሚነገርለት

ዐይነት ሰው አልነበረም ። ከቁመቱ ማጠር ሌላ ፊንጣጣ እንደ በላው ሁሉ ፊቱን ጠቃጠቆ አልብሶታል ። ዐይኖቹ እንደ መቦዝና መፍዘዝ ያሉ ናቸው ። ግግሽ ጭንቅላቱ ድረስ ከግባው መላጣው የተረፈው ጠጉሩ ቀለም ፤ ወደ ቀይ ነት ያደላል ። ጉንጮቹ ጨምደድ ጨምደድ ብለው ፤ የፊቱ ቀለም አብዛኛውን ጊዜ የኪንታሮት በሽታ በያዛቸው ሰዎች ላይ እንደሚታየው ያለ ነው ።

እንዲህ ያለው የመልክ ቀለም ፤ ከቅዱስ ፒተርስበርግ ከተማ የአየር ጠባይ የሚመጣ በመሆኑ ምንም ማድረግ አይ ቻልም ። ይህ ሰው በሚሠራበት መሥሪያ ቤት ያለው ደረጃ (መቼም በእኛ የሥራ ደረጃን ከሁሉ አስቀድሞ መጥቀስ የተለመደ ነው ።) ዝንተ ዓለም የማይሻሻል ፤ የይስሙላ ፤ ‘አማካሪ’ እየተባለ የሚጠራው ነው ። ሁላችንም እንደምና ውቀው ፤ ይህ የሥራ መደብ ራሳቸውን ለመከላከል በማይ ችሉት ላይ ፤ ውርጅብኝ ማውረድን ከልክ በላይ ልማድ ያደ ረጉ የተለያዩ ደራሲያን ፤ ለራሳቸው ርካታና ደስታ ሲሉ አዘውትረው የሚሣለቁበትና የሚያፌዙበት ነው ።

በዚህ ታሪክ ውስጥ የማስተዋውቃችሁ ሰው የቤተ ሰብ መጠሪያ ስም ፤ ባሽማችኪን ይባላል ። የስያሜው ትር ጉም በቁሙ ሲታይ ፤ “ ባሽማክ ” ከሚለው የቦት ጫማ መጠሪያ የተወሰደ መሆኑን ለመረዳት አያዳግትም ። ከጫማ ጋር የተዛመደው ይህ ስም ፤ መቼና በምን ሁኔታ ሳቢያ እንደ ተሰጠው ግን እቅጩን ለመናገር አይቻልም ። ከረጅም ጊዜ አንሥቶ አባቱ ፤ ቅድመ አያቱና አማቾቹ እንኳን ሳይ ቀሩ ፤ ብቻ በደፈናው የባሽማችኪን ቤተሰብ አባል የሆነ ሁሉ ቦት ጫማ ማድረግ ያዘወትሩ እንደ ነበር ይነገራል ። ጫማው ሲያረጅ ሶሉን እያስቀየሩ ይገለገሉበታል ። በአ ንድ ዓመት ጊዜ ውስጥ ሁለት ሦስቴም ቢሆን ሶሉን ያስ ለውጣሉ እንጂ ፤ አረጂ ብለው አይጥሉትም ነበር ይባላል ።

ታዲያ ፤ የዚህ የምንተርክለት የቢሮ ጸሐፊ የቤተሰብ መጠ ሪያ ባሽማችኪን ይሁን እንጂ ፤ እርሱ ግን የሚታወቀው አካኪይ አካኪየቪች በሚል ስም ነበር ። ምናልባት ለመ ጀመሪያ ጊዜ ለሚሰማው አንባቢ ይህ ስም እንግዳ ሊሆ ንበት ወይም ከሩቅ ሥፍራና ከጥንት ዘመን የተገኘ ሊመ ስለው ይችላል ፤ ግን ጉዳዩ በጭራሽ እንዲህ አለመሆኑን ለማረጋገጥ እወዳለሁ ። ለዚህ ሰው አካኪይ አካኪየቪች የሚለው ስም በወጣለት ጊዜ ቤተሰቡን የተለየ ሁኔታዎች አጋጥሞአቸው ስለነበር ፤ ከዚህ የተሻለ ስም ለማስጠት ምንም ምርጫ አልነበረም ።

አካኪይ አካኪየቪች የካቲት ወር በገባ በኻያ ሦስተ ኛው ቀን ደንገዝገዝ ሲል ተወለደ ። የተሳሳትኩ አይመስለ ኝም ፤ አባቱ በአንድ የመንግሥት መሥሪያ ቤት ውስጥ ተቀጥሮ የሚያገለግል ጸሐፊ ነበር ። በመልካም ምግባሯ ምስጉን የነበረችው የሕፃኑ እናት በደንቡ መሠረት ጊዜው እየተቃረበ ሲሔድ ፤ ልጅዋን ክርስትና ለማስነሣት ትዘገ ጃጅ ጀመር ።

የስሉቱ ዕለት እናትየዋ ፊቷን ወደ በሩ አዙራ ተኝ ታለች ። በመማክርት ሸንጎ ውስጥ ከሚሠሩት ከፍተኛ ጸሐፊዎች መካከል አንዱ የሆነውና ፤ በሚያውቁት ሁሉ ዘንድ መልካም ስም ያለው ፤ ኢይቫን ኢይቫኖቪች የሮሽኪን የሕፃኑ ክርስትና አባት እንዲሆን በመመረጡ ከናትየዋ በስተቀኝ ቆሟል ። ከጐኑ ደግሞ በብዙ ሰዎች ዘንድ የማ ይገኙ ችሎታዎችና ተሰጥኦዎች እንዳሏት የሚነገርላት አሪና ሲሚዮኖቭና ባይሎብሩይሽኮቭ የክርስትና እናት እንድትሆን የሕፃኑ ወላጆች ያቀረቡላትን ጥያቄ አክብራ ተገኝታለች ። አሪና ሲሚዮኖቭና የአንድ የፖሊስ መኮ ንን ሚስት ናት ። በባህሉ መሠረት ስም የማውጣቱ ሥነ ሥርዓት ተጀመረና ልጅ በመውለዷ ለተደሰተችው እናት

በርካታ ስሞች ለምርጫ ቀረቡላት ። ሞኒ ፣ ሶሲ ፣ የሚባሉና የሰማዕቱ የሆነዳዳት ስም ሳይቀር ተጠራ ። የሕፃኑ እናት ግን ፣ “ አይሆንም ። ሁሉም የማይረቡ ፣ ተራ ዐይነት ስሞች ናቸው ” በማለት ተቃወመች ። ፍላጐቷን ለማርካት ሲሉ ፣ ለክርስትናው የተሰበሰቡት ሰዎች የስም ዝርዝር የያዘ አንድ መዝገብ ብጤ ገልጠው የተለያዩ ስሞችን ይጠሩላት ጀመር ። ትሪፊሊ ፣ ዱላ ፣ ቫራሃ ሲዶ . . . ሌሎችም ተደረደሩላት ። ይሁን እንጂ ፣ አንዱም የሚጥማት አልሆነም ። ስሞች በቅደም ተከተል በተጠሩ ቁጥር ፣ “ እንዴት ያለ ጣጣ ነው እባካችሁ ! ምን ምን ዐይነቶቹን ስሞች ነው የምትመርጡት ። እንዱ ከሌላው የባሰበት ” እያለች መነጫነጭ ብቻ ሆነ ። ሰዎቹ ከመዝገቡ ውስጥ ሌላ ገጽ ገለጡ ። ፓብሲኪሂይ ፣ ቫፀቲሲይ የሚሉ ስሞች ተጠቆሙ ። ለእናትየዋ ግን አንዱም ሊያረካት አልቻለም ። በመጨረሻው “ በቃ ተውት ! ነገሩ ገብቶኛል ። የዐርብ ቀን ዕድሉ ቢሆን ነው ። ስለዚህ ሁሉም ይቅርና አካኪይ በሚለው የአባቱ ስም ቢጠራ ይሻላል ” በማለት የጎናትንት ውሳኔዋን አሳለፈች ። በንዲህ ያለ ሁኔታ አካኪይ አካኪየቪች የሚለው መጠሪያ ለሕፃኑ ተሰጥቶት ክርስትና ተነሣ ።

ሃይማኖቱ የሚፈቅደው ሥርዓት ሲፈጸም አካኪይ ምርር ፣ እርር ብሎ ማልቀስ ጀመረ ። ለአካለ መጠን እድርሶ ሥራ ሲይዝ ፣ ከተራ ጸሐፊነት እንደማያልፍ ትንቢት የታየው ይመስል ትንሺን ፊቱን ክፉኛ እያጨማደደ ሲንቆጣቆጭ ቆየ ። ጠቅላላው ጉዳይም በዚህ ሁኔታ ተከናውኖ ተፈጸመ ። እኛም የስም አወጣጡን በሚመለከት በዝርዝር ለመግለጽ የሞከርነው ያለ ምክንያት አይደለም ። በዚያን ወቅት ፣ ለሕፃኑ አካኪይ አካኪየቪች የሚለውን ስም ከመስጠት ሌላ አማራጭ እንዳልነበረና ፣ በውዴታ ሳይሆን

በግዴታ የተሰጠው መሆኑን ለአንባቢ ግልጽ ለማድረግ ያህል ነው ።

አካኪይ አካኪየቪች በዚያ መሥሪያ ቤት መቼና በማን አማካይነት እንደ ተቀጠረ ፣ ይግሞም ለስንት ዓመታት በአገልግሎት ላይ እንደ ቆየ ‘በውቃቱሉ’ የሚልና ደፍሮ ለመናገር የሚቃጣ አንድም ሰው አይገኝም ። እርሱ ሥራ ከጀመረ በኋላ ፣ ብዙ ሥራ አስኪያጆችና ከፍተኛ ሹማምንት በዚያ መሥሪያ ቤት ተቀያይረዋል ። አካኪይ አካኪየቪች ግን ፣ በመጀመሪያ ዕለት ከተቀመጠበት ሥፍራ ሳይቀየር እያሌ ዓመታት ማለፉን ‘አሌ’ የሚለው የለም ። ደረጃው ቅንጣት ያህል ላይሻሻል ፣ ከተቀጠረበት ቀን እንሥቶ የተመደበበትን የጽሑፍ ገልባጭነት ተግባር ሲያከናውን ነው የኖረው ። እንዲያውም “ አካኪይ አካኪየቪች እስከነበራው ቀለም ገልባጭ፡ከፊኒ ሆኖ የተወለደ ፍጡር ነው ” የሚል እንጋገር በመሥሪያ ቤቱ አካባቢ የሚሰማውም በዚሁ የተነሣ ሊሆን ይችላል ። በመሥሪያ ቤቱ አካኪይ አካኪየቪችን የሚያከብረው ለበመል ያህል አይገኝም ። ተላላኪዎቹ እንኳን ፣ ወደ ቢሮ በሚገባበት ጊዜ በአክብሮት ከተቀመጡበት ብድግ ብለው ሊያሳልፉት ይቅርና ፣ ዝንብ በመተላለፊያው እንደ በረረ ያህል እድርገው በመቁጠር አይጨነቁለትም ነበር ። የአለቆቹም አስተያየት የንቀት በመሆኑ ፣ ትእዛዞችን የሚሰጡት በኩራትና በቀዘቀዘ መንፈስ ነበር ። ምክትል ፀቃቢ ጸሐፊው እንኳን ያቅሙን ያህል ይዘባነንበታል ። አንድ የሆነ ሥራ እንዲያከናውን በሚያዘው ጊዜ ፣ “ ይህን ጽሑፍ ብትገለብጠው ” በማለት ፋንታ ፣ ወይም መልካም ሥነ ምግባር በሚታይባቸው መሥሪያ ቤቶች እንደሚደረገው ፣ “ የምትወደውና ደስ የሚያሰኝህ ዐይነት ትንሽ ሥራ ይገርልህ መጥቻለሁ ” ከማለት ይልቅ ፣ ወረቀቶቹን አፍንጫው ላይ ወርውሮለት ይሔ

ዳል ። አካኪይ አካኪየቪች ግን ፣ ወረቀቱን የወረወረለት ወይም ትእዛዙን የሰጠው ሰው ማን እንደሆነ ለመመልከት መብት እንደ ሌለው ሁሉ ፣ ካቀረቀረበት ቀና ሳይል ያሳን ዳች ቅሬታ ወረቀቱን እንሥቶ በጥሞና ያስተውለዋል ። ወዲያው በሌላ ወረቀት ላይ መገልበጡን ይቀጥላል ።

በአካኪይ አካኪየቪች ላይ የሚደርሰው በደል ይህ ብቻ አልነበረም ። አብረውት የሚሠሩ ወጣት ጸሐፊዎች፣ ከጧት እስከ ማታ ሲያፌዙበትና ሲያላግጡበት ይውላሉ። ያችን ትንሽ አእምሮዋቸውን እየጨመቁ፣ ጠቅላላ ሁኔታውን የሚመለከት ቀልድ እየፈጠሩ ይሣለቁበታል ። በአድራጐታቸው የሚጸጸት ሕሊና ስላልነበራቸው ፣ የሚያፌዙበትና የሚቀልዱበት ዞር ብለው ወይም ከበስተጀርባው ሳይሆን እያያቸውና እየሰማቸው ነው ። ቀልዶችን በየቀኑ ከመፍጠር አይቦዝኑም ። የሚኖርበትን ቤት ያከራዩት የሰባ ዓመት ባልቴት ይደበድቡታል ፣ ሚስት የሚያገባበትን ቀን እንዲነግራቸው ጧት ማታ ይነዘንዙታል ፣ አንዳንዴ ደግሞ የወረቀት ቁርጥራጮችን በአናቱ ላይ እየነሰነሱ በረዶ ነው በማለት እንደ ልጅ ያሾፉበታል ። ልዩ ልዩ ቀልዶችን እየተቀባበሉ ያውካኩበታል ። የነዚያ መገለጫ ጸሐፊዎች ንቀት ወደር አልነበረውም ። አካኪይ አካኪየቪች ግን ፣ በየጊዜው ለሚወርድበት ስድብ አንዳችም መልስ ሳይሰጥ ምንም ነገር ያልተፈጸመበት ይመስል ፣ ሥራውን በጸጥታና በትዕግሥት ያከናውናል ። ለዚያ ሁሉ የወጣቶቹ ፌዝና ቧልት እምብዛም ቁብ ስላልነበረው ፣ ሙሉ ትኩረቱን በሥራው ላይ አድርጎ ይጥራል ። ለዚህም ነው በጽሑፍ ውስጥ ትንጣት ስሕተት ፈጽሞ የማያውቀው ። ፀልፎ ፀልፎ ግን ፣ ፌዙ ሲበዛበትና ቅጥ አጥቶ ሲንዛዛ ወይም የወጣቶቹ ጋጠ ወጥ ድርጊት መረን ተለቆ በመሐድ እጁን እየጐነተሉ ሥራውን እላሠራ ማለት ሲጀምሩ ፣ ልዩ በሆነ

ድምፅና ልቦናን በኀዘን ጠቅ በሚያደርግ አነጋገር ፣ "እባካችሁን ተውኝ ! ለምን እንደዚህ ትሰድቡኛላችሁ ? " በማለት ምሬቱን ይገልጻል ።

አንድ ጊዜ ፣ በመሥሪያ ቤቱ ውስጥ አዲስ የተቀጠረ ወጣት ሠራተኛ፣ የጓደኞቹን አድራጐት በመከተል የበኩሉን ፌዝ ሲሰነዝርበት ፣ አካኪይ አካኪየቪች ምርር ያለ ብስጭቱን ይገልጻል ። አዲሱ ተቀጣሪ አስገራሚ ነገር መፈጸሙ ተሰማው ። ሕሊናው ክፉኛ ስለ ተነካ ፣ ከዚያን ቀን በኋላ ሁኔታውን ይለውጣል ። ሁሉም ነገር ለየት ባለ መልክ ሊታየው ይጀምራል ። አንድ ያልታወቀ ኢሰብአዊ ኃይል ያስገደደው ይመስል ፣ አዲሱ ቅጥር እያደር መልካም አስተዳደግ ያላቸውና የሠለጠኑ ከሚመስሉት ከቻር ጓደኞቹ መራቅ ጀመረ ። በጣም ጥቅ ባለ ፈንጠዝያና ደስታ ላይ በሚገኙባቸው ወቅቶች የዚያ ትሑትና ጠጉረ መላጣ ፣ ኰሳሳ ጸሐፊ ቂመኛ ከፊቱ ድቅን እያለ እነዚያ የሚያሳዝኑ ንግግሮቹ በዕዝነ ሕሊናው ያስተጋባሉ ። " እባካችሁ ተዉኝ ለምን ትሰድቡኛላችሁ ? " የሚሉት ቃላት ደጋግመው ይጨጩሁበታል ። ወይም አካኪይ አካኪየቪች አንዳንዴ የሚሰነዝረው ፣ " እኔም እኮ ወንድማችሁ ነኝ " የሚል እንጀት የሚበላ ንግግሩ ጐልቶ ይታወሰዋል ። ታዲያ እንዲህ ያለው ሁኔታ በሚያጋጥመው ጊዜ ፣ ወጣቱ ሠራተኛ ፊቱን በእጆቹ ይሸፍንና የሠራ አካላቱ ሲንዘፈዘፍ ይሰማዋል ። በሰው ልጅ ተፈጥሮ ውስጥ እጅግ የከፋ ኢሰብአዊ ባሕሪ ምን ያህል ገንኖ እንደሚኖር ገሃድ ይሆንለታል ። በተለይም ድንቅ በሚባለው መብለጥለጥና ላይ ሳዩን ሲታይ ፣ የተገራ ከሚመስለው ጨዋነት በስተጀርባ ተደብቆ የሚገኘው የደለበ አረመኔአዊ ጭካኔ ቁልጭ ብሎ ይታየዋል ። ይህም ብቻ ሳይሆን፣ በሕይወቱም ውስጥ ለብዙ ዘመናት ሁኔታው

ትንሿ ባለው ቁጥር አካሉና መንፈሱ ሲርበተበተበት እየተ
ሰማው ኖሯል ።

አካኪይ አካኪየቪች፣ ትጉህ ብቻ ሳይሆን ሥራውን
አክባሪና አፍቃሪም ነበር ። የሚሰጠውን የሥራ ድርሻ
በወቅቱ አጠናቆ በማስረከብ፣ በኩል የሚወዳደረው አል
ነበረም ። ለሥራው የሚያሳየው ፍቅር ከልብ የመነጨ
ነው ። በጣቶቹ መጻፊያውን ጨብጦ በወረቀቱ ላይ በሚ
ያቀረቅርበት ጊዜ፣ ከዚያ ጽሑፍ የመገልበጥ ሥራው ባሻ
ገር ውብና ማራኪ የሆነ ብሩህ ዓለም ጉልቶ ይታየዋል ።
ሥራውን በሚያከናውንበት ጊዜ፣ ገጹ በተለየ የደስታ ፀዳል
ይፈካል ። አንዳንዶቹ ፊደሎች ደግሞ፣ ልዩ የሆነ የልብርካታ
ይሰጡታል ። እንደዚህ ያሉትን ፊደሎች በሚከትብበት
ሰዓት የሚሆነውን ያሳጣዋል ። እንደ መፈንደቅ፣ እንደ መፈን
ጠዝ ያሰኘዋል ። አፍና ለብያው እንደ መሳቅም ይቃጣዋል ።
ታዲያ ይህን ሁኔታውን ልብ ብሎ ላጠናና ለተከታተለ ሰው፣
በገጽታው ላይ የሚከሠተውን የስሜት ለውጥ በማየት ብቻ
የሚነድፈው የትኛውን ፊደል እንደሆነ በግምት ለማወቅ
አይሳነውም ። እንደ ታታሪነቱ፣ እንደ ሥራ ወዳድነቱና ትጉ
ሀነቱ ቢሆን ኖሮ፣ የመንግሥት አማካሪ ተብሎ በተሾመና
ርሱን ራሱንም ባስደነቀው ነበር ። ይሁን እንጂ፣ ለዚያ
ሁሉ ጥረቱና ብርቱ ሠራተኛነቱ ያገኘው ወሮታ ቢኖር፣
'ከግንባሩ እስከ መሐል እናቱ የዘለቀው መላጣውና ከጭን
ቅላቱ በስተጀርባ የተከመረ ጠጉሩ ነው' በማለት እነዚያ
ሙሴ የሥራ ባልደረቦቹ ያሾፉበታል ።

በእርግጥ ነገሩ ሁሉ እንዲህ ያለ ቢሆንም፣ ሙሉ በሙሉ
የበላዮቹን ትኩረት አላገኘም፣ ወይም ጉብዝናውን አልተ
ረዱለትም ለማለት አይቻልም ። እንዲያውም አንድ ጊዜ
በማለፊያ ጠባዩ የተወደደ አንድ ሥራ አስኪያጅ፣ የአ
ካኪይ አካኪየቪችን የረጅም ዘመን ቅን አገልግሎት

በመመልከት፣ ጽሑፍ ከመገልበጥ በተሻለ ደንና ሥራ ላይ
እንዲመደብ ወስኖለት ነበር ። እንደ ዕድገት ተቆጥሮ የተ
ሰጠው ሥራ፣ ለሌሎች መሥሪያ ቤቶች የሚተላለፉ ያለቀ
ላቸው ሪፖርቶችን አድራሻ ማስተካከልና አንዳንድ ስዋ
ስዋዊ ግድፈቶችን ማስተካከል ነበር ። ይህ ዐይነቱ ሥራ
ለአካኪይ አካኪየቪች በጣም ከባድ ሆነበት ። አዲሱን
ሥራውን በሚያከናውንበት ጊዜ፣ ላብ ከቶኝ ያጥለቀልቀ
ዋል ። በሥራው ጫልታ ወዘን ከግንባሩ ላይ እየጠረገ፣
'ያንኑ የለመድኩትን ጽሑፍ የመገልበጥ ሥራ ቢሰጡኝ
ይሻለኛል' የሚል ሐሳቡን እየደጋገመ ይሠነዝራል ። በዚህ
የተነሣ ከጥቂት ጊዜ በኋላ፣ ወደ ቀድሞ የቀለም ገልባጭ
ነት ሥራው እንዲመለስ ተደረገና በዚያው ተወስኖ ቀረ ።
ጽሑፍ ከመገልበጥ ሥራ ሌላ፣ በዓለም ላይ ምንም የተሻለ
ሥራ ያለ ለማይመስለው ለአካኪይ አካኪየቪች ግን ትልቅ
ደስታ ነበር ።

አካኪይ አካኪየቪች፣ ለአለባበሱ በፍጹም ስለማይጨ
ነቅ፣ የመሥሪያ ቤት የደንብ ልብሱ አረንጓዴ ቀለም እየ
ለቀቀ በመሔዱ የተገማጠበ ግድግዳ ወይም የዛገ ብረት
መስሎ ይታይ ነበር ። ኮሌታዎቹ እያለቁ በተሰሩ ቁጥር
መጠናቸው እያነሰ ከመሔዱ የተነሣ፣ አጭር አንገቱ ከልክ
በላይ ረዝሞና ሰግግ ብሎ፣ የውጭ አገር ዜጋ የሆኑ ዘዋሪ
ነጋዴዎች በጭንቅላታቸው ላይ ከሚሸከሙት ትርሜት
ውስጥ ብቅ ብለው፣ አንገታቸውን የሚያወዛውዙ የፈረን
ጅ የድመት ማሊጉሎች መስሎ ይታያል ። በአካኪይ አካ
ኪየቪች ልብስ ላይ አንዳንድ ነገሮች ተለጥፈው ማየት
የዘወትር ትርዒት ነው ። የደረቀ ሣር ወይም የክር ብጥ
ስጣሽ አይለየውም ።

በመንገድ ላይ በሚጓዝ ጊዜ፣ የአንዳንድ ቤቶች መስ
ኮት በድንገት ተከፍቶ ቆሻሻና ጥራጊ ሲደፋበትንበስ ብሎ

እዶጋውን የማምለጥ ልዩ ፍጥነት ነበረው ። ቢሆንም ግን፣ ከሚደፋው ቆሻሻ ውስጥ አንድ ሁለት ነገር ባርኔጣው ላይ ሳይለጠፍ አያልፍም ። የፍራፍሬ ልጣጭ ወይም ሌላ ዐይነት ጉድፍ በባርኔጣው ተሸክሞ ሳይታወቀው መንገዝ ዘወትር የሚያጋጥመው ሁኔታ ነበር ።

እንዚያ ወጣት የሥራ ባልደረቦቹ፣ በጐዳና ላይ በሚዝዙብት ወቅት፣ በአካባቢያቸው የሚከናወኑ ድርጊቶችንና አንዳንድ ያልተለመዱ አጋጣሚዎችን ሆነ ብለው የመከታተልና የሚያሥቁ ነገሮች ሲያጋጥሟቸውም እየተጠቃቀሱ የመሣለቅ ጠባይ ያላቸውን ያህል፣ አካኪይ አካኪየቪች ግን፣ ተመሳሳይ ልምድ አልነበረውም ። በየዕለቱ ከቤት ወደ ቢሮዉ፣ ከሥራዉ ወደ መኖሪያ ቤቱ በሚመላለስበት ጉዳና ላይ የሚፈጸሙ ክንዋኔዎችን፣ በሕይወቱ ውስጥ እንድም ቀን አስተውሎ አያውቅም ። ዐልፎ ዐልፎ ያውም ያጋጣሚ ጉዳይ ሆኖበት የሚመለከተው ነገር ቢኖር፣ በንጹሕ እጆቹ ላይ የተጋደሙ መስመሮችን ብቻ ነው።አካኪይ አካኪየቪች አካባቢውን ፈጽሞ የረሳ ሰው ነው ። እንዳንዴማ በጽሑፍ መገልበጥ ሥራው ላይ አለመሆኑን እንኳን የሚገነዘበው፣የጐዳናውን እምብርት ይዞ ወንተፍ ወንተፍ ሲል፣ድንገት ሳይሰማው ከወደ ኋላው የደረሰ የሠረገላ ፈረስ አፍንጫውን ወደ ጉንጮቹ አስጠግቶ ሲያናፋበትና ሲያኮርፍበት ብቻ ነው ።

ከሥራ መልስ ወደ ቤቱ እንደ ደረሰ የሚፈጽመው የመጀመሪያ ተግባር፣ ወንበሩን ወደ ጠረጴዛው አስጠግቶ በመቀመጥ ሾርባውን በጾጥታ መምጠጥ ነው ። የምግቡን ጣዕም ለማጣጣም እንኳን አይጨነቅም ። በምግቡ ውስጥ ዝንብ ቢገባ ወይም አንዳች ነገር ቢቀላቀልበት አካኪይ አካኪየቪች ደንታ አይኖረውም ። ከፊቱ የቀረበውን ዝም ብሎ መዋጥ ብቻ ነው ። አካባቢውን ፈጽሞ የረሳ ነበር ።

በመላው ዓለም ላይ የሚያውቀውና የሚጨነቅለት አንድ ነገር ቢኖር፣ ጽሑፍ መገልበጥ ብቻ ይመስላል። ሆዱ እየሞላ መሔዱና መጥገቡ ሲሰማው፣ብዙም ጊዜ ሳያጠፋ ከመሥሪያ ቤቱ ተሸክሞ ያመጣቸውን ወረቀቶች ያቀርብና ጽሑፍ የመገልበጥ ሥራውን ይቀጥላል ። አንዳንዴ ባዶ እጁን ወደ ቤቱ ከገባ፣ቀደም ሲል ከገለበጣቸው ጽሑፎች አንዱን ያነሣና እንደገና ሲገለብጥ ይቆያል ። ጽሑፍ የመገልበጥ ሥራ ነፍሱ ነው ። በጣም የሚያስደስተው ደግሞ የጽሑፉ የአጻጻፍ ሥልት መዋብ ሳይሆን፣ ጽሑፉ የሚላክበት አድራሻ ነው ። ከፍተኛ ግምት ወደሚሰጠው አካባቢ የተጻፈ ደብዳቤ ከሁሉም ይበልጥ ያረካዋል ። ያለምንም ጥቅም ለግል ደስታው ሲል ብቻ፣የዚያ ዐይነቱን ጽሑፍ እየከሸን በመገልበጥ ጊዜውን ያሳልፋል ።

የቅዱስ ፒተርስበርግ ሰማይ በጽልመት ተውጦ በከተማው ምሽት ሲሰፍን፣ ከፍተኛ ባለሥልጣኖች ምርጥ በሆኑ ምግብ ቤቶች ራታቸውን ይቀማምሳሉ ። እያንዳንዱ ሰው እንደየምርጫውና የኪሱ ዐቅም በፈቀደለት መጠን ለመዝናናት በየአቅጣጫው ይሰማራል ። በየመሥሪያ ቤቱ የሚሠሩ ጸሐፊዎች ሁሉ የዕለቱን ተግባራቸውን ፈጽመው ፣ ቀኑን ሙሉ ሲጏጥጡ ለዋሉ ብዕሮቻቸውና ለደከመ አካላቸው ዕረፍት ይሰጣሉ ። የትርፍ ሰዓት ሥራ የሚያከናውኑት እንኳን የሚበቃቸውን ያህል ከሠሩ በኋላ፣ እሮይ የሚሉበትን ሥፍራ መርጠው ወደዚያው ያመራሉ ። ደኅና ደኅና የሥራ ደረጃ ያላቸውም የምሽት ጊዜያቸውን ማሳለፊያ እንዲሆናቸው እንድም ወደ ቴአትር ቤቶች ያዘግማሉ ፤ እንድም ደግሞ፣ በየጐዳናው ሾርሾር እያሉ የቆንጃጅትን ዐይኖች በጥቅሻ ለመሳብ ይሞክራሉ ። አንዳንዶች ከፍቅረኞቻቸው ጋር በመሆን የውዳሴና የመውደድ ቃሎችን ሲደረድሩ ያመሻሉ ።

ብዙ የመንግሥት ሠራተኞች ደግሞ የተለየ የምሽት ልምድ አላቸው ። በአንዱ ጓደኛቸው ቤት ይሰበሰቡና ኮቻ ብጫ ብስኩቶችን በሻይ እየግጡ ፤ ፒፓቸውን እየሳቡ ካርታ በመቀጣቀጥ ሌሊቱን ያጋምሳሉ ። በትልልቅ ሕንፃዎች ሁለተኛና ሦስተኛ ፎቅ ላይ የሚገኙ ክፍሎችን ተከራ ይተው የሚኖሩ ደኅና ሥራ ያላቸው ወጣቶች ፤ አብዛኛውን ጊዜ አንድ ወይም ሁለት ክፍሎች ከንግዕድ ቤቱ ይኖራ ቸዋል። የጊዜውን ፋሽን በተከተሉ ማስፈያ ቁሳቁስ ቤታ ቸውን ስመሙላት ይሞክራሉ ። ነገር ግን የብዙዎቹ ዕቃ ዎች ዋጋ ከወትማቸው በላይ ስለሚሆንባቸው ፤ በተቻለ መጠን ከዕለት ምግባቸው በመቀነስና ለረጅም ጊዜ ከመ ዝናኛ ፕሮግራሞቻቸው ተቆጥበው በመቆየት ፤ አስፈላጊ ውን ገንዘብ አጠራቅመው የፍላጐታቸውን ያሟላሉ ።ጊጠኛ መብራቶች ፤ ትርኪ ምርኪ ኩተት ይሸምታሉ ። ታዲያ እንዲያ ባሉ ዕቃዎች በተሞሉ መኖሪያ ቤቶች የሚሰበሰቡ የመንግሥት ሠራተኞች ፤ እንዳንዴ በካርታ ጨዋታቸው ጣልቃ ፤ ታላላቅ በሚባሉ ሰዎች አካባቢ ተፈጸመ ተብሎ ሲወራ የጠለቀትን አስነዋሪ ድርጊት እንሥተው ፤ እንዱ ከአንዱ አፍ በመቀባበል የነገር እንጀ ሲያመነዥኩ ያመ ሻሉ ። በአድናቆት የሚወራለት ትኩስ ነገር ሲጠፋ ደግሞ፤ ጊዜው ያለፈበትን አሮጌ ቀልድ እያስታወሱ በማውካካት ጊዜያቸውን ያሳልፋሉ ።

ሌላዉ ዓለም በመላ እንዲህ እንዲህ እያለ ሲዝናና ፤ ሲደሰት ፤ አካኪይ አካኪየቪች ግን ፤ ከማንም ሁኔታ ጋር በማይገጥም መንገድ ከሥራ ውጭ ያለ ሕይወቱን ይገፋል። ከተጠቀሱት ልርባና ቢስ ነገሮች በአንዱም አይካፈ ልም ። አካኪይ አካኪየቪችን በግብግቦና በዳንስ ድግስ ላይ እየሁት ብሎ ለመናገር የሚደፍር ሰው በከተማው ሙሉ ይገኛል ማለት ዘበት ነው ። ምሽት በመጣ ቁጥር

አካኪይ አካኪየቪች እንደ ተለመደው ጽሑፍ በመገልበጥ ራሱን ሲያዝናና ይቆይና ፤ ሲበቃው ወደ መኝታው ሔዶ ይጋደማል ። ማለዳ ሰዓቱን አክብሮ በሥራ ገበታው ላይ ከተገኘ በኋላ ፤ የሚገለበጥ ጽሑፍ ሲደርሰው በዐይኑ ሕሊ ናው ይመለከትና ፈገግ ይላል ። ወር ቆጥሮ የሚያገኘው አራት መቶ ሩብል በቂ ሆኖትና በዚያው ረክቶ ሰላማዊ ኑሮ የሚኖረው ፤ የአካኪይ አካኪየቪች ሕይወት እንግዲህ ይሆን ይመስል ነበር ። እርሱን ብቻ ሳይሆን ሌሎችን ብዙ ጊዜ የሚበልጡትንም ጭምር ሊያጋጥም የሚችል እን ዳች ነገር እስካልመጣ ድረስ ፤ ይህን ዐይነቱ ኑሮው እስከ እርጅና ዕድሜውም እንደሚዘልቅ የሚያጠራጥር አይመ ስለም ።

እንደሚታወቀው ሁሉ ፤ በወር አራት መቶ ሩብልና በዚያው አካባቢ የሆነ ደመወዝ የሚከፈላቸው ሠራተኞች አንድ ኃይለኛ የጋራ ጠላት አላቸው ።ኃይለኛው የአገራችን የሰሜን ብርድ ነው ። ስጤና ይበጃል ሲባል ሰምታችሁ ይሆናል ። ነገር ግን፤ራሱን የቻለ የችግር ምንጭም ነው ። ጧት ሁለት ሰዓት ሆኖ ፤ጉዳናዎች ሁሉ ወደ ሥራ ቸው በሚጣደፉ የየመሥሪያ ቤቱ ሠራተኛ ሲጣበቡ ብር ዱም እብሪ ዕለታዊ ተግባሩን ይጀምራል ። መከላከያ የሌ ላቸውን ምስኪን ሠራተኞች ፊት ፤ በተለይም አፍንጫ አፍንጫቸውን መንደፉን ይቀጥላል ። ብርዱ በሚጨክን ባቸው ወራት በከፍተኛ የሥራ ደረጃ ላይ የሚገኙና ሞቅ ያለ ገቢ ያላቸው እንኳን ፤ የፊታቸው ቆዳ ተኰመታትሮ ወይኖቻቸው እንባ ያቀራሉ ። ታዲያ እንግዲህ እነርሱን እንዲህ የሚያደርገው ውርጭ ለምስኪናቹ ጸሐፊዎች ምን ያህል ከባድ እንደሚሆንባቸው መገመት አያዳግትም ። ስለሆነም ከብርዱ ለማምለጥ ያላቸው ምርጫ ፤ የተጐሳቆሉ ስስ ካፖርቶቻቸውን ደርበው እንደ ጥንግ በመብረር እራ

ትና አምስት ጉዳናዎችን ከአቋረጡ በኋላ፣ወደ ሞቀው ቢሮ
ዋቸው ደርሰው እካላቸውን ማፍታታት ብቻ ነው ። ሥራ
ቦታቸው እንደ ደረሱ፣ ወደ ተላላኪዎቹ ክፍል በመግባት
ሰውነታቸውን እያሟሟቁ፣ በብርዱ ቀዝቅዞ የረጋ የጸሐፊ
ነት ችሎታቸውን እንደገና በማጋጋል ለዕለቱ ተግባር ራሳ
ቸውን ያዘጋጃሉ ።

የዚህ ወይነቱ ዕጣ ባለድርሻ የሆነው አካኪይ አካኪ
የቪች፣እያደር የብርዱ ኃይል እየተሰማው መሔድ ጀመረ።
ሥርክ በማለዳ ከቤቱ ተነሥቶ መሥሪያ ቤቱ እስኪደርስ
ድረስ፣የሚያንጠረጥረውን ብርድ በከፍተኛ ፍጥነት እየ
ተውዘገዘገ ለማምለጥ ቢጥርም፣እየዋለና እያደረ በትክሻ
ዎቹና በብራኳው አካባቢ ብርቱ ውጋት ይሰማው ጀመረ።
ለብዙ ዓመታት ሲለብሰው የኖረው ካፖርት ብርዱን በሚ
ገባ ለመከላከል ተስኖት እንደ ሆነ በማለት ራሱን መጠ
የቅ የጀመረው ከዚያን ጊዜ በኋላ ነው ።

አንድ ቀን፣ ወደ ቤቱ እንደ ተመለሰ ካፖርቱን እያገ
ላበጠ በጥንቃቄ ይመለከተው ጀመር ። ሁለትና ሦስት በታ
ዎች ላይ፣በተለይም ትከሻውና ጀርባው አካባቢ ክፉኛ
ነትቧል ። ክፊት ለፊቱ ራቅ አድርጎ በመወጠር ሲያስተ
ውለው፣እንደ ሽክሽክ ጆንያ የሳሳው ካፖርት ብርሃን ማስ
ገባት የጀመረ መሆኑን ተረዳ ። ገበሩም በጥቂት ቀናት
የሚቆጠር ዕድሜውን ለማጠናቀቅ በጣር ላይ የሚገኝ
መሆኑ በግልጽ ታየው። ነገርን ነገር ያነሣዋል ነውና፣እዚህ
ላይ አንድ ጉዳይ ትዝ ይለኛል ። ከአካኪይ አካኪየቪች
ጋር የሚሠሩት ወጣት ጸሐፊዎች ዘወትር ለሚሰነዝ
ሩብት ቀልዶች እንዱ ምክንያት፣ይኸው አሮጌ ካፖርቱ
ነበር ። እንዳንዶ እንዲያውም ካፖርት በማለት ፋንታ
ፒጃማ የሚል ስም ይሰጡት ነበር ።እንደ እውነቱ ከሆነ
ልብ ብሎ ሳስተዋለው ፣ የአካኪይ አካኪየቪች ካፖርት

እጅግ ከማርጀቱም በላይ የሚያስደንቅ ነበር ። ኮሌታው
ባለቀ ቁጥር እየታጠፈ በመሰፋቱ ፣መጠኑ ከጊዜ ወደ ጊዜ
እየቀነሰ ለምልክት ያህል የሚታይ እጥፋት ብቻ ነበር
የቀረው ። በተደጋጋሚ ከሚደረግለት ጥገና የተነሣ ፣ ካፖ
ርቱ የራሱን ትክክለኛ ቅርጽ ከማጣቱ በላይ ፣ እጃቸውን
ያሳረፉበትን ልብስ ሰፊዎች ጭምር ወደሚያስወቅስ ደረጃ
ደርሶ ነበር ።

አካኪይ አካኪየቪች ካፖርቱን እያገላበጠ እንደ
ወይኖቹ ሥር በማስጠጋት ፣ እንዲሁም ራቅ አድርጎ በማየት
ሁኔታውን በሚገባ ከገመገመ በኋላ በደንብ ለማስጠገን
ወሰነ ። ይህን ሥራ እንዲያከናውንለት የመረጠው ልብስ
ሰፊ፣አርሱ በሚኖርበት ሕንፃ አራተኛ ፎቅ ላይ የሚኖረውን
ፔትሮቪችን ነበር ። የልብስ ሰፊው ፔትሮቪች ፊቱ ሙሉ
ብጤና እንጀራ የሚመስል ጠቃጠቆ ነገር የለበሰ ነው ።
ማናቸውንም ነገር የጐሪጥ የማየት ወመል ያለው ፔትሮ
ሮቪች፣ደኅና የኃላፊነት ሥራ ያላቸውም ሆኑ ሌሎች ተራ
ደንበኞች የሚያመጡለትን ሱሪዎችና ባለጅራት ኮቶች
በማደስ በኩል ድንቅ ባለሙያ መሆኑ ይነገርለታል ። በተ
ለይ ደግሞ፣ባልሰከረና እእምሮው በሌላ ሐሳብ በማይጠ
መድባቸው ጊዜያት የሚያከናውነው ሥራ ወደር የለውም
ይባላል ።

በጥንት ጊዜ ፔትሮቪች የአንድ ባለርስት ገባር ሆኖ
ሲኖር ሳለ፣የሚጠራው ግሪጐሪይ በሚል ስም ነበር ። ፔት
ሮቪች የሚለውን ስያሜ ያገኘው ከገባርነት ነጻ ወጥቶ
በየበዓላቱ ቀን እንደ ልብ እየጠጣ መስከር ከጀመረ በኋላ
ነበር።በመጀመሪያ ጊዜ ትልልቆቹን በዓላት ብቻ እየጠበቀ
እንጂ ፣ በአዘቦቱ ሁሉ የመጠጣት ልምድ አልነበረውም ።
የኋላ ኋላ ግን በቀን መቁጠሪያው ላይ ፣ የመስቀል ምልክት
በተደረገባቸው ቀኖች ሁሉ ሳይሰክር ውሎ አያድርም፣ፔት

ሮቪች ተንብዝ ብሎ ሰክሮ ወደ ቤቱ ሲገባ ሚስቱ የተለመደ ጭቅጭቋን ታንሣለች ። "እንቺ መናፍቅ ጀርመን" የሚል ስድቡን ያከናንባትና እጇን ያስይዛታል ። በዚህ አጋጣሚ ስለ ሚስቱ ካነሣሁ ዘንዳ፣ስለ እርሷም ማንነት ለማሳወቅ ያህል አንድ ሁለት ቃላት መወርወር ይኖርብኛል ። ስለ ማንነቷ እምብዛም የሚታወቅ ነገር አልነበረም ። ብቻ ከቫኘ ይልቅ ከብ መሳይ የወርቅ ቆብ አዘውትራ ራሷ ላይ የምትደፋ መሆኗ ለየት ያደርጋታል ። ውበቷም ተጋኖ የሚነገርለትና ሊያኩራራትም የሚችል ዐይነት አልነበረም ። በመንገድ ላይ ስትሔድ እንኳን ፣ በአጠገቧ ከሚያልፉት ሰዎች መካከል ከዚያ ከብ ቆቧ ሥር የሚታየውን ፊቷን ተመልክተው፣ ረዣቸውን በማንቃንቅ ልዩ ድምፅ የሚያሰሙ ቢኖሩ ፣ በወታደሩ ክፍል ውስጥ የሚሠሩ ዘቦች ብቻ ነበሩ ።

አካኪይ አካኪየቪች ካፖርቱን የማሳደስ ውሳኔ ከአደረገ በኋላ ፣ከሕንፃው በስተጓሮ የሚገኘውን ወደ ፔትሮቪች መኖሪያ የሚያደርስ ደረጃ ይዞ ወደ ላይ መውጣት ጀመረ ። ደረጃዎቹ በሙሉ በፈሳሽ ነገር ተበከለው በኃይል ያዳልጣሉ ። ደግሞ አንድ የሆነ የሚሰነፍጥ ሽታ ከደረጃዎቹ ላይ እየተነነ ፣ አሁንም አሁንም አፍንጫንና ዐይንን ጠቅ ያደርጋል ። በቅዱስ ፒተርስቡርግ ከተማ በሚገኙ ሕንፃዎች ፣ በተለይም በጓሮ ደረጃዎች ላይ ዘወትር የሚያጋጥም ነገር ነው ። አካኪይ አካኪየቪች እያንዳንዱን ደረጃ በወጣ ቁጥር ልብስ ሰፊው ለካፖርቱ እድሳት የሚጠይቀው ዋጋ ምን ያህል እንደሚሆን ያሰላስላል ። በመጨረሻ ግን የሆነው ቢሆን ከአንድ ሩብል የበለጠ ላለመክፈል በሆዱ ወሰነ ።

የልብስ ሰፊው ሚስት ዓሣ ብጤ በመጠባበስ ላይ ስለ ነበረች፣እንደ አንድ ነገር የሚግፈጠፈጠው ጢስ ቤቱን አፍ

ኖት በረሮና ጢንዚዛ እንኳን አይታዩም ። ለጢሱ ቢባል በሩ ተከፍቶ ስለ ነበር ፣ አካኪይ አካኪየቪች ምንም ችግር ሳይገጥመውና የልብስ ሰፊው ሚስት ሳታየው ሰተት ብሎ ወደ ውስጥ ገባ ። ፔትሮቪች ቀለም ባልተቀባ ትልቅ ጠረጴዛ ላይ ተቀምጧል ። እንደ ቱርክ ፓሻ እግሮቹን እጥፍጥፍ አድርጎዋል ። ጫማም ሆነ ካልሲ ያላደረጋቸው ባዶ እግሮቹ ብቅ ብለው ይታዩታል ። ከአውራ ጣቶቹ በአንደኛው ላይ ጥፍሩ መጥምጥ እንደ በሳው የጠጠረ ወይም እንደ ዔሊ ድንጋይ የከረረ ጥፍር አለ ። ለአካኪይ አካኪየቪች እንግዳ ትርዒት አልሆነበትም ። የጥጥና የሐር ክሮች ቁባ ቁባውን በአንገቱ ዙሪያ አንጠልጥሏል ። የወርቅ ቁርጥራጮች ደግሞ ጉልበቶቹ ላይ ተደርገዋል ። ለሦስት ደቂቃዎች ያህል በመርፌ ቀዳዳ ክር ለማስገባት ቢታገልም ፣ ክፍሉ በቂ ብርሃን ስላልነበረው አልሳካልህ አለው ። መበሳጨትና መነጫነጭ ጀመረ ። "ትገባ እንደሁ ግባ ፣ ገሃንም ግባና ! እኔን ለማሳበድ ያህል አንተም ትበቃለህ ፣ ነጂሣ !" እያለ ሲያጉመተምት የሰማው አካኪይ አካኪየቪች፣ ፔትሮቪች በቁጣ ላይ እያለ ለመምጣቱ ደስ አላለውም ። ፔትሮቪችን ሞቅ ብሎት ቢያገኘው በወደደ ነበር ።

የፔትሮቪች ሚስት ለቁጣ እየደነፋች ፣ "ይሄ አንድ ዐይና ዲያብሎስ ዛሬ ደግሞ እንደ ልማዱ ጠርሙሱን እንቆ ነው የጣለው" ከምትልባቸው ጊዜያት በአንደኛው ቢሆን ደስ ባለው ነበር ። ፔትሮቪች ከደንበኞቹ ጋር በቀላሉ ለመግባባትና ለመዋዋልም የሚችለው ከመጠጥ በኋላ ነው ። በደረናው ከሰው ጋር መግጠም የሚሞክት ሞቅ ሲለው ብቻ ይመስላል ። በሞቅታ ጊዜ ስምምነቱን ሲገልጥ እንኳን ፣ ሰጥ ብሎ እጅ በመንሣትና ልባዊ ምስጋናውን በማቅረብ ነው ። ግን ደግሞ፣ ፔትሮቪች እንደሚያ

ባለ ስሜት ውስጥ በሚገኝ ጊዜ ፣ ሚስቱ በድንገት ጣልቃ ትገባና ፔትሮቪች በመስከሩ የተነጣ የተስማማበት ዋጋ ርካሽ መሆኑን እየገለጠች መነጫነጭ ትጀምራለች ። ታዲያ የዚህ መድኀኒቱ ዐሥር ኰፔክ ያህል ጭማሪ ለመክፈል ቃል መግባት ነው ። ይህ ከተደረገ ሁሉም ነገር ይቀርና የባልና ሚስትን ስምምነት ለማግኘት ይቻላል ።

አካኪይ አካኪየቪች ካፖርቱን ይዞ በሔደ ጊዜ ፣ ፔትሮቪች እንደም ጠብታ ያልቀመሰ በመሆኑ ፣ ጣሬ የሚነካ ዋጋ እንደሚጠይቅ ግልጽ ነበር ። አካኪይ አካኪየቪች ጠቅ ላላውን ሁኔታ በሚገባ ከእጤኑ በኋላ ፣ ጊዜ ሳያባክን ወደ መጣበት ተመልሶ ለመሸምጠጥ ከጅሎት ነበር ። ግን ፔትሮቪች ወደ ክፍሉ ውስጥ እንደገባ አይቶት ስለ ነበር ሐሳቡን ለመፈጸም አልተቻለውም ። ስለዚህ እየተጣደፈ ፣ "ጤና ይስጥልኝ ፔትሮቪች" የሚል ሰላምታውን አቀረበ ። "ይመስገነው እንደ ምን ዋልክ ጌታዬ" አለ ፔትሮቪች ፣ ምን ዐይነት ጨርቅ እንደ መጣለት ለማወቅ ዐይኖቹን አካኪይ አካኪየቪች እጆች ላይ ተክሎ ።

"እ . . እ . . . . . ዛሬ የመጣሁት ይሄን . . . " በማለት አካኪይ አካኪየቪች የመጣበትን ጉዳይ ለመግለጽ ሲል ፣ ብዙ ተውሳክ ግሶችንና መስተዋድዶችን እየደረደረ ትርጉም አልባ ልፍለፋውን ያወርደው ጀመር ። በተለይማ ሁኔታው በጣም አስቸጋሪ ቢሆንበት ኖሮ ፣ የጀመረውን ዐረፍተ ነገር እንኳን አይጨርሰውም ነበር ። አስቸጋሪ ሁኔታዎች ሲያጋጥሙት " ደኅና . . . . . እናይ . . . ነገሩ እንደ እውነቱ ከሆነ ፣ . . . . " የሚሉ የተቆራረጡ ቃሎችን ብቻ እንብንቦ ፣ ከልቡ ማውጣት የፈለገውን ሁሉ የተናገረ ይመስል በዚያው የማብቃት ልመል ነበረው ።

" ይሄ ደግሞ ምንድነው ? " አለ ፔትሮቪች ካፖርቱን በመልካም ዐይኖቹ እየቃኘ ። ከኰሌታው እንሥቶ ፣ እጅ

ጌዎቹን ፣ ጀርባውን ፣ የቁልፍ ቀዳዳዎቹንና ሌላውንም የካፖርቱን ክፍል እያገላበጠ ተመለከተ ። ይህ መቼም ልብስ ሰፊዎች ከደንበኞቻቸው ጋር መደራደር ከመጀመራቸው በፊት የሚያደርጉት ልምድ ነው ። " እና እንግዲህ የመጣሁበት ጉዳይ እንዲህ ነው ፔትሮቪች . . . . ይህ የምታየው ጨርቅ . . . የኔ ካፖርት ነው . . . እና እንደምታየው እንዳንድ ቦታዎች ላይ ካልሆን በቀር ገና ጥሬ ልብስ ነው ። ብቻ ትንሽ አቧራማ ስለ ሆነና ቆሸሽ ስላለ ያረጀ ይመስላል ። ግን እንደ እውነቱ ከሆነ ገና ጥሬ ነው ። እዚች ጋ ፣ ብቻ ትንሽ ፣ . . . እዎ ጀርባው ላይ . . . እና ደግሞ እንደኛው ትከሻ ላይ . . . እዎ ትንሽ እንደ ማለቅ ብሏል ። እና ደግሞ በዚህኛውም ትከሻ በኩል እንደዚሁ ይሄውልህ ፤ እንደምታየው ትንሽ . . . ቢቃ ይሄው ነው ። ብዙም ሥራ አያስፈልገውም . . . " አለ አካኪይ አካኪየቪች ።

ፔትሮቪች ያን ዝንጥል ጉፍታው ሊወጣ እንደ ሐሙስ የቀረውን ካፖርት ጠረጴዛ ላይ እንጥፎ በጥንቃቄ ይመረምረው ጀመር ። ራሱን ነቅንቀና ወደ መስኮቱ ተንጠራርቶ መደርደሪያ ላይ የአንድ ጀኔራል ምስል ያለበት ሙዳይ የምትመስል የሱረት ማጥን እንሣ ። ከሱረቱ እንድ ጊዜ ደኅና አድርጎ ከማገ በኋላ ፣ ካፖርቱን ከጠረጴዛው ላይ አንሥቶ በእጆቹ ወጥሮ በመያዝ በመስኮቱ ወደሚገባው ብርሃን እዙሮ ይመለከተው ጀመር ። እንደገና ራሱን ነቀነቀ ። በገበሩ በኩል እዙሮ ተመለከተና በድጋሚ ራሱን ነቀነቀ ። ሙዳይ የምታክለዋን የሱረት ማጥን እንሥቶ ጥቂት ሱረት አፍንጫው ውስጥ በማጥር ክዳኗን በግቶ አስቀመጣት ። በመጨረሻም ፣

"አይቻልም ! ካፖርቱ አልቆለታል ። በምንም ተአምር ለመጠገንና እንልግሎት እንዲሰጥህ ለማድረግ አይቻልም ። በፍጹም ነትቧል " አለ ።

አካኪይ አካኪየቪች ይህን መሳይ ንግግር ከፔትሮቪች እንደበት ሲሰማ፣ ልቡ በድንጋጤ ስንጥቅ አለበት ።

“ እንዴት ፔትሮቪች ! እንዴት . . . ለምን ሊታደስ አይችልም ? . . . . ማለቴ . . . ማለቴ ጉዳት የደረሰበት ትከሻው ላይ ብቻ ነው ። ስለዚህ መጣፊያ የሚሆኑ ጥቂት ቁርጥራጭ ጨርቆች እንደማታጣ መቼም እምናለሁ ” አለ አካኪይ አካኪየቪች፣ እንደ ሕፃን በመለማመጥና በመማጠን ዐይነት ድምፅ ።

“ ቁርጥራጭ ጨርቆችማ አሉኝ ። ግን ችግሩ ፣ ያ አይደለም። በዚህ ካፖርትህ ላይ ሌላ ጨርቅ ደርቦ መጣፍ ፈጽሞ ዘበት ነው። ክፉኛ ስለ ተዘንጣጠለ፣ አንድ ጊዜ መርፌ ሲነካው ከናካቴው ብትንትኑ ይወጣል ” አለው ልብስ ሰፊው ፔትሮቪች ።

“ ቢጠጋገንም ምንም አይደለም ። እንደገና ሌላ ጨርቅ ትጥፍበታለህ ” አካኪይ አካኪየቪች አሁንም መማጠኑን ቀጠለ ።

“ ነገሩ አልገባህም ። የሚጣፈው ጨርቅ ከምን ላይ ሊያርፍ የሚችል ይመስልሃል ? ቀድሞ ነገር የሚጣፈውን ጨርቅ አጥብቆ የሚይዝ ነፍስ ያለው ልብስ አልተረፈም ። ታይቶም ተሰምቶ በማይታወቅ ሁኔታ ነው ካፖርቱን የጨረስከው ። እንደ እኔ ከሆነ ከአሁን በኋላ ልብስ ብሎ ለመጥራትም ያዳግታል ። ከናካቴው ከልብስነት ደረጃ ወጥቷል ። አንድ ቀን ኃይለኛ ንፋስ ቢያጋጥመው ዘጠኝ ቅንንሽ ጨርቅ ነው የሚሆንልህ ” አለ ፔትሮቪች ።

“እኮ ያም ቢሆን እንደ ምንም አድርገህ ብትጠግነው . . . ማለቴ በርግጥ እንትን ሊሆን አይችልም . . . ”

“ ምነው ነገር ቢገባህ ! ከአሁን በኋላ በፍጹም ሊጠገን አይችልም ነው የምልህ ። በኔ በኩል ምንም የማደር

ገው ነገር አይኖረኝም ” አለ ፔትሮቪች ቁርጠኛ [illegible] ላይ የደረሰ መሆኑን በሚያረጋግጥ አነጋገር።“እንዴ[illegible] ወደ ፊት ክረምቱ ሲገባ በልክ እየቆራረጥ [illegible] መጠቅለያ በማድረግ ብርዱን ብትከላከልበት [illegible] ይመስለኛል ። እርግጠኛ ነኝ ጥሩ ጥሩ ካልሲ [illegible] ። በተረፈ ግን ሌላ መላም የለው ። ደግሞም [illegible] ካፖርቶችን ጥሩ አድርጌ ሀውቃቸዋለሁ። የጀርመኖች [illegible] ናቸው።ብዙ ገንዘብ ከሰዎች ላይ ለመግፈፍ ሲሉ [illegible] ነው እንዲህ መናኛ አድርገው የሚሰፉት [illegible] ፔትሮቪች ጀርመኖችን ነካ ለማድረግ [illegible] ማናቸውንም አጋጣሚ ሁሉ ሳይጠቀምበት [illegible] ንለትም ነበር ። በመጨረሻም፣ “ እና አሁንም [illegible] አዲስ ካፖርት ማሰፋት ብቻ ነው ” በማለት [illegible] ደመደመ ።

“ አዲስ ” የሚለውን ቃል ሲደጋግም ሲሰማ [illegible] አካኪየቪች እንደገና በድንጋጤ ክችች አለ ። [illegible] ዞረበት ። ክፍሉ ዙሪያውን የሚሽከረከር [illegible] ። ሁሉም ነገር ደብዘዘበት። ግልጽ ሆኖ የሚታየው [illegible] ሙዳይ በምታክለዋ የፔትሮቪች የሱረት ማጥን [illegible] የተሟለውና ከእንገቱ በላይ ወረቀት የተለ[illegible] ይታወቀው ጄኔራል ምስል ብቻ ነበር ። “ ግን [illegible] ስትል ምን ማለትህ ነው ? ” አለ ግራ ተጋብቶ ። “ [illegible] አዲስ ካፖርት ለማሰፋት የሚበቃ ገንዘብ የለኝም ። ”

“ ይኸው ነው በቃ ! አዲስ ከማሰፋት ሌላ [illegible] አይታየኝም ” አለ ፔትሮቪች ፣ ቀዝቃዛ በሆነ [illegible]

“ ነገሩማ ደግና ነው ፣ ብቻ . . . ብቻ እንዴ[illegible] ካፖርት ሳሰፋ ብል ምን ያህል . . . . ማለቴ [illegible] ቀጥለህ . . . ”

" ምን ያህል ገንዘብ ይፈጅብኛል ማለትህ ነው? "

" እዎ ! "

" መቼም ፣ ምንንም ምንንም ችሎ አንድ መቶ ሃምሳ ሩብል በቂ ነው " አለ ፔትሮቪች ከንፈሮቹን እየጨመቀ ። ፔትሮቪች ደንበኞቹን በድንገተኛ የዋጋ ዱብ ዕዳ ማስደንገጥና በዚህም ሳቢያ በደንበኞቹ ገጽ ላይ የሚከሠተውን የስሜት መለዋወጥ በጎሪጥ መመልከት ያስደስተዋል ።

"ለአንድ ካፖርት አንድ መቶ ሃምሳ ሩብል ! " አለ ምስኪኑ አካኪይ አካኪየቪች በጩኸት ። ዘወትር በለስላሳ ድምፅ ፣ በለሆሳስ የመናገር ልምድ ያለው አካኪይ አካኪየቪች እንደዚያ ድምፁን ከፍ አድርጎ ሲናገር ፣ ምናልባትም ያ ቀን በሕይወቱ ውስጥ የመጀመሪያው ሊሆን ይችላል ።

" እንዴታ ጌታዬ !! እንዲያውም ከዚያ የበለጠ ሊያስወጣህም ይችላል ። በተለይ ውድ የሆነ የአውሬ ጠጉር ከገባበትና የሐር ገበር ያለው የዝናብ መከላከያ ቆብ ከተሰፋለት ጠቅላላ ዋጋው እስከ ሁለት መቶ ሩብል ሊደርስም ይችላል " አለ ፔትሮቪች ።

" ምነው ፔትሮቪች እሱን ትተህ ለትንሽ ጊዜ እንዲያገለግለኝ አድርገህ እንኳን ይህንኑ ካፖርቴን ብትጠግንልኝ " አለ አካኪይ አካኪየቪች ፣ የልመና ዐይነት ዜማ ባለው የሚያሳዝን ድምፅ ፣ የፔትሮቪችን ንግግር ሁሉ ላለመስማት ጆሮ ዳባ ልበስ ብሎ ።

" በማይሆን ነገር ባታደርቀኝ ምናለ ! ያንተን ካፖርት ለመጠገን መሞከር ጊዜና ገንዘብ ከማባከን ሌላ ፋይዳ የለውም ! " አለ ፔትሮቪች ።

አካኪይ አካኪየቪች ይህን የመጨረሻ ፍርድ ከሰማ በኋላ፣ መንፈሱ እንክትክት ብሎ ከልብስ ሰፊው መኖሪያ ወጣ ።

ደንበኛው ከቤቱ ከሔደ በኋላ፣ፔትሮቪች ለረጅምጊዜ ካለበት ሳይንቀሳቀስ ከንፈሮቹን እየነከሰ ያለሥራ ተቀመጠ ። ለደንበኛው ፍላጎት እጁን ባለመስጠቱና የልብስ ሰፊዎችን ሙያ የሚያስከብር ተግባር በመፈጸሙ በጣም ደስ አለው ።

አካኪይ አካኪየቪች ወደ ዋናው ጎዳና ሲወጣ፣ ነገሩ ሁሉ ሕልም እንጂ እውነት አይመስልህ እያለው ነበር ። " እዎ አንድ ነገር አለ ። ደግሞ ሁኔታው ሁሉ እንደዚህ ይሆናል የሚል ሐሳብም አልነበረኝ " ይል ጀመር ለብቻው ። ለጥቂት ጊዜ ጸጥ ብሎ ቆየና ማንብነቡን ቀጠለ ። " ግን ምን ያደርጋል።ያሰብኩት ሳይሆን ያላሰብኩት ሆነ " አለና እንደገና ለረጅም ጊዜ በብቸኝነት ስሜትና በጸጥታ ተዋጠ ። ቆየ ቆየና ደግሞ " መቼስ እንዴ ሆኗል ! ... ወየው ! አሁን እስቲ ማን . . . . ምን ዐይነት . . . . ምን ያልታሰበ ነገር ነው ! " ይህን ተናገረና ወደ ቤቱ በማምራት ፋንታ ፣ ወደ ሌላ አቅጣጫ ጉዞ ቀጠለ ። የሚሔድበትንና የሚያደርገውን ግን ለራሱም አያውቀውም ነበር ። በመንገዱ ላይ ከአንድ ቤት የጢስ መውጫ የሆነ ጥራጊ ነገር እላዩ ላይ ዱብ ብሎ ትከሻውን ጥቀርሻ አለበሰው ። ብዙም ሳይራመድ አዲስ ከሚሠራ ሕንፃ እናት ላይ አንድ እገር ኖራ በላዩ ላይ ተከለበሰበት። ይኼ ሁሉ ሲሆን በጭራሽ አልተሰማውም ። በሐሳብ ሩጫ ጭልጥ ብሎ በመስመጡ፣ አካባቢውን በፍጹም ዘንግቶ ነበር " ከሐሳቡ የነቃው አንድ ተላላፊ ፖሊስ ከሱረት መያዣው ቀንድ ውስጥ ጥቂት ሱረት መዳፉ ላይ ለማ

ድረግ ብሎ ጦሩን መሬት ላይ ሊያስቀምጥ ሲል በቀጋጨ ጊዜ ነበር ። " ሰውየ እያየህ አትሔድም ! ወይስ መንገዱ አልበቃ አለህ ! " ብሎ ፖሊሱ ሲያንባርቅ ፣አካኪይ አካኪየቪች ከሐሳቡ ድንገት ባንኖ አካባቢውን ተመለከተና በፍጥነት ወደ ቤቱ መመለስ ጀመረ ።

በጉዞው ላይ የተበታተነ ሐሳቡን ሁሉ በአንድ ሰብስበና ሁኔታውን ሁሉ በተለየ መልክ ለማስተዋል ሞከረ ። እንደ በፊቱ በመወንባበድ ሳይሆን፣ ከልብ ወዳጅ ጋር በከፍተኛ ጉዳይ ላይ እንደሚወያዩ አድርጎ ፣ በጥሞና ከራሱ ጋር መነጋገር ጀመረ ። " እም ፣ ሊሆን አይችልም " አለ አካኪይ አካኪየቪች ። " ከፔትሮቪች ጋር መነታረኩ ምንም ትርጉምና ውጤት አይኖረውም ። እርግጥ ነው ፔትሮቪችን ሚስቱ . . . አለ አይደል . . . ምናልባት ሚስቱ አንድ ደኅና ጡጫ አትምሳው ይሆናል ። ስለዚህ እሑድ በጠዋት እንደ ገና ወደ ቤቱ እሔዳለሁ።ከቅዳሜ ማታ ስካሩ ሳያገግምና ዐይኑን እንኳን ሳይገልጥ ፣ እንዲያውም በደንብ ለመንቃት ተጨማሪ መጠጥ በሚፈልግበት ጊዜ ከች እል በታለሁ ። በዚያ ሰዓት ሚስቱ አንድም ቁራጭ ሳንቲም ስለማትሰጠው፣እኔ በጉን ዐሥር ኩፔክ ሽጉጥ ሳደርግለት ይሄ ዛሬ የቀባዠረ አእምሮው በትክክል ማገናዘብና ማሰብ ይችላል ። ያን ጊዜ ታዲያ የኔም ካፖርት . . . አለ አይደል.." አካኪይ አካኪየቪች እንዲህ እያለ ከራሱ ጋር በመመራመር እንደገና መንፈሱን ማረጋጋትና ዘና ማለት ጀመረ ።

መድረስ አይቀርም ፣ የተባለው እሑድ ደረሰ ። የፔትሮቪች ሚስት ከቤት እስክትወጣለት አካኪይ አካኪየቪች አድፍጦ ይጠባበቅ ጀመር።በመጨረሻ የልብስ ሰፊው ሚስት ለሆነ ጉዳይ እግሯ ወጣ ሲልለት፣ በፍጥነት ወደ ፔትሮቪች ዘንድ ሔደ ። ልክ እንደ ገመተው ፔትሮቪች ከዞረ ድምር ጋር ይታገል ነበር ። ዐይኖቹ በእንቅልፍ እየተስለመለሙ

ጭንቅላቱን ከብድ ብሎት አቀርቅሯል።ይሁን እንጂ [illegible] ከረኛው ካፖርት ጉዳይ ሲነሣ፣ሰይጣን እንደ ለከፈው ድንገት ቱግ ብሎ፣ "አይቻልም። የመጀመሪያው ሀን የመጨረሻዉ አማራጭ አዲስ ካፖርት ማሰፋት ብቻ መሆኑን ነግሬሃ ለሁ " አለው ። አካኪይ አካኪየቪች ቀደም ሲል [illegible] ደው መሠረት ዐሥር ኩፔክ ከኪሱ አወጣና እጁ [illegible] አደረገለት ። " በጣም አመሰግናለሁ ጌታዬ ። በዚች [illegible] ግዲህ ትንሽ ምናምን እገዛና መልካም ጤንነትህን [illegible] ኘሁ መቀምቀም ነው ። የዚያን የካፖርትህን ጉዳይ [illegible] ዳግመኛ እንዳታነሣብኝ ። ማደስ ፣ መጠገን [illegible] ነገር ፋይዳ የለውም ። የሞተ ጉዳይ ነው ። በሐሳቤ [illegible] ስማማህ ዕጡብ ድንቅ የሆነ አዲስ ካፖርት በእጥር [illegible] አዘጋጅልሃለሁ ። "

አካኪይ አካኪየቪች ምንም ሊገባው አልቻለም ። አሮጌ ካፖርቱ እንዲታደስለት ውትወታውን ቀጠለ [illegible] ሮቪች ስልችት ስላለው፣አቀራረቡን ለወጥ አደረገና [illegible] ግዲያስ በምንም ዐይነት ሁኔታ ቢሆን አዲስ ካፖርት [illegible] ፋልሃለሁ ። በኔ ይሁንብህ ። የተቻለኝን ሁሉ አድርጌ [illegible] ካፖርት ሳላሰብስህ አልቀርም ። እንዲያውም አሁን [illegible] በመጣው ፋሽን ዐይነት አድርጌ እሰፋልሀና ኩሌታው [illegible] ከብር የተሠሩ የኪስ መቆለፊያዎችን እስገባበታለ [illegible] እያለ ሊያግባባው ሞከረ ።

አካኪይ አካኪየቪች፣ የፔትሮቪችን ንግግር [illegible] አሮጌ ካፖርቱን የማሳደሱ ጉዳይ ማክተሙ [illegible] ታየው ። አዲስ ካፖርት ከማሰፋት በስተቀር አንድም [illegible] ራጭ እንደ ሌለው ተገንዘበ። በጣም ከፋው ። ተስፋ ቆረጠ። ሐሳብ ገባው ። አዲስ ካፖርት ማሰፋቱስ ባልከፋ ፣ ግን ገንዘቡ ከየት ይመጣል ? በእርግጥ አንድ ተስፋ አለው ። መጪውን ዓመትባል ምክንያት በማድረግ ከደመወዝ ሌላ ስጦታ

ንዳንዱ ሠራተኛ ጉርሻ ሲሰጥ፡ኢሱም ጥቂት ሩብል ያገኛል።
ያም ቢሆን ግን፡የጉርሻውን ገንዘብ በሌሎች ጉዳዮች ላይ
ሊያውለው ቀደም ሲል ፕሮግራም አውጥቷል ። ለብዙ
ቀዳዳዎች መድፈኛ እንዲሆነው በየፈርጁ ሸንሽኖ መድቦ
ታል ። አዲስ ሱሪ ማሰፋት አለበት ። ሚሻ ሰፊ ደንበ
ኛው የተቀደደ ጫማውን በዱቤ ስለ ሠራለት፣ የዚያን
ዕዳ ይከፍላል፡ግልፍ ወደሚጠልፉት ቤት ዘንድ ብቅ ብሎ
ሦስት ሸሚዞች ለማሰፋት ካሰበ ቆይቷል ። ምን ይሄ ብቻ
ሌላም አለ እንጂ! . . . ብቻ በጽሑፍ መግለጡ ደስ አይልም
ተብሎ ቢገመትም ፣ አንድ ሁለት የውስጥ ልብሶች ያስ
ፈልጉታል ። ባጭሩ ከጉርሻው ውስጥ ለኮንሰርቱ ማስፈያ
ይቅርና ለታብድ የሚሆን እንኳን አይተርፈውም ።

እንዲያው እንዳጋጣሚ ሥራ አስኪያጁ ደስ ብሏቸው
ወይም ቸርነቱን አብዝተውት፣ሊሰጠው ከሚገባው ፀርባ
ሩብል ፋንታ ፀርባ አምስት ወይም ሃምሳ ሩብል እንዲከ
ፈለው ቢያደርጉለት እንኳን፣ዞሮ ዞሮ የሚተርፈው ገንዘብ
ከኮንሰርቱ ዋጋ ጋር ሲነጻጸር በውትያኖስ ውስጥ ጠብታ
ወይም “ ዶሮ ቢጋን ” እንደሚሉት ከመሆን አያልፍም ።
ብቻ ፔትሮቪች አንዳንዴ በጣም ከፍተኛና ከሚሠራው
ሥራ ጋር የማይመጣጠን ዛጥ ያለ ዋጋ የመጠየቅ ልምድ
እንዳለው ያውቃል ። እንዲህ በሚያደርግ ጊዜ ሚስቱ እን
ኳን ጣልቃ ትገባና ፣ “ ምነው ጃል ይሄ ሁሉ ! በሌላ ጊዜ
ከነጻ ባልተሻለ ዋጋ እየተዋዋልክ አሁን ግን ራስህ ብት
ሸጥ እንኳን የማታወጣውን ዋጋ መጠየቅ የጤንነት ነውን
ደደብ ! ” ብላ እንደምትወርፈው ቀደም ሲል ደጋግሞ
ሰምቷል ። ስለዚህ በዚያም ብሎ በዚህ፣ፔትሮቪች በዘዴ
ከተያዘ ግፋ ቢል ከሰማንያ ሩብል ባልበለጠ ዋጋ ሊሳሳል
እንደሚችል ርግጠኛ ነው ። ግን ሰማንያው ሩብልስ ከየት
ይመጣል ? ዋናው ጥያቄ ይህ ነው ። እንዱን ከአንዱ አጣ

ጥቶና ከትል እቀንድ ብሎ ምናልባት ግማሹን፡አለያም በጣም
ከበረታ ከግማሽ በላይ ትንሽ ነጠቅ ያደረገ ገንዘብ ያገኝ
ይሆናል ። ቀሪው ግማሽ ጉን እንዴት ይሟላል ? . . . .እዚህ
ላይ ወደ ሌላ ጉዳይ ከመዝለቃችን በፊት፡ስለ አካኪይ አካኪ
የቪች አንድ ልዩ ጠባይ ትንሽ መግለጽ የሚገባ ይመስለ
ኛል ። አካኪይ አካኪየቪች ለማናቸውም ጉዳይ በሚያ
ወጣው በእያንዳንዱ ሩብል መጠን ሁለት ኮፔክ የማጠ
ራቀም ልማድ ነበረው ። መቼም ይሁን ለምን፡አንድ ሩብል
ወጪ ሲያደርግ ከዳኗ ላይ የማንቲም መክተቻ ስንጥቅ ባላት
ማጥን ውስጥ ሁለት ኮፔክ ይጨምራል ። ከመቶ ሁለት
እንደ ማለት ነው ። በየመንፈቁ ደግሞ በዚህ ዐይነት ሁኔታ
ያጠራቀማቸውን የመዳብ ሣንቲሞች ከማጥኗ አውጥቶ ከቆ
ጠራቸው በኋላ፣በተመጣጣኝ የብር ሣንቲሞች ይለውጥና
በዚያው ማጥን ውስጥ ያስቀምጣቸዋል ። ይህ ልምዱ ለብዙ
ዓመታት አብሮት የኖረ በመሆኑ፡አዲስ ካፖርት ለማሰፋት
በወሰነ ጊዜ ፀርባ ሩብል ያህል ተጠራቅሞለት ነበር ። ከሚ
ያስፈልገው ገንዘብ ግማሹ ተገኘ። ቀሪው ግማሽ ግን ከየት
ይመጣል?መልስ ያላገኘው ጥያቄ ይህ ነው ። አካኪይ አካኪ
የቪች አእምሮውን መጭመቅ ያዘ ። ሲያርፍም ሆነ ሲሠራ
ማውጣት ማውረድ ጀመረ ። በሙኑም በሕልሙም የሚታ
የው ይኸው ሆነ ። በመጨረሻ የዕለት ወጪውን ለመቀነስ
ወሰነ ። ቢያንስ ቢያንስ ለአንድ ዓመት ጊዜ የሚያገለግል
የቁጠባ ፕሮግራም አወጣ ።

ከሥራ መልስ የለመደውን አንድ ኩባያ ሻይ ማቆም
አለበት ። ማታ ቤቱ ሲገባ ሻማ ማብራቱን መተው ይኖ
ርበታል ። ምናልባት በምሽት የሚያከናውነው ሥራ ቢኖ
ረው፣ቤቱን ወደ አከራዩት ባልቴት መኖሪያ ክፍል ሔዶ
በርሳቸው ሻማ ሊጠቀም ይችላል ። ጫማው ቶሎ አልቆ
ወጪ እንዳያስከትል መጠንቀቅ አለበት ። በእግሩ በሚ

ጓዝ ጊዜ በመንገዱ ላይ የድንጋይ ንጣፍ ያለበትን ሥፍራ ብቻ እየመረጠና ከተቻለም በአውራ ጣቶቹ ብቻ እየረገጠ በዝግታ በመራመድ ጫማውን መቆጠብ ይኖርበታል ። በተቻለ መጠን ልብሶቹን ቶሎ ቶሎ ማሳጠቡን ያቆማል ። ስለዚህ ልብሶቹ በፍጥነት እንዳይቆሽሹ ከቢሮ ተመልሶ ቤቱ እንደ ደረሰ፣ የሥራ ልብሶቹን አውልቆ ከጥጥ በተሠራው ርካሽና አሮጌ የሌሊት ልብስ ይጠቀማል ።

እውነቱን ለመናገር ከሆነ፣ እነዚህን ገደቦች በሥራ ላይ ባዋላቸው የመጀመሪያዎቹ ቀናት ራሱን ለማስገዛት አስቸጋሪ ቢሆንበትም፣ ቀስ በቀስ ግን ሕጎቹን እየለመዳቸው ሔደ። የማታ ራቱን ሳይበላ ጦሙን ማደር ጀመረ ። ስለሚያሰፋው አዲስ ካፖርት የሚያያቸው ሕልሞች ደግሞ ይበልጥ ማለፊያ ራት ሆኑለት ። ሚስት ያገባ ይመስል ወይም ከደባል ጋር መኖር እንደ ጀመረ ሁሉ፣ የብቸኝነት ኑሮው የተሟላ ሆኖ ታየው። ብቸኛ በመሆን ፋንታ በቀሪው የሕይወት መንገዱ አብሮት የሚጓዝ አጋር ያገኘ መስሎ ይሰማው ጀመር ። ይህ በመንፈስ የሚሰማው ጓደኛው፣ ከጠንካራ ገበር ጋር የሚሰፋለት አዲሱ ካፖርት እንጂ፣ ሌላ አካሉ የሚባል ሰው አልነበረም ። የኑሮው ትክክለኛ ግብ ምን መሆን እንዳለበት እንደ ወሰነ ሰው ሕይወቱ እየታደሰ ከመሔዱ ሌላ፣ የተልፈሰፈሰ ባሕርይው እንኳን ጥንካሬ አገኘ ። በፊት ጊዜ በገጹ ላይና በጠባዩ ውስጥ ይታዩ ከነበሩት የመጠራጠርና የመወላወል ስሜቶች ጨርሶ ነጻ ሆነ ። ለአያሌ ዓመታት ሲመኘው የኖረውን ጠጉራም ኮሌታ ያለው ካፖርት ከጥቂት ወራት በኋላ በትከሻው ላይ የሚደርብ መሆኑ በሚታሰበው ጊዜ፣ በዐይኖቹ በደመቀ ብርሃን ይፈነጥና በአእምሮው ውስጥ የሰከኑ ጠንካራ ሐሳቦች ይመላለሱበታል ።

አዲስ ካፖርት ለማሰፋት ከወሰነ በኋላ፣ ሐሳብ እየበዛበት እምብዛም ከቀልቡ አልሆን አለ ። አንዳንዴ ሥራውን

እየሠራ እንኳን የካፖርቱ ነገር ትውስ ሲለው ፊደላት እንደ መሳት ይሞካክረው ጀመር ። ስለ አዲሱ ካፖርት ያደረበት ጉጉት እጅግ ኃይለኛ በመሆኑ፣ ቢያንስ በወር አንድ ጊዜ ወደ ፔትሮቪች መኖሪያ ይሔድና ስለ ካፖርቱ ሰፊ ውይይት ያደርጋል ። ጨርቁን ከየትኛው ሱቅ ቢገዛ እንደሚሻል ፣ ምን መሳይ ቀለም ቢመርጥ ተስማሚ እንደሚሆን ፣ ለጨርቁ እስከ ስንት ቢከፍል እንደሚያዋጣው ይመካከራሉ ። ይህን በሚያደርግባቸው ቀናት በጣም ደስ ብሎት ወደ ቤቱ ይመለሳል። መንፈሱ ጥቂት እንደ መረበሽ እያለ ቢያውከውም፣ ጨርቁን ለመግዛት ገበያ ስለሚወጣበት ቀን ሲያስብና፣ ኮቱ ተዘጋጅቶ ስለሚረከብበት ቀን ሲያሰላስል ሁለመናው ይረካል ።

ያጋጣሚ ነገር ሆነና ያ ፣ የሚጠብቀው ቀን ከገመተው ፈጥኖ ደረሰ ። የዓመት በዓል ጉርሻ ሲከፈለው በጣም ተገረመ ። ያሰበው ከነበረው በላይ ተሰጠው ። እንደሱ ግምት ዐርባ ወይም ዐርባ አምስት ሩብል መሆኑ ቀርቶ ስድሳ ሩብል ተቀበለ ። የሥራ አስኪያጁ ውሳኔ ነበር ። አካኪይ አካኪየቪች ለአዲሱ ካፖርት ያለው ጉጉት ለሥራ አስኪያጁ በራዕይ ተከሥቶለት ወይም እንደ ትንቢት ተገልጦለት፣ አሊያም የዕድል ነገር ሁሉንም አገጣጥሞት ሊሆን ይችላል ። ብቻ ያም ሆነ ይህ፣ ነገሩ ሁሉ ከታሰበው ጊዜ ቀድሞ ተሳካ ። ከማናቸውም ነገር ተገልሎ እንደ ባሕታዊ በብቸኝነት ኑሮ ውስጥ የከረመው አካኪይ አካኪየቪች ከሚፈልገው በላይ ሐያ ሩብል ትርፍ አግኝቶ ካፖርቱን ለማሰፋት ዝግጁ ሆነ ። ልቡ እሁንም እሁንም በኃይል ይመታ ጀመር ። ገንዘቡ በተዘጋጀ ማግሥት ከፔትሮቪች ጋር ተያይዘው ለካፖርቱ የሚያስፈልጉ ነገሮችን ለመግዛት ገበያ ወጡ ። ስድስት ወራት ሙሉ ባለማስተጓጉል ወደ ሱቅ ሔደው ጨርቅና ዋጋ ሲያማርጡ ያሳለፉት እን

ድም ወር ስላልነበረ ፣ ጥሩ ዐይነት ጨርቅ ለመግዛት ብዙም ጊዜ አልወሰደባቸውም ። ፔትሮቪች እንኳን በምርጫው በጣም በመርካቱ ፣ እግራቸው እስኪነቃ ቢዞሩ ከዚያ የተሻለ ጨርቅ ማግኘት ውሸት መሆኑን ደጋግሞ ገለጠለት ። ለገበር እንዲሆን ከጥጥ የተሠራ ፣ ደስ የሚያሰኝና ለስላሳ ግን ጠንካራ ጨርቅ መረጡ ። ኵሌታው ላይ ለማድረግ አስበውት የነበረው የጠጕር ዐይነት በጣም በመወደዱ በምትኩ የድመት ቆዳ ገዙ ።

አስፈላጊዎቹ ዕቃዎች በሙሉ ከተገዙ በኋላ ፣ ፔትሮቪች ሥራውን ለመጀመር ጊዜ አላባከነም ። ሁለት ሳምንታት ሙሉ ደከመበትና የካፖርቱ ሥራ ተጠናቀቀ ። ከነባቻውን ጠንካራ አድርጐ መስፋት ወይም በገበርና በዋናው ጨርቅ መኻል ተደራርተው የተሰፉ ጨርቆች ማስገባት ባያስፈልግ ፣ ወይም የአዝራርና የቀዳዳው ቁጥር መብርከት ጣጣውን ባያበዛው ኖሮ፣ ሥራው ያን ያህል ጊዜ ባልፈጀም ነበር ።

ፔትሮቪች የእጁን ዋጋ በሥራ ሁለት ሩብል ተቀበለ። ከዚያ በታች መቼም የእንዲት ኵርኩ ትናሽ እንኳን አይታሰብም ነበር ። ጠቅላላው ካፖርት የተሰፋው በሐር ክር በድርብ ስፌት ከመሆኑም ሌላ፣ፔትሮቪች በጥንታቸ በንደፋቸው የእጅ ሐረጐች የተዋበም ነበር ። ፔትሮቪች ካፖርቱን አጠናቅቆ ያቀረበበት ቀን፣ለአካኪይ አካኪየቪች ምን ዐይነት ትርጉም ያዘለ እንደ ነበር በትክክል ለመግለጽ አይቻልም ። ብጭሩ ያ ዕለት በአካኪይ አካኪየቪች ሕይወት ውስጥ ፈጽሞ የማይዘነጋ ታላቅ የድል ቀን ነበር ቢባል ይቀላል ። ፔትሮቪች ካፖርቱን አዘጋጅቶ ያመጣው በጣም ማልዶ በመሆኑ፥ወደ መሥሪያ ቤት ለብሶ ለመሔድ ጥሩ አጋጣሚ ነበር ። በተለይም የካፖርቱ ሥራ የተጠናቀቀው ዝነኛው የቅዱስ ፒተርስበርግ ብርድ በጀመረ

በት ጊዜ ስለ ነበረ፥አመቺነቱ ድርብ ሆነ። ማንኛውም መልክም የሚባል ልብስ ሰፊ እንደማያደርገው ሁሉ፥በዚያ የተለየ ንጋት ፔትሮቪች ራሱ ካፖርቱን ቤቱ ድረስ ሲያመጣለት ፣ አካኪይ አካኪየቪች ከዚያ በፊት አይተት የማያውቀው ዐይነት የረጋ ስሜት በገጹ ላይ ይነበብ ነበር ። ፔትሮቪች ጊዜያዊ ሳይሆን ታሪካዊና ነዋሪ የሆነ የልብስ ስፌት ተግባር ማከናወኑን የተረዳ ይመስላል ። ገበር ከማስገባትና እርጌ ከመጠገን በማያልፉና በፈጠራ ጥበብ ተጠቅመው አዲስ ልብስ የማዘጋጀት ችሎታ ባላቸው ልብስ ሰፊዎች መካከል ያለውን ጉልህ ልዩነት በተግባር ለማሳየትና ማንነቱን ለማረጋገጥ የበቃ መሆኑን የሚገልጽ ሁኔታ በፔትሮቪች ገጽ ላይ ይነበብ ነበር ።

ፔትሮቪች ካፖርቱን የያዘበትን በንጽሕና ታጥቦ የተዘጋጀ መሐረብ ፣ ለክርሞ እንዲያገለግለው በማለት በጥንቃቄ አጣጥፎ ኪሱ ውስጥ ከተተና ካፖርቱን በሁለት እጆቹ ራቅ አድርጐ በመወጠር በኩራት አስተዋለው ። ወዲያው በትልቁና ቀልጮቹን ከፋፍቶ በአካኪይ አካኪየቪች ትከሻ ላይ ጣል አደረገና በእጆቹ ሳብ ፣ ሳብ ዳበስ ዳበስ በማድረግ፥እያስተካከለ ከላይ እስከ ታች ተመለከተው። ቁልፎቹንን አዲሱ ካፖርት ተዋሐደው። በላዩ ላይ የተሰፋ መሰለ። የአካኪይ አካኪየቪችን ሸክ ማለት የተገነዘበው ፔትሮቪች በአጋጣሚው ተጠቅሞ ትንሽ ጕራ እንደ መንፋት ሞከረው ። መኖሪያው በጕሬንጕር አካባቢ በመሆኑና ልብስ ሰፊነቱን የሚገልጽ ጽሑፍ ከቤቱ መግቢያ ላይ ባለመስቀሉ ፣ በይበልጥም ደግሞ አካኪይ አካኪየቪችን ስለ ሚያውቀው እንጂ በትንሹ ያለፈው ፣ ኔቭስኪ ፕሮስፔክት አካባቢ የሚገኙት ልብስ ሰፊዎች ቢሆኑ ለእጅ ብቻ ስንት አምስት ሩብል ያስከፍሏት እንደነበር እየተኩራራ ተናገረ ። ፔትሮቪች ክናዳ የከበደ የሚያስበረግግ ዋጋ በዶን

በኖቹ ላይ እየቀሰለ የሚያስከትለውን ጭቅጭቁን እንደገና እንዳያነሣበት የፈራው አካኪይ አካኪየቪች ፣ በዚህ የፔትሮቪች ጉራ ሳቢያ አተካሮና ውይይት ለመክፈት አልፈለገም ። አስፈላጊውን ጉዳይ በፍጥነት ጨራርሶ ልባዊ ምስጋናውን ከገለጸ በኋላ ፣ በአዲሱ ካፖርቱ ተሸትሮ ወደ ሥራው ለመሔድ ተነሣ ።

ከቤት ወጥተው ጐዳናው ላይ ሲለያዩ ፣ ፔትሮቪች ለረጅም ጊዜ ቆሞ ያን ድንቅ ካፖርት ከበስተኋላው ተመለከተው፡ትንሽ ቆይቶ ደግሞ ፣ በአቋራጭ መንገድ እያሳበረ በመሮጥ በሌላ ጠርዝ ላይ ቀድሞ ጠበቀውና የእጁ ጥበብ ያፈራውን ያን ካፖርት ከበስተፊት በኩል ይቃኘው ጀመር። አካኪይ አካኪየቪች አንዳንድ ርምጃ በጨመረ ቁጥር ፣ የአዲስ ካፖርት ጌታ መሆኑ ይታወሰውና መንፈሱ ሲታደስ ይሰማዋል ። ሐሳቡ ሁሉ ስለ አዲሱ ካፖርት ብቻ ነው ። የካፖርቱ በደንብ መስፋትና በቂ ሙቀት የሚሰጥ መሆን ከልብ አስደስቶታል ። ለዚህም ነው በመንገዱ ላይ አንድ ሁለት ጊዜ አፉን አፍኖ ለብቻው እንደ መሣቅ ከጅሎት የነበረው ።

መንገዱን ሳይታወቀው እገባይ መሥሪያ ቤቱ ሲደርስ ካፖርቱን አወልቆና እያገላበጠ ተመለከተው ። በመጨረሻ በመተላለፊያው ክፍል ውስጥ ለነበረው ተላላኪ ሲያስረክበው በጥንቃቄ እንዲጠብቅለት ከማሳሰብ አልተቆጠበም ።

አካኪይ አካኪየቪች በቀድሞ ዝተት ካፖርቱ ምትክ አዲስ ካፖርት የማሰፋቱ ዜና ፣ በመሥሪያ ቤቱ ውስጥ በሚገኙት ሠራተኞች ዘንድ እንዴት ባንዳፍታ እንደ ተዳረሰ በትክክል የሚያውቅ የለም ። ወሬው እንደ ተሰማ ብቻ ድፍን ሠራተኛ እየተንጋጋ የአካኪይ አካኪየቪችን አዲስ ካፖርት ለማየት ወደ መተላለፊያው ክፍል ተሰበሰበ ።

ሁሉም እንኳን ደስ ያለህ የሚል ስሜቱን ሲገልጹለት፡ፎ መጀመሪያ በፈገግታ ቢቀበለውም ቀስ በቀስ ግራ የመጋባትና የማፈር ዐይነት ስሜት ይታይበት ጀመር ። ለማስመረቂያ ያህል ትንሽ ድግስ ብጤ ማዘጋጀት እንዳለበት በመግለጽ ሁሉም ባንድ ቃል ይወተውቱት ገቡ።አካኪይ አካኪየቪች ከዚያ ሁሉ ግርግርና መዋከብ እንዴት እንደሚያመልጥ ጭንቅ አለው ። ቢቸግረው ፊቱ በኀፍረት ቲማቲም መስሎ ካፖርቱ ያው ድሮ የሚያውቁት አሮጌው እንጂ ፣ አዲስ አለመሆኑን በመግለጽ ሊያሳምናቸው ሞከረ ። ፍንክች የሚል ጠፋ ። ግርግሩና ሆያሆዬው ጨርሶ ባሰበት ። በመጨረሻው የዐቃቢ ጸሐፊው ምክትል ጣልቃ ገባና ፣

“ ግዴለም፣ በአካኪይ አካኪየቪች ፋንታ ግብዣውን እኔ አዘጋጃለሁ ። እንደ ዕድልና አጋጣሚ ሆኖ ዛሬ የልደቴን ቀን ስለማከብር፡እዚህ ያላችሁት በሙሉ በዛሬው ምሽት በማዘጋጀው የሻይ ግብዣ ላይ እንድትገኙ ተጠርታችኋል ” በማለት አካኪይ አካኪየቪችን ገላገለው ። ይሁን እንጂ ፣ የዐቃቢ ጸሐፊው ምክትል ይህን ማድረጉ ለአካኪይ አካኪየቪች አዝኖ ሳይሆን ፣ ምናልባትም ትዕቢት ያልወጠረውና ከበታቹ ጋር አብሮ ለመዋል የሚችል ቅን ሰው መሆኑንም ለማሳየት ፈልጎ ሊሆን ይችላል ። ምንም ይሁን ምን ሠራተኞቹ ወደ ዐቃቢ ጸሐፊው ምክትል በመዞር እንኳን አደረሰህ እያሉ ግብዣውን ተቀበሉ ። አካኪይ አካኪየቪች ግን አንዳንድ ምክንያቶችን በመደርደር በግብዣው ላይ ለመገኘት እንደማይችል ለመግለጽ ቢሞክርም፣ ነውር መሆኑን በመግለጽ ሠራተኞቹ በአንድ ድምፅ ያዋክቡት ጀመር። እሱም አንድ የተለየ ስሜት ሊያግባባው ተሰማው ። አዲሱን ካፖርቱን ለብሶ ለማሳየት የሻዩ ግብዣ አመቺ ሁኔታን እንደሚፈጥርለት ተገንዝቦ ግብዣውን ተቀበለ ።

ቀኑን ሙሉ አካኪይ አካኪየቪች በፌሽታ ላይ እንደሚገኝ ሰው ፍንጥዝጥዝ ብሎ ዋለ ። የዕለቱ የሥራ ሰዓት ተገባዶ ወደ ቤቱ ሲመለስ መንፈሱ ረጋ ቢልም ፡ ያስ እንዳለው ነበር ። መኖሪያ ክፍሉ እንደገባ ካፖርቱን አውልቆ ለልብስ መስቀያ እንዲሆን ግድግዳው ላይ በተሰካ ሚስማር ላይ በጥንቃቄ ከአንጠለጠለው በኋላ ፡ ጨርቁንና ገበሩን በፍቅር ዐይን እያስተዋለ ይዳብሰው ጀመር ። ያን እንድያውን የለየለትን የቀድሞውን ካፖርት አንሥቶ ከአዲሱ ጋር ማወዳደር ያዘ ። የትናየት ። ሰማይና ምድር ነበሩ ። በሁለቱ መሐከል ያለውን ታላቅ ልዩነት ሲያይ ድምፁን ከፍ አድርጎ በሣቅ ይንከተከት ጀመር ። ራቱን ሲመገብ እንኳን የአሮጌ ካፖርቱን የሚያስፈራና የሚያስደነግጥ ሁኔታ እያሰበ ለብቻው ከመሣቅ ሊቆጠብ አልቻለም ። ይሥቅ ይሥቅና ዝም ይላል ። ደግሞ እንደገና ይሥቃል ።

ምግቡን በደንብ ከበላ በኋላ ፡ እንደ ወትሮ ልማዱ ጽሑፍ የመገልበጥ ሥራውን አልቀጠለም ። በዚያ ፋንታ የምሽቱን በደንብ መጨለም እየተዝናና ለመጠበቅ ያህል አልጋው ላይ ጋደም አለ ። የግብዣው ሰዓት ሲቃረብ ልብሱን በቅልጥፍና ለባብሶ አዲሱን ካፖርት ደረበና ከቤቱ ወጣ ። እንዳጋጣሚ ሆኖ የዓቃቤ ጸሐፊው ምክትል የሚኖርበት አካባቢ የት እንደ ነበር ለይቼ ለመናገር ባለመቻሉ አዝናለሁ ። ብቻ ስለ አንድ ነገር ርግጠኛ ነኝ ። የሰውየው መኖሪያ ከአካኪይ አካኪየቪች ሠፈር የራቀና ማለፊያ በሚባለው የከተማው ክልል የሚገኝ ነበር ።

አካኪይ አካኪየቪች ከቤቱ እንደ ወጣ፣ የተጓዘባቸው ጐዳናዎች ጭር ያሉና የፈዘዙ የመንገድ መብራቶች ግራና ቀኝ የተተከሉባቸው ነበሩ ። ወደ ዓቃቤ ጸሐፊው ምክትል ሠፈር እየተቃረበ ሲሔድ ግን ፡ ጠቅላላው ሁኔታ የተለየ መልክ መያዝ ጀመረ ። ጐዳናዎቹ ከወናነት ወደ ሕያውነት

ሲለወጡ ፡ የመብራቶቹ ብርሃንም ከደብዛዛነት ወደ ደማቅነት እየፈካ ሔደ ። መንገዶቹና አደባባዮቹ እንደ ቀድሞዎቹ ጭር ያሉ አልነበሩም ። በርካታ እግረኞች ይተላለፉባቸዋል ። ብዙ ግርግር ይታይባቸዋል ። ማለፊያ ማለፊያ በሆኑ ልብሶች የተዋቡ ሴቶችና ውድ ልብሶች የለበሱ ወንዶች በብዛት ይታያሉ ። ከሥራቸው የተጋገረውን በረዶ እያሰባበሩ ወደ ላይና ወደ ታች የሚመላለሱት ተንሸራታች ጋሪዎች እንኳን ፡ በሌላ አካባቢዎች ዘወትር እንደሚታዩት ያሉ ርካሽና በንሐስ ምስማር የተቀጠቀጡ ዐይነት አይደሉም ። አካኪይ አካኪየቪች ድንቅ የሆኑ ሠረገላዎችንም ማየት ጀመረ ። ቀለሞቻቸው ለዐይን የማይከብድ ፡ ወንበሮቻቸው የድብ ቆዳ የለበሱ ፡ ነጂዎቻቸው ፍም ከመሰለ ቀይ ከፋይ የተሰፉ መለዮዎች ያጠለቁ ነበሩ ። አካኪይ አካኪየቪች ጀንበር ካዘቀዘቀች በኋላ ፡ ወደ አደባባይ መውጣት ካቆመ እያሌ ዓመታት አልፈውት ነበር ። ትርዒቱን ሁሉ በመደነቅ እያስተዋለ መንገዱን ቀጠለ ።

አንድ ትልቅ ሱቅ አጠገብ ሲደርስ ፡ ከመስኮቱ በስተኋላ የተቀመጠ ሥዕል አየ ። ይዘቱን የማወቅ ፍላጐት ወደ መስኮቱ እንዲጠጋ አደረገው ። ከኃይለኛ መብራት የሚወጣ ብርሃን ሥዕሉ ጕልቶና ደምቆ እንዲታይ ምክንያት ሆኖታል ። ከመስተዋቱ በስተጀርባ በተቀመጠው ሥዕል ላይ መጫሚያዋን የምታወልቅ እንዲት ቆንጆ ሴት ትታያለች ። ትንሽ ጕንበስ በማለቷና አንዱን እግሯን ከመሬት በጥቂቱ ፈቀቅ ከማድረጓ የተነሣ ፡ በጣም የተዋበ ቅርጽ ያላቸው ተረከዟ ፡ ባቷና ጭኗ ከቀሚሷ ወጣ ብለው ይታያሉ ። ከበስተጀርባዋ ደግሞ ግርማ ሞገስ ያለው አንድ ሰው ወደ ሌላ ክፍል የሚያስገባ በር ከፈት አድርጎ ፡ እስከ ጕንጩ ድረስ [illegible] የወረደ ጢም ያለበት ፊቱን ብቅ በማድረግ ሲመለ

ኪታት ያሳያል ፣ ሥዕሉ ። አካኪይ አካኪየቪች ሥዕሉን በትልቅ ስሜትና አትኩሮት ካስተዋለ በኋላ ፣ ራሱን ነቅንቆ አድርጎ እንደ ልማዱ አፉን ሳይከፍት በመሣቅ መንገዱን ቀጠለ ። የሣቁን ምክንያት በትክክል ለማወቅ ባይቻልም ፣ ማንም ሰው እንደዚያ ያለ ትርዒት ሲያይ ፣ በተፈጥሮ የሚሰማው ዐይነት ስሜት እርሱንም ዳበስ አድርጎት ሊሆን ይችላል ። ምናልባትም ያሳሰበው ነገር ይኖር ይሆናል ።

እንዲህ እያለ ሲጓዝ ቆየና፣ በመጨረሻው የዓቃቤ ጸሐፊው ምክትል በኪራይ ወደሚኖርበት ሕንፃ ደረሰ ። የዓቃቤ ጸሐፊው ምክትል ኑሮ በጣም ዘመናዊ ከሚባለው ተራ የሚመደብና የወቅቱን ሁኔታዎች የተከተለ ነበር ። አካኪይ አካኪየቪች በሁለተኛ ፎቅ ላይ ወደሚገኘው እልፍኝ ሲገባ በርከት ያሉ ፣ በክረምት ጊዜ በጫማ ላይ የሚጠለቁ የበረዶ መከላከያዎች በወለሉ ላይ ተደርድረው አየ ። በክፍሉ አማካይ ሥፍራ በተቀመጠው ‘ ሳሞቫር ’ ውስጥ የሚፈላው ሻይ ሲንተከተክ ጢስ ተጉለል እያለ ይወጣል ። ግራና ቀኝ በየግድግዳዎቹ ላይ ብዙ ካፖርቶችና ካባዎች ተሰቅለዋል። እንዳንዶቹ በውድ ዋጋ የሚገመቱ ናቸው ። ከአንደኛው ግድግዳ በስተጀርባ እንደ ማጉረምረም ያለ የታፈነ የሰዎች ድምፅ ያስገመግማል ። ወዲያውኑ ባዶ ፍንጃሎች የተደረደሩበትና በብስኩት የተሞላ ቅርጫት ያለበት ትሬ የያዘ አንድ የቤት አሽከር ድንገት በሩን ከፍቶ ሲወጣ ፣ የታፈነው ድምፅ የተደበላለቀ ንግግር ሆኖ ተሰማው ። የተጋበዙት እንግዶች ከርሱ ቀደም ብለው በሥፍራው መገኘታቸውንና የመጀመሪያ ዙር ሻያቸውን በማገባደድ ላይ መሆናቸውን ተረዳ ።

አካኪይ አካኪየቪች አዲሱን ካፖርቱን አውልቆ ከሰቀለ በኋላ ፣ ግብዣው ወደሚካሔድበት ክፍል ሲገባ በመልፍ ከተኮለኮሉት ሻማዎች የሚንጸባረቀው ብርሃን ዐይ

ኑን አጥበረበረው ። የሹማምንት ፊት ፣ የትምባሆ ማጨሻ ፒፓዎች ፣ የካርታ መጨዋቻ ጠረጴዛዎችና ሌሎችም ትርዒቶች በመተባበር ዐይኖቹን ተባረሩዋቸው ። ድብልቅልቁ የወጣው ጫጫታ ፣ ቅጡ የጠፋው ልፍለፋና ውይይት ፣ የሚሳቡ ወንበሮች መንሻጠጥ ፣ የሆነ ያልሆነው ድምፅ በአንድነት ተደባልቆ በጆሮዎቹ ያስተጋባ ጀመር ። ማድረግ የሚገባውን ማወቅ ተሳነትና ቅጥ አንባሩ ጠፍቶት፣መሐል ቦታ ላይ ቀጥ ብሎ ቆመ ። ዙሪያውን እየቃኘ ምን ማድረግ እንደሚገባው በማሰላሰል ላይ እያለ ፣ ወደ ክፍሉ መግባቱን የተመለከቱት እንግዶች በታላቅ ጫጫታና ጩኸት ተቀበሉት ። ወዲያው አዲሱን ካፖርቱን ለመመልከት መግቢያው ላይ ወደሚገኘው እልፍኝ በሩጫ እየተጋጋጉ ሔዱ ። አካኪይ አካኪየቪች በሁኔታው ትንሽ ቢወናበድም ቅሉ፣መቼም ገራገርና የዋህ ሰው ነውና ተጋባዦቹ ለካፖርቱ በሚያሳዩት አድናቆት የተነካ ልቡ በደስታ ተፈነቀለ ። መንፈሱ በግብዝነት ስሜት ተበረዘ ። ከጥቂት ጊዜ በኋላ ግን ፣ ሁሉም ሰው እሱንም ሆነ ካፖርቱን ችላ በማለት ወደ ካርታ ጨዋታው ተመለሰ ።

በዚያ ቤት የሚካሔደውን ማናቸውንም ሁኔታ ፣ ጫጫታውን፣ልፍለፋውን፣የሰዉን መተረማመስ… ሁሉ አካኪይ አካኪየቪች በአንድ ደግና ልብወለድ መጽሐፍ ውስጥ የሚያነበው እንጂ ፣ በዐይኑ ሥጋ የሚያየው ገሃድ አልመሰለውም ነበር ። ምን እንደሚያደርግ ፣ ምን መፈጸም እንዳለበት ለማወቅ ተቸገረ ፣ በጭራሽ ግራ ገብቶት ነበር ። እጅና እግሮቹን እምን ላይ እንደሚያሳርፋቸውና ምን ሥራ እንደሚያሲዛቸው ፣ ብቻ ባጠቃላይ ሰውነቱን እንዴት እንደሚያደርገው መላ ቅጡ ጠፍቶት ተምታቶበታል ። በመጨረሻ እንደ ምንም ብሎ የሞት ሞቱን የካርታ ጨዋታ ከሚካሔድባቸው ጠረጴዛዎች ወደ አንደኛው ተጠጋ ። እንዴ

ካርታዎቹን ይመለከታል ። እንደ ጠረጴዛውን ከበው በተ
ቀመጡት ካርታ ተጫዋቾች ላይ ያፈጥጣል ። ምንም ምንም
አልጥምህ ስላለው ፣ ከጥቂት ጊዜ በኋላ ማዛጋት ጀመረ ።
ሁሉም ነገር በጣም አሰልቺ ከመሆኑ በላይ የመኝታ ሰዓ
ቱም ማለፉ ተሰማው ። ወደ ጋባዡ ጠጋ በማለት እንዲ
ያሰናብተው ፈቃድ ለመጠየቅ ሞከረ ። እንደ ፈለገው ሊሆ
ንለት አልቻለም ። ገና ተጋባዦቹ በሙሉ ስለ አዲሱ ካፖ
ርቱ ክብርና ምርቃት ሲባል ፣ የሻምፓኝ ጽዋ ስለሚያነሡ
ብዙ ሰዎች ጥያቄውን ተቃወሙ ።

ከአንድ ሰዓት በኋላ ራት ቀረበ ። የተደበላለቀ አትክ
ልት ፣ ቀዝቃዛ የጥጃ ሥጋ ጥብስ ፣ ኬክ እየተበላ ከተ
ከፈተው ሻምፓኝ አካኪይ አካኪየቪች በግድ ሁለት
መለኪያ እንዲጠጣ ተደረገ ። ሻምፓኙን ከቀመሰ በኋላ ፣
በክፍሉ ውስጥ የሚከናወነው ሁኔታ ሁሉ እጅግ አስደ
ሳች መሆኑ ተሰማው ። ይሁን እንጂ ፣ ሌሊቱ እየገፋ
መሔዱንና ወደ ቤቱ የሚመለስበት ሰዓት በጣም ማለፉን
አልዘነጋውም ። በመጨረሻ ወደ ቤቱ ለመሔድ ሲነሣ፣ የባ
ቃቢ ጸሐፊው ምክትል ትንሽ ሊያቆየው ጥረት ቢያደርግም፣
እንደ ምንም ተደብቆ ሾለከና ወደ መግቢያው እልፍኝ በመ
ሔድ ካፖርቱን መፈለግ ጀመረ ። አዲሱ ካፖርቱ ወለሉ
ላይ ወድቆ ነበር ። በጣም እያዘነ ከወደቀበት በማንሣት
አቧራውን አረጋግፎ ለበሰውና ከቤቱ ወጣ ።

የጉዳናው መብራቶች እንደበሩ ናቸው ። የቤት አሽ
ከሮችና ገረዶቻቸው እንደ ከበብ ከሚጠቀሙባቸው ሱቆች
እንዳንዶቹ ገና አልተዘጉም ። የተዘጉትም አገልግሎት መስ
ጠታቸውን ያቆሙ አይመስልም ። በየበሮቻቸው ላይ በሚ
ገኙት ስንጥቆችና ቀዳዳዎች እየሠረቀ መንገዱ ላይ የሚያ
ርፈው ብርማ ቀለም ያለው ብርሃን በቂ ምስክር ነው ። ምና
ልባት ከነዚህ የተዘጉ በሮች በስተጀርባ የእልፍኝ አሽከ

ሮችና ገረዶች ተሰባስበው ሐሜታቸውንና ትችታቸውን
ያቀልጡት ይሆናል ። አካኪይ አካኪየቪች ግን ፣ በዓለም
ቅንጦት ላይ እንደ ቆመ ዐይነት ስሜት እየተሰማው የደስ
ታና የታላቅነት ስሜት እያፍነከነከው መንገዱን ቀጠለ ።
አንድ ቦታ ላይ ሲደርስ አንዲት ሴት መላ አካሏን በተለ
ይም መቀመጫዎን እያውረገረገች ፣ እየሰበቀችና እያሽከ
ረከረች ከኋላው እንደ ንፋስ ሽው ብላ ስታልፍ፣ ምክንያቱን
ሳያውቀው ከመቅጽበት ተከትሏት መሮጥ ጀመረ ። ትንሽ
ከሮጠ በኋላ ደግሞ የታዘዘ ይመስል ቀጥ ብሎ ቆመ ። እን
ደገና ርምጃውን በዝግታ ቀጠለ ። ባልታወቀ ሁኔታ ድንገት
ፍጥነቱን መጨመሩ አስደንቀው ። ወዲያው ወደነዚያ ጭር
ያሉ ጉዳናዎች ደረሰ ። እንኳንስ በደረቅ ሌሊት በጠራራ
ቀትር ባዷቸውን የሚውሉት እነዚያ ጉዳናዎች ቀፋፊና
አስፈሪም ነበሩ ። ፈዛዛዎቹ የመንገድ መብራቶች ጨርሶ
ተባብሰባቸው ጭል-ጭል ከማለታቸው ሌላ እንዳንዶቹ ከና
ኩቱው ጠፍተው ነበር። በዚያ አካባቢ የነዳጅ እጥረት መኖሩ
በግልጽ ያስታውቃል ። ቀስ በቀስ ከጡብና ከብረት በተ
ሠሩ ቤቶችና አጥሮች ቦታ የእንጨት ቤቶችና አጥሮች እየ
ተተኩ ሔዱ ። ከአካኪይ አካኪየቪች በቀር አንድም የሚ
ላወስ ነገር አይታይም ። ዙሪያ ገባው እርጭ ብሏል ። ግራና
ቀኝ ያሉት ትንንሽ ጐጆዎች እንደ መተከዝ ብለው ያንቀ
ላፋሉ ። መሬቱ ላይ የተንጠፈው በረዶ ከመብራቶቹ የሚ
ፈነጠቀውን ደካማ ብርሃን መልሶ ያንጸባርቃል ። አካኪይ
አካኪየቪች ሲጓዝ ቆየና ወደ አንድ አውላላ አደባባይ ደረሰ።
ዝር የሚል ባለመኖሩና ሌላ ለላውም ሁኔታ ተባብሮ በብ
ቸኛ ልብ ፍርሃትን ያጭራል ። ከአደባባዩ ጠርዝ ላይ ትል
ልቅ ሕንፃዎች ተገትረዋል ።

ራቅ ብላ በቆመች አንዲት የዘበኛ ቤት ውስጥ የምት
ስለመለም ብርሃን ትታያለች ። በዓለም ዳርቻ ላይ የተተ

ዛሉች መቅረዝ መሰለችው ። አካኪይ አካኪየቪችን እጥለቅልቆት የነበረው የደስታ ስሜት እየቀነሰ ሔደ ። አደባባዩን ማቋረጡን ሲያየው፣ ይህ ነው የማይባል ኃይለኛ ፍርሃት ልቡን ያባጥለው ጀመር ። በዚያ ደረት ውድቅት እንዳች ክፉ ነገር እንደሚደርስበት አስቀድሞ ያወቀ ይመስል ሆዱ ክፉኛ ተሸበረ ። እሁንም እሁንም መገላመጥ፣ ዐሥር ጊዜ አካባቢውን መቃኘት ብቻ ሆነ ። በዚያ ስፋ አደባባይ ሲራመድ ቁቻውን በውቅያኖስ ውስጥ እንደሚንሳፈፍ ሆኖ ተሰማው ። "የሰም ወዲያ ወዲህ መመልከት አያስፈልግም" የሚል ውሳኔ በሐሳቡ አሳለፈና ዐይኖቹን ጨፍኖ ወደፊት መጓዱት ቀጠለ ። ጥቂት ርምጃዎች ነጠቅ ነጠቅ እያረገና ወደ አደባባዩ ዳርቻ ለመድረስ ምን ያህል ርቀት እንደ ቀረው ለማየት፣ የተከደኑ ዐይኖቹን ሲገልጥ ሪዝ ያላቸው ሰዎች በአጠገቡ ተገትረዋል ። ማንነታቸውን መለየት አዳገተው ። ጉም የመሰለ ነገር ዐይኖቹን ጋረዳቸው ። ልቡ ካለበት ሥፍራ ተመንጥቆ ለመውጣት እንደሚታገል ሁሉ ደረቱን እንደ እታሞ ይደልቀው ጀመር ።

"ሰማህ ሰውዬ! ይሄ የለበስከው ካፖርት የኔ ነው!" በማለት ከሰዎቹ እንደኛው የካፖርቱን ክሳድ በእጆቹ ጨምድዶ በማስፈራራት ዐይነት ድምፅ ጮኸበት ። አካኪይ አካኪየቪች ርዳታ ለመጥራት አፉን ሲከፍት፣ እንደኛዉ ሰው የአራስ ጭንቅላት በሚያክል ቡጢው አቆጋውና፣ "እሰቲ ጩኸና ሞክረኝ" በማለት እንባረቀበት ። ወዲያው ካፖርቱን ከላዩ ላይ ገፍፈው ወሰዱበት ። ተጥሎም ከሰዎቹ እንደኛው በጉልበቱ ከአንበረከከው በኋላ፣ ጀርባው እከርካሪ ላይ በመቆም መሬቱ ላይ ከተጋገረው በረዶ ጋር አጣሐደው ። ከዚያ በኋላ ስለሆነው አካኪይ አካኪየቪች ምንም የሚያውቀው ነገር አልነበረውም ። ሩሁን ለቶ ተጋደመ ። ጥቂት ደቂቃዎች ቆይቶ ሕሊናውን ሲያ

ውቅ እንደ ምንም ተግተርትሮ ለመቆም ሞከረና ዙሪያውን ተመለከተ ። እንድም ሰው አልነበረም ። በዚያ ቅልጥጥ ያለ ስፋ አደባባይ የሲሲቱ ብርድ ክፉኛ ይሸንቁጠው ጀመር ። እሌት ካፖርቱ በነዚያ ጀውሳዎች መወሰዱን ሲገነዘብ ድምፁን ከፍ አድርጎ መጮህ ቃጣው ። ግን ድምፁ ስለል በማለቱ እንኳንስ በአደባባዩ ሊያስተጋባና ከዳር ሊደርስ ተርቶ ወደ ራሱም ጆሮ መቅረብ ተሳነው ። ተስፋው በውስጡ ሲያከትም ተሰማው ። በአካሉ ውስጥ የቀረችውን ጥንካሬ እንደ ምንም አሰባስቦ እንደ እብድ እየለፈለፈና እያላዘን ማዶ ለማዶ ወደምትታየው የዘበኛ ቤት በሩጫ ከነፈ ። ከትንሿ የዘበኛ ቤት አጠገብ የጦር መሣሪያውን ደገፍ ብሎ የቆመው ዘበኛ፣ የሲሲቱን ቀዝቃዛና ጸጥ ያለ አየር በአሩታ እያሸበረ ወደርሱ የሚበረውን ሰው ማንነት ለማወቅ በመጓጓት በጨለማው ውስጥ አፍጥጦ ይመለከት ጀመር ።

አካኪይ አካኪየቪች ትንፋሽ አጥሮት እያለከለከ ወደ ዘበኛው ዘንድ ደረሰ ። በመንግሥት አደባባይ ቀማኛ ካፖርቱን ሲገፈው እያየ ሲረዳው በመሞከር ፈንታ፣ በግዴለሽነት እንቅልፉን እየለጠጠ ስላስጠቃው፣ ዐቅሙ በፈቀደለት መጠን በዘበኛው ላይ ሊደነፋበት ሞከረ ። ዘበኛው ግን፣ እንዳችም የንጥቂያ ወንጀል ሲፈጸም እለማየቱንና በአደባባዩ መሐል አብረውት ቆመው የነበሩ ሁለት ሰዎችም ጓደኞቹ እንጂ፣ ማጅራት መቺዎች እንዳልመሰሉት ረጋ ባለ አኳኋን ነገረው ። በመጨረሻውም በውድቅት ሌሊት እየጮኸ ጊዜውን ከሚያባክንና አገር ከሚረብሽ በማለዳ ተነሥቶ ለጣቢያው የሆምሳ አለቃ ማመልከቻ ቢያስገባ የሚበጀው መሆኑን በጥሞና አስረዳው ። የመመለጥ ተራውን የሚጠብቀው ከጭንቅላቱ በስተኋላ ዙሉ በጆሮዎቹ ዙሪያ የሚገኘው ጸጉሩ ተመንጫጭሮ፣ ዞረው፣ ደረቱና ጉኖቹ በበረዶ ተለውሰው፣ በቃላት ለመ

ማለጽ በሚያዳግት ሁኔታ ሁለመናው ተኰሳቁሎ አካኪይ
አካኪየቪች ወደ መኖሪያው በረረ ።

ጥናው የመጣቢያ በር በኃይል ሲመታ የሰሙት ቤቱን
ያከራዩት አሮጊት ከተኙበት በፍጥነት ዘለው ተነሡ ። ከመ
ኝታቸው የተነሣ ፡ እንዱን ነጠላ ጫማቸውን ብቻ እግ
ራቸው ላይ ሰከተውና በጥድፊያ ብዛት ለመልበስ ያስቸ
ገራቸውን የሌሊት ሸሚዛቸውን በደረታቸው ላይ ደግፈው
በመውጣት በሩን ከፈቱለት ። አካኪይ አካኪየቪች ወደ
ውስጥ ሲገባ፣ በሁኔታው በመደናገጣቸው ወደ ኋላቸው አፈ
ገፉት ። በመንገድ ላይ ስላጋጠመው አደጋ በዝርዝር ከተ
ረዱ በኋላ ግን እያጨበጨቡና ፡ ‘ጉድ’ እያሉ በማዳንቀ
በማለዳ ተነሥቶ ለተቆጣጣሪው እንዲያመለክት ምክራ
ቸውን ለገሡት ። የሃምሳ አለቃውን ጉዳይ ግን እምብ
ዛም ነገሬ አላሉትም ። የሃምሳ አለቃው ስለማይፈጽመው
ነገር ቃል ከመግባትና ጉራ ከመንዛት በቀር ርባና ያለው
ሥራ መሥራት የማይሳካለት ሰው መሆኑን አስረዱት ።
ተቆጣጣሪውን ግን ፡ በቅርብ የሚያውቁት ከመሆኑም በላይ
ቀደም ሲል እርሳቸው ዘንድ በወጥ ቤትነት ትሠራ የነበ
ረችው የፊንላንዷ ተወላጅ እና እርሱ ዘንድ በሞግዚትነት
ተቀጥራ በማገልገል ላይ እንደምትገኝ ገለጡለት ። ይህም
ብቻ ሳይሆን ፡ ተቆጣጣሪው ሠርክ በቤታቸው በኩል ሲያ
ልፍ የሚያዩት መሆኑንና በሰንበትም ቀን ወደ ቤተ ክር
ስቲያን ሔዶ ጸሎት ሲያደርስ አካባቢውን በፈገግታና በደ
ስታ መንፈስ የመቃኘት ፀመል ስላለው ፡ ደግ ሰው መሆ
ኑን እንደሚያምኑበት ግልጽ አድርገው ነገሩት ።

አካኪይ አካኪየቪች የአሮጊቷን ምክር በእንክር
ክአዳመጠ በኋላ ፡ ወደ መኖሪያ ክፍሉ እየቆዘመ ገባ ። ቀሪ
ውን ሌሊት በምን አኳኋን እንዳሳለፈው በጽሑፍ ለመ
ግለጽ ከመሞከር ይልቅ ፡ ራሱን በሌላ ሰው ሥፍራ ተክቶ

ሁኔታዎችን ለማየት ለሚችል አንባቢ ምናብ ብንተወው
ይሻላል ።

በማግሥቱ፡አካኪይ አካኪየቪች በማለዳ ተነሥቶ ወደ
ተቆጣጣሪው ቤት ሔደ ። ግን ተቆጣጣሪው ገና ከመኝ
ታው አለ መነሣቱ ተገለጸለትና በሔደበት እግሩ ተመለሰ።
እረፋፍዶና በአራት ሰዓት ላይ ዳግመኛ ሞከረ ፤ አሁንም
እንቅልፉ አለ መንቃቱ ተነገረው። በአምስት ሰዓት ላይ
ተመልሶ ሲጠይቅ ከቤት ወጥቷል ተባለ ። የምሳ ሰዓ
ትን ጠብቆ ደጅ ጥናቱን ቀጠለ ። ነገር ግን ፡ በቤቱ መግ
ቢያ ላይ በሚገኘው ክፍል ውስጥ ተቀምጠው የሚሠሩ
ጸሐፊዎች የመጣበትን ጉዳይ አስቀድሞ ካልገለጸላቸው
በቀር ሊያስገቡት እንደማይችሉ አስረዱት ። አካኪይ አካ
ኪየቪች በሕይወቱ ለመጀመሪያ ጊዜ ኰስተር በማለት፡
መንግሥት መሥሪያ ቤት በሥራ ምክንያት መምጣቱ
ን ፡ ተቆጣጣሪው ዘንድ በግንባር ቀርቦ ጉዳዩን ለማስ
ረዳት የሚሻ መሆኑን ገለጸላቸው ። ጸሐፊዎቹ ጥያቄውን
ማይቀበሉ ከሆነ ግን ፡ ክስ እንደሚቀርብባቸው በመ
ጠቆም እቅጩን ነገራቸው ። በሐሳባቸው ለመጽናት
አልደፈሩ ፡ ከመካከላቸው አንዱ ለተቆጣጣሪው ለመንገር
ወደ ውስጥ ገባ ።

ተቆጣጣሪው ፡ ስለ ዘረፋው የቀረበለትን ታሪክ ሲሰማ
ያየው ሁኔታ በፍጹም እንግዳ የሆነና ያልተጠበቀም ነበር።
በቢቱታው ፍሬ ነገር ላይ በማተኮር ፋንታ፣አካኪይ አካኪ
የቪች እንደዚያ እስኪመሽ ድረስ ከቤቱ ውጭ ስለቆየበት
ምክንያት ይጠይቀው ጀመር ። ምናልባትም ያ ሁሉ ጣጣ
ያጋጠመው ወራዳ በሆኑ ቦታዎች ሲልከሰከስ በማምሸቱ
ሊሆን እንደሚችል ይነግረው ጀመር ። አካኪይ አካኪየ
ቪች ነገሩ ሁሉ ግራ ሆኖበት ፡ ትዕግሥቱም በመሟጠጡ
ተቆጣጣሪው ቤት ወጥቶ ሔደ ። የተነጠቀ ካፖርቱን

ለማግኘት ክትትል እንዲያደርግ ትእዛዝ መስጠት አለመስጠቱን እንኳን አያውቅም ነበር። አካኪይ አካኪየቪች በሕይወቱ ውስጥ ለመጀመሪያ ጊዜ በዚያን ዕለት ወደ ሥራው ሳይገባ ዋለ ።

በተከታዩ ቀን እንደ አስከሬን ገርጥቶና ከበፊቱ የባሰ የተጐሳቆለውን ያንኑ የቀድሞ ዝተት ካፖርቱን ለብሶ ወደ መሥሪያ ቤቱ ሔደ። የሥራ ጓደኞቹና ኃላፊዎቹ ጭምር የካፖርቱን መዘረፍ ሲሰሙ፣ ከንፈራቸውን በመምጠጥ ኃዘናቸውን ገለጡለት። አንዳንድ ባለጌዎች ግን፣ በአካኪይ አካኪየቪች ላይ ለመሣለቅና ለማፌዝ መልካም አጋጣሚ ሆኖላቸው። በመሥሪያ ቤቱ አካባቢ እንደ ተመለደው ሁሉ ከጥቂት ሰዓቶች በኋላ፣ ስለ ዘረፋው የሚገልጽ ጽሑፍ የሠፈረበት የዕርዳታ መዋጮ መሰብሰቢያ ወረቀት ከቢሮ ቢሮ ማዞር ተጀመረ። እዚህ ግባ የማይባል ጥቂት ገንዘብ ተገኘ። ለመዋጮው ገንዘብ ማነስ ብዙ ምክንያቶች ነበሩ። ቀደም ብሎ ሠራተኞቹ ልዩ ልዩ መዋጮዎችን በማድረጋቸው ኪሳቸው ተራቁቷል። በመጀመሪያ የሥራ አስኪያጁን ምስል በሠዓሊ ለማስነደፍ ሲባል መዋጮ ተጠየቀ፤ አዋጡ። ከዚያ ቀጥሎ የክፍል ኃላፊያቸው ጓደኛ የሆነ አንድ ደራሲ፣ አዲስ ያሳተመውን መጽሐፍ እንዲገዙ ተጠየቁ። ዋጋውን ከፍለው ገዙ። እና ለአካኪይ አካኪየቪች ችግር የሚሆን ተራፊ ገንዘብ አልነበራቸውም ።

ልባዊ ኀዘን ከተሰማቸው ሠራተኞች መካከል አንደኛው የመዋጮው ነገር አልቋጭ ቢልም እንኳን፣ አካኪይ አካኪየቪችን በምክር ሊረዳው ወሰነ። በምንም ዐይነት ሁኔታ ወደ ፖሊሱ የሃምሳ አለቃ እንዳይሔድ ሐሳብ አቀረበለት። ምክንያቱም ምንም እንኳን የሃምሳ አለቃው በአለቆቹ ዘንድ ለመመስገን ሲል ሰማይ ወጥቶ፣ መሬት ገብቶ ካፖርቱን የሚያገኝለት መሆኑ ባያጠራጥርም፣ አካኪይ

አካኪየቪች ሕጋዊ የባለቤትነት ማስረጃ ካላቀረበ በስተቀር፣ ካፖርቱ በፖሊስ ጣቢያው ተይዞ እንዲቆይ የሚያደርግ መሆኑን ገለጠለት። ስለዚህ ወደ ጣቢያ በመሔዱ ፋንታ ወደ አንድ ትልቅ ሰው ፊት ቀርቦ እንዲያመለክት መከረው። ይህን ካደረገ ያ፣ ትልቅ ሰው ማስታወሻዎችንና ማሳሰቢያዎችን ጉዳዩ ወደሚመለከታቸው ሰዎች እያስተላለፈ ባጭር ጊዜ ውስጥ ጉዳዩን ትክክለኛ ፈር ሊያሲዝለት እንደሚችል አስረዳው ።

እውነትም አካኪይ አካኪየቪች ወደ ትልቁ ሰው ከመሔድ በስተቀር ሌላ ምርጫ አልነበረውም። የዚያ ትልቅ ሰው ማዕረግና ሥራ ምን እንደ ነበረ በትክክል ባለመታወቁ እስከ ዛሬ ድረስ ምስጢር ሆኖ ቆይቷል። እኛም ስለ ትልቁ ሰው መናገር የምንችለው አንድ ነገር ብቻ ነው። ይኸውም ያ፣ ትልቁ ሰው ትልቅ እንዲሆን የተደረገው ከቅርብ ጊዜ በፊት መሆኑንና ከዚያ ቀደም ግን ትልቅ ሰው ያልነበረ መሆኑን ብቻ ነው። በርግጥ ያ፣ ትልቁ ሰው የተመደበበት አዲሱ ሥራ ከሌሎች ትልልቅ ሰዎች የሥራ ደረጃ ጋር ሲወዳደር፣ ይህን ያህልም ከፍተኛ ወይም ትልቅ የሚባል ዐይነት አልነበረም። ሆኖም ትልቅነቱን ለማጋነን ሲል፣ የማይጠቀምበት ዘዴና ብልሃት አልነበረም። ለምሳሌ ወደ ቢሮው በሚገባበት ጊዜ፣ ከበታቹ የሚገኙ ኃላፊዎች ወደ ፎቅ በሚያስወጣው ደረጃ ላይ ቆመው እንዲቀበሉት መመሪያ ይሰጣል። ማንም ባለጉዳይ ሊያነጋግረው ሲፈልግ፣ በቀጥታ ሳይሆን በጠምዛዛ መንገዶች እንዲቀርብ የሚያደርጉ አስቸጋሪ ሕግጋት አውጥቷል። ስለሆነም ባለጉዳይ በቅድሚያ ወደ ክፍለ ሀገሩ ጸሐፊ ዘንድ ይቀርባል። ጸሐፊው የሥልጣን ተዋረድን ተከትሎ ለሚቀጥለው የበላይ ኃላፊ ያስተላልፈዋል። እንዲህ እያለ በመጨረሻ ትልቁ ሰው ፊት ለመቆም ይበቃል። ምክን

ያቱም በተቀደሰችው ሩሲያ ምድር የሌላውን እስመስ ሎና ገልብጦ ለመሥራት እንጂ፡ራሱን ሆኖ ለመኖር የሚ ፈልገው ሰው ቁጥር እየቀነሰ ሔዷል ። የበላዩን ቱና ለመከ ተልና ፍጹም ግልባጩን ሆኖ ለመገኘት የሚጣጣረው ቁጥር እንዲህ በቀላሉ የሚገመት አይደለም ። አንዳንዴ የሚደረገውማ በጣም ያስደንቃል ። ይህንን በሚመለከት በየጊዜው የሰማሁዋቸው አያሌ ታሪኮች ትዝ ይሉኛል ። ለምሳሌ አንድ ተራ ብጤ ሠራተኛ የአንዲት ንዑስ ክፍል ኃላፊ ሆኖ እንዲሠራ ዕድገት ሲሰጠው፡ በመጀመሪያ የሚ ወስደው ርምጃ ከሌሎች ሠራተኞች የሚለየውን የማካፈያ ግድግዳ ማሠራትና በመግቢያው በር ላይ ' ዋና ክፍል ' የሚል ጽሑፍ መለጠፍ ይሆናል ። ወዲያው ደግሞ ፡ ቀይ ኩሉታ ያለውና ወርቀ ዘቦ ጉንጉን የተጠለፈበት ጊጠኛ የደንብ ልብስ የለበሱ ተላላኪዎችን ደጃፉ ላይ ያቆማል ። ከዚያ በኋላ እንግዳና ባለጉዳይ በመጣ ቁጥር ወደዚያች ቁም ሳጥን መሳይ ቢሮው የሚያስገባውን በር ቀልጠፍ ብለው እንዲከፍቱ መመሪያ ይሰጣል ።

ታዲያ ፡ የዚያ የትልቁ ሰው ልምዶችና የአሠራር ዘዴዎች ታላቅና የተከበሩ ዐይነት ቢሆንም ፡ የው ስብስብ ነት ዱሕርይ ግን አልነበራቸውም ። ትልቁ ሰው ለሚመ ራበት መርሕ መሠረቱ ' ጥብቅነት ' ነው ይባላል ። በን ግግሮቹም መሐል ' ጥብቅ መሆን ያስፈልጋል ' የሚሉ ትን ቃላት ማዘውተር ይወዳል ። የመሥሪያ ቤቱን አስተ ዳደር የሚያንቀሳቅሱት ቁጥራቸው ወደ አንድ ደርዘን የሚ ጠጋ የተለያዩ ኃላፊዎች ሕጎቹን አክብረው እንደሚሠሩ ባያጠያይቅም ፡ ትልቁ ሰው ግና ከሩቅ ብቅ ሲል ሁሉም የጀመሩትን ሥራ እርግፍ አድርገው ከትምጣቸው በመነ ሣት ፡ በአጠገባቸው ዐልፎ ከዐይናቸው እስኪሠወር ድረስ በተጠንቀቅ ቆመው ማሳለፍ የተለመደ ተግባራቸው

ነበር ። ከበታቹ ጋር በሚነጋገርበት ጊዜ ኩስታራነት አይ ለየውም ። በዘወትር ንግግሮቹ መሐል ፡ ' እንዴት ብትደ ፍር ነው ? ... ለመሆኑ ከማን ጋር እንደምትነጋገር አውቀ ሃል ? ... ከፊትህ የቆመው ሰው ማን መሆኑን በሚገባ ተረ ድተሃል ? ' የሚሉ የዕብሪት ሐረጎች አይጠፉም ። ትልቁ ሰው በተፈጥሮው የዋህና ገራገር ልብ ያለውና ለማንም ሰው ወዳጅ ሊሆን የሚችል ዐይነት ቢሆንም ፡ ከቅርብ ጊዜ በፊት ያገኘው የማዕረግ ዕድገት በፍጹም እንዲለዋወጥ አድ ርጎታል ። የጀኔራልነቱን ማዕረግ እንዳገኘ ሁለመናው ተቀያይሮ ማሳየት የሚገባው መልክም ጠባይ ከመጥ ፎው ጋር ተሳክረበት ። ይሁን እንጂ ፡ ከአለቆቹ ጋር በሚቀላቀልበት ጊዜ ባንዴ ተለውጦ ትሑት ፡ ብልህና ተጨዋች መስሎ ለመታዬት ይሞክራል ። በአንድ ደረጃ እንኳን ከሚበልጣቸው ሰዎች ጋር ሲሆን ፡ ወዲያው ይለዋ ወጥና ልዩ ፍጡር ይሆናል ። እንደ ግዑዝ ድንጋይ በጸ ጥታ ይዋጣል ።

ዐልፎ ዐልፎ በተጋጋለ ሁኔታ የሚካሔድ ውይይትና ክርክር በሚያጋጥመው ጊዜ ፡ ልቡ በተመሰጦ ሲማረክና ተሳታፊ ለመሆን ሲከጅል ከዐይኖቹ ይነበባል ። ነገር ግን እንዲህ ቢደረግ ክብሩ ዝቅ እንደሚልበት ወዲያውኑ ይሰ ማውና ፍላጐቱን ለመግታት ሲታገል ይታያል ። የክብ ሩን ከፍና ዝቅ ማለት ፡ ለበታቹ ፊት መስጠት ሊያስከት ልበት የሚችለውን ንቀት ያወጣ ያወርድና በጭንቀት ፡ በተብት ያሰላስልና ወደዚያ የግዑዝ ጸጥታው ይመለሳል ።

አካኪይ አካኪየቪች የካፖርቱን ጉዳይ ሊያቀርብ ለት የመረጠው ትልቅ ሰው ይህን የመሰለ ሲሆን ፡ አቤቱ ታውን ለማሰማት የመረጠው ጊዜ ደግሞ በጭራሽ ተስ ማሚና አመቺ አልነበረም ።

ትልቁ ሰው ለብዙ ዘመናት ሳያየው ከቆየ የልጅነት ጓደኛው ጋር ቢሮው ውስጥ የጀሬ ጨዋታ ይዟል ። ደስታ ፣ የሚያዝ የሚጨብጠውን አሳጥቶት ከአብሮ አደጉ ጋር ሲያወጋ ፣ ባሽማችኪን የተባለ ሰው ሊያነጋግረው እንደ ሚፈልግ ተነገረው ። ቀልጠፍ ባለ ሁኔታ ፣ ' ማነው እሱ ? ' ሲል ጠየቀ ። " ከአንድ የመንግሥት መሥሪያ ቤት የመጣ ነው " የሚል መልስ ተሰጠው ። " እንደዚያ ከሆነ ትንሽ ይጠብቅ ። አሁን ጊዜ የለኝም " በማለት ዘጋ ። እንደ እውነቱ ከሆነ ግን ፣ ትልቁ ሰው ጊዜ የለኝም ሲል በጣም ዋሽቷል ። አቤት ባዩን ለማነጋገር የሚበቃ በጣም ብዙ ጊዜ ነበረው ። እንዲያውም ባይገርማችሁ ፣ ከአብሮ አደግ ጓደኛው ጋር የሚጫወቱት ወሬ ሁሉ ተሟጦ በጸጥታ እየተያዩ የሚያሰለፏቸው ደቂቃዎች እየበዙ ከመሔዳቸው የተነሣ መሰለቻቸትም ጀምረው ነበር ። የሚወራ በመጥፋቱ እንዱ የሌላውን ጭን መታ ያደርግና፣ " ታዲያስ ጃልነኢቫን አብራሞቪች " ሲል . . . "ይኸውልህ እንዲህ ነው ስቴፓን ባርላሞቪች " በመባባል ብቻ ተወስነው ነበር ። ይሁን እንጂ ፣ ሁኔታው እንዲህ ያለ መልክ ቢኖረውም ፣ ከውጭ የሚጠባበቀውን የመንግሥት ሠራተኛ ለማነጋገር ጊዜ የሌለው መሆኑን ከመግለጥ ትልቁ ሰው ወደ ኋላ አላለም ። ዋናው ዓላማና ቁም ነገር ግን ሌላ ነበር ። የትልቁ ሰው ዓላማ ማንንም ባለጉዳይ ቢሆን በእንግዳ ክፍል ተቀምጦ እንዲጠብቀው የማድረግ ሥልጣን እንዳለው ለጡረተኛ ጓደኛው ማሳየት ብቻ ነበር ።

በመጨረሻው የሚጫዋወቱት ሁሉ ተንጠፍጥፎ በማለቂና ከሚያወሩበት ይልቅ በጸጥታ ተለጉመው የሚፋጠጡበት ጊዜ እየበዛ በመሔዱ ፣ ተለጣጭ ድጋፍ ባላቸው ወንበሮቻቸው ላይ እየተዝናኑ ሲጋሮቻቸውን ሊያጨሱ ሲዘጋጁ ፣ እንዲጋጣሚ ጺሐፊው ሪፖርት ለመውሰድ ብቅ

አለ ። ትልቁ ሰው ረስቶት የነበረ አንዳች ነገር ድንገት ያስታወሰ በማስመሰል ፣ " እም - ም አንድ የሆነ የመንግሥት ሠራተኛ ሊያነጋግረኝ ፈልጎ ይጠብቃል መሰለኝ . . . . አሁንም ውጭ አለ አይደለም ? . . . . በላ እንዲገባ ንገረው " አለና ትእዛዝ ሰጠ ።

የቢሮውን ደፍ የረገጠው አካኪይ አካኪየቪች እንገቱን ወደ መሬት መቀለሱንና የለበሰውም የደንብ ልብስ የማርጀት በልፎ መሻገት የጀመረ መሆኑን ሲመለከት ትልቁ ሰው ፣ ' ምንድነው እሱ ? ' የሚል ጥያቄውን በአጤሬ ድምፁ በመወርወር ፣ ደጅ ጠኚውን ባለበት አቆመው ። በዚያ ዐይነት ድምፅ የመናገር ችሎታውን ለማዳበር ሲል ፣ የብዙ ጊዜያት ጥናትና ልምምድ አድርጓል ። አሁን የያዘው ሥልጣንና ማዕረግ ሲሰጠው አንድ ሳምንት ያዛል ሲቀረው ፣ ቢሮውን ይቆልፍና ለብቻው ከመስተዋት ፊት ለፊት ተገትሮ የዚያን ዐይነት ድምፅ ከአንደበቱ ሲማውጣት ሲታገልና ሲለማመድ ነበር የከረመው ።

ገና ከውጭ ሆኖ ለመግባት በመጠባበቅ ላይ ሳለ ፣ ጀምሮት በነበረው ፍርሃትና ሽብር ቅስሙ የተሰበረው አካኪይ አካኪየቪች በትልቁ ሰው ሁኔታና ጥያቄ ከናካቴው በረገግና ስጡ ዱብ አለ ። የተማመረ ምላሱን ለማፍታታት እየታገለና የሞት ሞቱን እየተንተባተበ ፣ በደኅናውም ጊዜ እንኳን ሲናገር በመደጋገም የሚያስማቸውን ' ኧ - ኧ ' የሚሉ የመንተባተብ ድምፆች በብዙ እጥፍ በንግግሩ መሐል እየጨመረ ችግሩን ለማስረዳት ይፍገመግም ጀመር ። ገና ወሣ ያልነካው አዲስ ካፖርቱን ፍጹም አረመኔአዊ በሆነናጭካኔ በተመላው ሁኔታ መዘረፉንና አሁንም ከብርንታቸው በተደፍ ጣልቃ ገብተው ፣ የተከበሩ የፖሊስ ዋና ተቆጣጣሪው ወይም ሌላ ሰው እንዲሁ ንብረቱን እንዲያስመልሱለት

ትእዛዝ እንዲሰጡለት ለመማጠን መምጣቱን ለመግለጥ ሞከረ ።

አካኪይ አካኪየቪች በጣም የተቀናጣ መሆኑ ለትልቁ ሰው ወዲያው ተሰማው ። “ ታዲያ ወዳጄ አሁን አንተ የምትፈልገው .... ” በማለት በዚያ ስሲታም ድምፁ፣የጉዕቢት ንግግሩን ጀመረ ። “ የሆነውስ ሆኖና ሥነ ሥርዓቱን በጭራሽ አታውቀውም ማለት ነው ? ለመሆኑ በአሁኑ ቅጽበት የት ቦታ እንዳለህና ማን ፊት እንደ ቆምክ በትክክል ታውቃለህ ? ጉዳይህንስ በምን መልክ ማቅረብ እንደ ነበረብህ አልተረዳህም ኖሯል ? ... እየህ ወዳጄ አቤቱታህን በመጀመሪያ ለጽሕፈት ቤቱ ማቅረብ ነበረብህ ። ከዚያ በኋላ ወደ ዓቃቢ ጸሐፊዉ ይመራል ። ቀጥሎ ደግሞ ለክፍል ኃላፊው ይተላለፍና ደረጃውን ጠብቆ ለዋና ጸሐፊዉ ይቀርባል ። እንደዚህ እያለ በመጨረሻ ዋና ጸሐፊዉ ለኔ ለራሴ ያቀርብልኛል ።”

“ ማን እኮ ክቡር ሆይ ” አለ አካኪይ አካኪየቪች ፣ ከፍርሃቱ የተነሣ በላብ እየተጠመቀና በአካሉ ውስጥ የሚገኘውን የመጨረሻ ድፍረት ለማሰባሰብ እየታገለ ። “መቼም ክቡርነትዎን ለማስቸገር የደፈርኩት .... ያው ኧ .. ኧ ... እርስዎም እንደሚያውቁት ሁሉ .. . የርስዎ ጸሐፊዎች ... ኧ-ኧ ... በሙሉ እምነት የማይጣልባቸው... ”

“ምን ! ምን ? ምናልክ ? እስቲ ያሁኑን ንግግርክን እንደገና ድገመው !!!” አለና ትልቁ ሰው ፣ “ ለመሆኑ እንዲህ ለመናገር የበቃኸው እንዴት ብትደፍር ነው በል ? እንዲህ ያለውንስ ሐሳብ ከወዴት አመጣኸው ። ይህ ለበላዮችና ለአለቆች ያለመታዘዝ አዝማሚያ ፣ በዛሬ ዘመን በወጣት የበታች ሠራተኞች ዘንድ ክፉኛ እየተስፋፋ በመ

ሔድ ላይ መሆኑን ደርሰንበታል ። እጅግ አሳሳቢ ሁኔታ ነው ! ” በማለት ይደነፋ ጀመር ።

አካኪይ አካኪየቪች በሃምሳኛው የዕድሜ ክልል ውስጥ የሚገኝ ሰው መሆኑን ትልቁ ሰው በፍጹም የተገነዘበ አይመስልም ። አካኪይ አካኪየቪች በዚያን ጊዜ ወጣት ሊባል የሚችለው ፣ ምናልባት ከሰባ ዓመት አዛውንት ጋር ቢወዳደር ብቻ ነበር ።

“ ለመሆኑ ከማን ጋር እንደምትነጋገር ተረድተሃል ? . . . ከፊትህ የቆመው ሰው ማን እንደሆነ በውቀሃል ? . . . ጥያቄ እኮ ነው የምጠይቅህ ! ትሰማኛለህ ? ” አለ ትልቁ ሰው ፣ አካኪይ አካኪየቪችን ብቻ ሳይሆን ማንንም ሰው ብርክ ሊያሲይዝ በሚችል ጣሪያ የሚሰነጥቅ ድምፅ እየጮኸና ወለሉን በእግሩ እየደበደበ ። አካኪይ አካኪየቪች ሰውነቱ ራደ ። እንጥፍጣፊ ወኔው ከድቶት ሸሸ ። ቀፎው ብቻ ቀረ ። እንድያውን እለቀለት ። በፍርሃትና በሽብር የሠራ ጅስሙ በድን ሆኖ፣ወባ እንደ ያዘው ሁሉ፣ከግር ጥፍሩ እስከ ራስ ጠጉሩ እየተንዘፈዘፈ ወደ ኋላው ለማፈግፈግ ሞከረ ። ከድንጋጤው ማየል የተነሣ ፣ ወለሉን በእግሩ መቆንጠጥ ተሰኖት እንደ ሕፃን ተውተርትሮ በአፍ ጢሙ ሊደፋ ሲል ፣ ሁለት ተላላኪዎች ተሯሩጠው ደጋፍ ሰጡት። ከዚያ በኋላ ሕሊናውን ስቶ ተዘረረ ። ሁለቱ ሰዎች የወላንሳ ተሸክመው ከቢሮው አወጡት ።

ትልቁ ፣ ሰው በዘዴና በጥበብ የሰነዘራቸው ኃይለ ቃላት በአካኪይ አካኪየቪች ላይ ከጠበቀው በላይ የሆነ ውጤት በማስከተላቸው በጣም ተደሰተ ። ሌላ ነገር ሳይታከልባቸው ንጉድጓዳዊ ቃላቶቹ ብቻ እንዲን ሰው ነፍስና ሥጋውን ሊያድትሙ ከሕሊናው ውጪ ሊያደርጉት እንደሚችሉ በማሰብ ፣ ፍንጥዝጥዝ ብሎ የልጅነት ጓደኛው ፡ስለ ሁኔ

ታው ምን አስተያየት እንዳለው ለመረዳት ያህል ዞር ብሎ
ተመለከተው ። ይሁን እንጂ ፣ ባወረደው የቁጣ ማል
ምጫ ሳቢያ አብሮ አደግ ጓደኛውም ፍርሃት እየከጀለው
በአጠራጣሪ ሁኔታ ውስጥ ስለ ነበር ፣ ትልቁ ሰው ይህን
ለመገንዘብ ጊዜ አልወሰደበትም ።

አካኪይ አካኪየቪች የሮቁን ደረጃዎች እንዴት እንደ
ወረደና ወደ ውጭ ወጥቶ በጐዳናው ላይ ጉዞ እንደ ጀመረ
በጭራሽ ትዝ አይለውም ። ከራስ ጠጉሩ እስከ እግር ጥፍሩ
በመደንዘዙ ፣ በአካሉ ላይ እጅና እግር ያለው መሆኑ እን
ኳን ተዘንግቶት ነበር ። በሕይወቱ ሙሉ እንዲህ ያለ
ውቃቢ የሚያሥርቅ ዘለፋ ከአንድ ከፍተኛ ባለሥልጣን ተሰ
ንዝሮበት አያውቅም፤ያውም በሌላ መሥሪያ ቤት የሚገኝ ።
የዐይኖቹ ብሌኖች በአንድ አቅጣጫ ላይ ተሰክተው አፉን
ገጥሞ አሁንም አሁንም እንቅፋት እያንገለው ፣ የሚያፍጭ
የበረዶ ውሽንፍር ጆሮ ጆሮውን እያለው ወደፊት ጉዞውን
ቀጠለ። ብዙም ሳይቆይ በደረቱ አካባቢ የሕመም ስሜት እየ
ተፈጠረ ሲሔድ ታወቀው ። ቤቱ ሲደርስ ድምፁ ተዘግቶና
ጉሮሮውም ልቅልቅ ብሎ አብጦ ነበር ። ጊዜ ሳያባክን አል
ጋው ውስጥ ገብቶ ጥቅልል ብሎ ተኛ ። የከባድ ውረፋና
ግልምጫ ውጤት እንዲህ ሆነ ።

በማግሥቱ ጠዋት፣ ሰውነቱ በሙሉ በኃይለኛ ትኩ
ሳት ይቃጠል ጀመር ። የፒተርስበርግ አየር ጠባይ ተጨ
ማሪ ምክንያት በመሆኑ ፣ ሕመሙ ከታሰበው ይበልጥ
ተፋጥኖ ጠናበት ። በመጨረሻም እየደከመ ሔደ ። ሐኪም
ተጠርቶ እጁን በመያዝ የደሙን ትርታ አዳመጠው ።
እንዲያው መድኃኒት የመውሰዱ ወግ እንዳይቀርበት ያህል
ብቻ፣ ሰናፍጭና ተልባ ተቀቅሎ በጨርቅ እየተነከረ ሰው
ነቱ ላይ እንዲደረግለት አዘዘ ። ከክፍሉ ሲወጣ ቤቱን ያከ
ራዩትን ባልቴት ለብቻቸው ገለል አድርጎ ፣ "እሜትዬ የሰ

ውየው ሁኔታ ብዙም ተስፋ የሚጣልበት ስላልሆነ ፣ በጊዜ
የሬሣ ሣጥን ቢያሠሩለት ደኅና ይመስለኛል " የሚል ምክ
ሩን ወርወር አደረገላቸው—ሐኪሙ ።

አካኪይ አካኪየቪች እንዚያን ሐኪሙ የሰነዘራቸውን
የሚዘገንኑ ቃላት ይሰማ አይሰማ ፣ በእውነቱ የምናውቀው
ነገር የለም ። የሐኪሙን አስተያየት አዳምጦ፣ያን ጉስቁልና
የቁም ስቅል ሕይወቱን ጥሎ የሚሔድበት ወቅት መቃረቡን
እያሰላሰለ፣ ልቦናው በኀዘን ተጨንቆ እንደሆንም አናው
ቅም ። በዚያ ሰዓት በኃይለኛ ትኩሳት እየተሠቃየ ስመመን
ባስመጠው ቅዥት ይወራጭ ነበር ። በየደቂቃው አዳዲስ
ትርዒቶች እየተፈራረቁ ይታዩታል። ወደ ፔትሮቪች ዘንድ
ሔዶ፣ ሌቦችን ማጥመድ የሚችል ልዩ ኮት እንዲሰፋለት
ትእዛዝ ሲሰጥ ይታየዋል ። ማጅራት መቺዎችና ቀማኞች
ቅዥት ከጀመረው ጊዜ አንሥቶ ከአልጋው ሥር ጠፍተው
አያውቁም። አንዳንድ ጊዜ፣ ዙሪያውን ከበው ካሉት ሌቦች
መካከል እንደኛው፣ አልጋው ላይ በመውጣት ፣ እንሶላና
ብርድ ልብሱን ገልጦ አጠገቡ የተኛ ይመስለዋል ። ትር
ዒቱ እንዲያ ሲሆንበት ፣ ቤቱን ያከራዩትን ባልቴት እየ
ደጋገመ በመጣራት እንዲያስወጡለት ይጠይቃል ። አን
ዳንዴ ደግሞ ያ አሮጌው ካፖርቱ፣ ፊት ለፊቱ ባለው ግድ
ግዳ ላይ ለምን እንደ ተሰቀለ ጥያቄውን ያቀርብና፣ወዲያው
አዲስ ካፖርት አለኝ እያለ ይለፈልፋል ። በሌላ ቅዠት
ደግሞ፣ ከትልቁ ሰው ፊት ቆሞ የስድብና የቁጣ ውር
ጅብኝ ሲቀበልና ፣ 'ክቡር ሆይ በጣም አዝናለሁ'
እያለ ሲያንተመትም ይታየዋል ። በመጨረሻው አስፈሪ
የሆኑ ርግማኖችንና አስቀያሚ ስድቡን እንደ አንዳች ነገር
ያወርደዋል ። ቤቱን ያከራዩት መልካም ሴት ይህን ስድ
ቡንና ርግማኑን ሲሰሙ ለብቻቸው ያማትባሉ ። አካኪይ
አካኪየቪችን ካወቁት ዕለት አንሥቶ እስከዚያ ጊዜ ድረስ

ያን መሳይ ክፉ ነገር ከአፉ ሲወጣ ሰምተው እየውቁም። በይበልጥ የሚጨነቁት ደግሞ በሽተኛው እነዚያን አስከፊ ቃላት ማጉረፉን የሚጀምረው ‘ ክቡር ሆይ ’ የሚል ቃል ከአስቀደመ በኋላ በመሆኑ ነው ። የኋላ ኋላ መዘላበድ ጀመረ ። ሆኖም ዝብርቅርቅ ቢልና መጨበጫ ባይኖ ረውም ቅሉ ፤ ልፍለፋውና ቅብጥርጥሩ ሁሉ ስለዚያው ጠበኛ ካፖርቱ ብቻ ነበር ።

ሲያራዝሙና ሲያቀባዥረው ከረመና፤በመጨረሻው አካኪይ አካኪየቪች የሕይወቱ መያምያሚያ የሆነውን ሕቅታ ተንፍሶ ዐረፈ ። ሞተ ። ይኖርበት የነበረውን ክፍል ማሸግ አስፈላጊ አልሆነም ። ሁለት ምክንያቶች ነበሩ ። አንደኛ፤ንብረቱን የሚጠይቅ ወራሽ የለውም ። ሁለተኛ፤ በክፍሉ ውስጥ የተገኘውም ንብረት ትርኪ ምርኪ እንጂ፤ይህን ያህል ከቁም ነገር የሚጣፍ አልነበረም ።አንድ እስር የዳክዬ ላባዎች ፤ አንድ ደስጣ ነጭ ሉክ ወረቀት ፤ ሦስት ጥንድ ካልሲዎችና እንባቢ ጥሩ አድርጎ የሚያው ቀው ያ አሮጌ ካፖርት ነበር የተገኘው ። በነገራችን ላይ አሮጌው ካፖርት ወደ ማን እጅ እንደ ገባ እግዜር ብቻ ነው የሚያውቀው ። ይህን ታሪክ የተረከልኝም ሰው ሁኔታ ውን ለመከታተልና ካፖርቱን ማን እንደ ወሰደው ለማ ወቅ እንዳችም ጥረት ያላደረገ መሆኑን መግለጽ ይኖ ርብኛል ።

አካኪይ አካኪየቪች ከተቀበረ በኋላ ሁሉም ነገር ተረሣ ።የቅዱስ ፒተርቡርግ ከተማ የቀድሞ ሕይወት እንደ ነበር ቀጠለ ። በዚያች ከተማ ውስጥ አካኪይ አካኪየቪች የሚባል ምስኪን ጽሑፍ ገልባጭ በአንድ ወቅት ይኖር እንደ ነበር የሚያስታውስ እንዳችም ምልክትና ትዝታ አልቀረም ። ማንም አይዞህ ባይና ደጋፊ ያልነበረው ፤ አን ድም እፍቃሪና ታዳጊ የማያውቀው ፤ ይህ ነው የማይባል

ማራኪና አስደናቂ ባሕርይ ያልነበረው አካኪይ አካኪየ ቪች ሳያምርበት ኖሮ ፤ ሳያምርበት ሞተ ። ሌላው ቀርቶ በወ ንፊት ተይዛ በወረቀት መርፌ ምናምን ላይ የተጣበቀች አንዲት ተራ የቤት ውስጥ ዝንብ ፤ በሚያጉላ መነጥር ሊመረምራት የሚቻክልን እንድ የሥነ ፍጥረት ሊቅ የምት ማርከውን ያህል እንኳን፤ የሰዎችን ስሜት ለመሳብ ያልታደ ለው ቀለም ገልባጭ ነገር ቢቃ ፤ ተከተተ ። የሥራ ባልደረ ቦችን ፌዝና ማንጓጠጥ በታላቅ ትሕትና ሲቀበል የኖረ ውና ስሙን የሚያስጠራ እንዳችም ቁም ነገር ማከናወን ያልተቋጨለት አካኪይ አካኪየቪች አልባሌ ሆኖ ኖሮ ፤ የማይረባ ምክንያት ወደ መቃብሩ ወረደ ። በሕይወት ዘመኑ ውስጥ በጣም አጭር ለሆነ ጊዜ ብቻ ጉስቋላ ኑሮው የመታደስ አዝማሚያ ታይቶበት ነበር። በአዲሱ ካፖርት አምሳያ ደስታና የተስፋ ማገገም የቤቱን ደጃፍ ዘል ቀው ነበር ። ይሁንና ደስታውም ሆነ የማንሰራራት አዝ ማሚያ ማሳየት ጀምሮ የነበረው ሕይወቱ ብዙም ጊዜ ሳይቆይ እንደገና ተዳፈነ ። ኃያልና ታላቅ የሚባሉ የዓለ ማችንን ሰዎች እንደሚያጋጥመው ሁሉ ፤ በርሱም ላይ በደ ረሰው ከዐቅም በላይ የሆነ ውርጅብኝና መርገምት ሕይ ወቱ ተንኮታኰተ ።

አካኪይ አካኪየቪች ከሞተ ጥቂት ቀናት ቆይቶ ፤ አንድ የመሥሪያ ቤቱ ዘበኛ ወደ ቀለም ገልባጩ መኖሪያ መጣ ። አካኪይ አካኪየቪችን ወደ ሥራ ቦታው እንዲያቀርበው በዋናዉ ሥራ አስኪያጅ የተላከ ነበር ። ብቻውን ወደ መሥሪያ ቤቱ የተመለሰው ዘበኛ አካኪይ አካኪየቪች እስከ ወዲያኛውም ሥራ ገበታው ላይ የማይገኝ መሆኑን አስረዳ ። ‘ ለምን ? ’ የሚል ጥያቄ ቀረበለት። ‘ አይ ፤ እሱ እንደሆን ሞቷል። ቀብሩም ከሦስት ቀናት በፊት ተፈጽሟል ’ የሚል መልስ ሰጥቶ ደመደመ ።

ለብዙ ዓመታት ያገለገለበት መሥሪያ ቤት የአካኪይ አካኪ
የቪችን ሞት ከተረዳ በኋላ፡በተከታዩ ቀን ሌላ ጸሐፊ በቦ
ታው እንዲቀጠር አደረገ ። አዲሱ ተቀጣሪ ከአካኪይ አካ
ኪየቪች በቁመት ዘለግ ከማለቱ ሌላ ፣ ጽሑፍ በሚገለብጥ
በትም ጊዜ የብዕር እያያዙና የፊደል አጣጣሉ ለየት ይል
ነበር ።

ነገር ግን ፣ ከሁሉም ከሁሉም በጣም የሚያስገርመው
ነገር፡የአካኪይ አካኪየቪች ታሪክ በዚህ አለማብቃቱ ነው።
ያሳለፈውን ከንቱና እንቶል ኑሮ እንዲያካክስለት ሆን ተብሎ
የተደረገ ይመስል፡ ቀለም ገልባጩ ከሞተ በኋላ ፣ ለጥቂት
ተጨማሪ ቀናት በፒተርስቡርግ ከተማ የመኖር ዕድል አገ
ኘቶ ነበር ። የኛም ደረቅ ታሪክ ልዩና የሚያስደንቅ መደ
ምደሚያ እንዲያገኝ መልካም አጋጣሚ ሆነ ።

በካሊንኪን ድልድይና በአካባቢው አንድ ኢኪራ
(መንፈስ) ሌሊት ሌሊት መታየት የጀመረው አካኪይ
አካኪየቪች ከሞተ በኋላ፡ብዙም ቀን ሳይቆይ ነበር ።ወሬው
ተጋግሞ መናፈስ ቀጠለ ። ታዲያ እንደ ወሬው ከሆነ በየም
ሽቱ የሚታየው ኢኪራ የመሥሪያ ቤት ጸሐፊ የሚመስል
ከመሆኑ ሌላ ፣ የተሰረቀ ካፖርት እንደሚፈልግ ሁሉ ማዕ
ረግና የሥራ ደረጃ ሳይለይ ፣ እገሌ ከእገሌ ሳይል ፣ በመን
ገድ ሲተላለፍ ያገኘውን ማናቸውንም ሰው ካፖርት የመ
ግፈፍ ጠባይ ነበረው ። በተለይ ባለ ጐፈር ኩሌታ ፣ በቀ
በሮና በድብ ቆዳ የተከፈፈ ወይም በወፍራሙ የተሰፋ ካፖ
ርት በይበልጥ ይፈለጋል የሚል ወሬ ባንድ ሁለት ገም
በር አገሩን አዳረሰው ። አንድ ምሽት ፣ አካኪይ አካኪ
የቪች በሕይወቱ ሳለ ይሠራበት በነበረው መሥሪያ
ቤት የሚሠራ አንድ ጸሐፊ ፣ ከዚሁ በሰፊው ከሚወራ
ለት ኢኪራ ጋር ተፋጠጠ ። ጸሐፊው ማንነቱን ወዲ
ያው ለይቶ በወቀው ። የአካኪይ አካኪየቪች ኢኪራ መሆ

ኑን ለማወቅ ብዙም አላዳገተውም ። ነገር ግን ፣ ደጋ
ግሞና ረጋ ብሎ ለማስተዋል በቂ ድፍረት ስላልነበረው ፣
ከአካባቢው ሽምጥ ጋልቦ ጠፋ ። ከብዙ ቀናት በኋላም ፣
" ኢኪራው በርቀት ቆሞ ጣቱን በማወዛወዝ ይዝትብኝ
ነበር " እያለ ሲናገር ተሰምቷል ።

ይህ የሌሊቱ ቀበኛ ኢኪራ ፣ በተከታታይ በፈጸመው
የካፖርት ዘረፋ የተነሣ ብዙ ሰዎች ለብርድ መጋለጣቸ
ውን መነሻ በማድረግ የሚያቀርቡት አቤቱታ ይጐርፍ
ጀመር ። ስለዚህ መንፈሱ ከተቻለ እጅ ከፍንጅ እንዲያዝ፣
አለያም ደግሞ ለሌላው መቀጣጫ እንዲሆን በተገኘበት
ቦታ ላይ ከባድ ቅጣት እንዲፈጸምበት የሚል ትእዛዝ
ከፖሊስ ተላለፈ ። በትእዛዙ መሠረት ጠንካራ ጥበቃና
ክትትል ይካሔድ ጀመር ። እንዲያውም በአንድ አጋጣሚ
ኢኪራውን ሊይዙት ለጥቂት አመለጣቸው ። ሁኔታው እን
ዲህ ነበር ። በኪርዩሽኪን ድልድይ አካባቢ አንድ የፖ
ሊስ ተራ ወታደር በጥበቃ ሥራው ላይ እንዳለ ወዲያ
ወዲህ ይንጐራደዳል ። ድንገት ያ ፣ መከረሚያውን ብዙ
ሲወራለት የሰነበተ ኢኪራ፡ በጨረታ ላይ ከሚገኙ አንድ
ቀሽንት ተጫዋች እርጌ ካፖርት ለመግፈፍ ሲተናነቅ
ወታደሩ ይመለከታል ። በፍጥነት ወደ ትንትንቱ ያሔ
ደና፡ የኢኪራውን ማንቁርት ፈጥርቶ በመያዝ በአቅራቢ
ያው የሚገኙ ሌሎች ፖሊሶች እንዲደርሱለት በጩኸት
ይጣራል ። የሥራ ባልደረቦቹ ተሯሩጠው እንደ ደረሱለት፣
ኢኪራውን አጥብቀው እንዲይዙ ያስረከባቸውና እሱ በቀ
ደቀዘ እፍንጫው ላይ ሕይወት ለመዝራት ያህል ቦት
ጫማው ውስጥ የወሸቃትን ትንሽ የሱረት ማጥን አውጥቶ
የአፍንጫውን የቀኝ ቀዳዳ በጣቱ በማፈን በሌላው በኩል
ሱረቱን በሙሉ ኃይሉ ይስባል ። ሱረቱ ፣ እንኳን ሕይ
ወት ላለው ቀርቶ ለበድንም ቢሆን ዋዛ ስላልነበረ፡ ኢኪ

ራውን በኃይል ሲያስንጥሰው እንዳች ቀዝቃዛ ነገር በሆስ
ቱም ፖሊሶች ፀይኖች ላይ ይረጫል ። ፖሊሶቹ ፀይና
ቸውን በእጃቸው እያበሱ ሲደነባበሩ ፣ ኢኪራው ከመ
ቅጽበት አፈትልኮ ከአጠገባቸው ጠፋ ።

የሚቹ ቀለም ገልባጭ ኢኪራ በካሊንኪን ድልድይ
ዙሪያ ብቻ ሳይወሰን ፣ እያደር ራቅ ያሉ አካባቢዎችንም
እየጐበኘ ፍርሃት መንዛቱን ቀጠለ—በተለይ በቀላሉ
በሚሸበሩት ልቦች ።

በነገራችን ላይ ፣ ለዚህ እውነተኛ ታሪክ መነሻ ምክ
ንያት የሆነውን ትልቁን ሰው፥እስከ አሁን ረስተነው ቆይ
ተናል። ነገር ግን፣እውነቱን የመናገር ኃላፊነት ያለብን በመ
ሆኑ ፣ አካኪይ አካኪየቪች እንደዚያ ተዋርዶና እንደ ምና
ምን ተቆጥሮ ከቢሮው እንዲባረር ካደረገ በኋላ ፣ በትልቁ
ሰው ልብ ውስጥ እንደ ጸጸት ያለ ስሜት ሳይመላለስበት
እንዳልቀረ መግለጽ ይገባናል ። መቼም ርኅራኄ የሚሉ
ነገር ሙሉ በሙሉ በርሱ ዘንድ የለም ለማለት አይ
ቻልም ። የተሰጠው ሥልጣንና ማዕረግ እፍኖ ያዛቸው
እንጂ ፣ ያስመሳይነት ባሕሪው ገናና ሆኖ ተጫናቸው እንጂ
ልቡስ በሰብአዊ መልካም ስሜቶች የተሞላ ነበር ።
በዚያን ዕለት እብሮ አደግ ጓደኛው ተሰናብቶት ከቢሮው
እንደ ወጣ ፣ ሐሳቡ ሁሉ ወደ ምስኪኑ አካኪይ አካኪየቪች
ተመልሶ ነበር ። መሰንበቻውንም የአካኪይ አካኪየቪች
የገረጣ ፊት ባለማቋረጥ በዐይኑ ሕሊናው ሲታየው ከረመ ።
በስድብና በቁጣው መዓት ተብረከርኮ ፍርክርኩ ሲወጣና
እንደ ግንብ ተንዶ እግሩ ሥር የዶማ ፀመድ ሲሆን ይታ
የዋል ። የዚያ ምስኪን ሰው ገጽታ ጧት ማታ በአእም
ሮው ሰሌዳ በተልዕ ትርዕ እየተገለጠ ሕሊናውን ዕረፍት
ስለ ነሣው ፣ ሲረዳው የሚችልበትን መንገድ አጣርቶ እን

ዲያቀርብለት ከጸሐፊዎቹ አንደኛውን ወደ አካኪይ አካኪ
የቪች መኖሪያ ልኮት ነበር ። ይሁን እንጂ ፣ ምስኪኑ ቀለም
ገልባጭ በደረሰበት ኃይለኛ ሕመም የተነሣ ፣ ከዓለም
በሞት መለየቱን ሲሰማ የድንጋጤ ላብ አሰመጠው ።
ጸጸት ልቦናውን ሰተረው ። ሕሊናው የሚያዥጐደጉደውን
የቸከረ ወቀሳ መቋቋም ከዐቅሙ በላይ ሆነበት ። ቀኑን
ሙሉ መንፈሱ ተሸብሮና ቅዝዝ ብሎ ዋለ ።

ወደ ማታ ገደማ ፣ ደስታና ሰላም የነሣው የአካኪይ
አካኪየቪችን የሞት ዜና ከአእምሮው ለማስወገድና ሌላ
ሌላውንም ነገር ለመርሳት ሲል ፣ እቻዎቹ የሆኑ መኳንንት
ዘወትር ወደሚያመሹበት አንድ ጓደኛው መኖሪያ ቤት
ሔደ ። እንዳሰበውም በጣም ቀለል ብሎትና የተረበሸ መን
ፈሱ ተረጋግቶ ሲያወራ ፣ ሲሥቅ ሲዝናና አመሸ ። እንዲያ
ውም ከእራት ጋር አንድ ሁለት መለኪያ ሻምፓኝ ወርወር
አደረገ ።

ከጓደኛው ቤት ተሰናብቶ ከወጣ በኋላ ፣ የሻምፓኙ
ሞቅታና የመንፈሱ መንጦልጦል እንደ መዳራት ፣ እንደ
መጨዋወት … ያለ ስሜቱን ስለ ቀሰቀሰበት ፣ በቀጥታ ወደ
ቤቱ በመሔድ ፋንታ ካሮላይና እይቫኖቫና ትገ አለችው ።
ጀርመናዊ ደም ካላት ወዳጁ ጋር ትንሽ የፍቅር ሰዓ
ቶችን ማሳለፍ አማረው ። ትልቁ ሰው ከወጣትነት ዕድሜ
ብሎ የራቀና በልጆች የበለጸገ ትዳር እባወራ ነበር ። ከሁ
ለቱ ወንዶች ልጆች አንደኛዉ በመንግሥት መሥሪያ ቤት
ተቀጥሮ ያገለግላል ። ትንሽ ደፍጠጥ ቢልም ደስ የሚል
አፍንጫ ያላትና በየማለዳው እጁን እየሳመች ፣ ‘ቦንዡር
፻፻ ’ በሚል የፈረንሣይ ልሳን ሰላምታ ያስለመደችው
የሥራ ስድስት ዓመት ኮረዳም አባት ነው ። ባለቤ
ቱም ብትሆን እስከዚህ ለማጋነን እያመች እንደሆን ነው
እንጂ ፣ ጉኑ ሻጥ ሲያደርጋት በቂ የሆነ መልክ አላጣችም

ነበር ። የትልቁ ሰው ቤተሰብ እንዲህ የተሟላና እስ
ደሳች ቢሆንም ፣ በከተማው ሌላ ክፍል ከምትኖረውና
በዕድሜዋም ሆነ በውበት ከሚስቱ ከማታንስው ዕቁባቱ
ጋር የሚጋራውን ልዩ ፍቅር ከመንከባከብ አልቦዘነም
ነበር ። እናም ታዲያ በዚያን ምሽት ፣ ትልቁ ሰው በበረዶ
በሚንሸራተት ጋሪው ተደላድሎ ከተቀመጠ በኋላ ' በቀ
ጥታ ወደ ካሮላይና አይቫኖቭና መኖሪያ ቤት ! ' ሲል ለነ
ጂው ትእዛዝ ሰጠ ። በሚሞቀው ምቹ ካፖርቱ ተጠቅልሎ ፣
ሳይፈልጋቸውና ሳይጠራቸው በአእምሮው ዙሪያ ያስፈ
ሰፉ ደስ ደስ የሚሉ ሐሳቦችን ማሰላሰል ያዘ ። በራት ግብ
ዣው ላይ ያሳለፋቸው አስደሳች ሰዓቶች ትውስ አሉት ።
በጭውውት ጣልቃ ጣል ተደርገው ፣ እንግዳውን እስኪጨርስ
ያሣቁት ቀልዶች ትዝታ እንደገና ሊያሥቀው ቃጣው ።
ብቻ ምን ያደርጋል ! ደስ ደስ ቢለውም ያን ልዩ የሆነ ስሜ
ቱን በምን ምክንያት ፣ ከየት አቅጣጫ እንደ መጣ የማይ
ታወቅ ንፋስ አሁንም አሁንም ጣልቃ እየገባ ይፍረስ
ያደርግበታል ። ፊቱ ላይ የበረዶ ፍንጣቂዎችን ያሳርፍና
የካፖርቱን ከሳድ ወደ ላይ ይቀለብስበታል ።

በዚህ ሁኔታ ውስጥ እንዳለ ድንገት አንዳች ነገር እንገ
ትጌውን በኃይል ጭምድድ አድርጎ ሲይዘው ታወቀው ።
አንገቱን በፍጥነት ወደ ኋላ ጠምዝዞ ሲመለከት ፣ አሮጌ የደ
ንብ ልብስ ያጠለቀ አንድ ትንሽ ሰው አለ ። አካኪይ አካኪ
የቪች መሆኑን ሲረዳ ይህ ነው የማይባል ድንጋጤ ፣ መሐል
አናቱን ሲበረቅሰው ተሰማው ። የሽማግሌው ጸሐፊ ገጽ
እንደ በረዶ ነጭ ሆኖ አስከሬን ይመስላል ። መንፈሱ በበ
ቀል ስሜት አፉን ማጣመምና ማጨማደድ ሲጀምር ፣ ትልቁ
ሰው ኅይብ በሌለው የሽብርና የፍርሃት ማጥ ውስጥ ዘቀጠ ።
የአካኪይ አካኪየቪች አኬራ ከመቃብር ሽታ ጋር የሚመ
ሳሰል ትንፋሽ እየተነፈሰ ፣ " ታዲያስ ፣ ጌታው ! ፀመጨ

ረሻ ተገናኘን አይደለም ? አንገትህ በመዳፌ ውስጥ ገባ !
አሁን ካንተ የምፈልገው ካፖርትህን ብቻ ነው ! በችግር
ጊዜ ልትረዳኝ ሲገባህ ፣ በስድብና በውርደት አሠቃዬተህ
እንደ ተኩንንች ነፍስ ከቢሮህ አባረርከኝ ። ስለዚህ
አሁን የበቀል ተራዬን የምወጣበት ሰዓት ነውና ካፖር
ትህን በቶሎ አስረክበኝ ! " ሲል ጮኸበት ።

አይደንግጡ በይንት ድንጋጤ የደነገጠው ትልቁ ሰው ፣
ነፍሱ ምንጥቅ ብላ ከሰውነቱ እንደ ወጣች ሁሉ ወዲያው
በድን ሆነ ። ያ ፣ በምቾት የደለበ ግዙፍ አካል ፣ አሳት አንዳ
የው ጅማት ኩምትርትር ብሎ ጭብጦ አከለ ። የሚመካ
በት ጥንካሬውና ለምንዝሮቹ የሚያሳየው ኃያልነት ሁሉ
ከመቅጽበት ገደል ገባ ። በፍርሃት የሚርበተበተት እጆቹ
ለማድረግ በሚችሉት ፍጥነት ካፖርቱን አውልቆ ወረ
ወረና የርሱ ባልሆነ ባዕድ ድምፅ ፣ " አዙርና በቀጥታ ወደ
ቤቴ ውሰደኝ ! " አለው ጋሪ ነጂውን ። ያን የተለየ ሁኔ
ታዎች በሚያጋጥሙት ጊዜ ብቻ የሚፈጠር ልዩ በይነት
ድምፅ የሰማው ጋሪ ነጂ ጅራፉን በኃይል አጣቀሰና ጋሪ
ውን አስፈተለከው ። ከስድስት ደቂቃዎች በኋላ ፣ ወደ ካሮ
ላይና አይቫኖቭና ቤት የመሔድ ዕቅዱ ተሰርዞ ፣ ፊቱን በመድ
የንቱበት መስሉና ካፖርቱ ከላዩ ተገፍፎ ትልቁ ሰው
ቤቱ ደጃፍ ደረሰ ። ወደ መኝታ ክፍሉ እንደ ምንም እየ
ተንገዳገደ ገብቶ ቢተኛም ፣ እንቅልፍ የሚሉ ባይኑ ሳይዞር
አደረ ። ጧት ሲነጋ ውቃቢ ርቆት ፣ ምኒው ወጥቶ ያየችው
ሴት ልጁ ፣ " ወይ አባባ ፊትህ ክፉኛ ገርጥቷል ! " የሚል
አስተያየቷን ከመሰንዘር አልተቆጠበችም ። አባባ ትልቁ
ሰው ግን ፣ በዚያ ጉደኛ ምሽት ስለ ደረሰበት ነገር እንዲት
ቃል እንኳን ትንፍሽ ሳይል ቀረ ። የዚያ ገጠመኝ ውጤት
ኃይለኛ ነበር ። በአካሉና በመንፈሱ ፣ በጠቅላላ በእሱነቱ
ላይ ከፍተኛ ለውጥ አስከተለበት ። ከዚያ ቀን በኋላ ፣ " እን

ዴት ብትደፍር ነው ? ጃል ! . . . ለመሆኑ ከማን ፊት እንደ ቆምክ ታውቃለህ ?" በሚል ድንፋታ የበታቾቹን ቀልብ መግፈፉን እርግፍ አድርጎ ተወው ። እንዳጋጣሚ ሆኖ እነ ዚህን ቃላት ቢሰነዝርም እንኳን ፤ በቅድሚያ ሌላው ሰው የሚናገረውን በእንክሮ ከአዳመጠ በኋላ ብቻ ነበር ።

ያ ፡ ኤኬራ የሚፈልገው ነገር የትልቁን ሰው ካፖርት ስለ ነበር ፤ ከዚያ ታሪከኛ ምሽት በኋላ በቅዱስ ፒተር ስቡርግ ከተማ መታየቱን አቆመ ። ለየፖሊስ ጣቢያው ይቀርብ የነበረው የካፖርት ዘረፋ ክስ ወዲያውኑ ተቋረጠ።

ቪላድሚር ግላክቲዮኖቪች ኮሮሌንኮ

(1853—1921)

በ1852 ሰኔ 27 ቀን ብኡክሬይን ግዛት ፤ ዥቶሚር በምትባል ሥፍራ ተወለደ ። ኮሮሌንኮ ገና የዐሥራ አምስት ዓመት ወጣት ሳለ አባቱ በመሞቱ የተነሣ ፤ በትውልድ አካባቢው ለመኖር አዳጋች ስለ ሆነበት ፤ ትምህርቱን ለመቀጠልና የኑሮውን መሠረት ለመጣል ፤ ወደ ቅዱስ ፒተር ስቡርግ ከተማ አመራ ። ግን በዚያም ሁኔታዎች አመቺና ቀላል አልሆኑለትም ። ከባድ የሕይወት ትግልና ውጣ ውረድ አፋጠጠው ። በተለይም በነጻ አመለካከቱና ለቄሣራዊው የዘውድ አገዛዝ በነበረው የከረረ ጥላቻ ሳቢያ ፤ ከሚማርበት ከፍተኛ የትምህርት ተቋም የመባረርና በኋላም የመጋዝ ዕጣ ገጠመው ። በዚህም መንስኤ በፖለቲካ ፖሊሶች ትኩረትና ጥቁር መዝገብ ውስጥ ገባ ።

በየዳር አገሩ ብዙ የግዞትና የሥቃይ ዘመናትን ካሳለፈ በኋላ ፤ ነጻ ኑሮ ሲጀምር የሥነ ጽሑፍ ሥራውን ተያያዘው። ከአፍላ የወጣትነት ዕድሜው እንሥቶ መጋዝና መንከራተት ከገበሬውና በጠቅላላውም ለትልተኛው ሥርዓት ከተ

ዴት ብትደፍር ነው ? ጃል ! . . . ለመሆኑ ከማን ፊት እንደ ቆምክ ታውቃለህ ?'' በሚል ድንፋታ የበታቾቹን ቀልብ መግፈፉን እርግፍ አድርጐ ተወው ። እንዲጋጣሚ ሆኖ እነ ዚህን ቃላት ቢሰነዝርም እንኳን ፣ በቅድሚያ ሌላው ሰው የሚናገረውን በአንክሮ ከአዳመጠ በኋላ ብቻ ነበር ።

ያ ፣ ኤኬራ የሚፈልገው ነገር የትልቁን ሰው ካፓ ርት ስለ ነበር ፣ ከዚያ ታሪከኛ ምሽት በኋላ በቅዱስ ፒተር ስቡርግ ከተማ መታየቱን አቆመ ። ለየፖሊስ ጣቢያው ይቀርብ የነበረው የካፖርት ዘረፋ ክስ ወዲያውኑ ተቋረጠ።

ቪላድሚር ግላክቲየኖቪች ኰሮሌንኰ

(1853—1921)

በ1852 ሰኔ 27 ቀን ባኡክሬይን ግዛት ፣ ዥቶሚር በምትባል ሥፍራ ተወለደ ። ኰሮሌንኮ ገና የዐሥራ አም ስት ዓመት ወጣት ሳለ አባቱ በመሞቱ የተነሣ ፣ በትውልድ አካባቢው ለመኖር አዳጋች ስለ ሆነበት ፣ ትምህርቱን ለመ ቀጠልና የኑሮውን መሠረት ለመጣል ፣ ወደ ቅዱስ ፒተር ስቡርግ ከተማ አመራ ። ግን በዚያም ሁኔታዎች አመቺና ቀላል አልሆኑለትም ። ከባድ የሕይወት ትግልና ውጣ ውረድ አፋጠጠው ። በተለይም በነጻ አመለካከቱና ለቄ ሣራዊው የዘውድ አገዛዝ በነበረው የከረረ ጥላቻ ሳቢያ ፣ ከሚማርበት ከፍተኛ የትምህርት ተቋም የመባረርና በኋ ላም የመጋዝ ዕጣ ገጠመው ። በዚህም መንስኤ በፖለቲካ ፖሊሶች ትኩረትና ጥቁር መዝገብ ውስጥ ገባ ።

በየዳር አገሩ ብዙ የግዞትና የሥቃይ ዘመናትን ካሳለፈ በኋላ ፣ ነጻ ኑሮ ሲጀምር የሥነ ጽሑፍ ሥራውን ተያያዘው። ከአፍላ የወጣትነት ዕድሜው እንሥቶ መጋዝና መንከራ ተት ከገበሬውና በጠቅላላውም ለጉልተኛው ሥርዓት ከተ

ጋልጠው የኅብረተሰቡ ክፍል ጋር በመቀራረብ ፣ ከችግራቸውና ከኑሮአቸው ሕይወታቸው ለመጋራት አመቺ ሁኔታን ስለ ፈጠረለት ፣ የሕዝቡን አስከፊ የኑሮ ገጽታ ባልተበረዘ እውነታና በጠንካራ ሐቅ በሥነ ጽሑፍ ሥራዎቹ ውስጥ ለማቅረብ ችሏል ። ሰፊው ሕዝብ ሠርቶ የሚጠቀምበትን የጠራ ቋንቋ ፣ ዘይቤና ፈሊጥ እንዳለ በድርሰቶቹ ውስጥ ሊገለገልበት የቻለውም ከዚሁ ቀጨባጭ ልምዱ የተነሣ ከመሆኑ ሌላ ፣ የፈጠራ ሥራዎቹ የተዋቡ ሆነው አድናቆትንና ሕያውነትን እንዲያገኙ ምክንያት ሆኗቸዋል ። ለዚህም ነው ሊዎ ቶልስቶይ አንድ ጊዜ የኮሮሌንኮን ሥራዎች ሲገመግም ፣ “ በመላው የሩሲያ ሥነ ጽሑፍ ውስጥ የኮሮሌንኮን የቋንቋ ችሎታና አስደናቂ የአጻጻፍ ውበት የሚወዳደር ሥራ አላየሁም ” በማለት የተናገረው ።

ኮሮሌንኮ ከሥነ ጽሑፍ ሥራውጐን የሕዝቡን ችግርና ብሶት ለማቃለል ፣ በቅሙ የፈቀደውን ጥረት ከማድረጉ ሌላ ፣ ብዕሩ የሩሲያን ድሃ ገበሬ ሕይወት ትክክለኛ ሥዕል ከመንደፍና የጭቆናና የግፍ ተግባሮችን ከማጋለጥ ቶቶ ጥባ አታውቅም ነበር ። ሕዝቡ ፣ ‘ የሩሲያ ሕሊና ’ የሚል ቅጽል ስም እስከ መስጠት የደረሰው በዚሁ የተነሣ መሆኑ ይነገራል ። በሌላ በኩል ደግሞ ወጣት ደራሲያንን በማበረታታትና በመምከር ረገድ ፣ ከፍተኛ ግምት የሚሰጠው በፈቃደኝነት ላይ የተመሠረተ የመምህርነት ተግባር ይፈጽም ስለ ነበር ፣ ከደቀ መዛሙርቱ መሐል እንደ ማክሲም ጐርኪ ያለ ታላቅ የብዕር ሰው ለማፍራት በቅቷል ።

የኮሮሌንኮ የሥነ ጽሑፍ ችሎታ እያደገና እየዳበረ በሔደ ቁጥር ‘ ዐይነ ሥውር ሙዚቀኛ ’ እንደ ተሰኘው ዐቢይ ልብወለድ ያሉ ዘለዓለማዊ ሥራዎችን ለማበርከት ችሏል ። ኮሮሌንኮ በላቀ የፈጠራ ችሎታውና ባለገኞቹ

ውም የጥበብ ውጤቶች የተነሣ ፣ የሩሲያ የሥነ ጥበብ አካዳሚ አባል ለመሆንም በቅቶ ነበር ። ይሁን እንጂ ፣ ማክሲም ጐርኪ የዚሁ አካዳሚ የክብር አባል እንዲሆን በተመረጠ ጊዜ የወቅቱ ንጉሥ ኒኮላይ ዛር ምርጫውን በማገዱ ፣ ኮሮሌንኮ ይህን አምባገነናዊ ርምጃ የሚቃወም መሆኑን ለማሳየት ሲል ፣ የራሱን አባልነት በፈቃዱ ሠርዞ ከአካዳሚው ተሰናብቷል ።

ኮሮሌንኮ በረጃጅም ልቦለዶች ብቻ ሳይሆን ፣ በአጫጭር ድርሰቶች አጻጻፍም ረገድ ልዩ የሆነ ሥልትና ተሰጥኦ ነበረው ። በመሆኑም በዚህ የሥነ ጽሑፍ ዘርፍ በርካት ያሉ ሥራዎችን ትቶልን ያለፈ ሲሆን ፣ በዚህ መጽሐፍ ውስጥ የሚገኘው ‘ የማልረሳት ልዩ ወጣት ’ በሚል ርዕስ ተተርጉሞ የቀረበው አጭር ልቦለድ ተደናቂ ከሚባሉት ተራ የሚመደብ ነው ።

ከሩሲያ የሥነ ጽሑፍ አውራዎች አንዱ የሆነው ይህ ሰው ፣ በ69 ዓመት ዕድሜው በ1921 ከዚህ ዓለም በሞት ሲለይ ፣ አስቸጋሪና ውስብስብ የነበረውን ረጅም የትግልና የሥነ ጽሑፍ ሕይወቱን ፣ “ እሾሃማ የጀግና መንገድ ” በማለት ሰይሞታል ፣ ማክሲም ጐርኪ ።

የማልረሳት ልዩ ወጣት

"የማረፊያ ጣቢያ ወዳለበት ለመድረስ ገና ብዙ ያስኬደናል ?" ጥያቄው የቀረበው ለሠረገላ ነጂው ነው ።

"እሱስ እምብዛም ሩቅ አይደለም ። ግን ከማዶ የመጣው የበረዶ ውሽንፍር ሳይጠምደን ወደ ጣቢያው የምንደርስ አይመስለኝም . . . ."

እውነትም የበረዶው ዶፍ በፍጥነት እየተቃረበ መጣ። ከምሽቱ ጋር አብሮ የሰፈነው ቀዝቃዛ አየር ሥጋን በልፎ አጥንትን ይሸነቁጣል ። መሬቱ ላይ የተጋገረው በረዶ ከሠረገላዋ ተንሸራታች እግሮች ሥር እየተሰነጣጠቀ ሲሰባበር ይሰማል ። ኃይለኛው የክረምት ነፋስ በመንገዱ ግራና ቀኝ በተገጠገጡት ዛፎች መሐል እየተውዘገዘገ ሲያፏጭ ፣ ቅርንጫፎቻቸው ወደ መንገዱ ዝቅ ብለው የተንጠለጠሉት የጽድ ዛፎች ደግሞ ፣ እየተጫጫኑ በሔደው ጽልመት ውስጥ በኩርፊያ መልክ ይወዛወዛሉ ።

ሠረገላዋ ጠባብ ስለ ሆነች ምቾት የላትም ። ከመንገዱ ማንገላታት ይበልጥ የሚያበሳጨው ደግሞ ብርዱ ነው ። ትንሿ ሠረገላ በተበላሸው መንገድ ላይ በተንገጫገጨች ቁጥር ጐንና ጐኔ እንደ ብረት ሲቀጠቀጥ ከአጥንቶቼ አንዱ የተሰነጠረ ይመስለኛል ። በጉዞው ንቅናቄ የተነሣ ፣ በሠረገላዋ ላይ የተንጠለጠሉት ትንንሽ ቃጭሎች ወደ ፊትና ወደ ኋላ ፣ ወደ ግራና ወደ ቀኝ እየተወዛወዙ በየደቂቃው ኃይሉን ከሚጨምረው የውሽንፍሩ-

ድምፅ ጋር የሚስማማ ረኸምና የማላዘን ዐይነት [illegible] ሰሙ ፣ እጠገቤ የተቀመጡት ፖሊሶች የታጠቋቸው ጉ-ጦችና ሰይፎች ደግሞ ወዲያና ወዲህ ይወናጨፋሉ ።

በላያችን ላይ ውሽንፍሩ መውረድ ከጀመረ [illegible] ችን እምብዛም አልተራዘመም ። ከበረዶው ጋር [illegible] ከሚያጉረመርመው ጥቅጥቅ ያለ ጫካ ጠርዝ ላይ ፣ የማረፊያው ጣቢያ መብራቶች ብቅ ሲሉ ሶቢ የሚያስ[illegible] ደስታ ተሰማን ።

ሠረገላዋ ከጣቢያው ደርሳ ስትቆም ፣ አጅበውኝ የሚጓዙት ፖሊሶች የጦር መሣሪያዎቻቸውን እያንኳኩ ወርደው በረዶውን ከልብሳቸው ላይ ማራገፍ ጀመሩ ። የማረፊያ ጣቢያ የምትባለው አንዲት ትንሽ ጐጆ ናት ። ወደዚያች የደከመ ብርሃን ጭል ጭል የሚልባትና በጢስ የታፈነች ሞቃት ጐጆ ስንገባ ፣ አንዲት ሴት የተፈለጡ ዕንጨቶችን በምድጃው ላይ እየደረደሩ እሳት ለማያያዝ ይዘጋጃሉ ። የጐጆዋ ባለቤት ናቸው ።

" እሜቴ የሚበላ ነገር ይኖርዎታል ?" ከእኛ በኩል የቀረበ ጥያቄ ነበር ።

" ኧረ በቤቱም የሚላስ የሚቀመስ የለ . . . ." አሉ ሴትዮዋ ።

"ዓሣ እንኳን የላችሁም ? . . . ወንዙ እንደሁ በደጃፋችሁ ነው የሚያልፍ ። "

" ነገሩስ ነው ። ግን በዚያ ሰሞን አንዳች የባሕር እውሬ መጥቶ ዓሣውን ሁሉ ሙልጭ አድርጎ በልቶት ከሔደ በኋላ ምን አለ ብላችሁ ! "

" ታዲያ ድንች እንኳን አያገኙልንም ? "

የማልረሳት ልዩ ወጣት

"የማረፊያ ጣቢያ ወዳለበት ለመድረስ ገና ብዙ ያስ ኬደናል ?" ጥያቄው የቀረበው ለሠረገላ ነጂው ነው ።

"እሱስ እምብዛም ሩቅ አይደለም ። ግን ከማዶ የመ ጣው የበረዶ ውሽንፍር ሳይጠምደን ወደ ጣቢያው የም ንደርስ አይመስለኝም . . . ."

እውነትም የበረዶው ዶፍ በፍጥነት እየተቃረበ መጣ። ከምሽቱ ጋር አብሮ የሰፈነው ቀዝቃዛ አየር ሥጋን ዐልፎ አጥንትን ይሸነቁጣል ። መሬቱ ላይ የተጋገረው በረዶ ከሠረገላዋ ተንሸራታች እግሮች ሥር እየተሰነጣጠቀ ሲሰባበር ይሰማል ። ኃይለኛው የክረምት ነፋስ በመን ገዱ ግራና ቀኝ በተገጠገጡት ዛፎች መሐል እየተውዘ ገዘገ ሲያፏጭ ፣ ቅርንጫፎቻቸው ወደ መንገዱ ዝቅ ብለው የተንጠለጠሉት የጽድ ዛፎች ደግሞ ፣ እየተጫ ጫኑ በሔደው ጽልመት ውስጥ በኩርፊያ መልክ ይወ ዛወዛሉ ።

ሠረገላዋ ጠባብ ስለ ሆነች ምቾት የላትም ። ከመን ገዱ ማንገላታት ይበልጥ የሚያበሳጨው ደግሞ ብርዱ ነው ። ትንፏ ሠረገላ በተበላሸው መንገድ ላይ በተን ገጫገጨች ቁጥር ጉንና ጉኔ እንደ ብረት ሲቀጠቀጥ ከአጥንቶቹ አንዱ የተሰነጠረ ይመስለኛል ። በጉዞው ንቅ ናቄ የተነሣ ፣ በሠረገላዋ ላይ የተንጠለጠሉት ትንንሽ ቃጭ ሎች ወደ ፊትና ወደ ኋላ ፣ ወደ ግራና ወደ ቀኝ እየተ ወዛወዙ በየደቂቃው ኃይሉን ከሚጨምረው የውሽንፍሩ

ድምፅ ጋር የሚስማማ ረኸምና የማላዘን ዐይነት ድምፅ ያ ሰሙ ፣ እጠገቤ የተቀመጡት ፖሊሶች የታጠቁት ጉ ጦችና ሰይፎች ደግሞ ወዲያና ወዲህ ይወናጨፋሉ ።

በላያችን ላይ ውሽንፍሩ መውረድ ከጀመረ በኋላ ጉዞ ችን እምብዛም አልተራዘመም ። ከበረዶው ጋር ተቀላቅሎ ከሚያጉረመርመው ጥቅጥቅ ያለ ጫካ ጠርዝ ላይ ፣ የማረ ፊያው ጣቢያ መብራቶች ብቅ ሲሉ ዶሮቢ የሚያሰኝ ደስታ ተሰማን ።

ሠረገላዋ ከጣቢያው ደርሳ ስትቆም ፣ አጅበውኝ የሚጓ ዙት ፖሊሶች የጦር መሣሪያዎቻቸውን እያንኳኩ ወርደው በረዶውን ከልብሳቸው ላይ ማራገፍ ጀመሩ ። የማረፊያ ጣቢያ የምትባለው አንዲት ትንሽ ጐጆ ናት ። ወደዚያች የደከመ ብርሃን ጭል ጭል የሚልባትና በጢስ የታፈነች ሞቃት ጐጆ ስንገባ ፣ አንዲት ሴት የተፈለጡ ዕንጨቶችን በምድጃው ላይ እየደረደሩ እሳት ለማያያዝ ይዘጋጃሉ ። የጐጆዋ ባለቤት ናቸው ።

" እሜቴ የሚበላ ነገር ይኖርዎታል ?" ከእኛ በኩል የቀረበ ጥያቄ ነበር ።

" ኧረ በቤቱም የሚላስ የሚቀመስ የለ . . . ." አሉ ሴትዮዋ ።

"ዓሣ እንኳን የላችሁም ? . . . ወንዙ እንደሆ በደ ጃፋችሁ ነው የሚያልፍ ። "

" ነገሩስ ነው ። ግን በዚያ ሰሞን አንዳች የባሕር አውሬ መጥቶ ዓሣውን ሁሉ ሙልጭ አድርጎ በልቶት ከሔደ በኋላ ምን አለ ብላችሁ !"

" ታዲያ ድንች እንኳን አያገኙልንም ?"

“ እይ ጌቶቼ ! የዘንድሮ ውርጭ እንዲህ ዋዛ ! ድንቹን ሁሉ ድምጥማጡን አጥፍቶት ምን አገኘን መሰላችሁ ።”

ጥያቄና መልሱ ሲያበቃ የሻይ ማፍያው ‘ ሳምቫር ’ * ተጣደና ትኩስ ሻይ ጠጣን ። አካላችን በመጠኑም ቢሆን ሞቅ አለ ። ሁኔታችን አሳዝኖአቸውም እንደሆን እንጃ ፤ ሴትዮዋ ቁራሽ ዳቦና ጥቂት ራስ ቀይ ሽንኩርት አቅርበውልን ወስፋታችንን በዚያ ለመሸንገል ሞከርን ። ከውጭ ንፋሱ አይሎ እንዴ ያጉረመርማል ፤ እንዴም ያፏጫል ። እንደ ዱቄት የላመ በረዶ በንፋሱ ኃይል እየተነነ በመስኮቱ መስተዋትና በማገሩ ላይ ይመረጋል ። ለክፍሉ ብርሃን እንዲሰጥ አማካይ ሥፍራ ላይ በተቀመጠው ፋኖስ ክር የተለኮሰችው ትንሽ ነበልባል በመጥፋትና በመልማት መካከል እየተርገበገበች ትስለመለማለች ።

“ በንዲህ ያለው በረዶና ንፋስ ጉዞ መቀጠሉ ደግ አይደለም ። እዚሁ አድራችሁ ጧት ብትሔዱ ነው የሚበጅ ” አሉ ሴትዮዋ ።

“እዎ!እውነት ብለዋል፡፡አድረን መሔዱ ይሻለናል።” ከፖሊሶቹ አንደኛዉ የሴትዮዋ አስተሳሰብ የሚደገፍ መሆኑን አረጋገጠ ።

ድንገት በክፍሉ ውስጥ ጸጥታ ሰፈነ ። የማረፊያው ቤት ባለቤት የሥራ ዕቃዎቻቸውን እንማሥና መብራቱን አጥፍተው ወደ መኝታ ክፍላቸው ገቡ ። ጨለማና ጸጥታ ዋጠን ። ዐልፎ ዐልፎ ከሚሰማው የንፋሱ ድምፅ በስተቀር አካባቢው እርጭ አለ ።

* ሳሞቫር ፡ ሩሲያውያን ሻይ ለማፍላት የሚጠቀሙበት ልዩ ዐይነት መሣሪያ ፤ በከሰል እሳትና በኤሌክትሪክ የሚሠራበት ነው ።

ብለው ብሠራው እንቅልፍ እምቢ አለኝ ። ከቤቱ ውጪ እያስገመገመ የሚውዘገዘገው ንፋስ የሚያላድጋቸው ይመስል ፤ የተለያዩ ሐሳቦች እየተከታተሉ በአእምሮዬ ሜዳ ያቋርጡ ጀመር ። አንዱ ሲያልፍ ሌላው ይተካል ፤ አንዱ ሲመጣ የቀደመው ሥፍራ ይለቃል ።

በማረፊያው ባቢያ አድረን መሔዱ እንደሚሻል ለሴትዮዋ የገለጠው ፖሊስ ድንገት በጨለማው ውስጥ፡ “ አል ተኛህም እንዴ ? ” ሲል ጠየቀኝ። በአነጋገሩ ትሑት ፤ የደስ ደስ ያለውና የሚወደድ ዐይነት ሰው ነው ። የሌሎቹ ሁለት አጃቢ ፖሊሶች አለቃ መሆኑን ያወቅሁት ፤ በጉዟችን መጀመሪያ ላይ ነበር ። ነገረ ሥራው ቀልጣፋ ከመሆኑ በላይ በሥራውም ታታሪ ይመስላል ። እንዳንድ የማያስፈልጉና የተንዛዙ ደንቦችና ትእዛዞች እንዲከበሩ የማስገደድ ችኩነት አያሳይም ።

“ በጭራሽ እንቅልፍ ሊወስደኝ አልቻለም ” አልኩት ፤ ለጥያቄው ምላሽ እንዲሆነው ።

ለጥቂት ጊዜ ሁለታችንም ሳንነጋገር በጨለማው ውስጥ በጸጥታ ቆየን ። እርሱም እንደ እኔ እንቅልፍ እምቢ ብሎት ከሐሳቦቹ ጋር እንደሚታገል ተሰማኝ ። በጸጥታው መሐል የሚሰማ ድምፅ ቢኖር ፤ እንቅልፍ ከጣላቸው ሁለቱ ፖሊሶች አንደኛዉ በእንቅልፍ ልቡ የሚያሰማው ማጉተምተም ብቻ ነበር ። ንፋሱ ተግ እያለ ሔዷል ።

“እናንተ የተማራችሁና በጥሩ እንክብካቤ ያደጋችሁ ወጣቶች ፤ ሕይወታችሁን የሚጐዳ እንዲህ ያለ ተግባር ለምን እንደምትፈጽሙ ሊገባኝ አልቻለም ” አለኝ እንቅልፍ እምቢ ብሎት የሚቸገረው የፖሊሶቹ አለቃ ፤ ጉርናና ድምፁ በጨለማውና በጸጥታው ውስጥ እያስገመገመ ።

“ እንዴት ያለ ተግባር ? ” አልኩት ።

“ ለምን የማያውቅ ለመምሰል ትሞክራለህ፤ ከልጅነትህ ጀምሮ በእንዲህ ያለ ሁኔታ እንዳልኖርክ መቼም ግልጽ ነው ” አለ ።

“ ታዲያ ምን አለበት ? አንዳንድ ጊዜ የማያውቁት ንና ያልለመዱትን መሞከር . . . ”

“እና በአሁኑ ሁኔታህ ተደስተሃል ማለት ነው ? ” አለኝ ፣ ጥያቄው የመጠራጠር ዐይነት ነበር ።

“ አንተስ ? . . . . . በራስህ ሁኔታ ደስተኛ ነህ ? ” አልኩት መልሼ ።

ወታደሩ ጋቭሪሎቭ ለጥቂት ጊዜ ጸጥ ብሎ ቆየ ። በሐሳብ የተዋጠ መሆኑ በግልጽ ይታወቃል ።

“ ምኑ ደስተኛ ነው ብለህ ። ምንም ደስታ የለኝም ” አለና በማያያዝ ፣ “ በተለይ አንዳንዴ ቁጭ ብዬ ሳስበው ለምን ቁም ነገር እንደምውል ፣ መኖሬ ምን ጥቅም እንደሚሰጥ አልገባህ እያለኝ እቸገራለሁ ። ”

“ ሥራህ ይከብድሃል ? ”

“ ሥራውማ እንደምታየው ሥራ ነው . . . መቼም እንዳንተ ያሉ ግዞተኞችን አጅቦ ከቦታ ቦታ ማድረስ ፣ ቨርቨር መውጣት ማለት አይደለም ። አለቆቻችን ደግሞ የዋዛ እንዳይመስሉህ ፤ በጣም ኃይለኞች ናቸው ። ቢሆንም ግን ዋናው ቁም ነገር ያ ሳይሆን . . . ” ንግግሩን እንጠልጥሎ ተወው ።

“ ታዲያ ምንድነው ” አልኩት ፣ ንግግሩን እንዲቀጥል ለመጐትጐት ያህል ።

“ ማን ያውቃል ብለህ . . . ” አለና እንደገና ወደ ጸጥታው ተመለሰ ። እኔም በዝምታው ተባበርኩት ። ትንሽ ቆይቶ ፣

“ የኛ ሥራ ” ሲል ጀመረ ።“ የኛ ሥራ ዘወትር ንቁና ቀልጣፋ መሆንን ይጠይቃል ። ያ ነው ዋናው ቁም ነገር ። እኔ ግን የአገልግሎት ጊዜዬ በቅርቡ ስለሚፈጸም ፣ ወደ ትውልድ ሥፍራዬ ለመመለስ እያሰብኩ ነው ። እንደ ዕድል ሆኖ በሠራዊቱ ውስጥ ጥሩ ስም ስላለኝ ፣ አዛዦችን በሥራው ላይ እንድቆይ ጠይቆኛል ። ይሁን እንጂ ፣ ወደ ገጠር ተመልሼ ምን እንደምሠራ ግን ለራሴም ቢሆን ገና አላወቅሁትም ” አለ ትካዜ ባለ አንደበት ።

“ታዲያ በሥራህ ላይ ትቆያለህ ማለት ነው ? ” አልኩት ።

“ መቆየትስ አልቆይም ። ነገር ግን ወደ ትውልድ ሥፍራዬ ተመልሼ ከረሳሁት የገጠር ኑሮና የግብርና ሥራ ጋር ፣ እንዴት አድርጌ እንደምላመድ ጨርሶ አልታይህ ብሎኛል ” አለ ።

“ ታዲያ የራስህን ቁራጥ ውሳኔ መስጠት እንጂ ማመንታቱ ምን ይጠቅማል ” አልኩት ።

ለጥቂት ጊዜ ጸጥ ብሎ አሰበና ፣

“ አንድ ታሪክ ልነግርህ እፈልጋለሁ ። የማትሰለች ከሆነ አንድ ጊዜ ስላጋጠመኝ ሁኔታ ባጫውትህ ደስ ይለኛል ” አለ ይበልጥ ትሑት በሆነ አነጋገር ።

“ ግድየለም አጫውተኝ ” በማለት ፣ ለመስማት ያለኝን ፈቃደኝነት ገለጽሁለት ።

ወዲያው ወደ ግዞት ቦታዬ እኔን ለማድረስ በአጃቢነት አብሮኝ የሚጓዘው ፖሊስ ጋቭሪሎቭ፣ታሪኩን እንዲህ ሲል መጀረ ።

2

“አሁን በምገኝበት ሠራዊት ውስጥ ሥራ የጀመርኩት በ1874 ዓ.ም. ነው ። አዲስ ተመልምለን ከተቀጠር

ነው ወታደሮች መሐል ተመርጬ በቀጥታ በፈረሰኛ ክፍል ውስጥ እንድመደብ ተደረገ ። በሚገባ ማገልገል ጀመርሁ ። የዐቅሜን ያህል ማለት ነው ። መቼም የኛ አገር የውትድርና ሕይወት ምን እንደሚመስል ታውቀዋለህ ! እንዴ ሠልፍ እንወጣለን ። እንዴ በቲያትር ቤት ደጃፍ ዘብ እንድንቆም እንመደባለን ። ስንቱ ተቆጥሮ ! ሥራው ብዙ ነው ። ታዲያ ይመስገነውና ያኔም ቢሆን በቅጡ ማንበብና መጻፍ እችል ስለ ነበር ፣ ቀስ በቀስ በአለቆቼ ዘንድ ታዋቂነት ማግኘት ጀመርሁ ። እንዲጋጣሚ ሆኖ ደግሞ ፣ እኔ የተመደብሁበትን ክፍል የሚያዘው ሻለቃ ያገሬ ሰው ነበር ። የማሰየውን ጥረትና ትጋት በመመልከት ይመስለኛል ፣ አንድ ቀን ሻለቃዉ ወደ ቢሮው አስጠርቶኝ ፣ ‘ ጋቭሪሎቭ የሃምሳ አለቅነት ማዕረግ እንድታገኝ ለማድረግ አስቤአለሁ . . . ለመሆኑ ከተቀጠርክ ጀምሮ የፖለቲካ እስረኞችን ወደ ግዞት ቦታቸው አጅቦ በማጓጓዝ ግዳጅ ላይ ተሠማርተህ ታውቃለህ ? ’ ሲል ይጠይቀኛል ። ‘ በጭራሽ ጌታዬ ’ የሚል መልስ ሰጠሁት ። ‘ እንግዲያስ በሚቀጥለው ጊዜ እስረኞች ወደ ግዞት ቦታቸው ሲጓጓዙ በአጃቢነት ተመድበህ ትሔዳለህ። ሥራው ቀላል ነው። እምብዛም አያስቸግር’’ በማለት ሲያሰናብተኝ ፣ እኔም ግዳጁን በሚገባ ለመወጣት ዝግጁ መሆኔን ከሰላምታ ጋር አረጋግጬ ከቢሮው ወጣሁ። እውነትም ከዚያ ጊዜ በፊት እንዲህ እንዳንት ያሉ እስረኞችን አጅቦ ወደሚጋዙበት ሥፍራ በመውሰዱ ሥራ ተሳታፊ ሆኜ አላውቅም ነበር ።

“ከአንድ ሳምንት በኋላ ፣ እንደገና ወደ ሻለቃችን ቢሮ ተጠራሁ ። ከእኔ ጋር አንድ የሃምሳ አለቃም አብሮ ቀረበ ።

‘እንግዲህ በቀደም እንደ ነገርኩህ ግዞተኛ ለማጀብ ግዳጅ ላይ ተመድበሃል ’ አለኝ ሻለቃው ፣ ፈርጠም ብሎ ። ወዲያው ወደ ሃምሳ አለቃው ዞር አለና ፣ ‘ ከሥራው ላይ

የተመደበልህ ረዳት እርሱ ነው ። ገና ለሥራዉ አዲስ ይሁን እንጂ ምንም አይል ’ ሲል አስተዋወቀኝ ። አከታትሎም ሥራችንን ስናከናውን ጠንቀቅ እንድንልና ፣ ንቁ ሆነን ሁኔታዎችን እንድንቆጣጠር በምክር መልክ ከአሳሰበን በኋላ ፣ ሥራው እንደማይከብደን የሚያምን መሆኑን ገለጸልን ። በመጨረሻም ፣

‘ ከዋናው ወህኒ ቤት ወደ ግዞት ቦታ የምትወስዷት እስረኛ ወይዘሪት ሞሮዞቫ ትባላለች ። የትእዛዝ ወረቀቶቹ እነዚህ ናቸው ። የጉዞ አበላችሁን ተቀብላችሁ አሁኑኑ እንድትንቀሳቀሱ ’ የሚል መመሪያውን ተቀብለን ከቢሮው ወጣን ።

‘በዚያን ጊዜ ፣ እኔ የቡድኑ የበታች አባል ስሆን ፣ አብሮኝ የሚጓዘው የሃምሳ አለቃ ኢቫኖቭ ደግሞ ፣ የቡድኑ መሪና አለቃዬም ነበር ። ከሻለቃችን ቢሮ እንደ ወጣን የጉዞውን መሰናዶ ጀመርን ። በንዲህ ያለው ጉዞ ላይ የቡድን መሪ የሚሆነው ሰው የትእዛዝ ወረቀቶችን ፣ ሰነዶችንና አበሉን በኃላፊነት ተረክቦ ይይዛል ። ለማንኛውም ነገር ቡድኑን ወክሎ የሚፈርመው ፣ ገንዘብ ወጪ የሚያደርገው በጉዞ ላይ ውሳኔ የሚያስተላልፈው እርሱ ነው ። የቡድኑ የበታች አባል ሆኖ የሚመደበው ወታደር ደግሞ፣ በረዳትነት ልዩ ልዩ ተግባሮችን ያከናውናል ። ይላላካል ፤ ለጉዞው የተያዙትን የግልና የመንግሥት ንብረቶች ይጠብቃል ፤ ደግሞ አንዳንድ ጥቃቅን ሥራዎችን መፈጸም የእርሱ ድርሻ ይሆናል ።

‘በተከታዩ ቀን ከጠቅላይ መምሪያው ግቢ ጉዞ ስንጀምር ፣ የማለዳ ብርሃን ገና መፈት መውጋቱ ነበር ። የሃምሳ አለቃ ኢቫኖቭ ትንፋሽ ድንገት ሽው ሲልብኝ፣ በጧት አንድ ሁለት ብርጭቆ አረቄ የቀመሰ መሆኑን ተገነዘብሁ ። እውነቱን ለመናገር ከሆነ ኢቫኖቭ ለተሠማራንበት

ዐይነት ግዳጅ የሚስማማ ሰው አልነበረም ። አለቆቹ ፊት ሲቀርብ ፣ ጥንቁቅና ቆፍጣና ወታደር መስሎ ለመታየት ይሞክራል ። እንዲያውም እንደሚወራለት ከሆነማ ፣ በበላዮቹ ዘንድ ተወዳጅ ለመሆን ሲል የሥራ ጓዶቹን በውሸት ይወነጅላል ይባላል ። ተራ አሉባልታና የሐሰት ስሞታም ከማቅረብ እንደማይመለስ ይነገራል ። ከአለቆቹ ፊት ዞር ሲል ግን ፣ የመጀመሪያ ተግባሩ የሚሆነው መጠጣትና መስከር ብቻ ነው ።

“ወደ ትልቁ ወህኒ ቤት እንደ ደረስን፣ በደንቡ መሠረት የቀረበልንን ቅጽ ሞልተን እስረኛዋን መጠባበቅ ጀመርን። ወደ ሩቅ ሥፍራ እጅብን ስለምንወስዳት ወጣት እስረኛ ማሰላሰል ያዝኩ ። ሐሳቤ ሁሉ ወደማላውቃት ልጃገረድ እስረኛ ተጓዘ ። አብረናት ረጅም መንገድ እንደምንሔድና ለብዙ ቀናት በአንድነት እንደምንቆይ ዐውቃለሁ ። የጉዟችን አቅጣጫ በዚሁ ዛሬ እኛ በመጣንበትና ነገም በምንቀጥልበት መንገድ ነበር ። ብቻ ልዩነቱ አሁን አንተ የምትሔድባት የግዞት ቦታ መንደር ስትሆን ፣ የርሷ አነስተኛ ከተማ ብጤ ነበረች ። በትልቁ ወህኒ ቤት ቁጭ እንዳልኩ ስለ ልጅቷ ማሰብና መደነቄን ቀጠልኩ ። የልጃገረድ የፖለቲካ እስረኛ ምን ዐይነት ትሆን ? . . . ከወንዶቹ ትለያለች ወይስ . . . የሚሉና ሌሎችም ጥያቄዎች ተፈራረቁብኝ ።

“ለአንድ ሰዓት ያህል በወህኒ ቤቱ ቁጭ ብለን የወይዘሪቷን መውጣት ስንጠባበቅ ቆየን ። ወጣቷ ከእኛ ጋር ከመቀላቀል የዘገየችው ዕቃዎቿን ስታሰናዳ መሆኑን የተረዳሁት ከጊዜ በኋላ ነበር ። ጓዟ ከአንድ አነስተኛ ጥቅል ያላለፈ ነበር ። አንዲት ቀሚስና ሁለት ሦስት ምናምን ነገሮች ፣ ጥቂት መጻሕፍትም አብረው ተጠቅልለዋል ።

ቦታ ፣ ሌላ የለም ። ጠቅላላ ንብረቷ ይኸው ነበር ። ምናልባት ቤተሰቦቿ ችግረኞች ይሆናሉ አልኩ — በልቤ ።

“እስረኛዋ እኛ ወዳለንበት ስትመጣ ወጣትነቷ በጣም አስደነገጠኝ ። ገና አንድ ፍሬ ልጅ ናት ። የሚያምረው ዘንፋላ ጠጉሯ በነጠላ ጉንጉን ተሠርቷል ። ጉንጮቿ ቀላ ቀላ ብለዋል ። ገና እንዳየሁዋት መላ ሁኔታዋ ክፉኛ አሳዘነኝ። ይሁን እንጂ ፣ የታሰረችው በጥፋቷ እንደሆነ ገመትሁ ። እንዳች የፖለቲካ ወንጀል እንደ ፈጸመች ተሰማኝ ። ያም ቢሆን ግን ሁኔታዋ እንጀቴን በላው ። እውነቱን ነው የምልህ ፣ ከልቤ አዘንኩላት ።

“ኩቷን እስክትደርብና የክረምት ጫማዎቿን እስክታጠልቅ እኛ ዕቃዎቿን መፈተሽ ጀመርን ። ደንብ ነበር። ግዞተኛው በጉዞው ወቅት የሚይዘው ንብረት በጥንቃቄ መፈተሽ አለበት ። ከፍተሻው በኋላ ገንዘብ ይዛ እንደሆን ጠየቅናት ። አንድ ሩብል ከሃያ ኩፔክ* አውጥታ ስታሳየን የሃምሳ አለቃ ኢቫኖቭ ተቀብሎ ኪሱ ከተተና ፣ ‘ወይዘሪት ፣ እንቺም መፈተሽ አለብሽ ’ አላት ።

የኢቫኖቭን ንግግር ስትሰማ ፣ ወጣቷ ከመ ቅጽበት ብው አለች ። ዐይኖቿ እሳት እንደ ነደደባቸው ያህል ይንተገተጉ ጀመር። ቀላ ቀላ ያሉት ጉንጮቿ የበለጠ ፍም መሰሉ። ከንፈሮቿን በኃይል አጣብቃ በንዴት ጨመቀቻቸው ። እንደ ወላፈን በሚገረፍም የጥላቻ አስተያየት ገላመጠችን። ያ አስተያየቷ እስከ ዛሬ ፊቴ ድቅን እያለ ይታየኛል ። ሰውነቴ ኩምትር ፣ ሽምቅቅ አለ ። ወደ አጠገቧ ለመቅረብም ድፍረት አጣሁ ። ኢቫኖቭ ግን ከማለዳው ሞቅ ብሎት

* ኩፔክ በሶቪየት ኅብረት የሚሠራበት የሽርፍራፊ ገንዘብ (ሣንቲም) ስም ነው ። አንድ መቶ ኩፔክ አንድ ሩብል ይሆናል ።

ነበርና፤የወጣቷ ሁኔታ በስሜቱ ላይ ትንግት ለውጥ እላስከተለበትም ። እንዲያውም ይበልጥ ተጠጋትና፣ ‘ መፈተሽ አለብሽ ወይዘሪት ። ትእዛዝ ትእዛዝ ነው ’ አላት ፈርጠም ብሎ ።

“ወጣቷ ንዴቷ ተባብሶ በኃይል መሮሁዋን በመቀጠሏ፣ ኢቫኖቭ ወደኋላ እንደማፈግፈግ ቃጣው ። በውስጡ ያለው ደም በእንዳፍታ እንደ ተመጠጠ ሁሉ የወጣቷ ፊት እንደ በረዶ ነጭ ሆነ ። ዐይኖቿ በቁጣ ነደዱ ። ብቻ ምን አለፋህ ፤ በደፈናው እንደ አራስ ነብር ቁጣ አለች ። መሬቱን በእግሯ እየመታች፣ ኃይለ ቃሉን በፍጥነት ታወርደው ጀመር ። እውነቱን ለመናገር ከሆነ፣ በበኩሌ እንዱንም አልሰማሁትም ። የወህኒ ቤቱ ዘበኛ ፍርሃቱ በግልጽ እያስታወቀበት፣ እንድ ብርጭቆ ውሃ አመጣና እንድትጠጣው እየጋበዛት፣ ‘ረጋ በይ እባክሽ ፤ ራስሽን እኮ ነው የምትጐጂው’ አላት፣እንደ ማጽናናት ባለ ድምፅ ። እሷ ግን፣ወይ ፍንክች! ከናካቴው እሱንም ዞረችበት ። ‘ ሁላችሁም እንከፍ ፤ እጋስስ ፤ ጋጠወጥ ናችሁ ። ሁላችሁም አጨብጫቢዎች ናችሁ፤ ሌላ ምንም አይደላችሁም ። ደደቦች ፤ አጨብጫቢዎች ናችሁ ’ ስትል እንባረቀች ። የስድቡ ውርጅብኝ ቀጠለ ። ‘እየህ ባንተ ላይ ላይ ሥልጣን ያላቸውን ሰዎች እንዲህ ባለ ሁኔታ መናገር ተገቢ አይደለም ። ‘ ይቺ ክፉ መርዘኛ ነች ’ አልኩ — በሐሳቤ . . . . . . ጥጋበኛ !

“በመጨረሻ የወህኒ ቤቱ ዘበኛ እንደ ምንም ብሎ ወደ ሌላ ክፍል ወሰዳትናከጥቂት ጊዜ በኋላ ከእንዲት ሴት ዘበኛ ጋር ተመለሱ ። ‘ ምንም ነገር አላገኘንባትም ’ አለ የወህኒው ዘበኛ ። ወጣቷ እስረኛ በማፈዝ ዐይኑን አስተያየት ዘበኛውን ገረመመችው።ልትሥቅበት የቃጣች ትመስል ነበር። ኢቫኖቭ በፍተሻው ባለመርካቱ ‘ ትክክል አይደለም ። እሥራሩ ከሕግ ውጭ ነው ። የተቀበልኩትን ትእዛዝ የማ

ውቅ እኔ ነኝ ’ እያለ፣ ዝግ ባለ ድምፅ ያጉመተምት ጀመር ። የዘብጥያው ዘበኛ ከቁም ነገር አልጣፈውም ። እርሱም እንደኔ የኢቫኖቭን ሞኝነት ተረድቶታል ።

“ከወህኒ ቤቱ ወጥተን ጉዟችንን ቀጠልን ። የተሳፈርንበት ሠረገላ በከተማይቱ መንገዶች ሲሽከረከር፣ ወጣቷ እስረኛ በመስኮቱ በኩል ወደ ውጭ መመልከት ጀመረች ። የምታውቃቸውን ሰዎች በጎዳናው ላይ ወዲያ ወዲህ ሲሉ ለማየት የምትፈልግ ትመስላለች ። አሊያም ከተማውን ለመሰናበት የምትሻ ። ኢቫኖቭ ወዲያው መጋረጃውን ሳብ አድርጎ መስኮቱን ከለለባት ። ወደ ኋላ ተመልሳ በመቀመጫዋ ጥጋት ላይ ኩርምት ብላ ተቀመጠች ። እኛን ላለማየት ዐይኖቿን ወደ ሌላ አቅጣጫ ወረወረቻቸው ። አሁንም ልቤ ስለርሷ በኀዘን ተወረረ ። ልደብቅህ አልሻም ። ከጥቂት ጊዜ በኋላ የውጪውን ትርዒት ለራሴ ለመመልከት እንደ ፈለግሁ አስመስየ የመጋረጃውን እንዱን ጫፍ በመያዝ በመጠኑ ገለጥሁትና እርሷም እንድታይ ለማድረግ ሞከርሁ ። እሷ ግን በዕድሉ ለመጠቀም አልፈለገችም ። በወንበሯ ጥጋት በኩርፊያ እንደ ተቀመጠች ከንፈሮቿን በቁጭት መልክ ትነካከሳቸው ጀመር ።

“ሠረገላው ወደ ባቡር ጣቢያው ካደረሰን በኋላ ጉዟችንን በባቡር ቀጠልን ። ደስ የሚል የበልግ ቀን ነበር ። ጠራራው የመስከረም ሰማይ ላይ ደመና የሚባል ላመል ያህል እንኳን አይታይም።በገረረችው ፀሐይ ሙቀት መሐል ቀዝቃዛ አየር አካልን ዳሰስ እያደረገ ያልፋል ። ወጣቷ እስረኛችን በየጊዜው መስኮቱን እየከፈተች ንፋሱን ይበልጥ ለማግኘት ወደ መስኮቱ ጠጋ ትላለች ። ሁኔታዋን ስመለከት፣ እስረኞች በሚጓጓዙበት ጊዜ መስኮቶቹን ሁሉ እንድንዘጋ የተሰጠን ትእዛዝ ትዝ አለኝ ። ኢቫኖቭ በባ

ሎሩ እልጋ ላይ ተኝቶ ማንኮራፋት ከጀመረ ጥቂት ጊዜያት ያለፈዋል ። መስኮቶቹን መክፈት ከልክል መሆኑን ልንግራት ብፈልግም ድፍረቱ እምቢ አለኝ ። በመጨረሻ የሞት ሞቱን ትእዛዙን ተነፈስኩት ። እንዳልሰማ ሰው ጭጭ አለች ። ጥቂት ጠበቅሁና ፣

“ወይዘሪት ብርዱ ደግ አይደለም እኮ” አልኳት ።እንዳች የሚያስደንቅ ነገር የተናገርኩ ይመስል፣ ፊቷን ወደኔ ዞር ዐይኖቿን በሰፊው ብልጥጥ አድርጋ በመደንቅ መልክ አተኮረችብኝ ። ትንሽ ቆይታ ፣ ‘ግድየለም ይሁን’ የሚል አጭር መልስ ብቻ ሰጥታኝ ወደ ዝምታዋ ተመለሰች ። እንደገናም ባቡሩ እያቋረጠ የሚያልፈውን አካባቢ ትርዒት መመልከቷን ቀጠለች ። ደስ እንዳላት ታድርግ ብዬ እኔም ነገሩን ተውኩት ።

“ከፊት ለፊቷ ቁጭ ብዬ ሁናቴዋን ሳስተውል፣ ከቀድሞው ትንሽ የተረጋጋች መሰለች ። ዐልፎ ዐልፎ መስኮቱን ትዘጋና ሙቀት ለማግኘት የፈለገች ይመስል፣ ስስ ኮቷን በትከሻዋ ላይ አስተካክላ ቁጭ ትላለች ። ትንሽ ቆይታ ደግሞ፣ ወደ መስኮቱ በመጠጋት በባቡሩ ፍጥነት ልክ እየተፈተለከ ወደ ኋላ የሚያልፈውን የውጭ ትርዒት መመልከት ትቀጥላለች ።

“ነፋሱ ክፉኛ እየቀዘቀዘ ሔደ ። ወጣቷ በወህኒ ቤቱ ውስጥ ለረዥም ጊዜ ተዘግቶባት ከቆየች በኋላ፣ ወደ ውጭ ለመውጣት በመብቃቷ በምታየው ትርዒት ሁሉ የተደሰተች ትመስላለች ። እንዳንዴም በገጽታዋ ላይ የደስታ ፈገግታ ይውርቃል ። እንደዚያ በምትሆንበት ጊዜ ሲያዩዋት ደስ ትላለች ።

“ጋቭሪሎቭ ትንሽ ለማሰብ ያህል ንግግሩን ቆም አደረገና ማውጋቱን ሲቀጥል፣ ስሜቱ ከመጀመሪያው ሞቅ ብሎ ነበር ።

“ኮስትሮማ ስንደርስ ከባቡሩ ወርደን ቀሪውን ጉዟችንን ለመቀጠል፣ ፖስታ በሚያመላልስ ጋሪ ላይ ተሣፈርን ። ኢቫኖቭ አብዛኛውን መንገድ የተጓዘው፣ ጥንብዝ ብሎ እየሰከረ በማንቀላፋት ነበር ። እንዳንዴ ቢነቃም እንደገና ጠርሙስ ሙሉ አረቄውን ይጨልጥና ተመልሶ ይገነደላል ። ከስካር የተለየበት ጊዜ በፍጹም አይታወሰኝም ። በተለይ ከባቡሩ ስንወርድ በአፍ ጢሙ ሊደፋ የነበረው ሁኔታ ምንጊዜም ከአእምሮዬ የማይጠፋ ትርዒት ነው ። መጠጡ ከመጠን በላይ በመብዛቱ ከመንግሥት የተሰጠንን ገንዘብ በስካር ብቻ ያወድመዋል የሚል ሥጋት ሳያድርብኝም አልቀረም። ያም ሆኖ፣ ኮስትሮማ ላይ ከባቡሩ ወርደን ወደ ፖስታ ማመላለሻው ጋሪ ስንጋባ፣ ኢቫኖቭም እንደ ምንም ተደነባብሮ ቦታውን ያዘና ወዲያው ማንኮራፋቱን ቀጠለ።ወጣቷ እስረኛ የደረሳት ቦታ ከኢቫኖቭ አጠገብ በመሆኑ፣ ቅፍፍ ብሏት ዐሥር ጊዜ በጥላቻ አስተያየት ስትገላምጠውና ወንበሯ ላይ ጭብጥ ብላ በመቀመጥ፣ በተቻላት መጠን ከእርሱ ለመራቅ መሞከሯን ከመታዘብ አልተቆጠብሁም ። ለጊዜው ምንም ማድረግ ስላልተቻለ፣ እኔም ከጋሪ ነጂዉ አጠገብ ሥፍራዬን ያዝኩና መንገዳችንን ቀጠልን ። ከወደ ሰሜን በኩል የሚነፍሰው ቀዝቃዛ ነፋስ እንጀቴ ውስጥ ገብቶ ሲያንዘፈዝፈኝ፣ ወጣቷን እስረኛ ደግሞ በማከታተል ያስላት ጀመር ። ትንሽ እንደ ተጓዝን ሳሏን ለማፈን እጇ ላይ አድርጋው የነበረውን ነጭ መሐረብ ስታነሣው ትንንሽ የደም ነጠብጣቦችን ተመለከትሁ ። ልቤ በድንጋጤ ክፍል ሲል ተሰማኝ ።

“ወይዘሪት ያምሻል መሰለኝ ። በእንዲህ ያለ ብርድ ይህን መሳይ ረዥምና አስቸጋሪ መንገድ መጓዝ አልነበረብሽም ። በጣም ተሳስተሻል” አልኳት ።

ዐይኖቿን ወደኔ ስታቀና የወህኒ ቤቱ ቁጣዋ እንደ
ገና እንደ ተቀሰቀሰባት ገባኝ ።

“ ለመሆኑ አንተ ፣ ደደብ ወይስ ምን የሚሉት ዐይ
ነት ሰው ነህ ? ይህን ቀዞ የማደርገው በራሴ ፈቃድና ፍላ
ጐት እንዳልሆነ አይገባህም ! ደግሞ ያሰርከኝ አንተው
ሆንህ ልታዝንልኝም ትሞክራለህ? ’ አለች ።

“ ሌላው ቢቀር ሆስፒታል እንዲያስገቡሽ እንኳን
እልፈት ማለት ትችይ ነበር ማለቴ ነው ። መቼም በዚህ ብርድ
ከመንዝ ሳይሻልሽ አይቀርም ነበር ። ከጉዟችን ደግሞ
ገና ምንም አልተነካ ’ አልኳት ፣ ይበልጥ እንዳትከፋ በማ
ሰብ ፣ ንግግሬን ትሕትናና ትዕግሥት ያልጐደለው ለማድ
ረግ እየታገልኩ ።

“ ለመሆኑ የጉዟችን መጨረሻ የት ነው ? ’ ስትል
ጠየቀችኝ ። እስረኞች የሚላኩበትን የግዞት ሥፍራ በግ
ልጥ ለይተን እንዳንነግር ጥብቅ ትእዛዝ ተሰጥቶናል ።
መልስ ለመስጠት ተቸግሬ ሳመንታ አየችና ፊቷን ከኔ አዞ
ረች ። ነገሩ ገብቷታል ።

“ ግድየለም ። ለመጠየቅ ፈልጌ አልነበረም ። አን
ተም በኔ ጉዳይ ጣልቃ መግባትህን አቁም ’ አለችኝ ።

“እኔ ግን ዝም ማለት ስላላስቻለኝ ንግግሬን ቀጠልኩ።
‘ ምን ያህል ሩቅ ቦታ እንደሆን ይታይሻል? ’ አልኳት ።
እርሷ ግን ፊቷን ኩስትርትር አድርጋ ከንፈሯን በኃይል
ጨመቀችና ጸጥ አለች ። ጭንቅላቱን ነቀነቅሁና ፣ ‘ ወይ
ዘሪት ፣ አንቺ ገና ወጣት ነሽ ። ምን እንደምትሠሪ ፣ ለምን
ዓላማ እንደ ቆምሽ አታውቂም ’ አልኳት ። በጣም ንድድ
ብሎኝ ስለ ነበር ፣ ከመናገሬ በፊት ለማሰብ እምብዛም አል
ተጨነቅሁም ።

“ በተለመደው ጦር ግልምጫዋ እንዴ ቆጋችኝና ፣
‘ በጣም ተሳስተሃል ’ አለች ። ‘ ምን እንደምሠራ ፣
ለምን ዓላማ እንደ ቆምሁ ደኅና አድርጌ ዐውቃለሁ ።
ለጤንነቴ በማሰብ ስለ ሆስፒታል ሐሳብ በመሰንዘርህ ላላመ
ሰግንህ አላልፍም ። ይሁን እንጂ አንድ ነገር እንድትረዳልኝ
እፈልጋለሁ ። እየህ ! ብሞትም እንኳን በእስር ቤት ውስጥ
ሳይሆን እኔን ከመሰሉ ጓዶቼ ጋር ተቀላቅዬ ፣ ከወገኖቼ ፣
ከእዎቼ ጋር ሆኜ ብሞት እመርጣለሁ ። ብድንም ደግሞ
ጤንነቴ ከነዚያ እስከፊ የወህኒ ቤት ግድግዳዎች ውጪ
ቢሆን ደስ ይለኛል ። የበሽታዬ መነሻ ቀዝቃዛው አየርና
ብርዱ ይመስልሃል ? . . . . አይደለም ። በሽታዬ ሌላ ነው ’
አለችኝ ።

“በወገኖቿ መሐል ሆና ለመዳን ስላላት ምኞት ስት
ናገር በሰማሁዋት ጊዜ ነገሩ ግራ አጋባኝ ። ነገሩን በግልጽ
ለመረዳት እንድችል ጥያቄ ለማቅረብ ፈለግሁ ። ‘ ለመ
ሆኑ አሁን በምትሔጅበት ቦታ የሚኖሩ ዘመዶች አሉሽ ? ’
አልኳት ።

“ አንድም ዘመድ የለኝም ። እንኳንስ ዘመድ ፣ የምኃ
ዝበትን አካባቢ እንኳን አላውቀውም ። ግን ቀደም ሲል
ወደዚያ አካባቢ የተላኩ እንደኔ ያሉ ግዞተኛ ጓዶችን አገ
ኛለሁ ’ አለች ። ፊቷም አይታቸው እንኳን የማታውቃቸ
ውን ሰዎች ‘ የእዎቼ ’ . . . ‘ ወገኖቼ ’ እያለች መጥራቷ
በጣም አስደነቀኝ ። ቀደም ሲል የማታውቃቸውና የማያ
ውቋት ባይተዋር ሰዎች ሊረዷትና ሊንከባከቧት ይፈቅዱ
ይሆን ? እንደ እርሷው የተጋዙ የፖለቲካ እስረኞች ያለም
ንም ዋጋና ክፍያ ቁራሽ ዳቦ ሊሰጧት ይጨነቁ ይሆን ?
አንዱን ከሌላው እያፈራረቅሁ በሐሳቤ ከማውጠንጠን
በቀር ተጨማሪ ጥያቄ ከመሰንዘር ተቆጠብሁ ።

“ከዚያ በኋላ የመደሰት ስሜት ከገጿ ፈጽሞ ጠፋ ። እኔም ይበልጥ እንዳላስከፋት በማሰብ ጸጥ ብዬ ተቀመጥሁ ።

“ሐሳቡ ግን አላረፈም ። ስለ ወጣቷ ይመራመራል - ወደ ፊት ስለሚያጋጥማት ሁኔታ ። ‘ ደኅና ነው ’ አልኩ ለብቻዬ ። ይሁን እስቲ ። ገና ስላልቀመሰችው ነው የዓለም ነገር ። በማታውቀው ዳር አገር መኖር የሚያስከትልባትን ችግርና ውጣ ውረድ ስትቀምሰው ነው ክብደትና ምሬቱን የምትረዳው ።

“በጉዟችን ብዙ ገፋን ። ለዐይን መያዝ ሲጀምር ፣ ሰማዩ ጠቋቁሮና እንደ ስለት የሚቀረደድ ቀዝቃዛ ነፋስ ተከተለ ። ትንሽ ቆይቶ መዝነብ ጀመረ ። አስቀድሞም በደንብ ያልደረቀው መሬት ይበልጥ ጨቀየ ። የፈረሶቹና የጋሪው እግሮች የሚያፈናጥቁት ጭቃ ጀርባየን አለበሰው ። የአየሩ መበላሸት በተለይ ለወጣቷ መጥፎ መሆኑ ሳይሰማኝ አልቀረም ። የምንጓዝበት ጋሪ ሽፋን ብጤ ያለው ቢሆንም ወጨፎው ፊት ፊቷን ይመታት ጀመር ። በጣሪያው ላይ ምናምኑን በመደራረብ ከለላውን ለማጠናከር ሞከርኩ ። በአንዳንድ ክፍት ቦታዎች እየሾለከ የሚገባውን ጠፈጠፍና ውሽንፍር ለመከላከል ግን አልተቻለም ።

“ብርዱ እየባሰበት ሲሔድ ፣ ሞርዞሻ ዐይኖቿን ከድና የሠራ አካላቷ በኀይል የሚንቀጠቀጥ መሆኑን ተመለከትሁ ። የዝናቡ ጠብታዎች በፊቷ ላይ ኩልል እያሉ ይወርዳሉ ። ገጿ እንደ በረዶ ነጭ ሆኖ ፣ ነፍሷን የሳተች ያህል ያለ እንቅስቃሴ ወንበሯ ላይ ተቀምጣ ጋሪው በተንገጫገጨ ቁጥር ብቻ እሷም አብራ ትወዛወዛለች ። ሁኔታዋ በጣም አሸበረኝ ። ሁሉም ነገር ያደመባትም መሰለኝ ። ግድየለሹ ኢቫኖቭ ግን ፣ ጥንብዝ ብሎ ሰክሮ በተኛበት እያንኮራፋ የቁም በድኑ ይጓዛል ።

ያሮስላቭ ከተማ ስንደርስ ጨልሞ ነበር ። ኢቫኖቭን ቀስቀስኩና ወደ መንገደኞች ማረፊያው ጣቢያ አመራን ። እንደ ደረስን የሻይ ማፍያው ፣ ‘ሳሞቫር’ እንዲሞቅልን ጠየቅሁ ።

“ ከያሮስላቭ ከተማ እየተነሡ እኛ ወደምንሔድበት ሥፍራ የሚቀዝፉ ጀልባዎች ነበሩ ። ነገር ግን ፣ ልንጠቀምባቸው እንደማንችል ዐውቃለሁ ። ምንም ዐይነት ሁኔታ ቢገጥመን እስረኞችን በጀልባ እንዳናጓጉዝ ጥብቅ ትእዛዝ ተሰጥቶናል ። እርግጥ በጀልባ መጓጓዙ ለእኛም ለአጃቢዎቹ ቢሆን ወጪን ስለሚቀንስ ፣ ትንሽ ገንዘብ ለማዳን ያስችለን ነበር ። ግን በወንዙ ዳርቻ ላይ እየተንጐራደዱ የሚጠብቁ ዘበኞችና እንደ እኛ ያሉ የአካባቢው የፖለቲካ ፖሊሶች በብዛት ስለ ነበሩ ፣ በጀልባ ለመጠቀም መቃጣቱ አደገኛና የማያዋጣ ነበር ። እስረኛ በጀልባ ሲጓጓዝ ከተመለከቱ፣የአካባቢው ፖሊሶች ጉዳዩን ለበላይ ከማሳወቅ የማይቦዝኑ መሆኑን ሁላችንም እናውቃለን ። ይሁን እንጂ ፣ ይህን ምስጢር ያልተረዳችው ወጣት እስረኛችን ቀሪውን ጉዞ በጀልባ ካልሆነ ፣ በጋሪ ለመቀጠል ፈቃደኛ እንዳልሆነች ከመግለጽ አልተቆጠበችም ።

“ ከአሁን በኋላ በጋሪም ሆነ በሠረገላ የማልጓዝ መሆኑን እንድታውቁት . . . ምንም ይሁን ምን ፣ ከዚህ ወዲያ ያለውን መንገድ በጀልባ እንድትወስዱኝ እፈልጋለሁ ’ አለችኝ ።

“ከመጠጡ ብዛት የተነሣ ዐይኖቹን እንኳን መግለጥ የተሳነው ኢቫኖቭ ፣ የወጣቷን ንግግር ሲሰማ ድንገት ቀና አለ ። ‘ በዚህ ጉዳይ ላይ ውሳኔ የምትሰጪው አንቺ አይደለሽም ። እኛ በምናዘጋጀው መጓጓዣ ወደምንወስድሽ ቦታ ቀጥ ብለሽ ከመሔድ በቀር ፣ በሌላ ጉዳይ ውስጥ ጣልቃ

መግባት አትችይም’ አላት ። እሷ ግን እንዳችም ቃል ሳትመልስለት ወደ እኔ ዞር ብላ ፥

“ አልሔድም ! ጉዞውንም አልቀጥልም ብያለሁ ። ገብቶሃል’ አለችኝ ። በዚህ ጊዜ በዝግታ የኢቫኖቭን ክንድ በመያዝ ከወጣቷ ራቅ አድርጌ ወሰድሁትና ፥ ‘ ለምን በጀልባ አንሔድም ’ የሚል ጥያቄ በማቅረብ የማግባባት ሙከራየን ጀመርኩ ። ‘ በጀልባ ብንሔድ ከመንጓጓዣው ወጪ ላይ ትንሽ ገንዘብ ለማዳን ስለምንችል ጥቅሙ በይበልጥ ለኛ ነው ’ አልኩት ። ኢቫኖቭ በነገሩ ቢደሰትና ቢስማማም መፍራቱ ግን አልቀረም ።

“ የዚህ አካባቢ የበላይ ሹም አንድ ኮሎኔል ነው ። ስለዚህ በምናደርገው ሁሉ መጠንቀቅ አለብን ። ቢሆንም ወደ ኮሎኔሉ ዘንድ ሔደህ ስለ ልጅቷ ሁኔታ ልታስረዳውና ስምምነቱን ልትጠይቀው ትችላለህ ። እኔ ግን ብዙም ደኅና ስላይደለሁ እዚሁ እቆያለሁ ። እናም ባንተ ያምራል’ አለኝ ።

“የኮሎኔሉ ቤት እኛ ካለንበት ጥቂት ራቅ ይላል ።

“ ከሆነስ ሦስታችንም አብረን ብንሔድ ነው ደኅ’ የሚል ሐሳብ አቀረብሁ ። ልጅቷንና ኢቫኖቭን ለብቻቸው ትቼ መሔዱን አልወደድኩትም ። እኔ በሌለሁበት ኢቫኖቭ እንደ ልማዱ ቢያንቀላፋ፥ወጣቷ እስረኛ ልታመልጥ ወይም በራሷ ላይ አንዳች ጉዳት ልታደርስ ትችላለች ። ይህ ዐይነቱ ሁኔታ የሚያስከትለው መዘዝ ደግሞ ቀላል አይሆንም ።

በመጨረሻ ወደ ኮሎኔሉ ዘንድ ቀረብን ። ምን እንደፈለግን ስንጠየቅ መልስ የሰጠችው ልጅቷ ነበረች። ወጣቷ ወይዘሪት ጉዳዩን ስታስረዳ ረጋ ለማለትና ሥነ ሥርዓትን ለመጠበቅ አልተጨነቀችም ። ‘ እባክዎ ፥ የክቡርነትዎ

መልካም ፈቃድ ቢሆንና . . . ’ በሚሉ ሐረጎች ጀምራ ጥያቄያችንን በማቅረብና ስለ ሁኔታው በትሕትናና በልምምጥ መንፈስ በማስረዳት ፋንታ ፥ የተለመደ የኩራት ንግግሯን አመጣችው ። ‘ ለመሆኑ በየትኛው መብታችሁ ነው. . . . ’ ብላ ንግግሯን ጀመረች ። በማከታተልም እንደ ነበልባል የሚገርፉ ቃላቷን እኽጉድጉዶቻቸው ። እናንተ የፖለቲካ ሰዎች ፥ መቼም እንዲያ ያለውን እንጋገር ትወዱታላችሁ ። የነዚያን ከላይ ያሉ ሰዎች ደንዳና ቆዳ ሥርስር የሚገባው እንዲያ ያለው ንግግር ቢሆንም ፥ ነፍሳቸውን የሚያረካው ግን ልምምጥና ልመና ብቻ ነው ። ታዲያ ኮሎኔሉም የወጣቷን ድንፋታና እንደ አለንጋ የሚሸነቁጥ ንግግር በጸጥታ ካዳመጠ በኋላ ፥

‘ ሕጉ ስለማይፈቅድ ምንም ላደርግላችሁ አልችልም ’ ሲል መለሰልን ።

‘ ሕጉ ! ’ አለች ወጣቷ ፥ በማንጓጠጥ ዐይነት ሁኔታ።

“ እዎ ! ሕጉ አይፈቅድም ’ አለ ኮሎኔሉ ። አነጋገሩ የመጨረሻና የማያዳግም መልስ መሆኑን የሚገልጽ ድምፅት ነበረው ።

“ብልጭ አለብኝ ። እውነቱን ለመናገር ከሆነ ፥ በዚያች ቅጽበት ራሴን መቆጣጠር እንኳን ተስኖኝ ነበር ።

‘ እርግጥ ሕጉ አይፈቅድ ይሆናል ፥ ክቡር ሆይ ’ አልኩት ለኮሎኔሉ ። ‘ ይሁን እንጂ ይህች ወጣት ከፋኛ በሕመም እየተሠቃየች ነው ። ’

ፊቱን ቅጭም አድርጎ ተመለከተኝና ‘ ስምህ ማነው? ’ ሲል ጠየቀ ። መልሱን ሳይጠብቅ በፍጥነት ወደ እስረኛችን ዞር በማለት ‘ ለማሽ ወይዘሪት ! በእርግጥ የሚያምሽ ከሆነ በከተማችን ወደሚገኘው የወህኒ ቤት ሆስፒታል

ሔዶሽ ዕረፍት ማድረግና የሕክምና ርዳታ ማግኘት ትች ያለሽ ’ አላት ። ሞሮዞቫ ግን መልስ ሳትሰጠው ወደ መጣ ንበት አቅጣጫ ዞራ ርምጃዋን ቀጠለች ። እኛም በጸጥታ ተከተልናት ።

“ሌላ ምርጫ አልነበረንም ። ምንም ለማድረግ እንደ ማንችል አረጋግጠናል ። ኢቫኖቭ በንገሩ ስለ ተበሳጨ በኔ ላይ ዞረብኝ ። ‘ አንተ ደደብ ፣ ደኅና አድርገህ ነው ማጥ ውስጥ የዘፈቅኸን ። ብቻ ግድየለም ፤ አንድ ጊዜ ሥራችንን ጨርሰን እንመለስ እንጂ ፣ ሁለታችንም መልስ እንሰጥበ ታለን ’ አለኝ ።

‘ከዚያ በኋላ ትዕግሥት አልነበረውም ። ፈረሶቹ እንዲ ለጐሙ ትእዛዝ ሰጠ ። ሌሊቱን በከተማው ውስጥ ለማሳ ለፍ የነበረንም ዕቅድ ተሰረዘ ። መሸ ፣ አልመሸ የለም ፣ ጉዞ ችንን እንድንቀጥል ተወሰነ ። በጣቢያዉ ወደሚገኘው የማ ረፊያ ቤት ስንገባ ፣ ወጣቷ አንድ አግዳሚ መቀመጫ ላይ ጋደም ብላ ፣ ብርድ ያኮማተረው እካሏን ለማሞቅ ስትሞክር አገኘናት ። ጉዟችንን እንድንቀጥል መወሰንን ስንነግራት ከተቀመጠችበት ተፈናጥራ በመነሣት ፣ ሁለታችንንም ትክ ብላ ታስታውለን ጀመር ። እስትያየቷ አስፈራኝ ። ‘ እና ንተ አውሬዎች ’ በማለት የተለመደውን ስድብ አወረደ ችብን ። ንግግሯ የንዴትና የማዘን ቃና ነበረበት ። የምታ ነጋግርበት ቋንቋ ሩሲያኛዊ ቢሆንም ፣ አብዛኞቹን ቃላት ልጋገርናቸው አልቻልንም ። ከባድና የበሰሉ ነበሩ ። በመ ጨረሻው ፣

‘ በኔ ላይ የፈለጋችሁትን ለማድረግ ኃይልና ሥልጣን አላችሁ ። የሞቴን ጊዜ ለማፋጠንም ትችላላችሁ ። ያሻች ሁን ፈጽሙ ፤ ወዳሻችሁም ውሰዱኝ ። እኔም ለመከተል ዝግጁ ነኝ ’ አለችን ።

“ቀድም ብሎ በተዘጋጀው ‘ ሳሞቫር ’ የራሳችንን ሻይ አፈላሁና ለእሷም ቀዳሁላት ። ለስንቅ ከያዝኩት ዳቦ ትንሽ ቆረስ አድርጌ ፣ ‘ እስቲ ሞክሪው ፣ ሻዩ ደግሞ ሞቅ ያደርግሻል ’ በማለት ሊጋብዛት ሞከርኩ ። ጫማዎቿን ማለጥለቅ ከተጐነበሰችበት ቀና አለችና ፣

“ አንተ በጣም ቀልደኛ ሰው ነህ ። ያንተን ሻይ ተካ ፍዬ እንደምጠጣ አስበህ በመጋበዝህ አብድ ትመስለኛ ለህ ’ አለችኝ ። ንግግሯ ከፉኛ መታኝ፤እስከ ዛሬ ድረስ ሳስ በው ደሜ ይፈላል ። አሁን ለምሳሌ አንተ በትንሽ ነገር አትቆጣም ፤ አንድ ሩባኖቭ የሚባል ሌላ ግዞተኛም ትዝ ይለኛል ። ልክ እንዳንተው የረጋ ነበር ። የዚያች ወይዘሪት ግን የተለየ ነው።ታዲያ የሚገርመው ደግሞ ፣ ወዲያውኑ ለብ ቻዋ ሻይ እንዲዘጋጅላት አዝዛ ጠጣች ። ሒሳቡን ስትጠ የቅም ከዚያው ከነበራት አንድ ሩብል ከሐያ ኮፔክ ገንዘብ ላይ ፣ ለሻይና ለስኳሩ ከተለመደው እጥፍ ዋጋ ከፍላ መን ገዷን ለመቀጠል ከማረፊያው ቤት ወጣች ። እኛም ተከተ ልናት ።”

3

ጋቭሪሎቭ ትረካውን አቋረጠና ጭጭ አለ ። አልፍ ብሎ ከተኛው ወጣት ፖሊስ ከሚወጣው ኃይለኛ ትንፋ ሽና፣ከንፋሱ ፉጨት በስተቀር ለጥቂት ጊዜ በቤቱ ውስጥ የሚሰማ ድምፅ ጠፋ ።

“ እንቅልፍ ከጀለህ እንዴ ”? ጋቭሪሎቭ ትንሽ ቆይቶ ጠየቀ ።

“ኧረ በፍጹም። በሚገባ እያዳመጥሁ ነኝ ” አልኩት።

እንደገና ዝም ብሎ ቆየና ጋቭሪሎቭ ታሪኩን ቀጠለ።

“መቼም በወጣቷ ሁኔታ የተነካ የገጠመኝ ሥቃይ ቀላል አልነበረም።በጊዜ የጀመረው ዝናብ ሌሊቱን በሙሉ

ያለማቋረጥ ሲጥል አደረ ። በዚያ ላይ ብርዱ አይጣል ነው፤። የሜካው መሐል ስናልፍ የሚያንቀረመርመውም ነፋስ የብቸኝነትን ስሜት እየፈጠረ ልብ ያሸብራል ። ጨለማው ጥቅጥቅ ያለ በመሆኑ ፤ ዐይን ቢጓጉጡ እንኳን ማየት አይቻልም ነበር ። በዚያን ወቅት ወጣቷን መመልከት ቢሳነኝም ፤ ያእስከ ዛሬ የማይረሳኝ ገጽታዋ ግን ፤ ለዐይን ሕሊናዬ ወለል ብሎ ይታየኝ ነበር ። ትልልቅ ዐይኖቿ ፤ ደስታ የራቀውና ቁጣ የተላበሰው ፊቷ ፤ በብርድ የተኮራመተው አንገቷ ፤ አእምሮዋ እንዳች ረቂቅ ሐሳብ ሲያውጠነጥን ፥ ምናቧ በራቀ ነጥብ ላይ ተተክሎ ፤ በምርምር የተመሰጠች የሚያስመስላት የትኩረት አመለካከቷ ሁሉ ፥ አንድም ሳይቀር ይታየኛል ።

ጣና ከያርበላቹ ክተማ ስንነሣ ፤ ከበግ ጸጉር የተሠራ ኩት አውጥቼ ‘ ትንሽ ያሞቅሽ ይሆናል ’ በማለት በትከሻዋ ላይ ላደርግላት ስሞክር ፤ ‘ ያንተ ኩት ስለሆነ ራስህ ተጠቀምበት ’ በማለት ከላይዋ ላይ አሽቀንጥራ መጣሏ ትዝ ይለኛል ። እርግጥ እንዳለችው ኩቱ የእኔ መሆኑን ዐውቃለሁ ። ግን በግትርነትና በእልህ የተነሣ በብርድ ከምትጐዳ ፤ በኩቱ እንድትጠቀም ማድረግ የምችልበትን መንገድ ስፈልግ አንድ ሐሳብ መጣልኝ ። ወዲያው ፤ ‘ ኩቱ ለእስረኞች መጠቀሚያ እንዲሆን የያዝነው እንጂ የኔ ንብረት አይደለም ’ አልኳት ። ብዙም ሳትቆይ ከቁጣዋ መለስ አለችና ኩቱን ተቀብላኝ አላይዋ ላይ ደረብ አደረገችው ።

«ጧት ሲነጋ እንዳየሁት ግን ፤ ኩቱ እምብዛም አልረዳትም ። ብርዱ ከፉኛ አንሰፍቅቷት ነበር ። ወደ አንድ ጣቢያ ስንደርስ ኢቫኖቭ ከጋሪው ወጥቶ ከነጂው ጐን እንዲቀመጥና እኔ በተራዬ ከርሷ ጋር በጋሪው ውስጥ እንድሆን ጥያቄ አቀረበች ። ኢቫኖቭ ትንሽ ቢነጫነጭም ስካሩ በመጠኑ

ቀለል ብሎለት ስለ ነበር ወጣቷን ላለማስቀጣት ሲል ጥያቄዋን ተቀበለው ። እኔም ጋሪው ውስጥ ገብቼ አጠገቧ ተቀመጥሁ ።

“ለሦስት ቀንና ሌሊት ያለማቋረጥ ከተጓዝን በኋላ ፥ ወጣቷ በግዞት እንድትኖርበት ወደ ተወሰነው ከተማ ደረስን ። ከዶረቴ ላይ ትልቅ ሽክም የተነሣ ያህል ቀለለኝ ። በጉዟችን መጨረሻ አካባቢ ወይዘሪቷ በጣም እየተዳከመች ሔደች ። ከሕመሟ ብርታት የተነሣ ደጋግማ በመዝለፍለፏ ፤ በእጆቼ ማቀፍ ግድ ሆኖብኝ ነበር ። ስርጉጥጉጡ መንገድ ባንገጫገጨን ቁጥር ከጋሪው ግድግዳ ጋር እንዳትጋጭ በይበልጥ መጠንቀቅም ነበረብኝ ። በድካም ጭንት የተነሣ ክንዶቼ ላይ ያንቀላፋችውን ወይዘሪት ቁልቁል ስመለከታት ፤ በዐይኖቿ ሽፋሽፍት ላይ ጥላ አረብቧል ። ቢሆንም ገጽታዋ የደስ ደስ ለዛውን አላጣም ። በተለመደው ቁጣ ፋንታ ደስታ የሰፈነበት ይመስላል ። በሕልሟ የሚያሥቅ ትርዒት እንደሚታያት ሁሉ ዐልፎ ዐልፎ ፈገግታ ይታይባታል ። ‘ ምስኪን ለጋ አበባ ! ምናልባት ጥሩ ጥሩ ነገሮች እንደ ራዕይ ይታይዋት ይሆናል ’ አልኩ በሆዴ ።

“ወደ ከተማው ስንደርስ ከእንቅልፏ ነቃች ፤ ሰማዩ ጥርት ብሎ ፀሐይም ጨረሮቿን ፈንጥቃለች ። ወጣቷ ትንሽ ቀለል ብሏት መንፈሷም ዘና ብሏል ። ከተማው ውስጥ ገብተን እስረኛችንን በፖሊስ ጣቢያ እንድትቆይ ካደረግን በኋላ ፤ ጉዳዩ ወደሚመለከተው ክፍል በመሔድ ሪፖርት ስናደርግ ያልጠበቅነው ጉዳይ አጋጠመን ። ከተማው የክፍለ ሀገሩ ርዕሰ ከተማ በመሆኑ ፤ ወጣቷ በግዞት ልትቀመጥበት ፤ እንደማትችል ትእዛዝ ስለ ተላለፈ ፤ ጉዟችንን ወደ ሌላ ሥፍራ መቀጠል እንደሚኖርብን ተነገረን ። እንዳጋጣሚ ሆኖ ፥ የአካባቢው የፖለቲካ ፖሊሶች በግዳጅ ምክንያት ወደ

ሴላ ሥፍራ በመሔዳቸው ፣ ወጣቷን እስረኛ እኛው እጅብን መንገዝ እንዳለብንም ተገለጸልን ።

አዲሱን ትእዛዝ ልንነግራት ወደ ፖሊስ ጣቢያው ስደርስ ፣ ጣቢው ሰው ብቻ ሆኖ አገኘሁት ። ወጣት ሴቶች ፣ ተማሪዎች ፣ ሙሉ ዕድሜ ላይ የሚገኙ ወንዶች በብዛት እስረኛችንን ከበዋታል ። ከአካባቢው እየተያዙ የተፈረደባቸው ግዞተኞች ናቸው ። እርስ በርስ ከሚለዋወጡት ሞቅ ያለ ሰላምታ ሌላ ፣ ጫወታቸው ሁሉ ለረጅም ጊዜ እንደሚተዋወቁ ባልንጀራ ነበር ። ስለ ተለዋወጨ ትእዛዝ ለወጣቷ እስረደቻት ጉዟችንን ለመቀጠል ስንነሣ ግዞተኞቹ ፣ ያዋጡትን ጥቂት ገንዘብና ለብርዱ መከላከያ የሚሆን ከሱፍ የተሠራ መደረቢያ እበረከተውላት በፍቅር ተሰናበቷት ።

በቀረው ጉዟችን ላይ ፀልፎ ፀልፎ ቢያስላትም እንኳን ፣ ከበፊቱ ይልቅ በጣም ደስ ብሏት ትታይ ነበር ።

በመጨረሻም ፣ ለግዞት ወደ ተወሰነላት አነስተኛ ከተማ ስንደርስ ፣ በቀጥታ ወደ ፖሊስ ጣቢያ በመሔድ ለተረኞቹ ፖሊሶች አስረከብናት ። የመጀመሪያ ጥያቄዋ በከተማይቱ ውስጥ ሪያዛንትሴቭ የሚባል ሰው የሚኖር ስለመሆኑ ነበር ። የእምንታ መልስ ተሰጣት ። ከጥቂት ጊዜ በኋላ ፣ የወረዳው ፖሊስ አዛዥ መጥቶ ስለምታርፍበት ቦታ ያላትን ሐሳብ ጠየቃት ። ምንም እንደሌላትና የምታውቀው ነገር አለመኖሩን ገለጠችለት ። ወዲያው አከታትላም ፣ ‘ ሪያዛንትሴቭን ለማግኘት እፈልጋለሁ ’ አለችው ። በሐሳቧ መስማማቱን ለመግለጥ ፣ ትክክኛውን ንቅንቅ አደረገ ። በፍጥነት ትንሿን ጥቅሏን እንጠለጠለችና ተለየችን ። የስንብት ሰላምታ እንኳን አልሰጠችንም ። ”

4

ታሪኩን ማዳመጥ እለማዳመጤን ለማረጋገጥ ይመስለኛል ፣ ጋቭሪሎቭ ንግግሩን ላንድ አፍታ ቆም አደረገ ።

እኔም የተከታተልኩ መሆኑን ለማረጋገጥና ፣ እግረ መንገዴን ጥያቄም ለማቅረብ ፈልጌ ፣

“ ታዲያ ከዚያን ጊዜ በኋላ ወጣቷን አይተሃት ታውቃለህ ? ” አልኩት ።

“ እዎ አንድ ጊዜ አይቻታለሁ ። ብቻ በቀረብኝ ይሻል ነበር ” አለና ጋቭሪሎቭ ያቋረጠውን የወጣቷን ታሪክ ቀጠለ ።

“ወይዘሪት ሞሮዞቫን በግዞት ከተማዋ ትተናት ከተመለስን በኋላ ፣ ብዙም ሳይቆይ እንደገና ወደዚያው አካባቢ ተላክን ። አንድ ፣ ዛግሪያዥስኪ የሚባል ተማሪ እስረኛ አጅበን በሔድንበት ጊዜ ነበር ። ዛግሪያዥስኪ ተጫዋች ፣ የደስ ደስ ያለው ፣ ዘፈን መዝፈንና አንዳንዴም ፋት ማድረግ የሚወድ ማለፊያ ወጣት ነበር ። ታዲያ የወጣቱ የግዞት ቦታ ወይዘሪት ሞሮዞቫ በግዞት ከምትኖርበት ከተማ ወለፍ ብሎ የሚገኝ በመሆኑ ፣ በጉዟችን ወቅት በወጣቷ የግዞት ከተማ ውስጥ የማረፍ አጋጣሚ አግኝተን ነበር ። ትዝ አለችኝ ። ስለ ጤንነቷና ኑሮን እንዴት እንደ ምትገፋው ለማወቅ ጓጓሁ ።

‘ ባለፈው ጊዜ ያመጣናት ወይዘሪት ትኖር ይሆን ? ’ ብዬ ጠየቅሁ ።

‘ አዎ ! አለች ። ደኅና ናት ። እዚህ ከደረሰችበት ጊዜ ጀምሮ ከአንድ ግዞተኛ ጋር ነው የምትኖረው ። ከቤቷ ውጪ በየትም አካባቢ ታይታ አታውቅም ። ከግዞተኞቹ ሁሉ የተለየች ናት ። አንዳንድ ሰዎች ከቤት የማትወጣው በጣም ታማሚ ስለ ሆነች ነው ይላሉ ። ሌሎች ደግሞ መቃብታቸውን ያወራሉ ። ብቻ ሁሉም ወሬ ነው ። የተረጋገጠ ነገር የለም ’ የሚል መልስ አገኘሁ ።

«ወደ ግዞት ሥፍራ እጅበን ስናጓጓዛት ወጣቷ የተናገረችው ትዝ አለኝ ። ‘ ብሞትም በወገኖቼ መሐል ቢሆን እመርጣለሁ ’ ያለችንን እስታወስኩ ። ወገኖቿ እነማን እንደሆኑና እሷም ያለችበትን ሁኔታ ለማወቅ ከቀድሞው የበለጠ ጉጉት አደረብኝ ። ቤቷ ሔጄ ልጠይቃት ወሰንኩ። ያኔ በጉዟችን ወቅት ያቅሜን ያህል ልንከባከባት ከመሞከር ሌላ ፣ እንድትከፋ ያደረግሁብት አጋጣሚ ትዝ ስለማይለኝ ፣ ብጐበኛት በደስታ ትቀበለኛለች የሚል እምነት ነበረኝ ።

«ያካባቢው ሰዎች የመኖሪያዋን አቅጣጫ እየጠቆሙኝ ወደዚያው አመራሁ ። ከከተማው ዳርቻ ላይ የምትገኝ አነስተኛ ቤት ነች ። የፊት ለፊቱ በር ዝቅ ብሎ ስለ ተሠራ ፣ ሲገቡ ጐንበስ ማለትን ይጠይቃል ። ወደ ዋናዉ ክፍል ገባሁ ። በቂ ብርሃን ያላትና በሥርዓት የተያዘች ንጹሕ ክፍል ናት ። በአንደኛዉ ጥጋት አነስተኛ የሸራ አልጋ ተዘርግታለች ። በመጽሐፍ መደርደሪያውና በጠረጴዛውም ጭምር በርከት ያሉ መጽሐፍ ተቆልለዋል ። በአንደኛዉ ማዕዘን ደግሞ እንደ አልጋም የሚያገለግል አግዳሚ ወንበር ተቀምጧል ።

«ወደ ክፍሏ በገባሁ ጊዜ ፣ ወጣቷ በሸራው አልጋ ላይ እግሮቿን አጣጥፋ በመቀመጥ ጨርቅ ብጤ ትሰፋለች ። ለሙቀት እንዲሆናት ወፍራሙን ነጠላዋን ፣ ደረብ አድርጋለች ። ሬያዛንትሲቭ የሚባለው አብሯት የሚኖር ግዞተኛ በአጠገቧ ከሚገኝ አንድ ሌላ አግዳሚ ወንበር ላይ ቁጭ ብሎ ድምፁን ከፍ በማድረግ ከአንድ መጽሐፍ ውስጥ ያነብላታል ። መነጽር ዐይኖቹ ላይ አድርጓል ። ሲያዩት ከስታራና ጥንቁቅ ይመስላል ። እሷም በእጅዋ የያዘችውን ጨርቅ እየሰፋች ታዳምጣለች ።

«በሩን ከፍቼ ስገባ ከልጅቱ ጋር በዐይን ለዐይን ግጥም አልን ። ወዲያው ብድግ እንደ ማለት ታጣትና የመደናገጥ ድምፅ በማሰማት ፣ የሬያዛንትሲቭን እጅ ጥብቅ አድርጋ ያዘችው ። ዐይኖቿ ትልልቅ ሆነው ፍርሃት ይነበብባቸዋል። ፊቷ ከቀድሞው ይበልጥ ገርጥቷል ። የሰውዬውን እጅ በጣም ጥብቋን በመቀጠሏ ፣ ‘ምን ሆንሽ ?. . . አይዞሽ ፣ ረጋ በይ !’ አላት ። በመጀመሪያ አላየኝም ነበር ። ወጣቷ ቀስ ብላ እጁን እየለቀቀች ከመቀመጫዋ በመነሣት ‘ ደኅና ሁን ። እነዚህ ሰዎች ሞቱን እንኳን በጸጥታ እንዳልሞት የሚፈልጉ ይመስለኛል ’ አለችው ። በዚህ ጊዜ ነበር ወደ ቤታቸው ውስጥ መግባቴን የተረዳው ። ዞር ብሎ ተመለከተኝና ከተቀመጠበት በፍጥነት ተነሣ ። ተንደርድሮ ሲያንቀኝና ሊገድለኝም የፈለገ መስሎ ታየኝ ። ቁመቱ ረጅም ነው ። ጠቅላላ ሁኔታውን ሲያዩት ሙሉ ጤና ያለው ይመስላል ።

«ወደ ቤታቸው የሔድኩት ለሰላምታ ሳይሆን ወጣቷን ወደ ሌላ ሥፍራ ለመውሰድ እንደ ተላክሁ አድርገው መገመታቸው ገባኝ ። ነገር ግን ፣ ብቻየን መሆኔንና በድንጋጤ ከው ብዬ መቆሜን ሰውየው ሲመለከት ቀስ ብሎ እጅዋን ያዘና ፣ ‘ረጋ በይ ፣ ራስሽን ጠንከር አድርጊው’ አላት ። ወደኔ መለስ በማለት ፣ ‘ምንድሜ ከእኛ የምትፈልገው ጉዳይ አለህ ?’ የሚል ጥያቄውን አቀረበልኝ ።

«ወደ ግዞት ቦታ እስረኛ እጅበን ስናልፍ እግረ መንገዳችንን በከተማው ስላረፍን ፣ በራሴ ፍላጐት ወጣቷን ልጠይቅ መምጣቴንና ፣ በመጀመሪያ ወደ ግዞት ቦታዋ እጅቤ ባደረስኩዋት ጊዜ በሕመም ትሠቃይ እንደ ነበር ስለማውቅ፣ ስለ ጤንነቷና ስለ ኑሮዋ ለመጠየቅ እንጂ፣ ሌላ የተለየ ተልዕኮ እንደሌለኝ ገለጽሁለት ። ንግግሬን ሲሰማ ጋብ አለ ። እሷ ግን ከንዴቷ ልትመለስ አልቻለችም ። ቁጣ መላ አካ

ኳን ሲያምሰው ያስታውቃል ። ‘ በመንገዳችን ላይ ምን በደል አድርሼባት ነበር ’ አልኩ በልቤ ። ‘ባይሆን እንኳን አይቫኖቫ እንጂ፡እኔ መቼም የተቻለኝን ያህል ለማድረግ ከመሞከር አልተቆጠብሁም ’ የሚል ሐሳብ ይመላለስብኝ ጀመር ።

«ሬያዛንትሴቫ ስለ ዓላማዬ በደንብ ከተረዳ በኋላ፡ ወደ ወጣቷ ዞር ብሎ እየሣቀ ይቀልድባት ጀመር ። ‘ እያየሽ ይህን ነበር፡ብዙ ጊዜ ደጋግሜ የነገርኩሽ ’ አላት ። ከዚያ በፊት ስለ እኔና በጉዞው ወቅት ስላጋጠማት ሁኔታ ተነጋግረው እንደ ነበር ገባኝ ።

‘ እስደንግጫችሁ እንደሆን በጣም አዝናለሁ ። ይትርታ አድርጉልኝ ። ለጉብኝት የመረጥኩትም ጊዜ እጉል ሊሆን ይችላል ። ይሁን እንጂ ከመሔዴ በፊት መጥፎ ሰው እንዳልሆንኩና ለተንኮል እንዳልመጣሁ ሳረጋግጥላችሁ እወዳለሁ ። ብቻ ለማንኛውም ይትርታ አድርጉልኝ’ አልኩ በመደጋገም ።

«ሬያዛንትሴቫ ብድግ ብሎ በትኩረት ከተመለከተኝ በኋላ፣ እጁን ለሰላምታ ዘረጋልኝ ።

‘ በመልስ ጉዞህ ወቅት ብትጠይቀን ደስ ይለናል ። ጊዜ ካገኘህ ’ አለኝ ።

«ወጣቷ የተለመደውን የማፌዝ ዐይነት ፈገግታዋን አሳየችኝና ወደ ሬያዛንትሴቫ መለስ ብላ፣

‘ተመልሶ እንዲጠይቀን የሚያስፈልግበት ምክንያት አይታየኝም ። አንተም ለምን እንደምትጋብዘው አይገባኝም ’ አለችው ።

‘ ምንም አይደለም ፤ ደስ ካለው መጥቶ ቢጠይቀን ክፋት የለውም ’ አለ ሬያዛንትሴቫ ። በኋላም ወደኔ ዞር

ብሎ ፣ ‘ እና እንዳልኩህ ብቅ ለማለት ሞክር ። ምንም አይደለም ደስ ይለናል ’ ሲል ጨመረበት ። ከዚያ በኋላ የተናገሩት ብዙም አልገባኝም ። መቼም የናንተ ቋንቋ በተለይ እርስ በርሳችሁ ስትወያዩ የምትጠቀሙበት ለእኔ ዐይነቱ ከበድ ይላል ። ታዲያ ምን እንደሚሉ ለመረዳት ያህል ትንሽ መቆየት ቢያምረኝም፡ አነጋገራቸውና ጠቅላላ ሁኔታቸው እንድሰናበታቸው መፈለጋቸውን ግልጽ ስላደረገልኝ ሳልወድ ወጥቼ ሔድኩ ።

«ጣግረያዥስኪን አጅበን ወደ ግዞት ቦታው ካደረስን በኋላ፡ በጥቂት ቀናት ውስጥ ልጅቷ ወደምትኖርበት ከተማ ተመለስን ። እንደ ደረስን የከተማዉ ፖሊስ አዛዥ ጠርቶን ሌላ ትእዛዝ እስከ ተሰጠ ድረስ በሥፍራው መቆየት እንዳለብን ነገረን ። ‘ ተለዋጭ ትእዛዝ እስከ መጣ ድረስ ከዚህ እንዳትንቀሳቀሱ ሰሞኑን በደረሰኝ ቴሌግራም ተገልጾልኛል ።’ መመሪያው ቁርጥ ባለ አነጋገር ነበር ። ምንም ምርጫ አልነበረንምና እዚያው ቆየን ።

«ወጣቷን በድጋሚ ለመጠየቅ አሰብሁ ። እንደ በፊቱ የጠቋሚ ርዳታ ሳያስፈልገኝ ወደ መኖሪያ ቤቷ ስሔድ፡ በቅድሚያ ያገኘሁት ቤቱን በከፊል እየተጠቀመበት ከፊሉን ያከራያቸውን የቤቱን ባለንብረት ነበር ። በአጋጣሚው በመጠቀም ስለ ወጣቷ አንዳንድ ነገሮችን እንዲነግረኝ ጠየቅሁት ። ‘ ጤናም የላት ፣ በጣም አሥጊ ደረጃ ላይ ያለች ትመስላለች ። ምናልባትም ብዙ ዕድሜ ላይኖራት ይችላል ’ በማለት አስረዳኝ ። በንግግራችን መካከል ፡ ሬያዛንትሴቫ ከሚኖርበት ክፍል በኩል ብቅ አለ ። ሰላምታ ከተለዋወጥን በኋላ ‘ እና ተመልሰህ መጣህ ማለት ነው ? ታዲያ ለምን ወደ ውስጥ አትዘልቅም ? ’ የሚል ጥያቄውንና ግብዣውን በአንድነት አቀረበልኝ ። ዝግ ባለ ሶምታ ወደ ውስጥ ስገባ እሱም ከኋላ ተከተለኝ ።

«‘ ያ ግራ የገባው ሰውዬ ዛሬም ተመልሶ መጣ?’ አለች፣ ወጣቷ ገና ስታየኝ ። ‘ አንተ ነህ መጥቶ እንዲጠይቀን የጋበዝከው ’ ሪያዛንትሴቭን እከታትላ ጠየቀችው ።
‘ እኔ በበኩሌ እንዲጉብኙን የተለየ መልዕክት አልላ ደድሁለትም ። በራሱ ፈቃድ ነው ሊጠይቀን የመጣው ’ አላት ። በበኩሌ ከፋኝ ። ዝም ለማለትና ለመታገሥ አል ቻልኩም ።

« ‘ ለመሆኑ ምንድነው ያደረግሁሽ ወይዘሪት ! እስከ ዚህ የጠላሽኝ ምን በድየሽ ነው ? ጠላትሽ እንኳን አይ ደለሁ ’ አልኳት ። አነጋገሬ የብስጭት ነበር ።

« ‘ነህ ! ጠላቴ መሆንክን ማወቅ አለብህ ! ’ ለማን ባረቅ ሞከረች ። ግን ድምጿ ከቀድሞው ይልቅ ደካማና ቀሰስተኛ ሆኖ ተሰማኝ ። ጉንጮቿ እንደ ፍም ቀይ ሆኑ ። ሁኔታዋ አሳዘነኝ ። ከዚያ ጊዜ በኋላ ለረዥም ጊዜ በሕይወት እንደማትቆይም ገመትሁ ። ሳላውቀው ይቅርታ የመጠየቅ ፍላጐት ተናነቀኝ ። ‘ ይቅር ሳትለኝ ብትሞትስ ? ’ ራሴን ጠየቅሁ ። ወደዚያው ጊዜ ሳላባክን ፣

« ‘ወይዘሪት ሆይ ፣ በድየሽ ከሆነ ይቅርታ አድርጊ ልኝ ’ አልኳት ፣ ትሕትና ባልጉደለው አንደበት ። እሷ ግን በንግግሬ ይበልጥ ጤሰች ።

« ‘ይቅርታ አልከኝ ። በጭራሽ አይታሰብም ። ከኔ አንዳችም ይቅርታ አትጠብቅ ። ምናልባት ብዙም አል ቆይ ይሆናል ። በቅርቡ እንደምገላገል ይሰማኛል ። ግን ላንተ የሚሆን ቅንጣት ይቅርታ በልቤ ውስጥ የማይገኝ መሆኑን እንድታውቀው እፈልጋለሁ ’ አለች ።”

ጋቭሪሎቭ ድንገት ንግግሩን አቋረጠና ጸጥ አለ ። ለት ንሽ ጊዜ ሲያስብ ቆይቶ ፣ ለሰለስ ባለ አንደበትና በቀዘዘ ሁኔታ ንግግሩን ቀጠለ ።

እንደ ተለመደው ለኔ በማይገባ ቋንቋ ሁለቱ ወይይታ ቸውን ቀጠሉ ። ትርጉማቸው ባይገባኝም ከቃላቶቻቸው አብዛኞቹ እስከ ዛሬ በትዝታዬ ተመዝግበው ስለሚኖሩ ፣ ብነግርህ ምናልባት አንተ ትረዳቸው ይሆናል ። ለኔ ግን ያኔም ሆነ ዛሬ ትርጉም አልባ ናቸው ።

‘ እየሽ አሁን ቤትሽ ድረስ የመጣው እንደ ማንኛውም ጠያቂ እንጂ ፣ እንደ ፖለቲካ ፖሊስ ሆኖ አይደለም ። ያን ጊዜ እዚህ ድረስ አጅቦ ሲያመጣሽ የሚያደርገውና የሚ ፈጽመው ሁሉ በተሰጠው ትእዛዝ መሠረት ነበር ። ዛሬ ግን ሁኔታው የተለየ ነው ። ዛሬ ሊጠይቀን የመጣው በራሱ ፈቃድና ፍላጐት እንጂ በትእዛዝ አይደለም ’ አላትና ወደኔ ዞር ብሎ ’ አንተስ ምን ይመስልሃል ? ለመሆኑ ስምህ ማነው ? ’ ሲል ጠየቀኝ ።

‘ ስቴፓን ፔትሮቪች ጋቭሪሎቭ ’ መለስኩለት ።

‘ እንግዲህ ባልሳሳት ስቴፓን አንተ እዚህ ድረስ የመ ጣኸው በግል ፍላጐትህና ሰብአዊ ስሜትህ ገፋፍቶህ መስለኝ ። ትክክል ነኝ ? ’ አለ ።

‘ትክክል ነህ ። አመጣጤ በግል ፍላጐቴ ነው ። እን ዲያውም እንደ እውነቱ ከሆነማ ግዞተኞችን ወደ መኖሪያ ቸው ሔዶ መጠየቅ በደንባችን በፍጹም የተከለከለ ነው። የበላዮቼ ይህን ድርጊቱን ቢረዱ ፣ ብዙ ጣጣ እንደሚደርስ ብኝ የማውቀው እኔ ነኝ ’ አልኩት ።

‘ እየሽ ምን እንደሆን ጉዳዩ ! ’ አላት ፣ እጅዋን እየ ጨበጠ ። እሷ ግን በብሽቀት መንፈስ እጅዋን ከእጁ ምን ጭቅ አድርጋ አላቀቀችው ።

‘ ጉዳዩ ሁሉ ለኔ ምንም ትርጉም የለውም ። አንተ የምትለው ሁሉ በፍጹም ሊገባኝ አይችልም ። ያልሆኑና የሌሉ ነገሮችን እንደሆኑና እንዳሉ አድርገህ መገመት በመ

ልህ ነው ' አለችው ወጣቷ ። ' እኔና ፖሊሱ ፣ እንደ ማንኛውም ሰው ተራ አእምሮ ያለን በመሆናችን፣ አካፋን አካፋ ብለን ከመጥራት በስተቀር፣ ያልሆነውን ነው የሚል ትርጉም የምንሰጥ አይደለንም ። እንዳትን ለሌላው ጠላት ነን ። የርሱና የመሰሎቹ ሥራ እኔን ፣ እንተንና መሰሎቻችንን በሀይሉ ቁራኛ መጠበቅ ነው ። የኛ እንዱ ተግባር ደግሞ እነርሱን መፈታተን ፣ ከተቻለንም ከነሱ በልጠን ቆቅ ለመሆን መሞከር ነው ። እየው እሱቲ እንዴት አስልቶ እንደሚያዳምጠኝ ። የምናገረው ሁሉ የሚገባው ከሆነ ወደ አለቆቹ ዘንድ ሔዶ ቃል በቃል ሪፖርት እንደሚያደርግ እርግጠኛ ነኝ ' አለች ወጣቷ ። ሪያዛንትሴቭ ወደኔ ዞር ብሎ በመነጽሩ ውስጥ እያንጣጠረ በጥሞና ያስተውለኝ ጀመር ። እንደ ስለት የሚወጉ በሚመስሉት ዐይኖቹ ብልህነትና ደግነት ይነበባሉ ።

' ለዚህ ዐይነቱ ንግግር ምን መልስ አለህ ? ' አለና ለጥያቄው መልስ ሳይጠብቅ ፣ 'ግን ተወው ፣ ምንም እንድ ታስረዳኝ አያስፈልግም ። እንዳስቀየምንህ ይገባኛል ' በማለት ደመደመ ።

እንደ እውነቱ ከሆነ ፣ ወጣቷ የተናገረችው በአብዛኛው ትክክል መሆኑ ሳይሰማኝ አልቀረም ። የማኅበራዊውን ሥርዓት የሚጸረር የተቃውሞ ንግግርም ሆነ ድርጊት በሚያጋጥመኝ ጊዜ ፣ ለሚመለከተው ክፍል ሁኔታውን ማሳወቅ ግዴታዬ መሆኑ ግልጽ ነው ። አባቴ እንኳን ቢሆን በዝምታ ማለፍ አይገባኝም ። ግን ወደዚያ ቤት የሔድኩት ይህን መሰል ተግባር ለመፈጸም ባለመሆኑ የሆዷን ለመረዳት ባልቻለችው ወጣት እንጋገር ቅር መሰኘቴ አልቀረም ። ከቤቱ ለመውጣት ፊቴን ወደ በሩ ሳዞር ሪያዛንትሴቭ እንድቆይ ጠየቀኝ ።

« ' ለምን ትሔዳለህ ስቴፓን ፔትሮቪች ? ትንሽ ብትቆይ ምናለ ' አለኝ ። ወደ ሞሮዞቫ ዞር ብሎ ታረቅሽው አልታረቅሽው ለሱ ምንም ፋይዳ የለውም ። እንዳያውም የተበደለውና ይቅርታ ሊጠየቅ የሚገባው እሱ ነው ። ጠላትም እንኳን ቢሆን እንደ ማንኛውም ሰው ሰብአዊ ስሜቶች ሊኖሩት እንደሚችሉ ለመረዳትና ለመቀበል ያልቻልሺው አንቺ ነሽ '» አላት ።

«'ኢኔ እንደዚህ ከሆንኩ አንተ ደግሞ ባለጌ ፣ ልዝብ ጋኔን ነህ ! አንተ የምታስበው ለመጻሕፍትህ ብቻ ነው ።' እንጋገሯ በጩኸት ነበር ።

« ሪያዛንትሴቭ ከመቀመጫው ተፈናጥሮ ተነሣ ።

«' ባለጌ ጋኔል አልሽ። ትክክል አለ መሆንሽን ፣ የተናገርሽው ሁሉ እውነት አለ መሆኑን ልቦናሽ እንደሚያውቀው አልጠራጠርም ' አላት ።

«' እኔስ የምናገረውንም የምሠራውንም በሚገባ ዐውቃለሁ ። አንተ ግን እውነቱን ተናግሬአለሁ ብለህ ታምናለህ ? ' አለች ።

«' በሚገባ። አንቺ ከራስ ጠጉርሽ እስከ እግር ጥፍርሽ ገና ያልተለወጥሽ የከበርቴ ዘመዶችሽ አምሳያ ነሽ . . . . ' ንግግሩን እንጠልጥሎ ተወው ። ለጥቂት ጊዜ ጸጥ ብላ ስታስብ ከቆየች በኋላ እጅዋን ዘረጋችለት ። ጨበጠው ። ፊቱን ትክ ብላ ከአስተዋለች በኋላ ፣ ' ትክክለኛ ነህ ብዬ አምናለሁ ' አለችው ።

በኔ በኩል የሁለቱን ንትርክ ከዳር ሆኜ መመልከቱን አልወደድኩትም ። ራሴን ሞኝ አድርጌ ገመትሁት ። ጉሮሮዬ ውስጥ አንዳች ነገር ተሰንቅሮ ተናነቀኝ ። ወጣቷ ፊቷን ወደኔ አዙራ ፣ ቁጣና ብስጭት በማይታይበት የረጋ አመለካከት እያስተዋለችኝ እጅዋን ዘረጋችልኝ ።

«‘ ልነግርህ የምፈልገው ሁለታችን ምንጊዜም ጠላቶች እንደ ሆነን ነው ። ግን ፥ እንድንጨባበጥ ፈቃደኛ ነኝ ። እና ደግሞ፡ዘወትር ትእዛዝ ፈጻሚ ብቻ ሆነህ ከመኖር በለፈህ አንድ ቀን ሰው እንድትሆን ፥ ሰብአዊ ፍጡር ለመሆን እንድትበቃ እመኝልሃለሁ ’ አለችኝና ወደ ሪያዛንትሴቭ ዞር ብላ ‘ በጣም ደክሞኛል ’ አለችው ።

ተሰናብቻቸው ወጣሁ ። ሪያዛንትሴቭ እስከ ደጅ ድረስ ሸኘኝ ። ውጭ ቆመን ስንሰነባበት በዐይኖቹ እንባ ማየም ሲል ያየሁ መሰለኝ ።

«‘ እስከ መቼ ነው በከተማው ውስጥ የምትቆየው ሰቴፓን ፔትሮቪች ? ’ ጥያቄዉ በለሰለሰ አንጋገር ነበር ።

«‘ ሁለት ፥ ግፋ ቢል ሦስት ቀናት . . . ብቻ ማንኛውንም የሚወስነው የሚቀጥለው ፥ ፖስተኛ መምጣት ነው ’ አልኩት ።

‘ ደስ ካለህ ከመሔድህ በፊት መጥተህ ልትጠይቀን ትችላለህ ። ቤታችን ቤትህ ነው ። ነገሩን ሁሉ ከሥራህ ጠባይ አንጻር ሳየው ጥሩ ሰው ትመስለኛለህ ’ አለ ።

‘ ብቻ አስደንግጥኳት መሰለኝ ። በጣም አዝናለሁ ።’

‘ መቼስ መደንገጧማ የት ይቀራል ። ግን ሌላ ጊዜ ልትጐበኘን ፈቃድህ ከሆነ ፥ ቤቱን ያከራዩን ሰው መምጣትህን በቅድሚያ እንዲያሳውቁን ብታደርግ መልካም ነው ’ አለኝ ።

‘ አንድ ነገር ማወቅ እፈልጋለሁ ። ቀደም ሲል ስትነጋገሩ በደንብ ገብቶኝ ከሆነ ፥ ወይዘሪቷ የአንድ ትልቅና ከበርቴ ቤተሰብ ወገን ትመስለኛለች ። ትክክል ነኝ ? ’ ስል ጠየቅሁት ።

‘ ምንም ትሁን ምን ዓላማዋ ሌላ ነበር ። ምን ያደርጋል ። አሁንማ አንድ ጊዜ ሰብሬችሁዋታል ። ግን ሌታ

ጐብጧት አትችሉም ። ያን አንተም ራስህ ሳትረዳው የቀረህ አይመስለኝም ። እንደሷ ዐይነት ሰዎችን እንደኛውን ለመስበር ይቻል እንደሆነ እንጂ ፥ ለማጐብጥና ለማጠፍ ግን በፍጹም ዘበት ነው ። እንዲያጐበድዱ ማድረግም በጭራሽ አይሞከርም ’ ሲል መለሰልኝ ።

“ ሰላምታ ተለዋውጠን ተለያየን ።

“ ከዚያ ቀን በኋላ ወጣቷ ብዙም ሳትቆይ ሞተች ። ምንም እንኳን በጊዜው እኔም በከተማው ውስጥ የነበርኩ ቢሆንም ፥ በፖሊስ ጣቢያው የያዝኳቸው አንዳንድ ሥራዎች ፋታ ሊሰጡኝ ስላልቻሉ በቀብሯ ሥነ ሥርዓት ላይ ሳልገኝ ቀረሁ ። በተቀበረች ማግሥት ድንገት ሪያዛንትሴቭን በመንገድ አገኘሁት ። በጣም ተለዋውጧል ። ሁኔታው ሁሉ ያሳዝን ነበር ።

“በሌላ ጊዜ በደግ ዐይኖች ያስተውለኝ የነበረው ረጅሙና ኩስታራ ፊት ያለው ሪያዛንትሴቭ፥በዚያን ዕለት ግን በጥላቻ ዐይነት ፊቱን ቅጭም ፥ ቅንድቦቹን ከስክሶ አድርጎ ነበር የተቀበለኝ ። ፊቱን በፍጥነት አዞረና ፥ ‘ ሰውየው አንተን ማየት በጣም ነው ያስጠላኝ ። ከእጠገቤ ብትሔድልኝ እወዳለሁ ’ አለኝ ። ወዲያው አንገቱን በኀዘን ሰበር አድርጎ በማቅረቀር በዝግታ ርምጃ መንገዱን ቀጠለ። ወደ ማረፊያዬ ስመለስ በጣም ከብዶኝ ነበር። ነገሩ ሁሉ ተማትቶብኝ ውዥንብር ውስጥ ወድቄና ብስጭትጭት ብዬ ለሁለት ቀናት ያህል፡እህል የሚሉ ባፌ ሳይዞር ቆየሁ። ከዚያ ቀን እንሥቶ ለረጅም ጊዜ ሊለቀኝ ያልቻለ ኀዘንና ትካዜ ወረረኝ ።

“በማግሥቱ ፥ የፖሊሱ አዛዥ የሚጠብቀው ደብዳቤ የደረሰው መሆኑን በመግለጽ ፥ ወደ መጣንበት እንድንመለስ አሰናበተን ። ደብዳቤዉ፡ወጣቷ ሞርዮቫ ይበልጥ ራቅ ወዳለ ሥፍራ እንድትጋዝ የሚገልጽ ተጨማሪ ትእዛዝ

የያዘ እንደ ነበርም ተረዳን ። በጣም ዘግይቷል ። የኔ ጎዘን ይፀልጥ በረታ ። እሷ ግን ተገላግላለች ።

"የመልስ ጉዟችንን ቀጠልንና በመንገዳችን ላይ ወደ ምትገኝ አንዲት አነስተኛ ማቢያ ስንደርስ ፣ እንደ ተለመደው ጥቂት ዕረፍት ለማድረግ ቆም አልን ። በማቢያው የማረፊያ ቤት ውስጥ በአንድ ጠረጴዛ ላይ የሻይ ማፍያው 'ሳሞቫር' ተቀምጧል ። ቀላል ምግቦችና መጠጦች ተደርድረው አንዲት በዓዳ ልብሶች የለበሱና የደስ ደስ ያላቸው መንገደኛ አዛውንት ሴት ፣ ከማረፊያው ቤት ባለን ብረት ጋር ይነጋገሩ ነበር ። ምግብና መጠጡ አዛውንቷ ሴት ለመንገዳቸው የያዙት ስንቅ ነው ። ከምግቡ እየቀማመሱ ባለማቋረጥ ያወራሉ ። ስለ ግል ኑሮዋቸውና ጉዳያቸው ነበር አብዛኛው ወሬ ።

« 'እዩ በውርስ ደርሶኝ የነበረውን ቤት ሸጥኩና እስፈላጊ የመሰሉኝን ዕቃዎች ብቻ ቀርቅቤ ተነሣሁ ። ይኸው እንደሚያዩኝ ወደዚያች ምስኪን ልጄ ዘንድ እየተጓዝሁ ነው ። መቼም ሳታስበው ብቅ ስልባት ምን ያህል እንደምትገረም ይታየኛል ። መምጣቴን አስቀድሜ ሳላስታውቃት ድንገት ዱብ ስልባት መደናገጧ ባይቀርም፣ ደስ እንደሚላት ግን አምናለሁ ። መቼም በመጀ ነውና መጀመሪያ ብትቆጣም በኋላ ግን ደስ ብሏትም እታባራ ። ግዙት ክሖዶች ወዳህ ደጋግሞ በጻፈችልኝ ደብዳቤዎቿ በምንም ዐይነት እሷ ወደምትኖርበት ሥፍራ ለመሔድ እግሬን እንዳላነሣ አስጠንቅቃኝ ነበር ። ታዲያ የወለደ ሆድ አልችል ቢለኝ ምን ላድርግ ? ብትቆጣም እንዳሻት ። ብቻ ፀይኖቿን አይቼው እንደ ፈለገው ይሁን ' ይላሉ አሮጊቷ ያለማቋረጥ ።

"ንግግራቸው የዱላ ያህል ነበር የመታኝ ። ከመቀመጫዬ ተነሣሁና በቀጥታ ወደ ማዕድ ቤቱ ገባሁ ። የወጥ ቤት ሠራተኛዋን ስለ አሮጊቷ ማንነት ጠየቅሁዋት ።

« 'በዚያ ሰሞን አጅባችሁ የወሰዳችሁዋት ወጣት ግዞተኛ እናት ናቸው ' ስትል መለሰችልኝ ።

«አንዳች ነገር እናቴ ላይ እንደ ተከሰከሰ ሁሉ ፣ ላንዳፍታ ጭው ብሎብኝ ያለሁበት ተረሳኝ ። የፊቴንና የጠቅላላ ሁኔታየን መለዋወጥ የተገነዘበችው የወጥ ቤት ሠራተኛ፣ ' ምን ሆንክ ? ' አለችኝ ፣ በጨኸት ።

" ረጋ በይ እንዳትሰሚ እባክሽ ። ወጣቷ ልጃገረድ በቀደም ዕለት ሞታለች ' አልኳት ፣ ሁለመናዬ ድንዝዝ ብሎ የምናገረውንም ሳላውቅ ።

«የወጥ ቤት ሠራተኛዋ ፋታም ሳትሰጠኝ እየሮጠች ከማዕድ ቤቱ ስትወጣ፣ እኔም መለየዬን ካስቀመጥኩበት አንሥቼ ተከተልኳት ። እኚያ የደስ ደስ ያላቸው አሮጊት ለማረፊያው ቤት ባለቤት የጀመሩትን ጨዋታ እንደ ቀጠሉ ናቸው ። ስለ ርሳቸው የተሰማኝ ኀዘን ምን ያህል እንደ ነበር ልገልጽልህ ቃላት ያጥሩኛል ። ብቻ ምንም ቃል ሳልተነፍስ የዕውር ድንብሬን ከቤቱ ወጥቼ ወደ ዋናው መንገድ ገባሁ ። ኢቫኖቭን የያዘው ጋሪ ከወደ ኋላዬ መጥቶ እጠገቤ ሲደርስ ተሣፈርኩና መንገዳችንን ቀጠልን ።

« ለዚያች ወጣት ባሳየሁት ርኅራኄና የተለየ ስሜት ለበላዮቼ ሪፖርት ቀርቦ ስለ ነበር ፣ ለብዙ ጊዜ ዕድገት እየታለፈኝ እንድቆይ ተደረገ ። ያቺ እንደ ተከፋች ኖራ ፣ እንደ ተከፋች የሞተች ወጣት ግዞተኛ ትዝታ ግን ፣ እስከ ዛሬም ከአእምሮዬ ሊጠፋ አልቻለም ። አሁን ታሪኩን ሳወጋህ እንኳን ያቺ መቼም መች የማትረሳኝ ልዩ ወጣት ልዕይን ሕሊናዬ ቁልጭ ብላ ትታየኛለች ። »

1880 ዓ.ም. 1974 ዓ.ም

ማክሲም ጐርኪይ

(1868—1936)

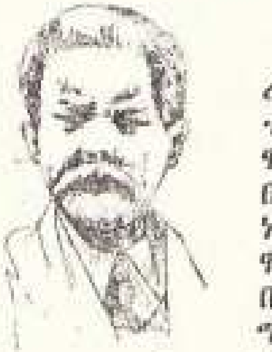

በሩሲያ ሶቪዬት ሶሻሊስት ሪፐብሊክ ውስጥ ዛሬ ጐርኪይ ተብላ በምትጠራው ፡ የቀድሞዋ ኒዥኒኖቭጐሮድ ከተማ በ1868 ተወለደ ። እውነተኛ ስሙ አሌክሴይ ማክሲሞቪች ፔሽኮቭ ሲሆን ፣ ዛሬ በመላው ዓለም የሚታወቀው ማክ፡ጐርኪይ በሚለው የብዕር ስሙ ነው ።

የሶቪዬት ሥነ ጽሑፍ መሥራች ፣ የሶሻሊስት እውነታነት ሥልት አባት ተብሎ የሚጠራው ማክሲም ጐርኪ፡የሥነ ጽሑፍ ሥራውን ከጀመረበት ጊዜ አንሥቶ እስከ ሕይወቱ ፍጻሜ ድረስ፡ኃይለኛና የተባች ብዕሩ፡ኢያሌ ሕያው የኪነት ሥራዎችን አፍልቃለች ። በብዙ ደራሲያን ሥራ የበለጸገውን፡ የሩሲያን ክላሲክ የሥነ ጽሑፍ ባህል እንዲቀጥል በማድረግ ፡ አድሶና አሻሽሎ ለተተኪው አዲስ ሶሻሊስት ትውልድ ለማስተላለፍ የድልድይነት ሚና ተጫውቷል ። ዝነኛው የሶቪዬት ኅብረት ደራሲ አሌክሴይ ቶልስቶይም፡ "ሕያው ድልድይ" የሚል ቅጽል የሰጠውም በዚሁ የተነሣ

ነው።ማክሲም ጐርኪ ታላቁ የጥቅምት አብዮት ከፈነዳ በኋላ፡ አዲስና ተራማጅ ሥነ ጽሑፍ ለመመሥረት የታገለውን ያህል ፣ ከአብዮቱም በፊት ለወዛደሩ ትግል በድል ማበብና ለጭቁን መደቦች ነጻነት ያደረገው ትግል በቀላሉ የሚታይና የሚዘነጋ አይደለም ። ለዚህ እንጸባራቂ ታሪኩም ምስክር ከሚሆኑ ሥራዎቹ መካከል ፡ እጅግ ታዋቂ የሆነውና በሞስኮ ፕሮግሬስ ማተሚያ ቤት ወደ አማርኛ የተመለሰው 'እናት ' የተሰኘው ዐቢይ ልቦለድ ይገኝበታል ። ሌኒን " የጊዜው አስፈላጊ መጽሐፍ " ሲል የሠየመው ይህ የጐርኪይ ልቦለድ፡የሩሲያ የኢንዱስትሪ ወዝ አደሮችን ቅድመ አብዮት ሥቃይ የሚያሳይ መስተዋትና ፣ የዓለም ሠርቶ አደሮችን ለዐመፅ ፡ ለአርነት ትግል ፣ ለሶሻሊዝም ምሥረታ የሚቀሰቅስ ብርቱ ጥሪ ነው ።

የጐርኪይ ሥነ ጽሑፋዊ አስተዋጽኦ ፣ በቄሣራዊዉ መንግሥት እንዲጠመድ ስላደረገው ፣ በ1905 ተካሒዶ በነበረው የመጀመሪያው ሕዝባዊ ዐመፅ ሙከራ ወቅት ተይዞ ታሰረ ። ከተለቀቀም በኋላ ፣ የዘውዱን አገዛዝ የሚቃወሙና ሰፊውን ሕዝብ ለፖለቲካ እንቅስቃሴ የሚያነሣሡ ድርሰቶችንና ድራማዎችን ለሕዝብ አቅርቧል ። ይሁን እንጂ ፣ የ1905ቱ ሕዝባዊ እንቅስቃሴ ከከሸፈ በኋላ፡ የነበረው ሁኔታ አመቺና አስተማማኝ ባለመሆኑ ፣ ጐርኪይ አገሩን ለቅቆ ለመሔድ ተገደደ ። መኖሪያውን ካፕሪ በተባለችው የኢጣልያ ደሴት አድርጎ በስደት ከቆየ በኋላ ፣ በ1913 ዓ. ም. በተደረገው የምሕረት ዐዋጅ ሳቢያ ወደ አገሩ ተመልሶ ለቦልሼቪክ ፕሬስ ጽሑፎችን ማበርከት ጀመረ ። የራሱንም መጽሔት አቋቋመ ።

ጐርኪይ በ1905 እና በ1917 አብዮታዊ እንቅስቃሴዎች መካከል በላለው ታሪካዊ ሒደት፡በግልጥ ባለመረዳቱ ፣ በወሰዳቸው የተሳሳቱ አቋሞች ሌኒን ሒስ የሰነዘረ

በት ሲሆን፡በኋላ ግን ራሱን አስተካክሎ በሐቀኛ ታጋይነት ሲዘልቅ በቅቷል ።

የጥቅምቱ ሶሻሊስት አብዮት በድል አድራጊነት ከወጣና፡የመጀመሪያዉ የሠራተኛዉ መደብ መንግሥት ከተመሠረተ በኋላ ፡ ጐርኪይ በጤንነቱ መታወክ የተነሣ ለሕክምናው ሲባል በውጪ አገሮች እንዲ፡ እምብዛም በሩሲያ ለመቀመጥ ባይችልም፡በርከት ያሉ ልቦለዶችን ፡ አጫጭር ታሪኮችን፡ሒሳዊ መጣጥፎችንና ድራማዎችን በማዘጋጀት፡ ለአዲሱ የሶሻሊስት ሥነ ጽሑፍና ለመላው ዓለም የኪነት ቅርስ መዳበር ታላቅ አስተዋጽኦ አበርክቷል ። ከዚህም ሌላ፡ ውዝግብና ውዥንብር በሰፈነበት የጥቅምቱ አብዮት የመጀመሪያ ቀውጢ ዓመታት ወቅት ፡ የሶቪዬት ኅብረትን ተራማጅ የደራስያን ማኅበር በመመሥረት ረገድ ግንባር ቀደሙን ሚና ተጫውቷል ።

ይህ ፡ በጥቂት ሐረጎች ፡ በተወሰኑ ገጾችና በኃያል ውብ ቃላት የዘመናትን የጭቆና ታሪክና የእልፍ አእላፍ ምዝብሮችን ጐስቋላ ሕይወት ቁልጭ አድርጎ የመንደፍ ልዩ ተሰጥኦና ችሎታ የነበረው ፡ ጽር የማይታክተው የወዛደሩ መደብ የብዕር ሰው ፡ ከዕድሜው ዐርባ አራቱን ዓመታት ለሥነ ጽሑፍ ሥራና ለሶሻሊዝም ማበብ መሥዋዕት በማድረግ ከኖረ በኋላ ፡ በ1936 የፖለቲካ ተቀናቃኞቹ በሰጡት መርዝ ልክ በ68 ዓመት ዕድሜው ለዘለዓለሙ አንቀላፋ ። ብዕሩም አብሪው ዝም አለች ።

ሴማጋ ፡ እንዴት እንደ ተያዘ

ትንሽ ሆቴል ናት ። ሴማጋ አንድ ጠረጴዛ ለብቻው ይዞ ተቀምጧል ። በማህን ከቀረበለት ዐሥራ አምስት ኩፔክ የሚያወጣ የተቆራረጠ ቅቅል ሥጋ ሌላ ፡ አንድ ሊትር በሚይዝ ጠርሙስ የተሞላ ቮድካ ፡ ከፊት ለፊቱ ተቀምጧል።

በአንድ ፎቅ ሥር በሚገኝ የምድር ቤት ውስጥ ያለችው የሆቴሏ አንስተኛ ክፍል፡እምብዛም መተናፈሻ የላትም ። ጢስ ጠግቦ በጠቆረው የግንብ ጣሪያዋ ላይ ከሦስት አቅጣጫዎች የተፈነጠቀ ብርሃን ዐርፎበታል ። አንደኛው ብርሃን የሚመጣው ባንኮኒው አጠገብ ከተቀመጠ መብራት ሲሆን ፡ ሌሎች ሁለት መብራቶች ደግሞ አማካይ ቦታ ላይ ሆነው ብርሃናቸውን ይፈነጥቃሉ ። የክፍሏን አየር በበረዘው ጢስ ውስጥ የብዙ ሰዎች የደበዘዘ ቅርፅ ይታያል ። ግሚሱ ያወራል ፤ ያወካል ። ሌላዉ ይዘፍናል ፤ ያቅራራል ። አንዳንዱ ይሳደባል ። በዚያች ክፍል እስካለ ድረስ ሁሉም ከዘመኑ መንግሥት ሕግ የተሸሸገ፡ሕጉ እንደ ማይፈጽም፡በትራሱን በራሱ አሳምኖ የተደላደለ ይመስላል።

በጣም ብርዳም ምሽት ነው ። ከውጭ የበረዶ ውሽንፍር በኃይል ሲወርድ፡ የተለመደው የበልግ ነፋስ በከፍተኛ ፍጥነት እየተውዘገዘገ ያፏጫል ። በሆቴሏ ክፍል ውስጥ ግን፡ጫጫታውም፡ጭሱም፡ የሰው ትንፋሽም፡ምንም ምንም ተጋግዞ በቂ ሙቀት አለ ። አንድ የተለመደ ዐይነት ደስ የሚል ጥሩ ሽታ ዐልፎ ዐልፎ አፍንጫን ዳሰስ እያደረገ ያልፋል ።

ሴማጋ ፡ ክፍሏን አፍኖ በሚርመሰመሰው ጢስ ውስጥ ትክ ብሎ የሚያስተውለው በር በሩን ብቻ ነው ። በተለይ ከውጭ የመጣ አንድ ደንበኛ በሩን ከፍቶ በሚገባበት ጊዜ፥ ይበልጥ ይነቃና አስተያየቱም የቶቅ ይሆናል ። ከውጭ የመጣው ሰው አካሉን ሙሉ በሙሉ ወደ ክፍሏ ካስገባ በኋላ ደግሞ ፡ ሴማጋ ወደ ፊት ትንሽ ዘንበል ይልና ፊቱን በእጆቹ በመከለል እሱ ሳይታይ ፡ የገባውን ሰው ማንነት ደኅና አድርጎ ያስተውላል ። ሴማጋ ይህን የሚያደርግበት ምክንያት አለው ።

ወደ ክፍሏ የገባውን ሰው ማንነት ፡ ከራሱ ሁኔታ ጋር አገናዝቦ ሲያበቃና ችግርእንደ ሌለ ሲያረጋግጥ ፡ በብርጭቆ የተሞላውን ቮድካ እንሥቶ በአንድ ትንፋሽ ጭልጥ ያደርገዋል ። ከተቆራረጠው ትትል ሥጋ ደግሞ ፡ ጥቂቱን በሹካ ወግቶ በማንሣት ይጐርሳል ። በዝግታ እላምጦ ሲጨርስ ፡ ከንፈሩንና ጢሙን የነካካውን ምግብና ቮድካ *እያጣጣመ እንደገና ወደ በሩ ማተኮሩን ይቀጥላል ።

ሴማጋ ፡ ፊቱ ሰፋ ያለ ሆኖ ፡ ሬዝ የሚባል የለውም ። ትልልቅና ግራጫ መሳይ ዐይኖቹን የማንጉረጥረጥ በመል አለበት ። ችምችም ያሉት ጥቋቁር ቅንድቦቹ ዐይኖቹ ላይ እጥልተዋል ። በግንባሩ እዘቅዝቆ የወረደው የተጠቀለለ ጸጉር በስተግራ ቅንድቡ ላይ እንደ መረፍረፍ ቃጥቶታል ። ብቻ በአጠቃላይ ፊቱን ሲያስተውሉት ፡ የሴማጋ ገጽ ታማኝነት የሸሸው ይመስላል ። በተለይ በዚያ ምሽት ሰፍኖ የሚታየው ስሜት ፡ እጅግ የተዝናኑ ሰዎች ባሉበት የመዝናኛ ሥፍራ መምጣት የማይገባው ዐይነት ነው ። በቁርጠኛ ውሳኔ ማስወገድ ያልቻለው ግራ የሚያጋባ የጭንቀት መልክ ጉልቶ ይነበብበታል ።

---

* ቮድካ ፡ ከስንዴ ፡ ከስኳር ድንች ወዘተ ተተምም የሚሠራ ኃይለኛ አልኮል ነው

ወገቡ ላይ በገመድ ታብቶ የለበሰው አሮጌ የሱፍ ኮት ነትቧል ። ከብርድ የሚከላከልበትን ጓንቲ መሳይ የእጅ ልባስና ፡ ኮፍያውን ጠረጴዛ ላይ ወርወር አድርጓቸዋል ። አንዱን ባዶ ወንበር ደገፍ ብሎ የቆመው ፡ ጫፉ ድብልብል ያለ ዱላ ፡ እህል ውሃ እያሰኘም ።

ሴማጋ ፡ የጐረሰውን ምግብ የሚያወራርድበት ቮድካ በማለቁ ፡ ተጨማሪ እንዲቀርብለት ለማዘዝ ቀና ሲል ፡ የሆቴሏ በር ድንገት በኃይል ተበረገደና አንድ ድንቡሼ ብላቴና ጥልቅ አለ ። ልብሱ ጭርንቁስ ነው ።

"ይገርማል ጉበዝ ! አሰሳው ቀልጦላችኋል !" አለ ገና ከመግባቱ ፡ በስሜት የተወጠረው ሲቃ መለስ ሳይልለት ። ድምፁ የሕፃን ቢሆንም ኃይለኛ ብጤ ነው ። ክፍሉን የመላው ሁካታ ባንዴ ተግ አለ ። አብዛኛው ሰው በወንበር ላይ አቀማመጡን እያስተካከለ እርስ በርሱ በውይይት ሲያጉተመትምና ሲንሾካሾክ ፡ አንዳንዶች ደግሞ ለልጁ ጥያቄዎችን መወርወር ጀመሩ ።

"ትቀልዳለህ ወይስ የምርህን ነው ?"

"ምን ነው ቀልዱ ! . . . . . ነፍሴ ምንጥቅ ልትል ነበር ። ከግራ ከቀኝ እኮ ነው ያዋከቡን ። የእግረኛዉ ፡ የፈረሰኛዉ ፡ ምኑቅጡ !"

"እንዴት እኮ ! . . ብዙ ናቸው ለማለት ነው ?"

"እንግዲህ ገምቱት ! በሁለት መኪኖች እዝማችንቅ ፡ ጉልቆ መሣፍርት የሌለው ሠራዊት"

"እሰሳው ማንን ፍለጋ እንደሁ ሰምተሃል ?"

"ሴማጋ የሚሉትን ሰው መልለኛ፥ኪሲሪቻን ከያዙት በኋላ ስለ ሴማጋ ሲጠይቁት ሰምቻለሁ ።" ልጁ ንግግሩን ሲያበቃ ልክ ባንኮኒው አጠገብ ደርሶ ነበር ። ይህን ሰዓት

ነው ፤ ሴማጋ ከመቀመጫው ቀስ እያለ በመነሣት ፤ “ እ-እ-ለምን ? ኗኮሮሪችን ለምን ያዙት ? ” በማለት ድምድም ባለው ጠጉሩ ላይ ኮፍያውን እያስተካከለ ልጁን ጠየቀው ።

“ ምክንያቱን እንጃ ። መያዙን ብቻ ነው የማውቀው ፤ ” ልጁ እንደ ዘበት መለሰ ።

“ ቦታው የት ነው ? ”

“ ሰቴንካ ጉዳና — እትዬ ማርያ ቤት ። ” ክፍሏን የሞላው ሰው ሁሉ ያተኮረው በልጁ ላይ ነው ።

“ አንተ አሁን ከዚያ ነው የምትመጣው ? ” የሴማጋ ጥያቄ ቀጠለ ። ልጁ ግን ፤ ለዚህ ጥያቄ አዎንታዊ መልስ ሰጠና በሦስት እርምጃ ተንደርድሮ ከክፍሉ ወጣ ። እፍታም አልቆየ ። የሆቴሏ ባለቤት አዩና ፔትሮቪች ልጁን ተከትለው ወደ በሩ ወጡና ፤ “ አንተ የዛር ውላጅ ፤ አጋንንት! እንድ ሣህን ሙሉ ትመነትፈኝ !” እያሉ ደጃፍ ላይ ቆመው ይጮሁ ጀመር ።

ከሆቴሏ ለመውጣት በሩ ላይ ደርሶ የነበረው ሴማጋ ቀበል አደረገና ፤ “ ሣህን ሙሉ ምን ? ” ሲል ጠየቃቸው ። “ ጉበት ነዋ ! አንድ ሣህን ሙሉ ጉበት ! እንዲት ቁራጭ ሳያስተርፍ እኮ ነው የጠረገው ። ደሞ አፈጣጠኑ በሉ ! ... ምሽላታ ! ...እንዲህ አድርጎ ጉድ ይሥራኝ ! ” የሆቴሏ ባለቤት አዩና ፔትሮቪች መንጨርጨራቸውን ቀጠሉ ። አዩና ፤ ፈሪሀ እግዚአብሔር ያደረባቸው ፤ ፀይናቸው በመደከሙ የዐይን መነጽር የማይለያቸው ፤ ድርቅ ያሉ ክሲታ እሣውንት ናቸው ። “ አቤት ! እውነትም እንደዶት ጉድ ሆኑ ! አሁን አንድ ሣህን ጉበት ተሰረቁና ልመና ሊገቡ ነዋ!” ደረቅ ፈዙን ጣል አደረገና ሴማጋ ፤ ከሆቴሉ ውልቅ አለ ።

በጉዳናው ላይ የሚውዘገዘገው ቀዝቃዛ ንፋስ ድምፁ ከቀድሞው ተለውጦ ለስለስ ያለ ፀይንት ሆኗል ። የሚዘንበው ሳሳ ያለ በረዶ ግን ፤ አሁንም አልተቋረጠም ። ሴማጋ ከትንሹ ሆቴል እንደ ወጣ ወዲያውኑ ጉዞውን አልተያያዘውም ። ደጃፉ ላይ ቆም አለና ጆሮውን አትንቶ ማዳመጥ ጀመረ ። በየቤቱ ጣርያና ግድግዳ ላይ የሚያርፈው በረዶ ከሚፈጥረው ድምፅና ከንፋሱ የለሆሳስ ሹክሹክታ በስተቀር ኮሽታ እንኳን አይሰማም ። ሰሜን ፤ ምዕራብ ምሥራቅ.... ዙርያውን በደንብ አጤና ሲያበቃ ፤ በአንደኛዉ አቅጣጫ ጉዞ ጀመረ ። ፀሥር ያህል እርምጃዎች ነጠቅ ነጠቅ እንዳደረገ ፤ በአንድ አጥር ላይ ዘልለና ከሰው ጓሮ ዘው አለ ። የውሻ ጩኸትና የፈረስ ማስካካት ተቀበለው ። ደንበሩና በመጣበት ተመልሶ ወጣ ። ወደ ከተማዉ እምብርት የሚወስደውን ጉዳና ተከትሎ ከቀድሞው በፈጠነ እርምጃ እንደ ገና ጉዞውን ቀጠለ ።

ለጥቂት ደቂቃዎች ከተጓዘ በኋላ ፤ ከወደፊት ለፊቱ የሆነ ድምፅ ሰማ ። ቀልጠፍ አለና ቀረብ ባለው ሌላ አጥር አናት ዘሎ ፤ ለሁለተኛ ጊዜ ሰው ጓሮ ገባ ። አሁን ግን ፤ ወደ ኋላ የሚመልሰው ዕንቅፋት ስላልገጠመው ፤ በአንድ የተከፈተ በር በኩል አድርጎ ዐለፈ ። ከፊት ለፊቱ ወዳለው ግቢ ሲገባ ፤ ዙርያውን በአትክልት መከበቡን አስተዋለ ። ሌሎች ሁለት ሦስት አጥሮችን በቅልጥፍና እከታትሉ እየዘለለ ተሻገረና ሌላ ጉዳና ላይ ብቅ አለ ። አሁንም ጉዞውን ቀጠለ ።

እየተጓዘ ማሰብ ጀመረ ። የመጣው አሰሳ እስኪያልፍ ለመደበቅ የሚችልበትን ደኅና ሰዋራ ቦታ በሐሳቡ ያማትራል ። ግን እንደም አመቺ ቦታ አልታየው ኢለው ። አሰሳው እንዴ ከተጀመረ ጓዳ ጉድጓዳውን ሁሉ ሳያዳርስ አይቀርም ። ስለዚህ ...ቦታዎቹ ሁሉ አደገኛ ናቸው ።

ደግሞ በዚያ ላይ ውጪ ሲታደር በረዶው ፣ ብርዱ ፣ ውርጩ ምንም ደስ አይል ። ይቀፋል ፤ ያሠቃያል ፤ ያበሳጫል ። ዝም ብሎ ወደ ፊት መግፋቱን ቀጠለ ።

ወደፊት እየሔደ ደሞ ፣ ቅክ ብሎ ባሻገር ያስተውላል። ሰማይና ምድሩ መኻል የተዘረጋ ነጭ ሸማ በሚመስለው የበረዶ ዶፍ ውስጥ ቤቶች ፣ ምሰሶዎች ፣ የመንገድ መብራቶች ፣ ዛፎች ድንገት ብቅ እያሉ ሲገተሩ እንደ ጥላ ይታየዋል ። ግን ሁሉም በረዶ ለብሰው ፣ የተባዘቱ የጥጥ ክምር መስለዋል ። ለማያውቃቸው ያሳስታሉ ።

ድንገት የበረዶው ዶፍ ሲወርድ ከሚፈጥረው፣የተለየ ድምፅ ሰማ ። ድምፁ የመጣው ከፊት ለፊቱ እንደሆነ ርግጠኛ ነው ። ሩቅ ቢልም እንኳን ፣ የሕፃን ልቅሶ ይመስላል ። እዶጋ እንደ ሸተተው አውሬ ሴማጋ አንገቱን አስግጎ ቆመ፤ ድምፁ ግን ድጋሚ አልተሰማም ። ጆሮ እርጭ አለ ።

ሴማጋ በመደንገጥ ዐይነት ጭንቅላቱን ነቀነቀ ። በረዶና ብርዱን ለመከላከል እንዲረዳው ፣ ከፍያውን ዐይን ድረስ ጉትቶና የግራና ቀኝ ትከሻውን ወደ ላይ ሽምቅቅ አድርጎ መንገዱን ቀጠለ ።

ብዙም አልተራመደም ! ያ ድምፅ እንደገና ደግሞ ጥርት ብሎ ተሰማው ። አሁን ግን ሩቅ አልነበረም ። ከአጠገቡ ነው ። ከው አለ ። ዕጢው ዱብ ። ቀጥ ብሎ በጸጥታ ቆመ ። ትንሽ ቆዩቶ አንነበሰና መሬቱን ይዳብስ ገባ ። ዳበስ ዳበሰና ድንገት እጁ አንድ ነገርን ነካ ። ሲያነሣው በጨርቅ የተጠቀለለ ነገር ነው ። የበረዶውን ክምር ከጥቅሉ ላይ ማራገፍ ጀመረ ። ጨርቁን ሲገላልጥ በደከመ ሁኔታ የሚንፈራገጥ ፣ በቀለጠው በረዶ የቀዘቀዘ ጨቅላ ሕፃን ብቅ አለ ። ከሴማጋ ቡጢ የማትበልጠው የሕፃኑ ፊት ከመጨማደዱ በላይ ጀግ መስላ ቀልታለች ። ዐይኖቹ ተከ

ድነዋል ። ከተጠቀለለበት ጨርቅ የሚንጠባጠበው ውሃ ከናፍሮቹ ላይ ዐርፎ ድዱን እያራሰ ወደ ውስጥ ሲገባ ፣ ጡት እንደሚጠባ ዐይነት አፉ ይንቀሳቀሳል ።

በድንጋጤ ፈዝዞ የቆመው ሴማጋ ፣ ከቆሸሸው ጨርቅ የሚንጠባጠበው ውሃ ወደ ሕፃኑ መግባቱ ደግ ላይሆን ይችላል የሚል ሐሳብ ተሰማው ። በረዶና ውሃውን ለማራገፍ ሕፃኑን ዘቅዝቆ ይነቀንቀው ጀመር ። ይህ ድርጊት ያልተስማማው ሕፃን ግን እሪ ብሎ ጩኸቱን ለቀቀው ።

"እሽ . . . . እሽ . . . . ማሙሽ ! .. " ሴማጋ ማባበሉን አላወቀበትም ። " እሽ . . . . ዝም በል ብያለሁ ! . . . አለዚያ ዋጋህን ታገኛለህ ! .. " እንደ መቆጣትም ቃጣው ።

" ምንህ መሰልኩህ እዚህ አንተን የማንቆላብሰው ? ላንተ ስሚት ያለኝ . . . . የምፈልግህ መሰለህ ? ለኔ ብለህ እንዲሁ ቀጥል ! አልቅስ ! ሞኝ ! .. " ይለው ጀመር ። ነገሩ ልቅሶውን ለማቆም ነው ።

ግን አልሆነም ። የሴማጋ ቁጣም ሆነ ማባበል ውጤት አልሰጠም ። ሕፃኑ ድክም ባለ ድምፅ እምርሮ ማልቀሱን ቀጠለ ።

. . . . የሕፃኑ ልቅሶ አላቋረጠም ። ሴማጋ ፣ ትንሽ ቆየና አንድ ውሳኔ ላይ ደረሰ ። "እንግዲህ በምንም ሁኔታ ልረዳህ አልችልም ። የማደርግልህ አንድ ነገር ብቻ ነው" አለና ፣ ሕፃኑን በጨርቁ ጥቅልል አድርጎ እዚያው አገኘበት ቦታ ላይ መልሶ አስቀመጠው ።

" እዎ ፣ ምንም ላደርግልህ አልችልም ። " ሴማጋ ማጉተምተሙን ቀጠለ ። " እኔም ራሴ ያንተው ብጤ ነኝ ። ከእጅ አይሻል ዶማ . . . . ! ' ምን ለምን ዐይደጋገፍ ተያይዞ ዘፍ ' አሉ . . . እና እንግዲህ . . . ደኅና . . . ሁን

ልኝ ! . . . ቦታ ይኸው ነው ። ሌላማ ምን ማድረግ ይቻላል ።" እጁን በሰላምታ አወዛውዞ ጉዞውን ቀጠለ ።

"ግን እኮ . . . ይኸ አሰሳ ባይኖር እኮ እንዴት ቦታ ፈልጌ ሕይወቱን ላድናት እሞክር ነበር " እያለ በመንገዱ ላይ ለብቻው ይነጋገር ጀመር ። "አዎ አሰሳው ባይኖር ደግ ነበር ። ግን ምን ማድረግ እችላለሁ ? . . . ምንም ፤ ለራሴም ያሠጋኛል ። ብቻ ይቅርታ እንደማትነፍገኝ እምናለሁ ። ማሙሽ ጓዴ ። እንተማ ምን ታድርግ ፤ ለራስህ ንጹሕ ነፍስ ነህ ። ያቺ እናትህ ናት ርኩስ ።" ሲማጋ በሐሳቡ ከሕፃኑ እናት ጋር የተገናኘ መስሎት ፤ ድንገት መደንፋት ጀመረ ።

"እህ ! የኛ እናት ተብዬዋ ! ዋ ! ባገኘሽ እንቺን እያደርገኝ ። ጡት ማታ እየቀፈቀፍሽ ፤ በየሜዳው እየማልሽ የምትኖሪ ይመስልኛል . . . . በዚህ ዐይነት የምት ዘልቂው ? . . . . . ደግሞ በደረት እኖር ቢሆን በተሻለ ። እስቲ የግፍ ግፍ ይህን መሳይ የበረዶ ዶፍ እየጣለ ።" እንዲህ ሲለፈልፍ ቆይቶ ድንገት ከሐሳቡ ተመስጦ መለስ ሲል ፤ በጨርቅ የተጠቀለለው ሕፃን ካለበት ቦታ የቆመ መሆኑን ተገነዘበ ። ወደፊት በመጓዝ ፋንታ ወደ ኋላ መመለሱን ልብ አላለም ነበር ። በልፍለፋው ወቅት የትኛው ነጥብ ላይ ሲደርስ እንደ ተመለሰ ወይንም እንዴት እንደ ተመለሰ በፍጹም አያውቅም ።

ብቻ ፤ አሁን ምንም ሳያመነታ ሕፃኑን በፍጥነት አንማና ፤ ኮቱ ውስጥ ውሽቅ አደረገው ። በዐይነ ሕሊናው በሚያያት የሕፃኑ እናት ላይ ለመጨረሻ ጊዜ እንደ እንባረቀና የተቋረጠ ጉዞውን ቀጠለ ። አሁን ግን ፤ እንደ በፊቱ ቀለል አላለውም ። ስለ ሕፃኑ የተሰማው ኀዘን ልቡን ክፉኛ ተጭኖታል ። በዚያን ወቅት ለተመለከተው ደግሞ እርሱም ራሱ የሕፃኑን ያህል የሚያሳዝን ነበር ።

ሕፃኑ በዚያ የነተበ ኮት ተጀቡኖ በመታፈኑና የሴማጋ መዳፍ ስለ ተጫነው ፤ ባለበት ሆኖ ይወራጫል ። ትንሽ እንደ ተጓዙ ሴማጋ አንዳች ነገር ተሰማው ። እየተሻለው ከሔደው ሕፃን አካል የሚመጣው ሙቀት ፤ ከሱፍ ኮቱ ሥር በለበሳት የተቀዳደደች ሸሚዝ ዘልቆ አካሉን ሲያተኩሰው ፤ ሴማጋ የግድ ፈገግ አለ ።

ጉዞውን ቀጠለ ። ገና መወራጨቱን ያላቆመው ሕፃን እያለቀሰ አካባቢውን እንዳያናጋበት ፤ ሴማጋ አሁንም አሁንም ያባብለዋል ። ለጊዜው ካልሆነ ዘላቂ ዕርዳታ ሊያደርግለት የማይችል መሆኑንም እየደጋገመ ያወራለታል ። " አንተ ምንደኛ " ይለዋል ። " ዕድለ ቢስ ነህ ። ምን እንደማደርግህ . . . . የት እንደምወስድህ ሊገባኝ አልቻለም ። . . . ብቻ ያቺን እናትክን ባገኛት አይኗን አያርገኝ . . . እሽ . . . እኮ አትንፈራገጥ ፤ ትወድቃለህ " ይለዋል ፤ ወደፊት እየተጓዘ ።

ትንሽ ሔድ እንዳለ ፤ መሞቅ የጀመረችው የሕፃኑ ፊት ከሸሚዙ ቀዳዳዎች በአንደኛዉ በኩል ሾልካ ደረቱን ስታሸው ተሰማው ። ሴማጋ ድንግጥ አለ ። እርምጃው ተቋረጠ ። ቀጥ ብሎ ቆመና ለዘብ ባለ ድምፅ "እቤት ያንተ ያለህ ! ጡት እኮ ነው የሚፈልገው ። የናቱ ጡት መስሎት " ሲል አጉተመተመ ። ምክንያቱን ሳያውቀው ከእግር እስከ እናቱ ይንቀጠቀጥ ጀመር ። ምናልባት ከኃፍረት ወይም ከፍርሃት የተነሣ ይሆናል ። ምናልባትም አንድ የተለየ ኃይለኛ ፤ በሥቃይ የተመላና ልብ ሰብሮ እንጀት የሚበላ ስሜት በሠራ አካላቱ ተሠራጭቶ ይሆናል ።

" ማሙሽዬ ፤ እናትህን መሰልኩህ እንዴ ? የኔ ምስኪን ! ምንም ላደርግልህ አልችልምኮ ባታውቃየኝ ምናለ ! . . . አንዳች ነገር ላደርግልህ የምችል ዐይነት ሰው አይደለሁም . . . ለመሆኑ እኔ ምን እንደ ሆንኩ ታውቃለህ ?

. . . ቀድሞ ወታደር ነበርኩ ጓዴ ! ዛሬ ደግሞ ሌባ ተብዬ የምፈለግ ሰው ነኝ ። ” ሲማጋ የነዘን ቃና በተቀላቀለበት ድምፅ ሕፃኑን ማነጋገር ቀጠለ ። የሚሽንቆጠው ነፋስም በመኻል እያቋረጠ ያፍጣል ።

“ ተኛ ማሙሽዬ . . . . እንቅልፍ ይውሰድህ እስቲ ! አሁን ከኔ ምን ጠብ ይላል ብለህ ነው ፤ ቤሳ የሌለኝ መናጢ ! ይልቅስ ዐርፈህ ብተተኛ ይሻላል ። የምግዚቶችን ያህል ባላውቅበትም እሽሩሩ እልሃለሁ ። እሺ ማሙሽዬ . . . ” እያለ ቆይቶ ጭንቅላቱን ዝቅ በማድረግ ፣ ሕፃኑን እንገቱ ሥር ወሽቀና በተለመደው የእሹሩሩ ዜማ እያዜመ የሚ ያውቀውን ያህል ግጥም በመደርደር ያባብለው ጀመር ።

“ እሹሩሩ - ሩሩሩ . . . እሹሩሩ . . ሩ ሩ
የማሙዬ እናት ቆሎ ነይለት ፤
ዳቦውን ባህያ ፣
ወተቱን በጉያ ነይ ይዘሽለት ፤
የማሙዬ እናት ።
እሹ - ሩሩ - ሩሩ . . . . እሹሩሩ ሩሩ ”

ሲማጋ እንዲህ እየዘመረ ፣ ሕፃኑ እያለቀሰ ፣ ነፋሱ እያፏጨ ፣ ጉዞውን ቀጠለ ። በሕፃኑ ሰበብ ብዙ ጊዜ ማባከኑን እሊታወቀውም ነበር ።

ድንገት ሳያስበው እንደ ቀለጠ በረዶ ያለ ነገር በጉንጮቹ ላይ ኩስስ ብሎ ሲወርድ ተሰማው ። ፀልፎ ፀልፎ መንቀጥቀጡንም አላቆመም ። ጉሮሮው ውስጥ እንዳች ነገር እንደ ተወተፈ ሆኖ ይሰማዋል ። ልቡን የተማኘነው ክብደትም ከፉኛ ተሰማው ። ብቸኝነት ወረረው ። በሕይወቱ ውስጥ በዚያች ምሽት እንደ ከበበው ያለ ብቸኝነት ተሰምቶት አያውቅም ። የበረዶ ዶፍ በሚወርድበት ድቅ

ድቅ ጨለማ ፣ በዚያ ጭር ያለ ጉዳና የፖሊስ ጥላ እያንገዋበ በበት፣ አዲሱ ጓደኛዉ ከኮቱ በታች ብብቱ ሥር ተወትፎ እሪ እያለ ፣ ከዚህ ቀደም ያልለመደው ዐይነት ብቸኝነት ነፍሱን ወረራት ። ቢሆንም ግን ፣ ወደፊት ከመጓዝ አልተቆጠበም ።

ጥቂት እንደ ሔዱ ከወደ ኋላው የኮቴ ድምፅ ሰማ ። ዞር ብሎ በፈረስ ላይ የተቀመጡ ሰዎች ቅርፅ በጨለማው ውስጥ ሲታየውና ፣ ወዲያው ፈረሰኛ ፖሊሶች ሲደርሱ አንድ ሆነ ።

“ ቁም ማነህ !? ” የሁለት ሰዎች ድምፅ፣ በአንድ ጊዜ አስተጋባ ።

“ ማነው ስምህ? ” ሦስተኛው ሰው ጠየቀ ።

“ ምንድነው የተሸከምከው . . . አውጣና አሳይ ! ”

ፖሊሱ ትእዛዙን ሲሰጥ፣ ፈረሱን ይበልጥ ወደ ሲማጋ አስጠጋው ።

“ ይሄ ? ይሄማ ሕፃን ነው ። ” ሲማጋ እየተደናገጠ መልስ ሰጠ ።

“ ስምህ ማን ነው ? . . . አትናገርም ! ”

“ ሲማጋ ! . . . ሲ . . . ሲማጋ እባላለሁ ። ”

“ እሃ ! አንተው ነሃ ! . . . . እንኳን ተገናኘን ፤ አንተኑ ነበር የምንፈልገው ። ወለም ዘለም ሳትል፣ ከፈረሱ ፊት ለፊት ሆነህ ወደ ጣቢያ ቀጥል ! ” ፖሊሱ ጭብጥ ትእዛዝ ሰጠ ።

“ ብርዱ ለራሱ አይቻል ፤ በቤቶች ጥግ ጥግ እንኳን እንድሔድ ብትፈቅዱልኝ እስቲ ምን ነበረበት ። መቼም ከመንገድ መኻል ይልቅ የቤቶቹ ከለላ ትንሽ ይሻላል ።”

ሴማጋ ፣ የተናገረውን ከሚከተሉት ፖሊሶች መኻል አንድም የሰማው አልነበረም ። በራሱ ፈቃድ በቤቶቹ ጥግ ጥግ መሔድ ሲጀምር ግን ተቃውሞ አልገጠመውም ። ሆኖም ዐይናቸው ይጠብቀዋል ። እንዲህ ባለ አጀብ ሴማጋ ወደ ፖሊስ ጣቢያ ደረሰ ።

“ ያዛችሁት ? . . . በጣም ግሩም ! ” አለ የፖሊሱ አዛዥ ፣ ቢሮው ውስጥ ሲቀበላቸው ።

“ ሕፃኑስ ? . . . ሕፃኑን ምን ላድርገው ? ” ሴማጋ በቀዘቀዘ አንደበት ጠየቀ ። “ ምን ? . . . . የምን ሕፃን ? . . . ስለ ምንድነው የሚያወራው እሱ ! ”

“ ይህን ሕፃን ማለቴ ነው ። ጉዳናው መኻል ተጥሎ ነው ያገኘሁት ። ” ሴማጋ ንግግሩን ሳይጨርስ ፣ ከኮቱ ሥር የወሸቀውን ጸጥ ያለ ጥቅል ዘግ ብሎ አወጣው። ሕፃኑ በሴማጋ እጆች ላይ ዝልፍልፍ ብኋል ።

“ እንዴ ! ሞቷል እኮ ! ” የፖሊሱ አዛዥ ጮኸ ።

“ሞቷል !? ” የሴማጋ ግራጫ መሳይ ዐይኖች በትንሹ ጥቅል ላይ አተኮሩ ። በከባዱ ተንፍሶ ፣ “ ጉድ ነው” አለና ለብቻው ያጉተመትም ጀመር ።

“ምንድነው የምታጉረመርመው ? ” የፖሊሱ አዛዥ በጉላ ድምፅ ጠየቀው። ሴማጋ መልስ ሳይሰጥ ዙርያውን፣ በተከፋ መልክ ያስተውላል ። በዐይኖቹ እንባ እንደ መንቆርዘዝ ብኋል ።

ሴማጋ በጉዳናው ሲጓዝ በነበረበት ወቅት ፣ ይሰማው የነበረው ስሜት ሁሉ ከሕፃኑ ጋር አብሮ ሞተ ። አሁን ቀዝቀዝ ያለ አስፈሪ ሥልጣን ዙርያውን ከቦታል ። በሐሳቡ ጭንትው ብሎ የሚታየው ነገር ቢኖር፣የወደፊቱ መራር ፍርድና አስከፊ ወህኒ ቤት ብቻ ነው ። ዞር ብሎ ሕይወት አልባ የተጋደመውን የሕፃኑን በድን አካል ተመለከተ ።

ጸእስትያዩቱ በጣም ያዘነ ይመስላል ። አሁንም በከባዱ ተንፈሰ ።

“ አንተስ ጥሩ ሕፃን ነበርክ ፤ ብቻ መጨረሻው እንዲህ ሆነ ። ላመልጥ ስችል ላንተ ብዬ ደኅና ዕድሌን በሞትህ ለወጥኩና ከንቱ ጣልኳት ። እኔ ሳስብ የነበረው ሌላ ፣ አንተ ግን ትንፋሽህን እላዩ ላይ አፈንካት ። ” . . .ሴማጋ እንደገና ጫን ተንፈሰና ማጅራቱን በኃይል አከከው ።

“ ውሰዱት ! ” አለ የፖሊሱ አዛዥ ፣ ወደ ሴማጋ ዞሮ ጭንቅላቱን በመነቅነቅ ። ፖሊሶቹም ይዘውት ሔዱ ፤ ወሰዱት ።

1973 ዓ.ም.

ሌቭ ኒኮላየቪች ቶልስቶይ

(1828-1910)

ከቁማራዊው የሩሲያ ቤተ መንግሥት ጋር ግንኙነት ከነበረው ቤተሰብ በ1828 በማዕከላዊ ሩሲያ በምትገኝ፣ ቱላ የተባለች ሥፍራ የቤተ ሰቡ ጉልት በነበረው ያስናያ ፖሊያና እየተባለ በሚጠራ አካባቢ ተወለደ። አባቱ ካውንት ኒኮላይ ቶልስቶይና እናቱ ልዕልት ማርያ ቮልኮንስካያ እራት ልጆቻቸውን ትተው፣በሰባት ዓመት ልዩነት በመሞታቸው ፤ ቶልስቶይ በግል መምህር እየተከታተለ እስኩ ዘንድ አደገ። ዕድሜው ከፍ ሲል፣ በ1844 ዓ.ም. ወደ ካዛን ዩኒቨርሲቲ ገብቶ በመጀመሪያ የምሥራቅ ቋንቋዎችን ፤ በኋላ ደግሞ ሕግ ማጥናት ጀመረ ።

ከዩኒቨርስቲው የተመደበለትን ትምህርት ሳይጨርስ በግል ፈቃዱ ከወጣ በኋላ ፤ እስከ 1851 ዓ.ም. ድረስ የጭፈራና የፈንጠዝያ ሕይወት ኖረ ። ከዚያም በሩሲያ ጦር ሠራዊት ውስጥ በመኮንንነት ተመልምሎ ከውካሰስ ወደ ሚባለው ቀበሌ ተላከ ። በክሪይሚያ ጦርነትም በመድ

ፈኛነት ለመዋጋት በቃ ። በዚያም እያለ በሥነ ጽሑፍ ተሰጥኦው በመጠቀም እያዘጋጀ ለጋዜጦች በሚልካቸው ፤ " የሴቫስቶፖል ታሪኮች " የተሠኙ ተከታታይ አጫጭር ድርሰቶች፣በሕዝብ ዘንድ ስሙን ለማስተዋወቅ ቻለ ።

ቶልስቶይ ፣ ከውትድርና ተሰናብቶ ወደ ሩሲያ ከተመለሰ በኋላ ፤ ሶፊያ አንድሬያቭና በሀር ከተባለች ሴት ጋር ተጋብቶ በጠቅላላው ዐሥራ ሦስት ልጆችን ያፈሩ ሲሆን ፤ በሥነ ጽሑፍ ረገድም በርካታ ረጃጅም ልቦለዶችን ፤ አጫጭር ታሪኮችን ፣ የፍልስፍና ድርሳኖችንና በሃይማኖታዊ እምነቶቹ ላይ የተመሠረቱ የጥናት ጽሑፎችን አበርክቷል ። በዚህም መሠረት የእያንዳንዳቸው ዝግጅት አምስት አምስት ዓመታት ፈጅበት ፣ "አናካሬኒና" እና "ጦርነትና ሰላም" የተሠኙ ዐበይት ልቦለዶች ሌላ ፣" የኢቫን ኢሊች ሞት " እና " ጌታና ሎሌ" የሚባሉት አጫጭር ልቦለዶች እንዲሁም በሕይወቱና በሙያው ፍጻሜ አካባቢ ያሳተመው ፣ " ትንሣኤ " የሚባለው ልቦለድ በሰው ልጅ የፈጠራ ጽሑፍ ቅርስ ውስጥ፣ግንባር ቀደም ከሚባሉት መካከል የሚመደቡ ናቸው ።

በሥነ ጽሑፍ ረገድ ፣ ቶልስቶይ ወደ ከፍተኛ ደረጃ ከመድረሱ ሌላ፣ በቅድመ አብዮት ሩሲያ በገበሬዎችና ምግብር መደቦች ላይ የሚፈጸመውን በደል ይቃወም ነበር።በተለይም መኖሪያውን በያስናያ ፖሊያና ካደረገ በኋላ ፤ ከገጠሩ ሕይወት ጋር በቅርብ ለመተዋወር በመብቃቱና የሕዝቡ ጥቃት እየተሰማው በመሔዱ ፤ የ " ካውንትነት" ማዕረጉን በፈቃዱ ሠረዘ ፤ በውርስ ያገኘውን ሰፊ ርስት በላዩ ላይ ሠፍረው ለሚገኙት ገባሮች በማከፋፈል ከጭሰኝነት አውጥቶ ባለመሬት አደረጋቸው ። ቶልስቶይ ከገበሬዎች ኑሮ ጋር እየተዋሐደና ተራ ኑሮን እየተከተለ መኖር ጀመረ ። ይህ ድርጊቱ ግን ፤ ቅንጦት ከሚወደው ቤተሰቡ ፤

በተለይም ከሚስቱ ፍላጐት ጋር የሚቃረን በመሆኑ ፣ የቤቱ ሰላም እየደፈረሰ ፍቅሩም እየጠወለገ መሔድ ጀመረ ።

የቶልስቶይ እምነትና ፍልስፍናም ከጊዜ ወደ ጊዜ እየተለወጠና የራሱን መንገድ እየተከተለ በመምጣቱ ፍጹም ሞራሊስትና ምክንያዊ ሆነ ። የቤተ ክርስቲያንን አሠራር ተቃወመ ። የግል ሀብት ይዞታ መኖር እንደ ሌለበት ፣ አቋሙን ገለጠ ። በሃይማኖታዊ አስተሳሰቡ ልዩነት የተነሣ ፣ ከሩሲያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን በውግዘት ተባረረ ። ይሁን እንጂ ፣ ቶልስቶይ መሠረታዊውን የክርስትና ሃይማኖት ዶክትሪን ፈር ሳይለቅ የነደፈውን እምነት የሚከተሉ ፣ “ ቶልስቶያውያን ” የሚባሉ ሰዎች የመሠረቱት የአማኒያን ቡድን እስከ ዛሬ ይገኛል ።

ቶልስቶይ ፣ በመላው ዓለም የሚገኙ መጽሐፍ አንባቢዎችን ፍቅርና ፣ የአያሌ ጠቢባንን አድናቆት ለማትረፍ የበቃ ፣ በልዩ ተሰጥኦ የበለጸገ ፣ በጠለቀ አስተሳሰብ የዳበረ ፣ ብሩህ አእምሮ የነበረው ፈላስፋ ፣ ደራሲ ፣ የጭቁኖች ወዳጅ ሲሆን ፣ ቭ ፣ ኢ ሌኒንም የሌቭ ቶልስቶይን መርሕ ፣ ርዕዮትና ኪነታዊ ሥራዎች በሚመለከት በርካታ የሒስ መጣጥፎችን አዘጋጅቷል ። በተለይም “ ቶልስቶይ እንደ ሩሲያ አብዮት መስተዋትነቱ ” ፣ “ ቶልስቶይና ዘመናዊው የሠራተኛው መደብ ንቅናቄ ” በተባሉት ጽሑፎች ፣ ቶልስቶይ የሩሲያን ገበሬዎችና የተገፋውን ኅብረተሰብ ወክሎ ይናገር እንደ ነበር ፣ ለአስመሳይነትና ለሸፍጠኝነት የማይበለጥ ፣ ጥፋትን ለማጋለጥ ወደ ኋላ የማይል ደፋርና ኃይለኛ የእውነታ ጸሐፊ እንደ ነበር ከመመስከሩ ሌላ ፣ ደካማ ጐኖቹንና ቅራኔዎቹንም እያነጻጸረ በመተንተን አሳይቷል ።

የቶልስቶይ የሕይወቱ ምሽት በጣም ለየት ያለ ነው ። ጥቅምት 28 ቀን 1910 ዓ.ም. ለምን እንደሆነ ተለይቶ ባል

ታወቀ ምክንያት ፣ ዝናብ በሚዘንብበት በአንድ ምሽት ትልቁ ደራሲ ከቤቱ ወጥቶ ወዳልታወቀ አቅጣጫ ከግል ሐኪሙ ጋር ጉዞ ጀመረ ። ከአራት ቀናት ጉዞ በኋላ ፣ አስታፖቮ ወደ ተባለች የባቡር ጣቢያ ሲደርስ በከፍተኛ ሕመም ተይዞ ወደቀ ። በባቡር ጣቢያው ሹም ቤት ተኝቶ ሰፊ ሕክምና ተደረገለት ። በጣም ብዙ መድኃኒቶች በአጣዳፊ ከሞስኮ ወደ አስታፖቮ ተላኩ ። ወሬውን ሰምተው የመጡት ሚስቱ ፣ ልጆቹና ወዳጆቹ ፣ በርካታ ጋዜጠኞች ፣ አያሌ ድኃ ገበሬዎች ፣ የፖለቲካ ፖሊሶች ፣ የመንግሥት ሠራተኞችና ካህናት እንኳን ሳይቀሩ ፣ በጣቢያው ተሰብስበው ታላቁ ሰው የተኛበትን ቤት በመክበብ ውጤቱን መጠባበቅ ጀመሩ ። ይሁን እንጂ ፣ በዕድሜ የገፋውን አዛውንት ሕይወት የጥበብ ሰው ለማትረፍ ባለመቻሉ ኅዳር 7 ቀን 1910 ዓ.ም ከንጋቱ 12 ሰዓት ከ5 ደቂቃ ሲሆን ፣ ሌቭ ኒኮላየቪች ቶልስቶይ በ82 ዓመት ዕድሜው ዐረፈ ።

ኩርኔይ ቫሲሊየቭ

ኩርኔይ ቫሲሊየቭ ለመጨረሻ ጊዜ ወደ ገጠር በመጣበት ወቅት፣ ዕድሜው ሃምሳ አራት ዓመት ሞልቶ ነበር። እየተጠቀለለና እርከን እየሠራ በሚወርደው ወፍራም ጠጉሩ መኻል ሽበት የሚባል ላመል ያህል እንኳን አይታይም ። በጥቁር ሪዙ ውስጥ ብቻ—ለዚያውም ወደ ዐይኖቹ ጠጋ ብሎ በበቀለው አካባቢ—በመጠኑ ፈንጠቅጠቅ ማድረግ ጀምሯል ። ለስላሳና ፍም የመሰለ ፊቱን ፣ ደልዳላና የፈረጠመ ደንደሱን ፣ ጠዝ ግጥም ያለበትን ሞንዳላ ሰውነቱን ሲያዩት ፣ በምቾ የከተማ ኑሮ የሚንደላቀቅ ሰው መሆኑን ለመረዳት አያዳግትም ።

ከሐያ ዓመት በፊት ከውትድርና አገልግሎት ተሰናብቶ ወደ ቤቱ ሲመለስ ፣ ለመቋቋሚያ ያህል የሚያበቃው ገንዘብ አጠራቅሞ ስለ ነበር ፣ በመጀመሪያ ሱቅ ከፈተ ። ብዙም ሳይቆይ ሱቁን ዘግቶ ወደ ከብት ንግድ ተዛወረና ፣ ከቸርቻሪዎች በርካሽ የሚገዛቸውን ቁም ከብቶች ወደ ሞስኮ እየነዳ በብዙ ትርፍ መሸጥ ጀመረ ።

ጋይ በምትባል መንደር ውስጥ፣ ከግንብ የተሠራ የቆርቆሮ ቤት አለው ። እርጊት እናቱ ፣ ሚስቱ ፣ ሁለት ሕፃናት ልጆቹ ፣ (አንድ ወንድና አንዲት ሴት) ዐሥራ አምስት ዓመት የሞላው እናትና አባቱ የሞቱበት ፣ ድሃ የወንድሙ ልጅ እና አንድ ሠራተኛቸው በዚሁ ቤት ይኖራሉ ።

አሁን ቤት ውስጥ ያለችው ሁለተኛ ሚስቱ ናት ። ምንጊዜም በሽታ ተለይቷት የማታውቀው የመጀመሪያ ሚስቱ

አንድም ልጅ ሳትወልድለት ከሞተች በኋላ ፣ ለብዙ ዓመታት በብቸኝነት ሲኖር ቆይቶ ፣ በመጨረሻ አንዲት ልጅ አገባ ። ሁለተኛዋ ሚስቱ አባቷን ያጣች ፣ መልከ መልካምና ጠንካራ ልጃገረድ ነበረች ።

አንድ ጊዜ ፣ ኩርኔይ የመጨረሻ ከብቶቹን በጥሩ ዋጋ ሸጦ፣ ሦስት ሺህ ሩብል ያህል በእጁ እንደ ያዘ ጠቃሚ መስይ ወሬ ይሰማል ፤ ምንም ነገር እልሳካልህ ያለው አንድ ባለርስት ለጣውላ የሚሆን ዕንጨት ያለበት መሬቱን በርካሽ ዋጋ ለመሸጥ በማስማማት ላይ እንደሚገኝ የመንደሩ ነዋሪ የሆነ ሰው ይነግረዋል ። ኩርኔይ ወደ ውትድርና ከመግባቱ በፊት ለአንድ የጣውላ ነጋዴ ጸሐፊ ረዳት ሆኖ ያገለግል ስለ ነበር ፣ ሥራው የቱን ያህል እንደሚያዋጣ ጠንቅቆ ያውቃል ። ስለዚህ የተባለውን መሬት ገዝቶ የጣውላ ንግድ ለመጀመር ወሰነ ።

በጋይ መንደር አቋርጦ የሚያልፍ የባቡር መሥመር ባለመኖሩ ፣ የባቡሩ ጣቢያ የሚገኘው ከመንደሩ ራቅ ባለ ሥፍራ ላይ ነበር ። አንድ ቀን ኩርኔይ ከባቡር እንደ ወረደ የመንደሩ ነዋሪ የሆነውን ኩዝማ የሚባል ሰው ጣቢያው ላይ ያገኘዋል ። ባቡር በሚያልፍባቸው ቀኖች ሁሉ ፣ ኩዝማ ከጣቢያው ይለያል ማለት ሐሰት ነው ። ከባቡር ከወረዱ በኋላ ፣ ወደየመንደራቸው ለመድረስ ሁለት ጌኛ ፈረሶች የሚጎትቱትን እርጊ ቃሪዎቹን የሚከራዩ መንገደኞች ቢያጋጥሙ ፣ ከነርሱ ትንሽ ገንዘብ ለመለቃቀም እያለ ነበር ኩዝማ ጣቢያውን የሚያዘወትረው ። ኩዝማ ያጣ የነጣ ድሃ ነው ። በዚሁ ሳቢያ ሀብታሞችን አይወድም ። በተለይ ደግሞ ኩርኔይን አይወደውም ። ሲጠራውም ፣ ኩርኑሽካ እያለ ነው ።

ከውስጥ በለበሰው ፊጥር ኮት ላይ ፣ ከበግ ቆዳ የተሠራ ሌላ ረጅም ኮት ደርቦ ፣ በእጁ የመንገድ ቦርሳ ያንጠ

ለጠለው ኩርኔይ ቫሲሊየቭ ከባቡሩ ወርዶ ደረጃዎቹ ላይ ቆም አለ ። እንደ ነፍስ ጡር ሆድ የተንጠረዘዘው ቦርጩ ከሌላው አካሉ ቀድሞ ወደፊት እሞጥሙጧል ። ካለበት ሳይንቀሳቀስ ጉንጮቹን ዳበስ ዳበስ አደረገና ዙሪያውን ተመለከተ ። ገና ማለዳ ነው ። አየሩን እፍን አድርጎ ከተን ጠረበበው ደመና ሌላ ፣ በመጠኑም ቢሆን እመዳይ እንደ መጣል ብሏል ።

" ምነው ዛሬስ . . . አንድም መንገደኛ አላገኘህም እንዴ እብዬ ኩዝማ ? " አለ ኩርኔይ ። " ታዲያ ምናለ እኔን ወደ ቤቴ ብታደርሰኝ-እ ? "

" የምትፈልግ ከሆነ ምናለ . . . ያው ዋጋውን አንድ ሩብል ትከፍላለህ ።"

" ሰባ ኩፔክ ይበቃሃል ። አይበቃም -እ ? "

" ያንድ ምስኪን ሰው ሠላሳ ኩፔክ ለማስቀረት የሚሻ ሆዱ የሞላ ሰው " አለ ኩዝማ ።

" እንዳልከው ይሁና እንግዲህ " አለ ኩርኔይ ቦር ሳውንና የተጠቀለለ ዣዙን በጋሪው ላይ እየጫነ ። ቀጠ ለና ራሱም ጋሪው ላይ ወጥቶ ከኋላ በኩል በሚገኘው ወን በር ላይ ዘርፈጥ ብሎ ተደላድሎ ተቀመጠ ።

ኩዝማም የተለመደ ቦታውን ያዘ ።

" መቀጠል ትችላለህ" አለ ኩርኔይ ።

በባቢያዉ አካባቢ ያለውን ስርጉጥጉጥና የተቦረቦረ መንገድ ዐልፈው፣በምቹው ጐዳና ላይ ሽምጡን ተያያዙት።

" ታዲያስ እንዴት ናችሁ ጃል ? ኑሮ እንዴት ነው ! እኛን ሳይሆን — እናንተ እዚህ ገጠር ያላችሁትን ኑሮ እን ዴት ይዟችሁዋል ? " ኩርኔይ ነበር ጠያቂው ።

"እውነቱን ለመናገር ከሆነ ይሄን ያህልም አይደል።"

"እንዴት?ምን ማለትህ ነው ? . . . . የኔዋስ እሮጊት እንደምን ናት ? ለመሆኑ በሕይወት አለች ?"

" እንዴታ ፣ አሉ እንጂ ! ትናንት እንኳን ቤተ ክር ስቲያን አይቻቸዋለሁ ። እሮጊቷስ ምንም አይሉ . . . ወጣቷ ሚስትህም ደኅና ናት ። ምናል አሁንማ ተመች ቷታል ። ተስማምቷታል ። አዲስ ሠራተኛም ቀጥራለች " አለና ኩዝማ እንደ መጣቅ ሞከከረው ። አጣማቁ ግን ልፉና የለበጣ ዐይነት መሰለው—ለኩርኔይ ።

" ሠራተኛ ? ጴጥሮስ ምን ሆንና? "

" እዬ ጴጥሮስማ ታሞ ከተኛ ሰንት ጊዜው ። ሚስ ትህ የቀጠረችው አዲሱ ሠራተኛ ኢቭስቲግኒ ቢሊ ይባ ላል ። የካሚንካ ሰው ነው ። የትውልድ መንደሯ ልጅ " አለ ኩዝማ ።

" እውነት ! " አለ ኩርኔይ ።

ኩርኔይ የአሁኗን ሚስቱን ማርፋን ባገባ ጊዜ፣ ስለ ርሷና ስለ ኢቭስቲግኒ ቢሊ ግንኙነት በአካባቢው ሴቶች ዘንድ አንዳንድ ሹክሹክታ ነበር ።

" እና ይሄውልህ እንዲህ ነው ነገሩ፣ኩርኔይ ቫሲሊ የቪች ። በዛሬ ጊዜ የሴቶች ነጻነት በዝቷል ። አለቅጥ መረን ተለቋል " አለ ኩዝማ ።

" ይባላል ! " አለና ኩርኔይ አያይዞ ፣ " በነገርህ ላይ ሽበቱ እኮ ባዛብህ ጃል ! አረጀህ ማለት ነው ?" ሲል አከለበት—የጀመሩትን አርዕስት ለመለወጥ ፈልጎ ።

" እንግዲህ ወጣት መሆን የታለ ! አከትሞ ። ፈረ ሱም ቁይቀር እንደኔው እያረጀ ነው ። " ኩዝማ መልሱን እየሰጠ ፣ እግረ ወርጎውን መጋጃ በአለንጋው እንዴ ሾጥ አደረገው ።

ግማሽ መንገድ ያህል እንዳገባደዱ ወደ አንዲት ማረፊያ ሆቴል ደረሱ ። እንዳፍታ እንዲያቆምለት ትእዛዝ ሰጠና ኩርኔይ ወደ ሆቴሏ ገባ ። ኩዝማም ባዶውን ወደ ተጋደመው የውሃ ገንዳ ፈረሶቹን እየሳበ በመሔድ ልጓሙን ያስተካክል ጀመር ። ኩርኔይ ዞር ብሎ ባያየውም እንኳን ፣ ከአሁን አሁን ለመጠጥ ግብዣ ይጠራኝ ይሆናል በሚል ተስፋ ጆሮውን ቀስሮ ጥሪውን ይጠባበቃል ።

“ ወዲህ መጥተህ አንድ ነገር አትቀምስም አብዬ ኩዝማ ! ” አለ ኩርኔይ ተመልሶ ወደ ደጃፉ እየወጣ ።

“ እመሰግናለሁ ” አለ ኩዝማ ፣ ለመጠጡ የተቻኮለ ላለመምሰል እየታገለ ።

ኩርኔይ አንድ ጠርሙስ ቮድካ አዘዘና ኩዝማ ወዳለበት ይዞ ሔደ ። ከነጋ እህል የሚሉ ያልቀመሰው ባለጋሪና የመጀመሪያዋን ብርጭቆ ሲጨልጥ ለብ አለው ። ወደ ኩርኔይ ተጠግቶ ፣ በመንደራቸው ውስጥ ስለሚናፈሰው ወሬ በሹክሹክታ ይነግረው ጀመር ። ሚስቱ ማርፋ የዱሮ ወዳጅዋን በሠራተኛ ስም ቀጥራ አብረው የሚኖሩ ስለ መሆናቸው ፣ መንደሩ የሚያመነዥከውን ሐሜት ይዘክዝክለት ጀመር ።

“ እኔስ ሳንተ በጣም ነው የማዝነው ” አለ መጠጡ እየተጫጫነው የሔደው ኩዝማ ። “ ደግ አይደለም ፣ ደግ አይመስለኝም ። ድፍን መንደረተኛው እየተሣለቀብህ ነው ። እኔማ ሁልጊዜ ቆዩ እስቲ እላቸዋለሁ ። ማዲላችሁም ፤ እሱ ባለቤቱ እስኪመጣ ታገሡ እስቲ እላቸዋለሁ ፤ . . . . እና እንዲህ ነው ነገሩ ሁሉ ፣ ኩርኔይ ቫሲሊየቪች ” አለ ።

ኩርኔይ ፣ የኩዝማን ንግግር ፀጥታ ሲያዳምጥ ቆየ ፣ ችምችም ብለው የበቀሉ ቅንድቦቹን ፣ ብርሃን በሚፈነጥቁ ዐይኖቹ ላይ ሰብሰብ አድርጎ ።

“ ፈረሶቹን ውሃ ማጠጣት ትፈልጋለህ ? ” አለ ኩርኔይ ። ኩዝማ ማነብነብ ከጀመረ ጊዜ አንሥቶ የተነፈሰው ቃል ቢኖር ይሄን ብቻ ነበር ። “ ውሃ የማታጠጣቸው ከሆነ መንገዳችንን እንቀጥል ” አለ ።

ወዲያው ለባለ ሆቴሉ የመጠጡን ዋጋ ከፈለና ተመልሶ ወደ ጎዳናው ወጣ ።

ቤቱ ሲደርስ ድንገዝገዝ ብሏል ። ጋሪው ወደ ግቢው ገብቶ ቆም ሲል ፣ መጀመሪያ ያገኘው ሰው ያው መንገዱን በሙሉ ሲያስበው የመጣው ኢቭስቲግኒ ቢሊ ነበር ። ኩርኔይ ወደርሱ እየተጣደፈ መምጣት ለጀመረው ፣ ኢቭስቲግኒ ሰላምታ ካቀረበለት በኋላ ከሲታ ፊቱንና ነጭ ሽፋሎቹን እያቆ ግራ በመጋባት ዐይነት ጭንቅላቱን ነቀነቀ ። “ ይሄ እርጉም ውሻ ሳይዋሽ አልቀረም ” አለ በሐሳቡ ፣ የኩዝማን ቃላት አንድ በአንድ ለማስታወስ እየሞከረ ። “ ግን ደግሞ ምን ይታወቃል . . . . ለማንኛውም ሁሉንም ነገር ማጣራት አለብኝ ” አለ አሁንም ለብቻው ።

ኩዝማ ፣ ፈረሶቹ አጠገብ እንደ ቆመ ፣ ኢቭስቲግኒን በዐይኑ ጠቀሰው ። “ እኛ ዘንድ መኖር ጀምረሃል መሰለኝ ? ” አለና ጠየቀ ኩርኔይ ።

“ መቼም ሰው ቦዝኖ አይቀመጥ ። አንዱ ዘንድ ሥራ መያዝ አለበት ። ” የኢቭስቲግኒ መልስ ነበር ።

“ ለመሆኑ ክፍሉን አሙቃችሁታል ? ”

“ በሚገባ ማትቢያም እውስጥ ነች ” አለ ኢቭስቲግኒ ።

ኩርኔይ በደረጃዎቹ ወጣ ። ድምፁን የሰማችው ሚስቱ ወደ መተላለፊያው በመምጣት ፤ ከዚያ በፊት አይታት በማያውቀው ያልተለመደ ፀይነት የፍቅር ስሜት ባዒን ተቀበለችው ። ግና ስታየው ፊቷ ፍም መሰለ ።

“ እናትህና እኔ ተስፋ ቆርጠን ፤ የማትመጣ መስሎን መጠበቅን እርግፍ አድርገን ትተነው ነበር ” አለችው ኩርኔይን ፤ ተከትላዉ ወደ ውስጥ እየገባች ።

“ ታዲያስ ፤ ለመሆን እኔ በሌለሁበት ጊዜ የብቸኛ ኑሮዋችሁ እንዴት ነበር? ”

“ ያው ድሮ እንደምንኖረው ነዋ ! ” አለች ማርፋ፣ የሁለት ዓመት ሴት ልጅዋን ብድግ አድርጋ እየታቀፈች ። ሕፃኗ ጡት ፍለጋ የእናቷን ቀሚስ መጕተት ስትጀምር፣ ማርፋ በረጅሙ እየተራመደች ወደ መተላለፊያው ወጣች ።

ጥቋቁር ዐይኖች ያሏቸው የኩርኔይ እናት፣ ወደ ክፍሉ ገቡ ። እጭር ቦት ጫማ አድርገዋል ።

“ እሰበሀ ልትጠይቀኝ ስለ መጣህ እግዜር ይስጥህ ልጄ ! ” አሉ ፤ ዕድሜ ባስከተለው ድካም የተነሣ የሚንቀጠቀጥ ራሳቸውን እያንቃንቁ ።

ኩርኔይ ፤ ወደ ቤቱ ስለ መጣበት የሥራ ጉዳይ ለእናቱ ከነገራቸው በኋላ ፤ ኩዝማ ውጭ ሆኖ እየጠበቀ መሆኑ ትዝ ስላለው፣ ሒሳቡን ሊከፍለው ከቤት ወጣ ። ወደ መተላለፊያው የሚወስደውን በር ከፊት ሲያደርግ፣ ማርፋና ኢቫስቲግኒ ወደ ጓሮ በሚያስወጣው በር ላይ ቆመው አያቸው። በጣም ተቀራርበው ያወራሉ ። ኩርኔይ ብቅ ማለቱን ሲመለከቱ፣ ኢቫስቲግኒ አፈር ብሎ ወደ ጓሮ ወጣ። ማርፋ ደግሞ ወደሚንሰረሰረው ሻይ ማፍያ ‘ሳሞቫር’ ቀረብ ብላ የጢስ መውጫውን ታስተካክል ጀመር ።

ኩርኔይ ምንም ሳይናገር ፀልፏት ወጣ ። የተጠቀለለ ዓዘን ከጋሪው ላይ እንግና፣ ኩዝማ ወደ ትልቁ ክፍል ገብቶ ሻይ እንዲጠጣ ጋበዘው ። ሻዩ እስኪቀርብ ድረስ ኩርኔይ ከሞስኮ ግዝቶ ያመጣቸውን ስጦታዎች ለቤተሰቡ ያከፋፍል ጀመር ። ከጥጥ የተሠራ ያንገት ልብስ ለእናቱ፣ የሥዕል መጽሐፍ ለፌድካ ፤ ለድዳ የወንድሙ ልጅ ለያሪያ ፤ ለሚስቱ ደግሞ ቀሚስ ።

ሻዩ ቀርቦ በሚጠጡ ጊዜ ፤ ኩርኔይ ቃል ትንፍሽ አላለም ። ፊቱን ኩስትር አድርጎ በጸጥታ ተቀምጦ ቆየ ። ብቻ አዲስ በተገዛለት ሰደርያ ፍንጥዝጥዝ ብሎ ፤ የቤቱን ሰው ሁሉ የሚያሜውተውን ዱዳ ልጅ እያየ ፤ አሁንም አሁንም ሳያውቀው ፈገግ ይላል ። ልጁ የሚሠራውን አሳጥቶታል ። እንዴ ልብሱን ዝርግት ያደርግና ወዲያው ደግሞ መልሶ ያጥፈዋል ። እንዴ ይለብስና ተስማምቶት እንደሆነ ያየዋል ። ወዲያው ደግሞ ይንደረደርና የኩርኔይን እጅ እየሳመ ፤ በሚሥቁ ዐይኖቹ ትክ ብሎ ያስተውለዋል ። ልጁ እንዲህ በሆነ ቁጥር ደግሞ ኩርኔይ ሳይታወቀው ፈገግ ይላል ።

ሻያቸውን ጠጥተው አበቁ ። በማከታተል ቀርቦ የነበረውም ማዕድ ከፍ አለ ። ኩርኔይ ከተቀመጠበት ተነሥቶ ከሚስቱና ከትንሿ ልጁ ጋር ወደሚተኙበት ክፍል ገባ፤ ማርፋ ምግብ የተበላባቸውን ሳህኖች ስታነሣሣ ትልቁ ክፍል ውስጥ ቆየች ። ኩርኔይ ጠረጴዛው ላይ ክንዶቹን እስደግፎ ለብቻው ቁጭ ብሎ ይጠባበቅ ጀመር ። በሚስቱ ላይ ያደረበት ቁጣ እየከረረ፣ እየመረረ ሲሔድ ይታወቀዋል ። ሒሳቡን ለመከፈል ያህል ግድግዳው ላይ በተሰካ ምስማር ላይ የተንጠለጠሉ ፋክቱሮችን አውርዶ ፤ ከኪሱ የማስታወሻ ደብተር በማውጣት ሒሳብ ማስላት ጀመረ ። ዐሥር ጊዜ ቀና እያለ ወደ በሩ ያስተውላል ። ደግሞ ጀር

ዎቹን ያቆምና በትልቁ ክፍል ውስጥ የሚያስገመግመው የሰዎች ድምፅ ምን እንደሚል ለማዳመጥ ይሞክራል ።

ብዙ ጊዜ የትልቁ ክፍል በር እየተከፈተ ፣ የሆነ ሰው ወደ መተላለፊያው ሲወጣ ቢሰማም፣ሚስቱ ግን ብቅ ሳትል ብዙ ቆየች ። በመጨረሻ የሚያውቀው አረማመዷን ሰማ ። በሩ ተከፈተ ። ባለቤቱ ጸጉሯን በቀይ ሻሽ ሸብ አድርጋ ትንሺን ልጅዋን አቅፋ ወደ መኝታ ክፍሉ ገባች ። የፊቷ ቀለም ወደ ሮዝ የሚያደላው ሚስቱ በዚያ ምሽት ከመቼውም ጊዜ ይበልጥ ቆንጆ ሆና ታየችው ።

“ መቼም ጉዞው ሳያደክምህ አልቀረም ” አለች ከፈገግታ ጋር ፣ ስሜቱን የኩርፊያ ጥላ ያደበበው መሆኑን ያላወቀች በመምሰል ።

ኩርኔይ ቀና ብሎ አይቷት እንዳችም መልስ ሳይሰጥ ወደ ሒሳቡ አቀረቀረ ። ስሌቱን ከጨረሰ ግን ቆይቶ ነበር።

“ በጣም እየመሸ እኮ ነው ” አለችና ሕፃኗን አስ ቀምጣ ከመጋረጃው ጀርባ ተሰወረች ።

አልጋ ስታስተካክልና ልጅቱን ስታስተኛ ይሰማ ዋል ።

‘ ሰዎች እየተሣለቁ ነው ! ’ የኩዝማ ንግግር ትዝ አለው ።

‘ ቆይ እስቲ ብቻ ! ’ አለ በሐሳቡ ፣ የግዱን በከባዱ እየተነፈሰ ። ወዲያው ከመቀመጫው በዝግታ በመነሣት ያለቀች እርሳሱን ሰደሪያው ኪስ ውስጥ ከተተና ፣ ፋክቱ ሮቹን ደግሞ መልሶ ምስማሩ ላይ እንጠለጠላቸው ። ወደ መጋረጃው ጠጋ አለ ። ሚስቱ ወደ ቅዱሳኑ ምስል ፊቷን አዙራ ትጸልያለች ። ባለበት ቆሞ እስክትጨርስ ይጠባ በቅ ጀመር ። አቀርቅራ ስታማትብና በታፈነ ድምፅ ጸሎ

ቷን ስታደርስ ብዙ ጊዜ ወሰደች ። ጸሎቷን ከጨረሰች በኋላ ፣ ጊዜ ለማራዘምና ለማዘናጋት ያህል ሆን ብላ የምታ ደርገው መስሎ ተሰማው ። በመጨረሻ ፣ ለጥቂት ጊዜ ወለሉ ላይ ተንበርክካ ቆየችና እንደገና ተነሣች ። ወዲያው በማከታተል ጥቂት የጸሎት ቃላትን በፍጥነት እንተመ ተመችና ወደ ባሏ ዞረች ።

“ አጋሻን እንቅልፍ እየወሰዳት ነው ” አለችው ፣ ወደ ትንሿ ልጅ እያመለከተች ። በሚንቋቋው አልጋ ላይ ቁጭ ስትል በፊቷ ላይ ፈገግታ የሚሉ ነገር አይታይም ።

“ ኢቭስቲግኒ እዚህ ከመጣ ቆይቷል ? ” ኩርኔይ ወደ ውስጥ እየገባ ጠየቃት ። ረጋ ባለ ሁኔታ እንደኛውን ወፍራም የጠጉሯን ጉንጉን መፍታት ጀመረች ። እየፈታች ደግሞ ትክ ብላ ፣ ፊት ፊቱን ትመለከተዋለች። ዐይኖቿ የሚሥቁ ይመስላሉ ።

“ ኢቭስቲግኒ ? . . . እንጃ ልጄ በደንብ አላስታው ሰውም ! . . . ብቻ ሁለት ወይም ሦስት ሳምንታት ያህል ይመስለኛል ። ”

“ ከሱ ጋር ነው የምታድሪው ? ” አለ ኩርኔይ ። ጉን ጉኑን ከእጅዋ ለቀቀችው ። ወዲያው ደግሞ መልሳ ያዘች ውና ያን ወፍራም ሻካራ ጠጉሯን መፍታት ቀጠለች ።

“ ህ . . . ከኢቭስቲግኒ ጋር ነው የምታድረው እልክ ! ምን ዐይነት እንጋገር ነው በሉ ” አለች ፣ ‘ኢቭስ ትግኒ’ የሚለውን ስም ልዩ በሆነ የሚያቃጭል ድምፅ እየጠራች ። “ የዛሬ ሰዎች እንዴት እንዴት ያለውን ውሸት ነው የሚያወሩት እናንተ ! ለመሆኑ ማነው እንዲህ ያለህ?”

“ እውነት ነው ? አይደለም ነው የምልሽ ? ” ኩርኔይ ጥያቄውን ሲያቀርብላት ፣ ጠንካራ መዳፎቹን ቡጢ ጨብጠ ኪሱ ውስጥ እመታቸው ።

" የማይረባ ነገር መናገሩን ትተውና ፣ ይልቅስ ጫጋ ህን ሳውልቅልህ ?"

"ነው አይደለም ? ነው የምልሽ " ኩርኔይ ጥያቄውን ደገመው ።

" እንዲያው ግን ለመሆኑ ማነው እንዲህ ያለውን ውሸት ያነፋልህ ? "

" ትድም መተላለፊያው ላይ ቆማችሁ ምን ነበር የምትነግረው ? "

" ምን አልኩት ? በርሜሉ ላይ አዲስ ጉማ እንዲያስገባለት እንጂ የነገርኩት፣ሌላ ምን አልኩት ? ለምን እንዲህ ታስጨንቀኛለህ ! "

" እውነቱን ብትነግረኝ ይሻላል ! አለበለዚያ እገድልሻለሁ ! መጥፎ አመንዝራ ! "

ድንገት የተጉነጉነ ጠጉሯን ጨምድዶ ያዘው ። ፊቷን በሥቃይ ስሜት ኩምትርትር አድርጋ ከእጅዋ መነጨቀችው ።

" አንተ እምትፈልገው አምባጓሮ ብቻ ነው ። ኧረ ለመሆኑ ምን ቀን ካንተ ደግ ነገር አግኝቼ ዐውቃለሁ ! . . . መጥኔ እቴ ከእንዲህ ያለው ኑሮስ ቢቀር ይሻላል ። "

" ምን ለመሆን ትፈልጊያለሽ ! " ቃላቱን እየደጋገመ ተጠጋት ።

" ለምን ጠጉሬን ትነጨኛለህ ? ለምን ትሰድበኛለህ? ለምን ታስጨንቀኛለህ ? እውነት ከሆነ . . . . . "

የጀመረችውን ለመጨረስ ጊዜ አልነበራትም ። እጅዋን ለቀም አድርጎ ፣ ከአልጋው ላይ በመጐተት የዱላ መዓት

ያወርድባት ጀመር ። ራሷን ፣ ወገቧን ፣ ደረቷን . . . . . ምኗም ምኗ አልተረፈው ። በንረታት ቁጥር ደግሞ ቁጣውና ንዴቱ እየባሰበት መሔዱን ቀጠለ። ማርፋ እየጮኸች ራሷን ለመከላከል ፣ ከዱላው ለማምለጥ ሞከረች ፤ ግን አልቻለችም ። ትንሿ ልጅ ከእንቅልፏ በመንቃቷ ወደ እናቷ ሮጣ ተጠመጠመችባት ።

" እማምዬ ! " አለች ሕፃኗ በጩኸት ።

ኩርኔይ የሕፃኗን እጅ ይዞ ከእናትየዋ አላቀቀና እንደ ድመት ግልገል አሽቀንጥሮ ወደ ሥርቻ ወረወራት ። ትንሿ ልጅ ለአንድ ወይም ለሁለት አፍታ ያህል ጮኸችና ጸጥ አለች ። ዳግመኛ ሌላ ድምፅ አላሰማችም ።

" ነፍሰ ገዳይ ! ልጅቱን ገደልካት እኮ ! " ማርፋ እረታዋን እያደባለቀችው ወደ ልጅዋ ለመሔድ ተነሣች ። ኩርኔይ ግን እንደገና ያዛትና ደረቷን በኃይል ደቆሰው ። የጋሊት ተግተርትራ በጀርባዋ ተዘረረች ። ጩኸትና ልቅሶዋም ቀጥ አለ ።

ሕፃኗ ልቅሶውን ቀጠለች ። ትንፋሿን መሰብሰብ እስኪሳናት ድረስ ስቅስቅ ፣ እርር ብላ ማልቀሱን ተያያዘችው ።

አሮጊቷ የኩርኔይ እናት ፣ ያንገት ልብሳቸውን ሳያደርጉ ፣ ሽበቶ ጠጉራቸው ተመሰቃቅሎ ፣ ራሳቸው እየተን ቀጠቀጠና ሲራመዱ ወዲህ ወዲያ እየተወዛወዙ ወደ መኝታ ክፍሉ ገቡ ። በቀጥታ ወደ ሕፃኗ ሔዱና ትኩስ እንባዋ ጉንጮቿን እየገመሰ የሚወርደውን የልጅ ልጃቸውን አንሥተው ታቀፏት ።

ኩርኔይ ከእንቅልፉ ባንኖ እንደ ተነሣ ሰው ፣ ዙሪያውን እየቃኘና ቁና ቁና እየተነፈሰ ባለበት ደርቆ ቆመ ።

ምን እንዳጋጠመውና የት ቦታ እንዳለ የሚያውቅ አይመስልም ።

ማርፋ እያቃሰተችና እየቃተተች ራሷን ቀና በማድረግ ፊቷን ያለበሰውን ደም በልብሷ እጅጌ ትጠርግ ጀመር።

" አንተ አስቀያሚ ወንበዴ ! . . . እንግዲያስ ከፈለግኸው ይውጣልህ ። አሁንም ፡ ድሮም ፡ መቼም መቼም ከኢቫስቲግኒ ጋር ነው የምኖረው ! እንካ ይኸውልህ ከፈለግህ ግደለኝ ! አጋሽካም የሱ እንጂ ፡ ያንተ ልጅ አይደለችም " አለች ፡ ቃላቶቹን በፍጥነት እያንበለበለች ። ምናልባት ዱላው የቀጠለ እንደሆነ በማለት ለመከላከል ፊቷን በእጅዋ ሸፈነችው ።

ኩርጌይ ግን ፡ አሁንም ምንም ነገር የገባው አይመስልም ። ዝም ብሎ ግራ ቀኙን ባዶ በሆነ አስተያየት ይመለከታል ።

" ልጅቱን ምን እንዳደረግሃት ታያለህ ! እጅዋን ሰብረኸዋል ኮ ! " አሉ አሮጊቷ በጩኸት ፡ በመሰበሩ የተነሣ ዝልፍልፍ ብሎ በጐኗ በኩል ቁልቁል ወደ ተንጠለጠለው የሕፃኗ ቀኝ እጅ እያመለከቱ ። ኩርጌይ ወደ ኋላው ዞሮ በጸጥታ ወደ መተላለፊያው ተራመደና ፡ ገልመጥ እንኳን ሳይል በበሩ በኩል ወደ ደጅ ወጣ ።

ደመናውና ውርጩ እንዳለ ነው ። በብዛት የሚወርዱት ለስላሳ የበረዶ ብናኞች በሞቀው ጉንጩና ግንባሩ ላይ በዝግታ ያርፋሉ ። ደረጃዎቹ ላይ ቁጭ ብሎ ከደረጃው ድጋፍ ላይ በእጁ ሙሉ ያፈሰውን በረዶ መብላት ጀመረ ። የማርፋ የማቃሰት ድምፅና የሕፃኗ የሚያሳዝን የሥቃይ ልቅሶ ከበሩ በስተጀርባ ይሰማል ። በሩ ተከፍቶ እናቱ ትን ሺን ልጅ ይዘው ወደ ትልቁ ክፍል ሲያልፉ ተሰማው ። ትንሥሹ ወደ ክፍሉ ገባ ። መብራቱ ዝቅ በመደረጉ የተዳ

ከመ ብርሃን በጠረጴዛው ላይ ይስለመለማል ። ወደ ውስጥ መግባቱን ስትረዳ የማርፋ የሥቃይ ድምፅ ጉላ አለ ። ኩርጌይ በጸጥታ ልብሱን ለባበሰና ከአግዳሚው ወንበር ሥር የመንገድ ቦርሳ አውጥቶ ልብሶቹን ይከታትት ጀመር ። ከታትቶ ሲጨርስ ቦርሳውን በቁራጭ ሲባን አሰረው ።

" ለጥቂት ነው የተረፍኩት ! ገድለኸኝ ነበር ። ለመሆኑ እስከዚህ ምን አደረግሁህ ? " አለች ማርፋ ፡ በሚያሳዝን ድምፅ ።

መልስ ሳይሰጣት ኩርጌይ ቦርሳውን ብድግ አድርጎ ወደ በሩ አመራ ።

" አውዜን ትወርዳታለህ ! ነፍሰ ገዳይ ! ቆይ ግድየለም ! ለእንዳንተ ዐይነቶቹ የሚስማማ ሕግ መኖሩን አሳይሃለሁ ! " የልቅሶዋን ድምፅ ለውጣ ፡ ቂም ያረገዘ እንባዋን ታወርደው ጀመር ።

ኩርጌይ ፡ ጸጥ እንዳለ በሩን ከፍቶ ከወጣ በኋላ፡ መልሶ በኃይል ወርውሮ ሲዘጋው የቤቱ ግድግዳዎች ተንቀጠቀጡ።

ወደ ትልቁ ክፍል ገብቶ፡ዱዳውን ልጅ ከተኛበት አስነሣና ፈረሶቹን እንዲጭንለት አዘዘው ። እንቅልፉ በሚገባ ያልለቀቀው ልጅ ራሱን በሁለት እጆቹ እያከከ፡አጉቱን በመደነቅና በመገረም ያስተውለው ጀመር ። በመጨረሻ ከርሱ የሚጠበቀው ምን እንደሆነ ሲገባው፡ ቦት ጫማዎቹን አጥልቆ ከበግ ቆዳ የተሠራ አሮጌ ኮቱን ደረበና ፋኖስ አንጠልጥሎ ወደ ጓሮ ወጣ ።

ኩርጌይና ዱዳው ልጅ ፡ በበረዶ ላይ በምትንሸራተተው ትንሽ ጋሪ ሆነው የግቢውን በር ሲያልፉ ፡ ምድርና ሰማዩ ወገግ ማለት ጀምሮ ነበር ። በትናንትናው ቀን ከኩዝማ ጋር በመጡበት መንገድ ጉዟቸውን ቀጠሉ ።

ባቡሩ ከሚነሣበት ሰዓት አምስት ደቂቃ ቀደም ብለው ወደ ጣቢያው ደረሱ ። ኩርኔይ ቲኬት ቆርጦ ፤ ቦርሳውን እንዳንጠለጠለ ወደ ፉርጎው እስኪገባ ዱዳው ልጅ ቆሞ ሲመለከት ቆየ ። ባቡሩ ተንቀሳቅሶ ከኢይታው ለመጥፋት ጉዞ ሲጀምርም እጁን በማወዛወዝ ተሰናበተው ……

ፊቷ ላይ ከደረሰባት ጉዳት ሌላ ፤ ግርፉ ሁለት የጎድን አጥንቶቿ ተሰብረው ጭንቅላቷንም ተፈንክታ ነበር ። ግን ጠንካራና ጤናማ ሴት በመሆኗ ፤ ለመዳን ብዙ ጊዜ አልወሰደባትም ። በስድስት ወራት ጊዜ ውስጥም ጨርሳ ዳነች። ትንሿ ልጅ ግን ፤ ቀሪውን ሕይወቷን እጇ-ሽባ ሆኖ አሳለፈችው ። የእጇዋ ሁለት አጥንቶች ተሰብረው ስለ ነበር ፤ እስከ መጨረሻው እጇዋ ቆልማማ ሆኖ ቀረ ።

ስለ ኩርኔይ ግን ፤ ከዚያ ምሽት በኋላ የተሰማ ነገር አል ነበረም፤እምጥ ይግባ ስምጥ ፤ አልም ብሎ ጠፋ ። የውኃ ሽታ ሆን ። ይሙት ይኑር የሚያውቅ አንድም ሰው አልተገ ኘም ።

—2—

ዐሥራ ሰባት ዓመታት ዐለፉ ። ወቅቱ የበልግ መገባደጃ አካባቢ ነው ። ፀሐይዋ በማዘቅዘቅ ላይ በመሆንዋ ገና በዐሥር ሰዓት መጨላለም ጀምሯል ። የእንድሪየቭ መንደር ከብቶች ወደ ቤታቸው እየተመለሱ ናቸው ። የአገልግሎቱን ጊዜ የፈጸመ አንድ የመንደሩ እረኛ ፤ ለዓመት በዓል ወደ አገር ቤት በመግባቱ ፤ ከብቶቹን የሚያግዱት ሴቶችና ሕፃናት በየተራ እየተፈራረቁ ነበር ።

ከብቶቹ ፤ እህሉ ከታጨደበት የእርሻ ቦታ ወጥተው ወደ ቆሻሻው ድንጋያማ መንገድ ገብተዋል ። የጨቀየው

መሬት በከብቶች ሰኮና ተጠቅጥቋል ። ያለማቋረጥ እየተጯጯሁና እያገሡ ወደ መንደሩ አቅጣጫ ይርመሰመሳሉ ። ትልቅ ኮፍያ ጭንቅላቱ ላይ አድርጎ በኃይለኛ ነፋስና ፤ ጠባይ መለዋወጥ የተነሣ የጠቆረና በግርጃቱ የተጣጣፈ ኮት የለበሰ አንድ ሽማግሌ ፤ ከመንጋው ፊት ለፊት መንገዱን ይዞ ወንተፍ ወንተፍ ይላል ። ረዢና ጠቅለል ጠቅ ለል ያለው ጸጉሩ ሽበት ብቻ ቢሆንም ፤ ችምችም ያሉ ቅን ድቦቹ ግን ጥቁር ናቸው ። እርጅትው የተበጣጠሱና በውኃ የሾቁ ከባድ ቦት ጫማዎች እግሩ ላይ ደንቅሮ በጭቃማው መንገድ ላይ ሲራመድ በመከራ ነው ። በያንዳንዱ ርም ጃው ደግሞ የሰንጨት ዱላውን ይመረኮዘዋል ። ከብቶቹ ከኋላው መጥተው እጠገቡ ሲደርሱ ምርኩዙን ተደግፎ ቆመ ። ከመንጋው በስተመጨረሻ ላይ ቀሚሷን ከፊት ለፊት ሰብስባ መቀነቷ ውስጥ የሸጎጠች ወጣት ሴት መጣች ። ራሷ ላይ አልባሌ የአንገት ልብስ ጠምጥማለች ። የወንድ ቦት ጫማዎች አድርጋ ፤ ከአንዱ የመንገድ ጠርዝ ወደ ሌላው ዳርቻ በፍጥነት እየተራመደች ወደ ኋላ የሚጎተቱትንና ወደ ጎን የሚያፈነግጡትን በጉችና ዓማፃ ዎች ወደ ሰልፉ ትመልሳለች ። ሽማግሌዉ መንገደኛ አጠ ገብ ስትደርስ ቆም አለችና ከእግር እስከ ራሳቸው ቃኘ ቻቸው ።

“ እንዴት አመሹ አያት ! ” አለች በሚያከላላ ለስ ላሳ የወጣት ድምፅ ።

“ እንዴት አመሸሽ የኔ ቆንጆ ! ” ሽማግሌው አጸ ፋውን መለሱ ።

“ ሌሊቱን የሚያሳልፉበት ሥፍራ ነው የሚፈልጉት?”

“ መቼስ ፤ ሳይሆን ይቀራል ብለሽ ልጄ ! በጣም ነው የደከመኝ ” አሉ ሽማግሌዉ ።

“ እንግዲያውስ ወደ መንደሩ እንጋፋ አባውንት ዘንድ ቢሔዱ ይሻላል ፣ አባቴ ” አለች ወጣቷ ሴት ፣ የርጎ ራጌ ቃና ባዘለ አነጋገር ። “ በቀጥታ ወደኛ ቤት ይሔዱ ፣ ከመጨረሻ ሦስተኛዉ ጎጆ ነው ። የባለቤቴ እናት እንደርሶ ያሉ ካገር እገር ዘዋሪዎችን ማስጠጋት ይወዳሉ ። ”

“ ሦስተኛው ቤት አልሺኝ ? . . . እ . . . ያማ . . . . የዚኖቸያቸ ቤተሰብ መኖሪያ መሆኑ አይደለም ? ” አሉ ሽማግሌዉ ፣ ቅንድባቸውን ሽብሽብ እያደረጉ ።

“ልክ ነው . . . . . ማን በምን ይወቁት ? ”

“ እይ ፣ በፊት ጊዜ እዚያ ስለ ነበርኩ ነው ። ”

“ ፊዱሽካ ለምን እንዲህ ግዴለሽ ትሆናለህ ! ያች እንካሳዋ እኮ ወደ ኋላ ቀርታለች ! ” አለች ፣ ወጣቷ ሴት በጩኸት ። ከመንጋው ተነጥላ ወደ ኋላ ወደ ቀረች አንድ እግሯ የተሰንከለ በግ እየጠቆመች ። ወዲያው በግራ እጅዋ የያዘችውን በትር ልዩ በሆነ መንገድ እያወዛወዘችና ፣ በጠማማው ቀኝ እጅዋ ደግሞ ፣ ራሷ ላይ የጠመጠመችውን ጨርቅ አስተካከላ ፣ እንካሳዋን በግ ለመመለስ ወደ ኋላ በሩጫ ተመለሰች ።

ሽማግሌዉ ሰው ኩርጌይ ቫሲሊየቫ ነው ። ወጣቷ ሴት ደግሞ ፣ ከዐሥራ ሰባት ዓመታት በፊት ገና ጨቅላ ሕፃን ሳለች እጅዋን የሰበራት አጋሽካ ነበረች ። አጋሽካ ኪጎይ ጥቂት ኪሎ ሜትር ርቆ በሚገኘው የእንድሬቭካ መንደር ውስጥ ከሚኖር ሀብታም ቤተሰብ ልጅ ጋር ተጋብታለች ።

አንድ ጊዜ ጠንካራ ፣ ሀብታም ፣ ኩሩ ፣ የነበረው ኩርጌይ ቫሲሊየቫ ዛሬ ሁኔታው ሁሉ ተለዋውጦ ንብረት አልባ፣ አሮጌ ለማኝ ሆኗል ። ከፀሐይ በታች የቀረው ትርስ ቢኖር አካሉ ላይ የደረበው ዠተት ፣ በጥቅሉ የያዛቸው የውትድ

ርና መታወቂያ ቲኬቱና ሁለት ሽሚዞች ብቻ ነበሩ ። በቃ ሌላ ነገር የለም ።

ይህ ሁሉ ለውጥ በኩርጌይ ላይ የደረሰው በጣም በዝግታ ፣ ቀስ በቀስ ስለ ነበር ፣ ለውጡ መቼና እንዴት እንደ ጀመረው እሱ ራሱም አያውቀውም ። በርግጠኝነት በሙሉ ልብ የሚያውቀው አንድ ነገር ቢኖር ፣ ይህ መጥፎ ዕድል የገጠመው በዚያች የተረገመች ሚስቱ የተነሣ መሆኑን ብቻ ነው ። ቀድሞ ምን ዐይነት ሰው እንደ ነበር ፣ ወደ ኋላ መለስ ብሎ ማስታወስ ለኩርጌይ እንግዳ ነገር ብቻ ሳይሆን ፣ ሥቃይም ጭምር ነበር ። ስላለፈ ሕልውናው ፣ ስለ አንድ ዘመን ማንነቱ ባሰበ ቁጥር ፣ ለነዚያ ዐሥራ ሰባት የመርገም ዓመታት ምክንያትና ጦስ ነው ብሎ የሚገምተውንም ሰው አብሮ ያስታውሳል ።

ሚስቱን በደበደበበት በዚያ ምሽት ከቤቱ ከወጣ በኋላ ፣ የሜካ መሬት ይሸጣል ወደ ተባለው ባለርስት ዘንድ ይሔዳል ። ግን ቀደም ብሎ መሬቱ ተሸጦ ስለነበር ፣ ያሰበው ሳይሳካለት ይቀራል ። ከዚያ በኋላ ወደ ሞስኮ ተመልሶ በኃይል እየጠጣ መስከር ይጀምራል ። ቀድሞ መጠጥ ቢወስድም ሳይበዛ በመጠኑ ነበር ። መሬቱን እንደማያገኝ ከተረዳ በኋላ ግን ፣ ሁለት ሳምንት ሙሉ ያለ ማቋረጥ እየ ጠጣ መስከር ብቻ ይሆናል ። በመጨረሻ ከስካሩ ጋብ ብሎ እራሱን ሲያውቅና ቀልቡ መለስ ሲልለት ፣ የቀድሞ ሥራውን ለመቀጠል ፣ ከብት ለመግዛት ይሞክራል ። ግን ንግዱም ስለ ጠመመበት ብዙ ገንዘብ ይከስራል ። እጁን ላለመስጠት ሲል እንደገና ከብት ይገዛና ይሞክራል ። አሁንም በድጋሚ ሳይቀናው ይቀራል ። እናም ፣ በአንድ ዓመት ጊዜ ከሦስት ሺህ ሩብል ውስጥ ሐያ አምስት ሩብል ብቻ እስኪቀረው ይንኮታኮታል ። ስለዚህ ሥራ ብጤ መፈለግ ፣

ግድ ሆነበት ። የመጠጡም ነገር ይብስበትና በኃይል መጠባቱን ይቀጥላል ።

በመጀመሪያው ዓመት ብዙም አልተጉላላ ፤ አንድ የከብት ነጋዴ ዘንድ በጸሐፊነት ለማገልገል ይቀጠራል። ነገር ግን ፣ አንድ ጊዜ በጉዞ ላይ ሳሉ በጣም በመስከሩ የተነሣ ነጋዴው ያባርረዋል ። ለጥቂት ጊዜ ሥራ ፈቶ ከቆየ በኋላ ፣ ቀድሞ በሚያውቀው ወዳጁ ርዳታ አንድ የወይን ጠጅ ነጋዴ ዘንድ ሥራ ይገኝለታል ። እዚያም ብዙ ሊቆይ አልቻለም ። ሒሳቡን በማመሰቃቀሉ ብዙም ሳይቆይ ተባረረ ። ችግሩ እየጠናበት ይሔዳል ። ወደ ቤቱ እንዳይመለስ ደግሞ ፣ ብስጭትና ኃፍረት ሕሊናውን እየሞገቱ እንቅፋት ሆኑበት ።

“ እኔ ባጠገባቸው ባልገኝም ፣ እነርሱ ጥሩ ኑሮ ይኖራሉ ። ሴቷ ብቻ ሳትሆን ምናልባትም ወንዱም ልጅ የኔ ላይሆን ይችላል ” ሲል አሰበ ።

ሁኔታዎች እየከፉ ፣ እየተባባሱ ሔዱ ። የጸሐፊነት ሥራ የማግኘቱም ነገር የሕልም እንጀራ ሆነ ። የቀረው አማራጭ በከብት እረኝነት መቀጠር ብቻ ቢሆንም ፣ የኋላ ኋላ ደግሞ ለዚህ ዐይነቱ ሥራ ሊቀጥረው የሚፈልግም ጠፋ ።

ኑሮው እያዘቀጠ ፣ የማንሠራራት ተስፋው እየተሟጠጠ በሔደ ቁጥር ፣ በሚስቱ ላይ ያለው ጥላቻም እየመረረ ንዴትና ቂሙ ሥር ሰደደ ። እዚህ ደረጃ ላይ እንደ ደረሰ የመጨረሻውን የከብት እረኝነት ሥራ አንድ ልዩ የሆነ ሰው ዘንድ አግኝቶ ተቀጠረ ። ግን የዕድሉ ነገር ሆኖና ከብቶቹ በኃይለኛ በሽታ ተመቱ ። ጥፋቱ የኩርኔይ አለመሆኑን ቢያውቅም ፣ በደረሰበት ጉዳት የተበሳጨው ቀጣሪ እሱንና ጸሐፊውን ሳይቀር ከሥራ አሰና

በታቸው ። ኩርኔይ ከዚህ በኋላ ሥራ እንደማያገኝ ርግጠኛ በመሆኑ ፣ ከአገር አገር እየዞረ በለመና ለመኖር ወሰነ ። ለእግሮቹ መሸፈኛ ሁለት ቦት ጫማዎች ፣ ለክትትል መያዣ ደግሞ ጥሩ ቦርሳ አሰናዳ ። እናም ጥቂት ስኳርና ሻይ ቅጠል በቦርሳው ፣ ስምንት ሩብል በኪሱ ይዞ ወደ ኪየቭ ጉዞ ጀመረ ። ነገር ግን ፣ ኪየቭን ስላልወደደው ብዙ አልቆየበትም ። ጉዞውን ቀጠለና ወደ ኮካሰስ ፣ ኖቪ አፎን አመራ ። በዚህ ዙረት ወቅት ኃይለኛ የትኩሳት በሽታ ስለ ያዘው ፣ አካሉ ጭምር በአጭር ጊዜ ውስጥ ተዳከመ ። የተረፈው ገንዘብ አንድ ሩብል ከሰባ ኮፔክ ብቻ ነበር ። ጓደኛም ፣ ገንዘብም ፣ ጤንነትም በማጣቱ ውሳኔውን ወደ መጨረሻ አማራጩ አዞረ ። ወደ ቤቱ ለመመለስ ወሰነ ። “ ያቺ የተረገመች ፍጥረት ምናልባት እስካሁን ሞታ ይሆናል ” ሲል አሰበ ። “ በሕይወት ካገኘኋትም እንግራታለሁ ። ስለ ፈጸመችብኝ በደል ፣ ከመሞቷ በፊት እንግራታለሁ ። ገሃነም ትግባና ! ” ይህን በሐሳብ አውጥቶ ካወረደ በኋላ ፣ ወደ ትውልድ አገሩ ፊቱን አዞረ ።

በሁለት ቀናት ውስጥ በሽታው እያገረሸበት በትኩሳት ይሠቃይ ጀመር ። እየደከመ ፣ እየዛለ ፣ እየለተተ በመሔዱ በቀን ከዐሥርና ዐሥራ አምስት ኪሎ ሜትር በላይ መጓዝ ተሳነው ። ከቤቱ ሁለት መቶ ኪሎ ሜትር በሚበልጥ ርቀት ላይ ሳለ ፣ ገንዘቡ ሁሉ ተሟጦ አልቆ በሚንከራተትበት በዚያ ጊዜ የነበረው ምርጫ ፣ ምግቡን ለማግኘት የክርስቶስን ስም እየጠራ መለመን ፣ ለሌሊት መጠለያው ደግሞ ፣ ወደየመንደሩ አንጋፋ አባውንት መጠጋት ብቻ ነበር ። “ ደስ ይበልሽ ! እንዴት እንደሆንኩ ተመልከች ! ” ይላል ለሚስቱ ፣ ዘወትር በሐሳቡ በሚፋጠጡበት ጊዜ ። እናም ደግሞ የድሮ ዐመሉ አልለቅህ ብሎት ዕድሜ ያደቀቃቸው ደካማ እጆቹን በጢ

ይጨብጣል ። ግን የሚመታው ማንም ምንም ዓላማ የለም። የሚመታበት ኃይሉም ከመዳፎቹ ተንጠፍጥፎ አልቋል ።

ያን ረጅም ርቀት በእግሩ ተጉዞ ለማገባደድ ሁለት ሳምንት ወሰደበት ። ከቤቱ አራት ማይል ወደሚርቀውና አጋሽካን ወዳገኘበት ሥፍራ ሲደርስ ታሞ ፣ ደክሞ ፣ ደቅቆ ጠውልጎ ነበር ። ከዐሥራ ሰባት ዓመታት በፊት እጅዋን የሰበራትን አጋሽካን ሲያገኝ አላወቃትም ፤ እሷም አላወቀችውም ።

—3—

አጋፊያ ልክ እንደ ነገረችው አደረገ ። ወደ ዚኖቭ ያቭ ቤተሰብ ግቢ በማምራት ሌሊቱን በቤታቸው ውስጥ እንዲያሳልፍ ጠየቀ ። ተፈቀደለት ።

ወደ ጎጆው ከገባ በኋላ ፣ ዘወትር በዚያን ዐይነት አጋጣሚ እንደሚያደርገው ወደ ቅዱሳኑ ምስል ተጠግቶ አማተበ ። ለቤቱ ባለቤቶች ሰላምታ ያቀረበው ከዚያ በኋላ ነበር ።

“ በርዶዎታል መሰለኝ አባቴ ? ወዲህ ወደ ምድጃው ቀረብ ብለው ይሙቁ ” አሉ የቤቱ እመቤት ፣ ጠረጴዛውን እያጸዱ ። የሰውነታቸው ቆዳ በሙሉ ተጨማዷል ።

አንድ መጠዘ ወጣት ገበሬ ፣ ጠረጴዛው አጠገብ አግዳሚ ወንበር ላይ ተቀምጦ መብራቱን ያስተካክላል ። የአጋፊያ ባል ነው ።

“ ዝናቡ ከፉኛ አርሶዎት የለም እንዴ ! ” አለ ወጣቱ ገበሬ ። “ ኧረ ወዲህ ወደ እሳቱ ጠጋ ብለው ይሙቁ ። ”

ኩርኔይ ልብሱንና ቦት ጫማዎቹን አወላልቆ ፣ እግ ጋቹ ላይ የጠመጠመውን ድሪቶ ምድጃው ላይ ከአስጣ በኋላ ፣ ራሱም ምድጃው ላይ ወጥቶ ቁጭ አለ ።

አጋፊያ በእጅዋ ማድጋ እንጠልጥላ ወደ ቤት ገባች ። ኩብቶቹን በየበረታቸው አስገብታ መመለሷ ነው ።

“ አንድ ሽማግሌ ወደዚህ አልመጡም ? ” አለች ። “ እዚህ ማደሪያ ጠይቁ ብያቸው ነበር ። ”

“ መጥተዋል ። እኚያው እዚያ ጋ ” አሉ የቤቱ እመቤት ፣ ኩርኔይ ቁጭ ብሎ እግንታቸው ብቻ የቀረ እጆ ቹን ወደሚያሻሽበት ምድጃ እያመለከቱ ።

የሻይ ጊዜ ሲደርስ አብሮአቸው እንዲቀመጥ የቤቱ ሰዎች ጋበዙት ። ከምድጃው ላይ ወረደና አግዳሚው ጠርዝ ላይ ቁጭ አለ ። ቁራጭ ስኳር ከኩባያ ሻይ ጋር ተሰጠው ።

ወሬ ቀጠለና ስለ ዝናቡ ፣ ስለ መኸሩም ያወጉ ጀመር። በዝናቡ የተነሣ የባለርስቱን እህል ለመሰብሰብ አለመቻሉን ተወያዩበት ። ገበሬዎቹ የራሳቸውን ድርሻ ወደየጉ ተራቸው አስገብተዋል ። የከበርቴዎች ሰብል ግን ፣ እዚያው ኢማሳው ላይ እየበሰበሰ ነው ። በዚያ ላይ ደግሞ የዐ ይጡ ነገር አይጣል ነው ሲባባሉ ቆዩ ። ኩርኔይም በመንገድ ላይ ሳለ ፣ በየማሳው በርካታ የስንዴ ነዶ በየእርሻው ተከምሮ ማየቱን በመግለጽ በውይይቱ ለመሳተፍ ሞከረ ።

ወጣቷ ሴት ፣ ተጨማሪ የቀዘቀዘ ሻይ ቀድታ አቀረበችለት ። እምስተኛ ኩባያዉ መሆኑ ነው ።

“ አይዞዎት አባት፣ ይጠጡት።ለርስዎ ጥሩክ ነው ። ” አለችው ፣ በመጀመሪያ በቃኝ በማለቱ ።

"ለመሆኑ ምን አግኝቶሽ ነው እጅሽ እንዲህ የሆነው ?" አለ ኩባያውን በጥንቃቄ እየተቀበላት ቅንድቡን ሽብሸብ አድርጎ ።

" ገና አንድ ፍሬ ልጅ ሳለች ነው የተሰበረው ። አባቷ ነው እንዲህ ያረጋት " አሉ መለፍለፍ የሚወዱት የወጣቷ ሴት እማት ።

" ማን ለምን? " አለ ኩርኔይ ፣ ወጣቷን ሴት ትክ ብሎ እያስተዋለ ። ድንገት ኢቭስቲግኒ ቢሲ. ከንስማያዊ ዐይኖቹ ትውስ አለው ። ወዲያው ኩባያውን የያዘበት እጁ በኃይል መንቀጥቀጥ በመጀመሩ ፣ መልሶ ጠረጴዛው ላይ ለማስቀመጥ ሲሞክር ግማሹ ሻይ ተፋሰሰ ።

" ከዚህ ከኛ ራቅ ብሎ በሚገኘው ጋይ የሚባል መንደር አንድ ሰው ነበር ። አባቷ ነው ። ኩርኔይ ቫስሊዬቭ ይሉታል ስሙን ። ልክ የሌለው ሀብታም ፣ በሚስቱም የሚኩራ ዘበናይ ነበር ። ታዲያ አንድ ቀን ይችን ሚስቱን ሲደበድብ ሕፃኗንም አብሮ መትቷት ኖሮ ፣ ይኸው እንዲህ ሽባ አድርጎ አስቀራት " አሉ ፣ አሮጊቷ የቤቱ እመቤት ።

ኩርኔይ በጸጥታ ቁጭ ብሎ ግንባሩን ኩስትር በማድረግ፣ አንዴ የቤቱን ባለቤቶች፣ አንዴ ደግሞ እጋሽካን ከሚንቀጠቀጡ ቅንድቦቹ ሥር በሚዋልሉ ዐይኖቹ ይመለከታል ።

" ግን እኮ እንዲህ ያለ ነገር መፈጸሙ ለምንድነው በሉ ? " አለ ፣ የተሰጠውን ስኳር በጥርሱ ሸረፍ እያደረገ።

" ማን ያውቃል ብለው እርሶ ደግሞ ! መቼም የኛ የሴቶች ነገር . . . ከሚያሳማ ነገር አንርቅ " አሉ አሮጊቷ። "ብቻ እንደ ወሬው ከሆነ ፣ የኛ መንደር ቀወሳጅ በሆነ

ውራተኛቸው ሰበብ ነው ይባላል ። እሱም ኖሮ ኖሮ እዚያው እቤታቸው ውስጥ ሞተ ። "

" ሞተ? " አለ ኩርኔይ እየሳለ ።

"ወይ ስንት ጊዜው! ቆይቶ ።ይቺ የኛ ሸጋ እንግዲህ ከዚያ አሁን ካልኩዎት ቤተሰብ የተገኘች ናት ። እዬ ዓለም ፣ እንዴት ያለ ኑሮ ይኖሩ ነበር ። እዬ ጊዜ ! እንደምን ያሉ ጥሩ ሰዎች ነበሩ ። አባወራው በሕይወት ሳለ ፣ በሞላው አገር ላይ ማንም የሚስተካከላቸው አልነበረም ።"

" እንዴ አባወራውም ሞቷል ማለት ነው ? " ኩርኔይ ጠየቀ ።

"ይመስለኛል ። የዛሬ ዐሥራ አምስት ዓመት ገደማ ነው ድንገት ብድግ ብሎ የጠፋው ።"

"አዎ ከዚያ አይበልጥም ። እማምዬ እንደ ነገረችኝ ከሆነ እኔ ገና ጡት መጣሌ ነበር ። "

" ታዲያ እንቺስ እጅሽን ስለ ሰበረብሽ አዝነሽ በታል ? " . . . . . ኩርኔይ ጉሮሮው ውስጥ ድምፁ ተሰንቅሮበት የጀመረውን ንግግር መጨረስ ተሳነው ።

" የውጭ ሰው አይደለ ። መቼስ ምንም ቢሆን አባቴ እኮ ነው ። ሻዩን ይጠጡት እንጂ አባት ፣ ትንሽ ሞቅ ቢያደርግዎት እንኳን ። ዐፈር ስሆን ትንሽ ልጨምርልዎት ! "

ኩርኔይ ግን ፣ መልስ በመስጠት ፋንታ ስቅስቅ ብሎ ማልቀስ ጀመረ ።

" ምንድነው ነገሩ . . . .ምን ሆኑ? "

" ምንም አይደል . . . . እንዲያው ብቻ ... "

እናም ኩርኔይ በሚንቀጠቀጡ እጆቹ ግድግዳና ምሰሶውን እየተደገፈ በረጃጅም ከሲታ እግሮቹ እየተውተረተረ ወደ ምድጃው መጣ ።

“ ይሄዋ ! ” አሉ አሮጊቷ ፣ ለገበሬው ልጃቸው ወደ ሽማግሌው አቅጣጫ ዐይናቸውን ጠቀስ በማድረግ ።

—4—

በማግሥቱ ኩርኔይ ከሁሉም በፊት ማለዳ ተነሣ ። ከምድጃው ወርዶ የእግር መጠቅለያውን ጨርቅ አስተካከለና ፣ በሙቀት የተነሣ የተጨረማመቁ ቦት ጫማዎቹን አጥልቆ ቦርሳውን ትከሻው ላይ አንጠለጠለው ።

“ ለምን ቁርስ በልተው አይሔዱም አባት ? ” አሉ አሮጊቷ የቤት እመቤት ።

“ የለም አልቆይም ፤ መሔድ አለብኝ ። እግዜር ከናንተ ጋር ይሁን ” አለ ኩርኔይ ።

“ እንግዲያውስ ከትናንቱ ቂጣ ጥቂት ይያዙ ። ይቆዩኝ እንዴ ፤ በቦርሳዎ ውስጥ ላድርግልዎት ፤ ስንቅ ይሆንዎታል ። “ ኩርኔይ አሮጊቷን ተሰናበተ ።

“ እንግዲህ ሲመለሱ ጐራ ይበሉ አያ ! እስከዚያው መቼም በሕይወት እንደምንቆይ እምናለሁ ” አሉ አሮጊቷ።

ጥቅጥቅ ያለው የበልግ ጭጋግ አገር መሬቱን ሸፍኖታል ። ኩርኔይ ግን ፣ መንገዱን በሙሉ ደኅና አድርጎ ስለሚያውቀው ጉዞውን ያለ ችግር ቀጠለ ። እባጣ ጐርባጣው ፣ ቁጥቋጦና ጫካው ሁሉም ለእርሱ እንግዳ አይደለም ። እርግጥ ባለፉት ዐሥራ ሰባት ዓመታት ብዙ

ዛፎች ተቆርጠዋል ። ግን በምትካቸው የተተከሉትም ጸድቀው ፣ አድገው አርጅተዋል ።

የጋይ መንደር ምንም አልተለወጠም ። ዳር ዳሩን ብቻ ጥቂት አዳዲስ ቤቶች ተሠርተዋል ። ከአሮጌዎቹ የዕንጨት ቤቶች መካከል አንዳንዶቹ ከጡብ በተሠሩ ቤቶች ተተክተዋል ። ከድንጋይ የተሠራው የኩርኔይ ቤትም በጊዜ ብዛት ከማርጀቱ በቀር እንዳለ ነው ። የጣሪያው ቆርቆሮ ለብዙ ዓመታት ቀለም አለማግኘቱ ያስታውቃል ። ከግድግዳዎቹ ማዕዘናት ጥቂት ጡቦች ተፈንቃቅለው ወደ ዋናው በር የሚያደርሱትም ደረጃዎች ተወላልቀዋል ።

ኩርኔይ ቀድሞ ንብረቱ ወደ ነበረው ቤት ሲቃረብ ፣ የቅጥሩ በር ተንቋቋና አንዲት ባዝራ ዓመት ካልሞላው ግልገሏ ጋር ፣ እንዲሁም አንድ ግራጫ መጋጃ ፈረስና ሦስት ዓመት የሚሆነው ድንጉላ ተከታትለው ብቅ አሉ ። አሮጌው ግራጫ ፣ ኩርኔይ ከቤቱ ከመኰብለሉ አንድ ዓመት ቀደም ብሎ ገዝቷት የነበረችውን ባዝራ ይመስላል ።

“ ያኔ ባዝራዋን ስገዛት እርግዝዋ የነበረ ልጅዋ መሆን አለበት ። በተለይ የኋላ እግሮቹ አካባቢ ፣ ሰፊ ደረቱና የእግሮቹ በከርዳዳ ጸጉር መሸፈን ልክ እናቱን ቁርጥ ነው ” አለ በሐሳቡ ።

ፈረሶቹ ውሃ ለመጠጣት ነበር የሚሔዱት ። ከኋላቸው ጥቋቁር ዐይኖች ያሉት ፣ አዳዲስ ጫማዎች ያደረገ ትንሽ ልጅ ይከተላል ። “ ያለ ጥርጥር የልጄ ልጅ መሆን አለበት ። አባቱን ይመስላል ። ” አሁንም ኩርኔይ በሐሳቡ ያገናዝብ ጀመር ።

ልጁ እንግዳውን ሽማግሌ ትኩር ብሎ አየና ፣ ጭጋ ውስጥ ገብቶ የሚፈንጥዝ አንድ ያልተቀጣቀጠ ፈረስ

ተከትሎ ሮጠ ። ከልጁ ቀጥሎ አንድ ውሻ ብቅ አለ ። የቀድሞ ውሻቸው ቾልቾክን ይመስላል ።

“ ቾልቾክ ራሱ ሊሆን ይችላል ? ” አለ ኩርኔይ አሁንም በሐሳቡ ።ግን ቾልቾክ በሕይወት ከቆየ አሁን ሐያ ዓመት እንደሚሆነው አስታወሰ ። በዚያ ትዝታው መቼም መች ከአእምሮው በማይጠፋ ምሽት ፣ ከደረጃው ድጋፍ ላይ ያፈሰውን በረዶ ቁጭ ብሎ የበላባቸውን ደረጃዎች በብዙ ትግል ወጣና ወደ መተላለፊያው የሚያስገባውን በር ከፈተው ።

“ መጀመሪያ ሳትጠይት ፣ ወይ ሳታንኳኳ እንዴት እንዲሁ ዘው ትላለህ ? ” ከቤቱ ውስጥ የአንዲት ሴት ድምፅ አንባረቀበት ። የሚስቱ ድምፅ መሆኑን ወዲያው ለየው ። እዎ አልተሳሳተም ። እሷው ራሷ የድሮ ሚስቱ ናት ። ጠውልጋ ጅማቷ ወጥቶ ፣ አርጅታ ቆዳዋ ሁሉ ተሸ ብሽቦ ወደ በሩ ብቅ አለች ። የኩርኔይ ግምት ሌላ ነበር ። የተጫጠተችበትን ፣ ቋቅ እስኪላት ሲዘልፋት ያቀደውን ከፉኛ የጠላትን ሚስቱ ማርፋን ፣ ወጣቷንና መልከ መለ ካሟን ማርፋን ለማየት ነበር የጠበቀው ። እንዳሰበው ሳይሆን አይቷት የማያውቅ ልዩና እንግዳ አሮጊት እፊቱ ቆማለች ። “ ለልመና ከሆን የመጣኸው እዚያው መስኮቱ አጠገብ ተቀምጠህ መብላት ትችላለህ ” አለችው ፣ ጆሮን በሚቀፍ ድምፅ ቆጣ ብላ ።

“ እረ እኔስ ለመለመን አይደለም የመጣሁት ” አለ ኩርኔይ ።

“ታዲያ ሌላ ምንድነው የምትፈልገው ? ”

ድንገት ከቆመችበት ድርቅ ፣ ቀጥ አለች ። ፊቷ ልውጥውጥ አለ ። እንዳወቀችው ተገነዘበ ።

“እዚህ ቤት ከየትም እየመጡ የሚልከሰከሱና የሚያደቡ የአንተ ዐይነቶች ብዙ ናቸው ። ስለዚህ ሒድልኝ እባክህ ! በእግዚአብሔር ይሁንብህና ከዚህ ቦታ ሒድልኝ” አለች ።

ኩርኔይ እንደ መንገዳገድ ሞከረው ። በምርኩዙ ድጋፍ እንደ ምንም ቀጥ ብሎ ቆመና ትክ ብሎ ያስተውላት ጀመር ። ለብዙ ዓመታት በልቡ ይዞት የኖረው ስለ ርሷ ያለው ጥላቻ ፣ በድንገት እልም ብሎ በመጥፋቱ ተደ ንቆ ይመለከታት ጀመር ።

“ ማርፉ ከእንግዲህ ብዙም ዕድሜ አይቀረንም ፣ ሁላ ችንም በቅርቡ እንሞታለን ” አለ ።

“ ሒድ እባክህ ፣ በግዜር ይሁንብህና ሒድ ” አለች ፣ በተጣደፈ አነጋገር ።

“ ሌላ የምትይው ነገር የለሽም ? ”

“ምንም የምጨምረው ነገር የለኝም ። በፈጣሪ ይሁንብህና ከዚህ ግድም ሒድ ። እዚህ ቦታ እየመጡ የሚያን ዣብቡ ያንተ ዐይነት ዘዋሪዎች ብዙ ናቸው ። ”

ቀልጠፍ ባሉ ርምጃዎች ወደ ቤት ውስጥ ተመልሳ በሩን በኃይል የኋሊት ዘጋችው ።

“ ምን በድሎሽ ነው እንዲህ የምትሰድቢው ? ” የወንድ ድምፅ ከወደ ውስጥ ተሰማ ። ወዲያው ወገቡ ላይ ፋስ ያንጠለጠለ ወጣት ገቤሬ ወደ በሩ ብቅ አለ ። ከዐርባ ዓመታት በፊት የነበረውን የኩርኔይን መልክና ቁመና ቁርጥ ነው ። ብቻ ይህኛው ትንሽ አጠር ፣ ቀጠን ይላል ። ጥቁር የሚያንጸባርቁ ዐይኖቹ ግን ፍጹም የኩርኔይ ናቸው ።

ሰውየው የኩርኔይ ወንድ ልጅ ፊዮካ ነበር ። ከዐሥራ ሰባት ዓመታት በፊት ከአባቱ የሥዕል መጽሐፍ ሽልማት

ያገኘው ወጣት ነው ። ለማኙን ሽማግሌ በትሕትናና በደግ መንፈስ ባለማስተናገዱ ከእናቱ ጋር ሲጨቃጨቅ ቆየ ። ከርሱ ተከትሎ ደግሞ ዱዳው የኩርኳይ ወንድም ልጅ ብቅ አለ ። እሱም እንደ ፊዶካ ትንሽ መጥረቢያ ወገቡ ላይ አንጠልጥሏል ። ደግሞም እንደ አጐቱ ልጅ ትልቅ ገበሬ ወጥቶታል ። ሪዙን በቀጭኑ ተላጭቶታል ። ሰገግ ያለው አንገቱ ቀጭን ነው ። አስተያየቱ ሁለመናን ዘልቆ የሚሰረስር ይመስላል ። ሁለቱ ጉረምሳ ገበሬዎች እንጨት ቆረጣ ወደ ጫካ ለመሔድ ነገና ቁርሳቸውን በልተው መውጣታቸው ነበር ።

ከጥቂት ጊዜ በኋላ "አባት" አለ ፊዶካ ወደ ሽማግሌውና ወደ ቤቱ ውስጥ በየተራ እያመለከተ ። ወዲያው ዳቦ እንደ መቁረጥ ያለ ምልክት ለዱዳው አሳየው ።

ፊዶካ ወደ ዋናው መንገድ ሲያመራ ፣ ዱዳው ወደ ቤት ተመልሶ ገባ ። ኩርኳይ ግድግዳውን ተደግፎ ፣ ዱላውን በመመርኰዝ አቀርቅሮ ቆመ ። የማይቋቋመው ዐይነት ድካም መላ አካሉን ተጫጫነው ። ጉሮሮው ውስጥ የሚተናነቀውን መንሰቅሰቅና በዐይኖቹ ግጥም የሚለውን እንባ ለመመለስ ብዙ መታገል ነበረበት ። ዱዳው የወንድሙ ልጅ ትኩስ የጥቁር ዳቦ ቁራሽ አምጥቶ ሰጠው። ኩርኳይ እያማተበ ዳቦውን ተቀበለ ። ዱዳው እንዳች ነገር እንደ ወረደበት ሁሉ ድንገት በድን ሆኖ ቆመ ። ግን ነቱን ለይቶ በማወቁ ፣ አፉን ከፍቶ ኩርኳይን ይመለከተው ጀመር ። ኩርኳይ ሲታገለው የቆየው እንባውን ከዚያ በኋላ መቆጣጠር አልቻለም ። ዐይኖቹን ፣ አፍንጫውንና ሸበቶ ሪዙን በኩቱ ጠርዝ እየጠራረገ ከዱዳው ሰው ዞር ብሎ በደረጃዎቹ ወረደ ። ልዩ ዐይነት ኃይለኛ የመረታት ስሜት ወረረው ። በሰው ልጅ ፊት ፣ በሚስቱ ፊት ፣ በሞላው ዓለም ፊት ትሁት ሆኖ የመቅረብ ፍላጎት ሲያድርበት

ተሰማው ። እንዳች ሥቃይ ፣ ግን ደስ የሚልና የሚያረካ ሥቃይ ልቡናውን ጠቅ አደረገው ።

ሁሉንም ነገር በመስኮቱ በኩል ትመለከት የነበረችው ማርፋ ፣ የቀድሞ ባሏ በቤቱ ጥጋት ታጥፎ ከአይታዋ ሲሰወር በከባዱ ተነፈሰች ። የመገላገል ፣ የእፎይታ ትንፋሽ ነበር ። ወዲያው በሸማኔ ዕቃዋ አጠገብ ተቀምጣ ሥራዋን ለመቀጠል ሞከረች ። ግን አልቻለችም ። ዐርቡን ደጋግማ ብትመታው አልሆን አላት ። እጆቿ ለመሥራት አሻፈረን አሉ ። ሥራውን አቁማ ኩርኳይን ከጥቂት ጊዜ በፊት እንዳየችው ሆኖ በዐይነ ሕሊናዋ ለመመልከት ሞከረች ። እሱ መሆኑን ዐውቃለች ፣ አንድ ጊዜ የወደዳትና የደደባት ሰው ለመሆን ርግጠኛ ነበረች ። የፈጸመችው ነገር ፀገናት ። ማድረግ የማይገባትን ፈጽማለች ። ግን እንዴት አድርጋ ማስተናገድ ነበረባት ? እርሱም ፣ ኩርኳይ መሆኑንና በመጨረሻም ወደ ቤት መመለሱን አልገለጸላትም ። እናም እንደገና መወርወሪያውን አንሥታ ለዐይን እስኪይዝ ድረስ ስትሠራ ቆየች ።

—5—

ከብዙ ድካም በኋላ ፣ ኩርኳይ እንድሬያቫካ መንደር ደረሰ ፣ እንድያውም ጨላልሞ ነበር ። ለአዳሩ ወደ ዚኖቭያቭ ቤተሰብ መኖሪያ ሔደ ።

"እንዴት እንዲህ በቶሎ ተመለሱ? ርቀው አልሔዱም መሰለኝ አባት" ሲሉ ተቀበሉት ።

"አልቻልኩም ። በጣም ስለ ደከመኝ ርቄ ለመሔድ አልቻልኩም ። አሁንም ወደፊት ከመቀጠል ወደ መጣ

ሎብት መመለሱ የሚሻል ይመስለኛል ። ዛሬ ሌሊቱን እዚሁ ባሳልፍ ፈቃዳችሁ ነው? ” አለ ኩርኔይ ።

“ ምን ገዶን አባት ። ምን ያህል ሲያስቸግሩን ፤ ቦታው እንደሁ እንደሚያዩት ለሁላችንም ይበቃል ። ይልቁንስ አሁን ወዲህ ወደ እሳቱ ጠጋ ይበሉና ይሙቅዎት ። ”

ሌሊቱን በሙሉ ኩርኔይ በትኩሳት ሲቃጠል አደረ። ሊነጋጋ ሲል ትንሽ ሸለብ አደረገው ። ተመልሶ ሲነቃ የቤቱ ሰዎች በሙሉ ወደየሥራቸው ተሠማርተዋል ። ኢጋፊያ ብቻ ወደ ኋላ ቀርታ ጉድ ጉድ ትላለች ።

ኩርኔይ የተኛው አሮጊቷ የቤቷ እመቤት በሰጡት ኮት ላይ ነበር ።

እጋፊያ የጋገረችውን ዳቦ ከምድጃው ላይ እያነሣች ሳለ ፣

“ ወዲህ ቀረብ በይ እስቲ የኔ ልጅ ” አለ ኩርኔይ ድክም ባለ ድምፅ ።

“ እሺ መጣሁ አባት ” አለች ፣ ዳቦውን በዕቃ እያኖረች ። “ የሚጠጣ ነገር ይፈልጋሉ ? ትንሽ ክቫስ ምን ይልዎታል ? ”

መልስ አልሰጣትም ።

የጀመረችውን ሥራ ስትጨርስ ክቫስ ይዛ ተጠጋችው። መጠጡን ሳይቀበል ፣ ወይርቧም ዘወር ሳይል ፊቱን ወደላይ እንዳቀና ተኝቷል ። ካለበት ሳይንቀሳቀስ ያናግራት ጀመር።

“ እጋሻ ” አለ በለስላሳ ድምፅ ። “ እንግዲህ ጊዜዬ ተቃርቧል ። እኔም ለመሞት እፈልጋለሁ ። እና ስለ ክርስቶስ ብለሽ ይቅር በይኝ ። ”

“ እግዜር ይቅር ባይ ነው አባት ። ግን እኮ እርስዎ ያደረሱብኝ ጉዳት የለም ። ”

ጸጥ እንዳለ ቆየ ።

“ ሌላም ተጨማሪ ነገር አለ ልጂ ። ሒጂና ለእናትሽ ንገሪያት . . . እንግዳው ሰውዬ . . . ንገሪያት . . . የትናንቱ እንግዳ ሰው . . . ብለሽ ንገሪያት . . . ”

ስቅስቅ ብሎ ማልቀስ ጀመረ ።

“ ወደኛ ቤት ሒደው ነበር ማለት ነው? ”

“ አዎ ትላንት ብቅ ብዬ ነበር ። እና ያ የትናንቱ ሰው እንግዳው ሽማግሌ ብለሽ ንገሪያት . . . እንግዳው በያት ” . . . እንደገና የልቅሶው ማግ ጉሮሮውን ተናነቀው ። በመጨረሻ ግን ፣ እንደ ምንም ራሱን አበረታታና ቀጠለ ። “ የትናንቱ እንግዳ የመጣው ሊሰናበትሽ ነበር . . . ” ንግግሩን ሳይጨርስ እደረቱ አካባቢ ይዳብስ ጀመር ።

“ እነግራታለሁ አባት ፤ እነግራታለሁ ። ግን ምንድ ነው የሚፈልጉት ? ” አለች እጋፊያ ።

ሽማግሌው ጭጭ እንዳለ ፣ ከደረቱ አካባቢ እንዲት ቁራጭ ወረቀት አውጣና ጸጉር የለበሰውን ከሲታ እጁን ወደ ወጣቷ ሴት ዘረጋው ።

“ . . . . እንሆ ይህን ለሚጠይቅሽ ለማንኛውም ሰው ስጪልኝ ፤ ወታደር ሳለሁ የምጠቀምበት ቲኬት ነው ። እግዚአብሔር ምስጋና ይግባውና ከእንግዲህ የበደሉን ጭንት እረሳለሁ ። ” ግዱ የሐሜት ጸዳል ተላበሰ ። ቅንድቡን ሽቅብ ሰብሰብ አድርጎ ዐይኖቹን ጣሪያው ላይ ሰክና ፣ እርጭ ፣ ጭጭ አለ ።

“ ሻማ ” ሲል ጠየቀ ፣ ከንፈሮቹን ሳያንቀሳቅስ ፤

አጋፋያ ወዲያው ገባት ። ከቅዱሳኑ ምስል አጠገብ አንድ ከሰም የተሠራ ሻማ አንሥታ ሰጠችው ። በእውራ ጣቱ ጥብቅ አድርጎ ያዘው ።

የሰጣትን ቲኬት ሰንዱቁ ውስጥ ለመክተት ሔደች ። ስትመለስ ሻማው ከእጁ ወድቆ ፤ የዐይኖቹ ብርሃን ጨልሞ ደረቱን ከፍና ዝቅ የሚያደርገው ትንፋሽ ጸጥ ብሏል ። አጋፋያ አማተበችና የሻማውን ነበልባል እፍ ብላ አጠፋችው። ንጹሕ ፎጣ አውጥታ ራሱን ሸፈነችለት ......

ሌሊቱን በሙሉ ማርፋ እንቅልፍ የሚሉ በዐይኗ ሳይዞር ፤ ስለ ኩርኔይ ስታስብ አደረች ። ጧት ተነሥታ ኮቷን በትከሻዋ ፤ አንገት ልብሷን ደግሞ ራሷ ላይ ጣል አደረገችና የትናንቱ እንግዳ ሰው የት እንደ ደረሰ ለማጣራት ወጣች ። ብዙም ርቃ ሳትሔድ ሽማግሌው፣ እንድሬያቭካ መንደር ማደሩን ተረዳች ። ማርፋ ለምርኩዝ የሚሆን ዱላ ብጤ ያዘችና ወደ እንድሬያቭካ አቀናች ። “ ሁለታችንም ይቅርታ እንደራረጋለን ። ወደ ቤታችን እመጣውና ከበደላችን ነጻ ሆነን እንኖራለን ። ሌላው ቢቀር በገዛ ቤቱ ውስጥ ፤ በወለደው ልጁ አጠገብ መሞትም አንድ ነገር ነው ” እያለች በሐሳቧ ፤ መንገዷን ቀጠለች ።

ማርፋ ወደ አማቶቿ ቤት ስትቃረብ፣በርከት ያሉ ሰዎች ከውጭ በኩል ተሰባስበዋል ። ገሚሶቹ መተላለፊያው ላይ፣ ሌሎች ከመስኮቱ አጠገብ ቆመዋል ። ሁሉም ሰው ስለ ሁኔታው ዐውቋል ። ከዐርባ ዓመታት በፊት በአካባቢው ተደናቂ የነበረው ሀብታሙና ዝነኛው ኩርኔይ ቫሲሊየቭ ድሃ ከርታታ ሆኖ በልጁ ቤት መሞቱን መንደርተኛው በሙሉ ተረድቷል ። እንደ ውጭው ሁሉ ውስጡም እስከ ደጃፉ በሰው ጢም ብሏል ። ሴቶቹ ለብቻቸው እያንሾካሾኩ በከባዱ ይተነፍሳሉ ። ጭንቅላታቸውን ይነቀንቃሉ ።

ማርፋ ወደ ጐጆው ስትገባ ፤ መንደርተኛው ገለል ብሎ መንገዱን ለቀቀላት ። አስከሬኑ ተጣጥቦ በፎጣ ተሸፍኖ ከቅዱሳኑ ምስል ግርጌ ተጋድሟል ። በመንደሩ ውስጥ የማንበብ ችሎታ ያለው ፊሊፕ ኩናዚች ልክ እንደ ዲያቆን ሆኖ ከመዝሙረ ዳዊት ያነበንባል ።

ይቅር ለማለትም ሆነ ይቅርታ ለመለመን ዘግይቷል ። ኩርኔይ በበኩሉ ሕይወቱ ከማለፉ በፊት ይቅር ብሎ ይሆን ወይስ ቂምና ጥፋቱን ገና በልቡናው እያስታመመ ! .... ኩራት ከሰፈነበት የኩርኔይ በድን አርጌ ገጽ የትኛውንም ለማወቅ በፍጹም አይቻልም ።

1975 ዓ.ም

እንቷን ፓቪሎቭች ቼኾቭ

(1860—1904)

በአዞቭ ባሕር አጠገብ በምትገኝ ታጋንሮግ የምትባል ሥፍራ በ1860 ተወለደ ። አባቱ በአንዲት አነስተኛ ሱቅ ልዩ ልዩ ሸቀጦችን እየቸረቸረ ለመተዳደር የሚሞክር ቢሆንም ፣ እምብዛም የተሳካለት ነጋዴ አልነበረም።ቼኾቭ፣ ደስተኛና ንቁ በሆነ ቤተሰብ ውስጥ በማደጉ፣ የኋላ ኋላ ለጸፋቸው ቀልድ-አዘል ድርሰቶችና ከሜዲዎች መዋጣት ረድቶታል ይባላል ። ከዚህም ሌላ የቼኾቭ ሦስት ሠዓሊዎች ወንድሞች የነበሩት ሲሆን ፣ ይህም የኪነታዊ ምናቡን አድማስ ለማስፋትና ከልጅነት እንሥቶ ሥር የሰደደ የኪነት ፍቅር ለማዳበር እንደ ረዳው ይገመታል ።

ቼኾቭ የቅድመ ኮሌጅ ትምህርቱን አጠናቆ ወደ ሞስኮ ዩኒቨርስቲ ከገባ በኋላ ፣ ሕክምና በማጥናት በዶክተርንት ተመረቀ ። ይሁን እንጂ ፣ የልቡ ትርታ ሥነ ጽሑፍ በመሆኑ ፣ በሕክምናው ዘርፍ ለጥቂት ጊዜ ብቻ ካገለገለ በኋላ ፣ ይህን የሠለጠነበትን ሙያ እርግፍ አድርጎ በመተው፣

ሙሉ ጊዜና ትኩረቱን ለኪነ ጥበብ መሥዋዕት ለማድረግ ብዕሩን አነሣ ። እንቷን ቼኾቭ ለሥነ ጽሑፍ የነበረው ፍቅርና አክብሮት እጅግ ከፍተኛና አብሮት ያደገ በመሆኑ፣ ገና በትምህርት ቤት ሳለ ፣ ለወንድሞቹ ይጽፋቸው በነበሩት ደብዳቤዎች ግርጌ ፣ የሦስቱን ዕውቅ የብዕር ሰዎች ስም በማያያዝ ፣ "ሺለር ሼክስፒርቪች ጎተ" እያለ ይፈርም እንደ ነበር ተጽፏል ።

ቼኾቭ የሥነ ጽሑፍ ሙያውን የጀመረው ፣ 'ለኮሚክ' ጋዜጦችና መጽሔቶች አሥቂኝ ታሪኮችን እያዘጋጀ በማቅረብ ሲሆን ፣ እነዚህን ታሪኮች አጠቃልሎ የያዘው መጽሐፍ ታትሞ ከወጣ በኋላ ፣ በሕዝብ ዘንድ ለመታወቅ ከመብቃቱ ሌላ የቀልድና የጨዋታ ጽሑፎቹን ትቶ ፣ ዛሬ የምናውቃቸውን የበሰሉ ሥራዎቹን በማዘጋጀት ላይ አተኮረ ። በዚህም መሠረት፣የሕዝቡን ትስቅልናና ትግል ፣ እንዲሁም የረጅም ዘመን ወግና ባህል ቀላል በሆኑ ዘዴዎች የሚያሳዩ በርካታ አጫጭር ታሪኮችና ድራማዎችን ለማቅረብ በቅቷል ። በይበልጥ ደግሞ በድራማ ረገድ የነበረው ቀሰጥአ፣ ታላላቅ ከሚባሉት ዘመናዊ ጸሐፊ ተውኔቶች ጐን የሚያሰልፈው ሲሆን በተለይም ፣ "አጐት ቫንያ" "ሦስት እኅትማማቾች" እና "የባሕር አሞራ" የተሠኙት ተውኔቶች ዛሬም በመላው ዓለም ተወዳጅ ከመሆናቸው ሌላ፣ በያገሩ ቋንቋና መድረክ በመቅረብ ላይ የሚገኙ ሕያው ሥራዎች ናቸው ።

ለዘመናዊ ድራማ ዕድገት ፣ በቀላሉ የማይገመት አስተዋጽኦ ያበረከተውና ፣ ጥልቅ መልእክት ያላቸው ጠንካራ አጫጭር ድርሰቶችን በመጻፍም በኩል ለሩሲያና ለዓለም ሥነ ጽሑፍ ባለውለታ የሚባለው ፣ ይህ የቀለም ሰው ጨዋታና ቀልድ የሚያዘወትር ፣ ከማንም ጋር በቀላሉ የሚግባባና ለማይረቡ ነገሮች የማይጨነቅ ፣ መብለጥለጥ

የማይወድ ተራ ሰው ነበር ። በመሆኑም ነው ጐርኪይ አንድ ጊዜ ስለርሱ ሲጽፍ ፡ “ቼኾቭ በጣም ተራ ሰው ነበር ። ተራ ፡ ቀላል ፡ እውነትና ቀጥታ የሆኑ ነገሮችን ሁሉ የሚወድ ቅን ሰው ነበር ። ፀልፎ ተርፎም ሰዎች ሁሉ እንደርሱ እንዲሆኑ የሚያደርግበትም የራሱ የሆነ ልዩ መንገድ ነበረው ” በማለት አስተያየት የሰነዘረው ።

እንቷን ቼኾቭ ፡ በ1901 የሩሲያ ታዋቂ ተዋናይት የነበረችውንና በድራማዎቹ ሁሉ በመሪ ሚናዎች የተሳተፈችውን ኦልጋ ክኒፐርን አግብቶ ትዳር ከመሠረተ ከሦስት ዓመታት በኋላ ፡ ባደረበት የሳንባ በሽታ ጠንቅ በ1904 በጀርመን አገር ዐረፈ ።

በሽለቆው መኻል

ኡክሊየቮ በሸለቆ መኻል የተወተፈች መንደር ናት ። ራቅ ብሎ ከሚገኘው የባቡር ጣቢያና አውራ ጐዳናው ላይ ሆነው ሲመለከቱ የሚታይ ነገር ቢኖር ፡ የቤተክርስቲያኑ ጉልላትና የጥጥ ማባዣዎቹ ጢስ መውጫዎች ብቻ ናቸው ። ማዶ ማዶውን የሚያልፉ መንገደኞች ባሻገር የሚያዩዋት መንደር ማን እንደምትሆን ሲጠይቁ የሚሰጣቸው መልስ ፡ “አንድ ጊዜ አንድ ሰው ሞቶ ቀብሩ እየተፈጸመ ሳለ ፡ የቤተክርስቲያኑ ገበዝ ከዓሣ ዕንቁላል የተሠራውን ‘ካቪያር’ * የተባለ የለቀስተኛ ምግብ ለብቻቸው የበሉበት ሥፍራ ነው ” የሚል ነበር ።

ታሪኩ እንደዚህ ነው ። የመንደሯ የኢህል ወፍጮ ባለቤት ሲሆነው ኰስትየኰቭ የሚባል ከበርቴ የሚዛመድ ሰው ይሞትና ፡ ቀብሩ በሚፈጸምበት ወቅት የሽማግሌው ገበዝ ዐይኖች ለለቀስተኛዉ ተብሎ ከተዘጋጁት የተለያዩ ጣፋጭ ምግቦች መካከል በገንቦ በተቀመጠው ካቪያር ላይ ያርፋሉ ። ያለ ምንም ማመንታት ያን ከዓሣ ዕንቁላል የተሠራ ምግብ ይያያዙታል ። በሥፍራው የተሰበሰቡት ሰዎች ቢጐሽሟቸው ፡ ቢጐነትኗቸው ፡ በልብሳቸው እጅጌ ጐተት ቢያደርጓቸው ገበዙ ግን ወይ ፍንክች ! አንዳንም ነገሬ ሳይሉ ምግቡን በመስገብገብ መብላታቸውን ይቀ

* ካቪያር ፡ ከትልልቅ ዓሣዎች በተለይም ስተርጆን ከሚባለው ዓሣ ዕንቁላል የሚሠራ ጣፋጭ ምግብ ነው ።

ጥላሉ ። እንዲያም ብለው እንስራው ውስጥ የነበረውን አራት ነጥር የሚሆን ካቪያር ምናምኒት ሳያስተርፉ ያሟጥጡታል ።

በእርግጥ ድርጊቱ ከተፈጸመ እያሌ ዓመታት ዐልፈዋል ። ገበዙም ከሞቱ ቆይቷል ። ግን የዚያን ዕለቱን ሁኔታ መንደርተኛው ሊረሳው አልቻለም ። ልክ ትናንት እንደ ተፈጸመ አድርጎ ያስታውሰዋል ። የኤክሴየቮ መንደር አዘውትሮ አዲስ ነገር ስለ ማይታይባት ፣ ነጋም ጠባያው የተለመደ እደዳቢ ኑሮ ስለሚገፋባት ይሁን ፣ ወይም ይህ ከዐሥር ዓመታት በፊት የተፈጸመ እዚህ ግባ የማይባል ድርጊት ከምንም ነገር ይበልጥ የመንደርተኛውን ልብ ስለነካው ፣ ተለይቶ ባይታወቅም የኢክሴየቮ መንደር ስም ሲነሣ አብሮ የሚወሳው ይኸው የገበዙና የካቪያሩ ጉዳይ ነበር ።

በመንደሯ ሰዎች ዘንድ ትኩሳት ፣ በየቦታው ደግሞ ጭቃ ከዓመት እስከ ዓመት ጠፍቶ አያውቅም ። በበጋው ወቅት ሳይቀር ፣ በተለይ ትልልቅ ዛፎች ጥላቸውን በሚያነጥፉበት በየመኖሪያ ቤቶቹ አጥር ጥግ እንደ ረግረግ ያለ ወልቅ ማየት የተለመደ ነው።ከፋብሪካው የሚወጣው ቆሻሻ ትርናትና በጥጥ ማባዘቻዎቹ ውስጥ የሚገለገሉበት አሲቲክ አሲድ ሽታ ከመንደሯ አየር ተለይቶ አያውቅም ። ወጣ ብሎ የተተከሉት ሦስቱ የጥጥ ማባዘቻዎችና የቆዳ ማልፊያው ፋብሪካ መጠናቸው አነስተኛ በመሆኑ ፣ ሁሉም በአንድነት ተጣምረው ከአራት መቶ ሠራተኛ በላይ የመቅጠር ዐቅም የላቸውም ። ከቆዳ ማልፊያው የሚወጣው ቆሻሻና እጣቢ የወንዙን ውሃ እያግማማ መስኮቹንም ስለሚበክላቸው ፣ የአካባቢው ከብቶች ዘወትር በቁርባ በሽታ ይሠቃያሉ ። በዚሁ ሳቢያ የቆዳ ማልፊያው እንዲዘጋ ትእዛዝ ተሰጥቶም ነበር ። ግን ውስጥ ውስጡን ከመሥራት ያገደው የለም ። የአካባቢው ፖሊስ ሹምና የወረዳው ጤና

መኮንን በየወሩ ሲያንዳንዳቸው ዐሥር ዐሥር ሩብል ስለሚከፈላቸው ፣ የፋብሪካውን ሥራ መቀጠል እያዩ እንዳላየ ዝም ብለዋል ።

በኤክሴየቮ መንደር ውስጥ ከጡብ ተሠርተው የቆርቆር ክዳን ያላቸው ቤቶች ሁለት ብቻ ናቸው ። አንደኛው የወረዳው አስተዳደር ጽ/ቤት ያለበት ሲሆን ፣ ሁለተኛውና ከቤተክርስቲያኑ ባሻገር ተኵፍሶ የሚታየው ባለሁለት ፎቅ ሕንፃ ደግሞ የግሪጎሪ ፔትሮቪች ፂቡኪን ንብረት ነው ።

ግሪጎሪ ፔትሮቪች፣ አንድ የምግብ ሸቀጣ ሸቀጥ ሱቅ አለው ። የምግቡ ሸቀጥ ለይስሙላና ለሽፋን ያህል እንጂ ዋናው ንግዱ ግን ሌላ ነበር ። ቮድካ ፣ ቆም ከብት ፣ ቆዳ ፣ እህል ፣ ዓሣማ . . . ብቻ ተሸጦ ገንዘብ የሚያስገኝ ይሁን እንጂ ፣ በዚያ ሱቅ ውስጥ ከፀሐይ በታች የማይሸጥ ፣ የማይሸቀጥ ነገር የለም ለማለት ይቻላል ። ለምሳሌ “ ማግፒ” የምትባለው ወፍ ላባ በውጭ አገር በጣም ተፈላጊ ሆኖ በነበረበት ጊዜ ፣ ግሪጎሪ ፔትሮቪች ሁለቱን ላባዎች በሠላሳ ኰፔክ ይቸረችር ነበር ። በዚህ ላይ ሳንቃ ይገዛል ፣ ገንዘብ በወለድ ያበድራል ። በደፈናው ግሪጎሪ ፔትሮቪች ዕረፍት ብሎ ነገር የማያውቅ ፣ ገንዘብ የሚያገኝበትን አዲስ ቀዳዳ ለመሸንቆርና እንዲት ኰፔክ ለማትረፍ የሚያስችለውን ብልሃት ለመቀየስ የማይታክት ብርቱ አዛውንት ነበር ።

የሁለት ወንድ ልጆች አባትም ነው ። በፖሊስ ሠራዊት ውስጥ የመረጃ ክፍል ባልደረባ ሆኖ የሚያገለግለው አንጋፋው እኔሲም በሥራው የተነሣ በሌላ ሥፍራ ስለሚኖር ፣ ብዙ ጊዜ በአባቱ ቤት አካባቢ አይታይም ። ትንሽየው ስቴፋን ግን በንግዱ ሙያ ተሠማርቶ አባቱን ይረዳል ። ብቻ

ጆሮው በመደንቆሩና በሽታ ያጠቃው ለንቋላ ብጤ በመሆኑ ሥራው እምብዛም የሚያረካና የሚያስተማምን አልነበረም ። ከሱ ይልቅ የደስ ደስ ያላት ሚስቱ አክሲኒያ ቀልጣፋና ንቁ ናት ። በየሰንበቱና የቅዱሳን መታሰቢያ በዓላት በሚከበሩባቸው ቀናት የሴቶች ጌጠኛ ባርኔጣ ማድረግና ግንጥላ መያዝ የምታዘወትረው አክሲኒያ ሠርታ የማይደክማት ብርቱ ታታሪ ነበረች ። ወፍ ሲንጫጫ ተንሥታ እስከ ምሽት ሽቅብ ቁልቁል ስትል ፡ የቤቱን ሥራ በየመልኩ ስታከናውን ትውላለች ። ከፊት ለፊቷ በኩል ቀሚሷን ወደ ላይ ሰብስባ መቀነቷ ውስጥ ሻጥ በማድረግ ፣ ቁልፎቿን እያቅጨለጨለች ከዋናው ሰቃ ቤት ወደ ምድር ቤቱ መጋዘን ፡ ከምድር ቤቱ መጋዘን ወደ ሰቁ ስትመላለስ በሚያያት ጊዜ ፡ አማቷ ግሪጎሪ ፔትሮቪች ልቡ በደስታ ይረካል ። አክሲኒያ በሥራ ተጠምዳ ወዲያ ወዲህ ቱፍ ቱፍ ስትል በሚያያት ጊዜ ፡ ዐይኖቹ በደስታ ስሜት ፈካ ይሉና የሴቶችን ውበት መረዳትና ማድነቅ በማይችለው ደንቆሮ ልጁ ፋንታ ፡ አክሲኒያን ለትልቅየው ባለማጋባቱ ስለፈጸመው ስሕተት በልቡ ክፉኛ ይቆጨዋል። የአክሲኒያ ባል መሆን የሚገባው አኒሲም ሆኖ ሳለ ፡ ከስቴፋን በማጋባቱ ይነደዋል ።

ሽማግሌው ግሪጎሪ ፔትሮቪች ቤተሰባዊ ኑሮን የሚወድ ሰው ነው ። በዓለም ላይ ከቤተሰቡ የሚበልጥበት ነገር የለም ። ለአንጋፋው ልጁና ለምራቱ ደግሞ የተለየ ፍቅር ነበረው ። አክሲኒያ ፡ ስቴፋንን ካገባች በኋላ ፡ የንግድ ሰው መሆኗን ለማስመስከር እምብዛም ጊዜ አልፈጀባትም፡ ከሱቁ ደንበኞች መካከል ዱቤ የሚገባቸውንና የማይገባቸውን ለመለየት አዳጋች አልሆነባትም ። የቤቱን ቁልፎች በሙሉ የምትይዘው እሷው ነበረች ። ከእጇም ወጥተው አያውቁም፣ ስለማታምነው ለባሏ እንኳን አትሰጠውም ። ፋታ ስታ

ገኝ የሒሳብ ማስሊያውን ዕንጨት እያንኳኳች ወጪና ገቢውን ትሠራለች ። ደግሞ እንደ ማስፈያ ገበሬ የፈረሶቹ መኖ መሟላቱንና በሚገባ መያዛቸውን ትከታተላለች ። አክሲኒያ ፍልቅልቅ ናት ። ሣቅና ጨዋታ አይለያትም ። ሽማግሌውም የምትሠራውን አይቶና የምትናገረውን ሰምቶ ለርሷ ያለውን አድናቆት ሳይገልጥ የዋለበት ቀን አይታሰብም ።

“ ምራት ይሏል ይቺ ናት እንጂ ! ጉሽ የኔ ቆንጆ ! ” እያለ ድምፁን ዝቅ አድርጎ ያጉተመትማል ።

የመጀመሪያ ሚስቱ በመሞቷ ለጥቂት ዓመታት በብቸኝነት ቢኖርም ፡ ስቴፋንንና አክሲኒያ ትዳር ከመሠረቱ በኋላ ግን ፡ ጡሌ ወንድነቱን ሊቋቋመው ባለመቻሉ ሁለተኛ ሚስቱን አገባ ። ከኡክሊየቮ ሠላሳ ኪ. ሜ. ያህል ራቅ በሚል ሥፍራ የምትኖር ቫርቫራ ኒኮላየቭና የምትባል ልጃገረድ ነበረች የተመረጠችለት ። ቫርቫራ ከወጣትነት ዕድሜ በመጠኑ የተላለፋት ትሁን እንጂ ፡ ደማምነቷ ገና ለዛውን አላጣም ። የደስ ደስ ያላት ሸጋ ነበረች ። ጋብቻቸው ተፈጽሞ ፎቁ ላይ ወደ ተዘጋጀላት ክፍል ስትገባ ፡ በመስኮቶቹ ላይ አዲስ መስታወት እንደ ተገጠመ ሁሉ ቤቱ በብርሃን ተመላ ። በቅዱሳንና በሰማዕታት ሥዕሎች አጠገብ ሻማዎች ተለኮሱ ። በየጠረጴዛዎቹ ላይ እንደ በረዶ የነጡ ልብሶች ተነጠፉባቸው በየመስኮቶቹ መቃኖች ላይ ፍም የመሳሰሉ ቀያይ አበቦች ተቀመጡ ። ቫርቫራ ኒኮላየቭና በተፈጥሮዋ ርኅሩኅና ቸር ከመሆኗ ሌላ ፡ ማራኪ ፈገግታም የተሰጣት ነበረች ። ፈገግ ባለች ቁጥር በቤቱ ውስጥ የሚገኘው

ነገር ሁሉ አጸፋውን በፈገግታ የሚመልስላት ይመስል ጀመር ። ቫርቫራ የቤተሰቡ አካል ከሆነችበት ጊዜ አን ሥቶ ነዳያንና ባሕታውያን በግሪጐሪ ፔትሮቪች ግቢ ማየት ተዘወተረ ። በጠጪነታቸው የተነሣ ከፋብሪካዎቹ የተባረሩ ፣ በሽታ አድቅቋቸው ጉንሎቻቸው የተጣበቀ ሰዎች ፣ የባል ድምፅና የኢክሊየቮ ቤቶች አሳዳኝ ልመና በየ ዕለቱ በቅጥር ግቢው ይሰማ ጀመር ። ከግሪጐሪ ፔትሮቪች ጋር እንደ ተጋቡ ሰሞን ቫርቫራ የሰዎቹን ችግርና ሥቃይ ለማቃለል የምትሞክረው ፣ ገንዘብ ፣ ዳቦ ፣ ውራጅ በመስ ጠት ነበር ። እያደር በቤቱ ውስጥ ያላት ስፍራ በሚገባ መደላደሉንና መቆናጠጡን ስታረጋግጥ ግን፣ ልዩ ልዩ ሰዎች እየደበቀች ከሱቅ በማውጣት መመጽወቷን በሰፊው ቀጠለች ። አንድ ቀን ሁለት ባኮ ሻይ ቅጠል ስትወስድ ደንቆሮው ስቴፓን ይመለከታል ። በነገሩ በጣም በመበሳ ጩቱ ፣

“ እናት ፣ ሁለት ባኮ ሻይ ቅጠል ወስዳለች ። ወጪ ውን በየትኛው ሒሳብ ነው የምይዘው ? ” በማለት አባቱን ይጠይቃል ። ሽማግሌው ግን መልስ አልሰጠውም ። ለጥቂት ደቂቃዎች ቅንድቡን ከፍ ዝቅ እያደረገ በጸጥታ ከቆመ በኋላ ፣ ሚስቱን ለማነጋገር ወደ ፎቁ ወጣ ።

“ ማናቸውንም የምትፈልጊውን ዕቃ ከሱቁ እንዳ ሻሽ መውሰድ ትችያለሽ ። አይዞሽ አትፍሪ ! ያማረሽን ሁሉ ለማድረግ አታመንቺ ፤ ቤትሽ ነው ” አላት በፍቅር እየ ... አነጋገር ። የቫርቫራ ደግነት ፣ ቸርነቷና ልጨኝነቷ አዲስና አስገራሚ የሆነ ልዩ ባሕርይ የሚታይበት ዐይነት ነው። በቅዱሳን ምስሎች አጠገብ እንደምታኖራቸው መብራ ቶችና መስኮቶቹ ላይ እንደምታስቀምጣቸው ቀያይ አበ ቦች ፣ አስደሳችና መንፈስን የሚመስጥ ነበር ።

በፔትሮቪች ቤተሰብ ዘንድ እያንዳንዱ ቀን በሞገ ያልፋል ማለት ዘበት ነው ። ጎህ ሳይቀድ ተጀምሮ እስከ ምሽት በማያቋርጥ ሥራና ሽር ጉድ ይያዛል ። ገና ጀም በር ከመሥረቋ በፊት ስትታጠብና ከኃይለኛ ድምፅ ጋር አፍንጫዋን ስታጸዳ ይሰማል ። ማዕድ ቤት ውስጥ ደግሞ የሻይ ማፍያው ‘ ሳሞቫር ’ እሳቱ ተያይዞ እየተንተከተከ ሲያስገመግም ፣ በዚያ ቤት ላይ ወደፊት አንዳች መዓት እንደሚወርድ የሚተነብይ ይመስላል ። በማለዳ ሽማግ ሌዉ ግሪጐሪይ ፔትሮቪች ረጅም ጥቁር ኮቱን ደረብ አድ ርጎ ፣ ከጥጥ የተሠራ ቡሪውን አጥልቆና በደንብ ተወልውሎ የሚያንጸባርቅ ቦት ጫማውን ተጫምቶ ፣ በቤቱ ውስጥ ጐር ደድ ጐርደድ ሲል በአገሩ ሰዎች ዘንድ ተወዳጅ በሆነ የባ ህል ዘፈን ውስጥ የሚሞገሰውን አማት ይመስላል ። ወዲያው ሱቁ ይከፈታል ። ፀሐይ ብርሃኗን በደንብ ማዳረስ ስትጀምር ለግልቢያ ውድድር የሚሆን ዐይነት ጋሪ ወደ ቤቱ በረ ንዳ ይቀርብና ፣ ሽማግሌው ትልቁን ባርኔጣውን ጆሮው ድረስ ዝቅ አድርጎ በማጥለቅ ቀልጠፍ ብሎ ይሣፈራል ። እንዲያ ባለው ወቅት ሁኔታውን ለተመለከተ ፣ የሃምሳ ስድ ስት ዓመት ሰው ነው ብሎ ለመገመት ሆነ ለማመን ያስቸ ግራል ። ተከትለውት ከቤት የሚወጡት ሚስቱና አክሲ ኒያ በረንዳው ላይ ቆመው ይሸኙታል ። በሚገባ የተቦረሸ ውድ ኮቱን ዝቅ አድርጎና ሦስት መቶ ሩብልን ከስከሶ የገዛው አንዳች የሚያክል ጥራት ፈረሱ በሚጐትተው ጋሪው ላይ ተሰቅንኖ ለመጓዝ በሚነግ ጊዜ፣ማንም የውጪ ሰው እንዲያነጋግረው አይፈልግም ። በተለይ አቤቱታና ልመና የያዙ ገበሬዎች አጠገቡ እንዲደርሱ አይሻም ። እንዲጋጣሚ ሆኖ አንድ ባለ ጉዳይ ዋናው በር ላይ ቆሞ ሲጠብቀው ከተመለከተ ፣

"ምን ፍለጋ ነው እዚህ የተንተርከው? ሒድ ከዚህ!" በማለት ይጮህበታል ፤ የብስጭት ስሜት በተቀላቀለበት አነጋገር ።

ደጅ ጠኚው የለየለት ነዳይ ከሆነ ደግሞ ፤

"እግዜር ይስጥልኝ!" በማለት ከሩቅ ያሰናብተውና ወደ ጉዳዩ ያመራል ። እሱን ተከትሎ እያንዳንዱ የቤተሰቡ አባልም የየድርሻውን ለማከናወን በየፊናው ይሰማራል ።

ቫርቫራ ፤ ጠየም ባለ ቀሚሷ ላይ ጥቁር ሽርጧን ጣል ታደርግና ቤቱን ታጸዳለች ፤ ከዚያም ወደ ማዕድ ቤት ገብታ ሠራተኞቹን ታግዛለች ። አክሲኒያም ወደ ሱቁ ትሔድና ከባንኮኒው በስተጀርባ በመቆም ደንበኞችን ማስተናገዱን ትቀጥላለች ። ጠርሙሶች ይንኳኳሉ ፤ ይንጓጓሉ ፤ ሳንቲሞች ይቅጨለጨላሉ ። የአክሲኒያ ጣቅ በረጅሙ ይሰማል ፤ ወይ ስድቧና ሽሙጧ ያስተጋባል ። ያጭበረበረቻቸው ደንበኞች የንዴት ቁጣና ልፍለፋ የምድር ግቢውን አየር ያስጨንቀዋል ። በስውር የሚካሔደው የዕለቱ የቮድካ ንግድ የተጀመረ መሆኑ በግልጥ ያስታውቃል ። ደንቆሮው ስቴፓንም ሱቁ ውስጥ ተጐልቶ ያንጐላጃል፤ወይም ከፍያውን ሳያደርግ ወደ ውጭ ይወጣና እንደ በአካባቢው የሚገኙትን ጐጆዎች እየቃኘ ፤ እንደዚያም ወደ ሰማዩ እያንጋጠጠ በመንገዱ ላይ ይንቀዋለላል ። በቤተሰቡ ዘንድ በቀን ውስጥ ስድስት ጊዜ ያህል ሻይ ይጠጣል ። ምግብ አራት ጊዜ ይበላል ። የማታ ማታ፤ የዕለቱ ሽያጭ በመዝገብ ላይ ከሠፈረ በኋላ ፤ ሁሉም ወደየመኝታው ያመራና እንቅልፉን ይያያዘዋል ።

በኡክሊየቮ መንደር ያሉት ሦስቱ የጥጥ ማባዘቻዎች ሀሪሚን ትልቁ ፤ ሀሪሚን ትንሹ ፤ ኩስት የኩቭ ከሚባሉት

ባለንብረቶቻቸው መኖሪያ ቤቶች ጋር በስልክ መስመር የተገናኙ ናቸው ። በመጀመሪያ ጊዜ ስልክ ወደ መንደሯ እንደገባ፤ መሥመሩ ወደ ወረዳው አስተዳደር ጽ/ቤትም ተዘርግቶ ነበር ። ግን አገልግሎቱ ለረጅም ዕድሜ አልታደለም ። በመኖሪያው ውስጥ በረሮዎችና ሌሎችም ጥቃቅን ነፍሳት እየተሠገሠጉበት ስላስቸገሩ ፤ ብዙም ሳይቆይ ሥራውን አቋረጠ ።

የሀሪሚን ትልቁና የሀሪሚን ትንሹ ቤተሰቦች ፤ ዘወትር አምባጓሮ እንደ ፈጠሩና ወደ አደባባይ እንደ ተጓተቱ የሚኖሩ ናቸው ። የሀሪሚን ትንሹ ቤተሰቦች ደግሞ በዚህ ብቻ ሳይወሰኑ ፤ እርስ በርሳቸው እየተጣሉ መካሰስም በመላቸው ነው ። የነዚህ ከበርቴ ቤተሰቦች ጠብና አተካር በሚቀሰቀስ ጊዜ ፤ የጥጥ መዳመጫዎች ሥራቸውን ያቆሙና ለወር ፤ ሚን ሲልም ለሁለት ወራት ይበዝናሉ ። ጭቅጭቁ ጋብ ብሎ ዕርቅ እስኪወርድ ድረስ ሁኔታው ለኢክሊየቮ መንደርተኞች ሐሜታና ወሬ ያንድ ሰሞን አርዕስት ይሆንላቸዋል ። በተገናኙበት ፤ በተሰበሰቡበት ሁሉ ወሬውን ማመንዠክ ነው ። ወሬውን ደጋግሞ ማላመጡ ደግሞ፤ እንደ መዝናኛም ነው — ለኢክሊየቮ መንደርተኞች ።

በዓላት በሚውሉባቸው ቀናት ፤ የሀሪሚን ትንሹ ቤተሰቦች በጋሪና በሠረገላ እየሆኑ ሽርሽር የመውጣት ፤ በመንደሯ መኻል የመጋለብ ልምድ አላቸው ። እንዲህ ባሉት ቀናት አክሲኒያ የክት ልብሷን አጥልቃና በሚቻላት ሁሉ ተከሽና በመውጣት ሱቁ ደጃፍ ላይ መንጐራደድ በመሷ ነው ። ወዲያው የሀሪሚን ትንሹ ሰዎች ይመጡና ፤ በሠረገላቸው አሳፍረዋት እብስ ይላሉ ። ሲወስዷት ግን በሷ ፈቃድና ስምምነት ሳይሆን በግድ እንዳደረጉት አስመስለው ነው ። ሽማግሌው ፔትሮቪችም አዲሱን

ፈረሱን ለማሳየት ያህል ፣ ሚስቱን ቫርቫራን ከጐኑ ሻጭ ያደርግና በበኩሉ ሽርሽር ይወጣል ።

እምሽት ላይ ከሽርሽሩ መልስ ፣ መንደረተኛው ሁሉ በየአልጋው ላይ ከሠፈረ በኋላ ፣ ውድ ከሆነ አኮርዲዮን የሚመነጭ መልካም ዜማ ከሀሪሚን ትንሹ መኖሪያ በኩል እየተንቆረቆረ በአየሩ ይናኛል ። የመንደረተኛውን በያለበት የሚቆዝም ልብ በሐሤት እያደሰ ስሜቱን በመኩርኩር ኢክሌየሮንም ልዩ መልክ ያጐናጽፋታል ።

የግሪጐሪ ፔትሮቪች እንጋፋ ልጅ አኒሲም እንዳንዴ ካልሆነ በስተቀር ወደ ዘመዶቹ ዘንድ አዘውትሮ ብቅ አይልም ። ለያውም ትልልቅ በዓላትን እንተርሶ ነው ። ከአንድ ገጽ የማይበልጥ ደብዳቤና ልዩ ልዩ ስጦታዎችን ግን ባለማቋረጥ ይልካል። ቆሎ በመሰለ የእጅ ጽሑፍ ተዘጋጅተው የሚላኩት ደብዳቤዎቹ የአቤቱታና የልመና ዐይነት ቃና ተለይቷቸው አያውቅም ። አኒሲም በንግግር ወቅት የማይገለገልባቸው አገላለጾችና ዘይቤዎችን በደብዳቤው ላይ አብዝቶ ይጠቀምባቸዋል ። “ የተከበራችሁ ዘመዶቼ ! ፍላጐታችሁን ለማርካት ይበጃል በማለት ፣ ከዚህ ደብዳቤ ጋር አንድ ባኮ ልዩ ዐይነት የሻይ ቅጠል ልኬላችሁዋለሁ ” ሲል ይጽፋል ። እያንዳንዱ ደብዳቤ የሚደመደመውም አኒሲም ፂቡኪን በሚል ፊርማ ይሆንና ከሥሩ ደግሞ ፣ “ የምስጢር ሠራተኛ ” የሚሉ ቃላትን ያክልበታል ።

ደብዳቤዎቹ እንደ ደረሱ ፣ አንድ ሰው ድምፁን ከፍ አድርጎ ለመላው ቤተሰብ ያነባል ። ደብዳቤዎቹ እንደ ጊዜ ብቻ ሳይሆን በተደጋጋሚ በተለያዩ ጊዜያት ይነበባሉ፤ ይደመጣሉ ። በቃላቶቹ ትርጉም ልቡ የሚነካው ሽማግሌ አባት ፣ በተመስጦ ካዳመጠ በኋላ ፣ “ እንግዲህ ምን ያደርጋል ! ቤቱ ዐርፎ ሊቀመጥ አልቻለም ። ትምህርት በል

ጦበት ከተለየን ምን ይሏል ፤ ሁሉም የራሱን ምርጫና መንገድ ነው የሚከተል ። ይሁና መቼስ ! ” ይላል ፣ በኃይለኛ ውስጣዊ ስሜት ፊቱ ፍም መስሎ ።

አንድ ቀን ፣ የሁዳዴ ጾም ከመግባቱ ጥቂት ቀናት ቀደም ብሎ ነው ፤ በረዶ የቀላቀለ ኃይለኛ ዝናብ ይጥላል። ሽማግሌውና ቫርቫራ መስኮት አጠገብ ቆመው ወደ ውጭ ሲያስተውሉ ፣ አንድ በበረዶ ላይ የሚንሸራተት ጋሪ ከባቡር ጣቢያው አቅጣጫ መጣና ወደ ግቢው ዘው አለ ። አኒሲምን የያዘ ነበር ። በዚያን ወቅት ይመጣል ብሎ የገመተ አንድም ሰው አልነበረም ። እንደ ወትሮው ደስተኛና ረጋ ያለ መስሎ ለመታየት እየሞከረ ወደ ቤት ገባ ። ግን ለአንድ አፍታ እንኳን ጸጥ የማይል ፍርሃት በውስጡ ተደብቆ እየተናነቀው መሆኑ ያስታውቅ ነበር ።

አኒሲም ፣ ዘመዶቹ ዘንድ በከረመበት ሰሞን ፣ ወደ መኖሪያ አካባቢው ለመመለስ እንደ ወትሮው የመቻኮል ምልክት ባለማሳየቱ ፣ ከሥራው ተሰናብቶ ይሆናል የሚል ጥርጣሬ ቤተሰቡን እንደ መሞከከር ቃጥቶት ነበር ። በአኒሲም ያልተጠበቀ ጉብኝት ከማናቸውም ይበልጥ የተደሰተችው ቫርቫራ ፣ ብልጣ ብልጥ በሆኑ ዐይኖቿ ሠረቅ አድርጋ ትመለከተውና በረጅሙ ተንፍሳ ፣ ጭንቅላቷን ከነቀነቀች በኋላ ፣

“ በእግዚር ይሁንባችሁና እንዲህ ያለው ነገር እንዴት በዝምታ ይታያል ! ልጁ ሐያ ሰባት ዓመት መሙላቱ ነው ፤ ግን ገና ወንደላጤ ! አበስኩ ገበርኩ ! ” ትላለች ።

አኒሲም ወደ አባቱ ቤት ከመጣበት ጊዜ ጀምሮ ቫርቫራ ከሽማግሌውና ከአክሲኒያ ጋር በቆይታ ማንሾካሾክ ማዘውተሯን ልብ ብሏል ። እንዳች ምስጢራዊ ሤራ በመተብተብ ላይ እንደሆኑ በሁሉም ገጽ ላይ ቁልጭ ብሎ ይታያል ። ሤራው አኒሲምን ትዳር የማስያዝ ነበር ።

ተዶልቶም አልቀረ ፤ በመጨረሻው አኒሲም ሚስት እንዲያገባ ተወሰነ ። “ ታናሽ ወንድምህ ትዳር ከመሠረተ ብዙ ዓመታት ዐልፈዋል ” አሉች ቫርቫራ ። “ አንተ ግን ለሽያጭ ወደ ገበያ እንደወጣ አውራ ዶሮ እስከ ዛሬ ብቸኛ ነህ ። የብቸኝነት ኑሮ ፋይዳ እንደሌለውና መትኖ ቤቱ እንደሚያደርግ ደግሞ አንተም ታውቀዋለህ ። እና ፤ እባ ክህ ሚስት አግባ አኒሲም ። ከዚያ በኋላ ከፈለግህ ለብ ቻህ ወደ ሥራህ መመለስ ትችላለህ ። ሚስትህ እኛው ዘንድ ቀይታ በሥራ እያገዘችን ትኖራለች ። ሕይወትህ መላ የለውም ልጄ ። ሕይወትን ሥርዓትና መልክ ማስ ያዝ ማለት ምን እንደሆነ ዘንግተኸዋል ። የከተማ ልጆች ስትባሉ እንዲያው ነገራችሁ ሁሉ ቅጥ የለውም ” አሉ ችው እንጀራ እናቱ ቫርቫራ ። አኒሲም አልተቃወመም ።

ከግሪጐሪ ፔትሮቪች ቤተሰብ ውስጥ አንድ ሰው ሲጋብቻ ቀርጦ ሲነሣ ፤ ሙሽም ባለጸጎች ናቸውና ከአካባ ቢው ኮረዶች መካከል ብልጫ ያላት ቆንጆ ናት የምትፈ ለግለት ። ለአኒሲምም ይህ ቀረሽ የማትባል ልጃገረድ ተገኘ ችለት ። አኒሲም ግንኙምብዛም ማራኪ ሰው አልነበረም። ቁመቱ አጭር ከመሆኑ ሌላ አካሉም ደካማ ነው ። ሁልጊዜ ወደ ውጭ የሚገፉቸው ይመስል ፣ ጉንጮቹ ብቻ ወፍራም ናቸው ። ጡሌና ምንም ነገር የማያመልጣቸው ዐይኖቹ ዘወትር ፈጠዋ ብለው ስለሚታዩ ፣ ከቶውንም የሚረግቡ አይመስሉም ። በዕድሜው ልጅነት የተነካ ግምም ባለ ማለቱ ፤ እዚህም እዚያም ተበታትኖ የበቀለው ቀይ ጢሙን በተበሳጨና በተናደደ ጊዜ ፤ ወደ አፉ ውስጥ እያስገባ በጥ ርሶቹ የመቀነጣጠብ ዐመል አለው ። መጠጥ ይወዳል ፤ ነፍሱ ነው ። እዘውትሮ ለመጠጣቱ አቋሙና ገጹ ጉልህ ምስክሮች ናቸው ። ይህም ሆኖ ግን ፣ ሚስት ተፈልጎ እንደ ተገኘለትና ቆንጆ ልጅ መሆኗ ሲነገረው ፤

“ ምናለ ታዲያ ደግ ነዋ ! እኔም ብሆን እኮ አላላፍ ርም ። ወይም ማስፈራርኝ ዐይነት አይደለሁም ። ደግሞ ለኛ ቤት ቀመናና መልክ ግነው እንከን የሚያወጣ ! ” ከማለት አልተቆጠበም ።

የቁርጐየቮ መንደር አቀማመጥ ለከተማው ብዙም የራቀ አይደለም ። የመንደሯ ግማሹ ክፍል እየተለጠጠ ከከተማው ጋር መዋሐድ ከጀመረ ውሎ አድሯል ። ግሚሱ ክፍል ግን ፤ ገና የመንደር ባሕርይውን እንደ ያዘ ነው ። ከከ ተማው ጋር መቀላቀል በጀመረው ክልል ውስጥ ባሏ የሞ ተባት አንዲት ሴት ፤ ከችግረኛ እኅቷ ጋር የራሷ ንብረት በሆነ ቤት ውስጥ ትኖራለች ። እኅቷ በጣም ችግረኛ በመሆኗ በቀን ሙያተኝነት ተቀጥራ ትሠራለች ። ሴት ልጅዋ ሊፓም አብራት ተቀጥራለች ። ሊፓ ፤ በጣም የተዋበች ወጣት ናት ፤ እዚህ ጉደለሽ የማትባል ! እን ከን የማይወጣላት ። ሰጪ የቁንጅናዋን ዝና በአካባቢ ውና በከተማው ውስጥ በሰፊው ማውራት ከጀመረ የቆየ ቢሆንም ፤ የሚከጅሏት ሁሉ እሷን እንዳይጠይቁ ሲያግዳ ቸውና ከፍላጐታቸውም ሲያርታቸው የኖረው ምንም ሚካካሻ የሌለው ድኅነቷ ብቻ ነበር ። እንዲያውም እንደ አካባቢው ነዋሪ ግምት ከሆነ ፤ ሊፓን ለጋብቻ የሚጠይቅ ቢኖር ምናልባት ሚስቱ የሞተችበት ፤ ዕድሜውን ያሚ ጠጠ አዛውንት ብቻ ነው ። ለዚያውም ሠርግና ምላሽ ብሎ ጣጣ ሳይኖር እንደ ዕቃ ወስዶ እቤቱ ሊያስገባት እንደሚ ችልና እሷም ሆነች እናቷ የዕለት ራታቸውን በቀላሉ በማ ግኘታቸው እያመሰገኑ ከመኖር እንደማያልፉ ነበር በድ ፍን መንደሩ የሚወራው ። ቫርቫራም ስለ ሊፓ ሁኔታ ሰፊ ጥናት ስታደርግና ስታጠያይቅ ፣ ከአማሎቹ ጋር በመ ወያየት ልዩ ልዩ ጉዳዮችን ስታጣራ ከቆየች በኋላ ነበር ወደ ቁርጐየቮ የሔደችው ።

የማሚው ሥነ ሥርዓት የተከናወነው በሊፓ እክስት ቤት ውስጥ ነበር ። ምግብና መጠጥ ተዘጋጅቶ ቀርቧል ። ሊፓ ፣ ለዚያን ዕለት ሲባል የተሰፋላትን ሮዝ ቀለም ያለው አዲስ ቀሚስ ለቁሳ የእሳት ላንቃ የመሰለ ቀይ ጥብጣብ በዘንፋላው ጠጉሯ ላይ ሸብ አድርጋለች ። ሊፓ አጥብቀው ቢይዟት እንክሽ የምትል ዐይነትና ዘንግ የመሰለች ሎጋ ናት ። በዕለት ሥራዋ የተነማ ሰኃይለኛ ፀሐይ ተጋልጣ ስለምትውል ፣ ቆዳዋ ክንጣት ይልቅ ወደ ቅላት ያደላል ። የፊቷ ቅርጽ የዶስ ዶስ ያለው ለስላሳና ረቂቅ ነው ። ሊፓ ማንንም የምታጓጓን ቀዘባ ፣ ሲያዩዋት የምታስጐመጅ ጥን ቅሽ ናት ። ከግፈር ከመጨነቅ ጋር የተዋሐደ ፈገግታ በከንፈሯ ላይ ያንገዋብባል ። አስተያየቷ የሕፃን የመሰለ ፣ ሁሉን የመጠየቅና ሁሉን የማመን ዐይነት ነው ።

ሊፓ ፣ ጡቶቿ እንኳን በደንብ ያላጐጠጐጡ ወጣት ትሁን እንጂ ፣ ባካባቢው ደንብና ወግ መሠረት ግን ለጋ ብቻ ደርሳለች ። ሊፓ ፣ የውበት መንበር ነበረች ። ይህን አሉ የሚል አይገኝም ። በአካሏ ላይ ውበቷን ትንሽ ይቃ ረናል የሚባል ነገር ቢኖር፣ ትልልቅና የወንድ የሚመስሉ እጆቿ ብቻ ናቸው ። በየዕለቱ ከምታከናውነው ከባድ ሥራ የተነሣ ፣ የጻበሩትና የጠነከሩ እጆቿ በማሚው ዕለት ቦዝ ነው በግራና ቀኝ ቁልቁል ተንጠልጥለዋል ።

“ ስለ ጥሎሹ አትጨነቅ ፣ ምንም አናስቸግራችሁ ” አለ ግሪጐሪ ፔትሮቪች ፣ ወደ ሊፓ አክስት ዞር ብሎ ፤ “ በፊት ጊዜ ለልጃችን ለስቴፋንም ሚስት ያጨንለት ያው እንዳሁኑ ከድኃ ቤተሰብ ነበር ። ታዲያ ዛሬ የቤቱንም ሆነ የሱቁን ሥራ ቀጥ አድርጋ የያዘችውና የንብረቱ ሁሉ ቀጠሪ ምራታችን ናት ። ስለዚ ምስጋና ለመግለጥ ቃላትም አይ በቁን ” አለ ።

ሊፓ ፣ በሩ አጠገብ ቆማ የሽማግሌውን ንግግር ስታ ዳምጥ ፣ በፊቷ ላይ የሚታየው ስሜት ፣ “ እንደ ፈለጋችሁ ልትጠቀሙብኝ ትችላላችሁ ። አምናችሁዋለሁ ” የሚል ይመስላል ።

ይህ ሁሉ በሚሆን ጊዜ ፣ ወላጅ እናቷ ከሰዎቹ መኻል የለችም ። ኃፍረት አሸንፎዋት ማዕድ ቤቱ ውስጥ ተደ ብቃ ነበር ። የሊፓ እናት በጣም ትፈራለች ። በወጣትነት ዕድሜዋ በቤት ጠራጊነት የቀጠራት ነጋዴ በርግጫ ስለ መታት ፣ ከፍተኛ ድንጋጤ ደርሶባት እንደ ነበር ይነገራል ። ከዚያን ጊዜ ወዲህ ፍርሃቷን ከላይዋ ላይ ማስወገድ አልሆ ነላትም ። የሚያስፈራ ነገር ሲያጋጥማት ፣ እጆዋና ጉልበቷ ትንጮቿ ሳይቀሩ ይንቀጠቀጣሉ ። የማሚው ዕለትም ማዕድ ቤት ውስጥ ተወሽቃ እንግዶቹና እኅቷ የሚሉትንና የሚያወሩትን ሁሉ ለመከታተል እየሞከረች አሁንም አሁ ንም ታማትባለች ። ግድግዳው ላይ በተንጠለጠለ የአንድ ቅዱስ ሥዕል ላይ ብሌኗን ሰክታ ጣቶቿን ግንባሯ ላይ በኃ ይል እየተጫነች ታማትባለች ። አብዝቶ በመጠጣቱ ለብታ የጀመረው አኒሲም ወደ ማዕድ ቤቱ የሚያስገባውን በር እየደጋገመ ከፈት በማድረግ ግድ የለሽ በሆነ አነጋገር፣

“ የተወደዱ እናታችን ፣ ለምን ወዲህ መጥተው ከኛ ጋር አይሆኑም ? ያለርሶማ ምን ይዞ ጉዞ ! ” እያለ ይጣራል ። የሊፓ እናት ፕራስኮቭያም እጆቿን በተጨማደደ ከሲታ ደረቷ ላይ ታስደግፍና ፣ “ አይ ጌታዬ ፣ ምንም አይደለም ፣ እዚሁ ይሻለኛል ። ስላሰቡልኝ አመሰግናለሁ ” ትላለች ፣ አኒሲም በተጣራ ቁጥር ።

የግሪጐሪ ፔትሮቪች ቤተሰብ ለአኒሲም የተመረጠ ችውን ወጣት አይቶ በጋብቻው በመስማማት ፍጥምጥም ከተደረገ በኋላ ፣ የሠርጉም ቀን ያኔውኑ ተቆረጠ ። አኒስም ወደ አባቱ ቤት ከተመለሰ በኋላ ፣ ከክፍል እክፍል እያፏጨ

ሲንኮራደድ ዋለ ። ደስ ደስ ብሎት ነበር ። ግን ደስታው አሁንም አሁንም ይረበሽበታል ። ድንገት የሆነ ነገር ትውስ ይለውና ጥልቅ በሆነ ሐሳብ ይመሰጣል ። ዐይኖቹን ወለሉ ላይ እንደ ጦር ተክሎ በጽሞታ ያስተውላል ። እንዳንዱ አመለካከቱ ወለሉን ዘልቆ ከሥር የሚገኘውን መሬት የሚያይ ዐይነት ይሆናል ። በመጪው ፋሲካ የጋብቻ ሥነ ሥርዓቱ የሚፈጸም በመሆኑ ፣ የተሰማውን ደስታና ርካታ ለማንም ገልጾ አያውቅም ። ከሠርጉ ቀን በፊት እጮኛውን የማየትም ሆነ የመጐብኘት ፍላጐት አሳይቶ አያውቅም ። ብቻ ያለማቋረጥ ያፏጫል ፣ በለ ስላሳ ቶጪት ያዜማል ። ጋብቻውን የሚፈጽመው የአባቱንና የእንጀራ እናቱን ፈቃድ ለመሙላትና እነሱን ለማስደሰት እንጂ ፣ በበኩሉ ለነገሩ ቁብ እንዳሌለው በግልጽ ያስታውቃል ። ወንድ ልጅ ሚስት አግብቶ ቤተሰቡን በሥራ የሚረዳ ተጨማሪ ኃይል ማምጣት ያለበት በመሆኑ፣ ይህንኑ ያገሩን ባህል ለማክበር ያህል እንጂ ፣ ትዳር የመመሥረት ፍላጐት እንደሌለው ከማንባሩ ይነበባል ። ከፍጥምጥሙ በኋላ ጥቂት ቀናት ቆይቶ፣ እኒሲም ወደ ሥራው ተመለሰ ። እካፌዱ ግን ፣ ወትሮ ዘመዶቹ ዘንድ ከርሞ ሲመለስ እንደሚያደርገው በመቻኩል ሳይሆን በቸልታና በርጋታ ነበር ።

—3—

በሺካሎች መንደር በልብስ ስፌት ሥራ የሚተዳደሩ ሁለት እኅትማማች ይኖራሉ ። ቫርቫራና አክሲኒያ የሠርጉ ዕለት የሚዋቡባቸውን ልብሶች እንዲሰፉ በመመረጣቸው ፣ እኅትማማቾቹ ወደ ግሪጐሪ ፔትሮቪች ቤት በየዕለቱ መመላለስ ጀምረዋል ። በመጡ ቁጥር ሴቶቹ የተ-

ጀመሩ ልብሶቻቸውን እንዲሞክሩ ያደርጉና የሚቀርብላቸውን ሻይ እየጠጡ ረጅም ጊዜ ከአሳለፉ በኋላ ይሔዳሉ። ለቫርቫራ የታዘዘው ልብስ ጠቆር ያለ ጥልፍና ዉሌ መሳይ ጌጥ የሚያረግበት ቡናማ ቀሚስ ሲሆን ፣ የአክሲኒያ ደግሞ ዋናው ቀለም ውሃ አረንጓዴ ሆኖ ፣ ከፊት ለፊት በኩል ወገቡ ላይ ቢጫ ጣል ያደረገበት መሬት ድረስ የሚረዝም ቀሚስ ነው ።

እኅትማማቾቹ የስፌቱን ሥራ አጠናቀው ሲያስረክቡ ፣ ግሪጐሪ ፔትሮቪች ዋጋቸውን በጥሬ ገንዘብ ፋንታ በሸቀጥ ስለ ከፈላቸው ፣ ወደ መጡበት ሲመለሱ በጣም ተከፍተው ነበር ። ምንም የማይጠቅማቸውን በቆርቆሮ የታሸጉ ሰርዲኖችና ከሞራ የተሠሩ ሻማዎች ተሸክመው ከመንደሩ ከወጡ በኋላ ፣ እንድ ዲብ ላይ ቁጭ በማለት በሸማግሌው በመማረር እንባቸውን እያፈሰሱ አለቀሱ ።

ሠርጉ ሦስት ቀናት ሲቀረው ፣ እኒሲም ወደ ኡክሊዬቮ ተመልሶ መጣ ። ውሃ ባልነካቸው ልብሶች ተሽቀርሯል ። ጫማዎቹ ቀያይ ማሠሪያዎች ባሏቸው አዳዲስ የበረዶ መከላከያዎች ተሸፍነው አዲሱን ኮቱን ትከሻው ላይ እንደ ዋዛ ጣል አድርጎታል ።

ወደ ቅዱሳኑ ምስል ተጠግቶ ኩስተር ባለ ሁኔታ ጸሎት ካደረሰ በኋላ ፣ ለአባቱ ሰላምታ አቅርቦ ከብር የተሠሩ ዐሥር ሩብሎችን በስጦታ አበረከተለት ። ለቫርቫራም እንዲሁ አደረገ ። ለአክሲኒያ ደግሞ እያንዳንዳቸው የሩብል ሩብ የሆኑ ሐያ ሳንቲሞችን ሰጠ ። ሳንቲሞቹ አዳዲስ በመሆናቸው በፀሐይዋ ብርሃን እንደ መስተዋት ያንጸባርቁ ነበር ። ሁሉም በስጦታው ተደሰቱ ። እኒሲም ይበልጥ ኮራ ፣ ኮስተር ብሎ ለመታየት ሲል ጉንጮቹን ነፍቶ የፊቱን ጡንቻዎች ወጣጠራቸው ። ሁለመናው አረቄ አረቄ

ይሸታል ። በጉዞው ወቅት ባለፈባቸው ጣቢያዎች ከሚገኙት የመጠጥ ቤቶች መኻል ጐራ ያላለበት አይኖርም። እኒስምና አባቱ ምግብና ሻይ ቀርቦላቸው ሲቀማምሱ ፣ ሻርሻራ ደግሞ ፣ በስጦታ የተበረከቱላትን አዳዲስ ከብር የተሠሩ ሩብሎች በእጆቿ እያሟወተች ከትውልድ መንደሯ እየፈለሱ ከተማ በመግባት አዲስ ኑሮ ስለ ጀመሩት ጓደኞቿ ትጠይቀው ጀመር ።

“ ሁሉም ደኅና ናቸው ። እግዜር ይመስገን ” ይላል እኒሲም - ለያንዳንዱ ጥያቄ መልስ ። “ ብቻ በዚያ ሰሞን የኢቫን የግሮቭ ባለቤት ሶፍያ ኒኪፎሮቭና በላምባ በሽታ ጠንቅ በመሞታቸው ኀዘን ሆኖ ነው የሰነበተው ። ከቀብር መልስ ለለቀስተኛው የቀረበው የዕዝን ምግብ ፣ ይገርማችሁዋል ጣፋጭ ምግብ በሚሠራበት የተዘጋጀ ነበር ። በነፍስ ወከፍ ለያንዳንዱ ሰው የቀረበው ምግብ ከቪኖው ሌላ ሁለት ሩብል ተኩል ፈጅቷል ይባላል ። ከኛ አካባቢም ጥቂት ገበሬዎች ተገኝተው ነበር ” አለ እኒሲም ።

“ ሁለት ተኩል ሩብል ! ” ሽማግሌው በመደነቅ ዐይነት ተናገረና ጭንቅላቱን ነቀነቀ ።

“ እንዴታ ! እየህ አባቴ ፣ ከተማ እንደ ገጠር አይደለም ። መሸት ሲል የሚቀመስ ፍለጋ ወደ ምግብ ቤት ጐራ ትልና አንድ ፣ ወይ ሁለት ዐይነት ምግብ ታዛለህ ። ወዲያው ሌሎችም ሰዎች ይገቡና ፣ አንዳንድ እንበል በሚል ግብዣ ተጀምሮ መጠጥ ይቀርባል ። አንድ ፋት ፣ ሌላ ፋት እያስከተለ ሳይታወቅ ሰማይና መሬት ይገለባበጣል ። የጠጣኸው መጠጥ ሦስትና አራት ሩብል እንደሚያወጣ ይነገርሃል ። ቅሌን ጨርቄን የለም ፣ ከፍለህ ውልቅ ነው ። እንደ ሳሞሮዶቭ ካለ ፣ ግብዣውን በቡናና በብራንዲ ማሳረግ ከሚወድ ሰው ጋር ከሆንክ ደግሞ ወጪው የባሰ ነው።

ዛሬ ያንዱ መለኪያ ብራንዲ ዋጋ ደግሞ ስልሳ ኰፔክ ሆኗል ። ” እኒሲም ዘና ብሎ አስረዳቸው ።

“ አዬ እንጃ ! የዋጋው ነገር እንኳ አልመሰለኝም ” አለ ፣ ሽማግሌው በማዳነቅ አነጋገር ፣ ድምፁን ከፍ አድርጎ ።

እኒሲም ብዙ አወራላቸው ። ስለ መረጃ ሥራውና የሌባ ጠር ስለ መሆኑ ፣ በየጊዜው በሚያስገኛቸው ውጤቶች ተደናቂነትን ስለ ማትረፉና ሳሞሮዶቭ ስለሚባለውም ጓደኛው በሰፊው ሲያወጋቸው ቆየ ።

የሠርጉ ዕለት ደረሰ ። የሚያዝያው አየር ቢቀዘቅዝም ቀኑ ደስ የሚልና ብሩህ ነበር ። ከማለዳው አንሥቶ በሦስትም በሁለትም ፈረሶች የሚጐተቱ ጋሪዎችና ሠረገላዎች የኡክሊየቮን መንደር መኻል ለመኻል እየሰነጠቁ ወዲያ ወዲህ ሲመላለሱ ፣ ፈረሶቹ አንገት ላይ የተንጠለጠሉት ትንንሽ ደወሎች ይንጨለጨላሉ ። ፈረሶቹ ትከሻ ላይ በሚያርፉት አግዳሚ ዕንጨቶች ላይ የታበቱት በተለያየ ደማቅ ቀለሞች ያሸበረቁ ጥብጣቦች በማለዳው ንፋስ ይውለበለባሉ ። በፈረሶቹ ኰቴ በጋሪዎቹ መንኰራኩርና ቢታጭሎቹ ድምፅ የተረበሹ አሞሮች በየዛፉ ላይ እንደ ሠፈሩ መጯጯህ ጀመሩ ። ወፎቹም መዝሙራቸውን ያለ ማቋረጥ ተያያዙት - በሠርጉ የተደሰቱ ይመስል ።

በግሪጐሪ ፔትሮቪች ቤት ውስጥ መሰናዶው ይቀልጣል ። ገና ከጠዋቱ ገበታዎች ሁሉ በምግብ ተሞልተዋል ። ትልልቅ ዓሣዎች ፣ በጢስ የደረቀ የዓሣማ ወርች የአራዊት ሥጋ ፣ በቆርቆሮ የታሸገ ዓሣ . . . . ጭምሩ ከሁሉም ዐይነት በገፍ ተዘጋጅቷል ። ለቁጥር የሚያታክት ቮድካና ወይን ጠጅ በጠርሙስ በጠርሙስ እየሆነ ተሸሟል ። የቋሊማና የዓሣ ሽታ የቤቱን አየር ጠቅ አድ

ርጎታል ። ሽማግሌው ፣ በጠረጴዛዎቹ ዙሪያ መለስ ቀለስ
እያለ ቢለዋ ለቢለዋ በማፋጨት ስለት ያወጣል ። ሁሉም
ሰው ቫርቫራን እየጠራ ስለ ምንም ስለ ምንም ይጠይቃታል።
እሷ ግን ፣ ቁና ቁና እየተነፈሰችና እየተደነባበረች ከማዕድ
ቤት ዕልፍኝ ፣ ከዕልፍኝ ማዕድ ቤት ትመላለሳለች።ከኩሽት
የኩሽና ከሀሬሚን ትንሹ ቤት በውስት የመጡት ሁለቱ
ከፍተኛ ወጥ ቤቶች ጉሀ ሲቀድ የጀመሩትን ሥራ ለማጠና
ቀቅ ማዕድ ቤቱ ውስጥ ደፋ ቀና ይላሉ ። ጸጉሯ ተጠቅልሎ
የተሠራው አክስኒያ በቀሚሷ ላይ ምንም ሳትደርብ እዲስ
ቦት ጫማዋ እየተንሳጠጠ በግቢው ውስጥ እንደ ፀውሎ
ንፋስ ትከንፋለች ። ከፍጥነቷ የተነሣ ባለፈች ባገደመች
ቁጥር ለሰዎች የሚታያቸው ያልተሸፈኑ ጉልበቶቿና በከ
ፊል የተጋለጡ ጡቶቿ ብቻ ናቸው ። በውኳታው ጣሊታ
ስድብ ፣ መሐላ ጉሊቶ ይሰማል ። ከቅጥር ግቢው ውጭ
የሚተሳለፉ መንገደኞች ፣ ሙሉ በሙሉ ብርግድ ብሎ በተ
ከፈተው የግቢው ዋና በር ትይዩ ቆም እያሉ ወደ ውስጥ
ያስተውላሉ ።

ሙሽራይቱን ለማምጣት የሔዱት ሠርገኞች ከስ
ምንት ሰዓት በኋላ ብዙም ሳይቆዩ ተመለሱ ። ፈረሶቹ ላይ
የተንጠለጠሉት ትንንሽ ቃጭሎች ድምፅ ፣ ከርቀት መሰ
ማት ሲጀምር ፣ የውጭውም የግቢውም ተሰብስቦ አንዱ
ባንዱ ላይ እየተሜኑ እየታከኩ ፣ እየተንጠራራ እቅብቁበ
ይጠባበቅ ጀመር ። ሥርዓተ ተክሊሉ የሚፈጸምበት ቤተ
ክርስቲያን እስከ አልቅቱ ድረስ ጢም ብሎ በሰው ተሞ
ልቷል ። ከጣሪያው ላይ ቁልቁል ከተንጠለጠሉት ቀን
ዲሎች ላይ የተሰኩት ሻማዎች ሁሉም በርተዋል ።የመ
ዘምራኑ ልሳኖች ተከፍተው ጣዕመ ዜማ ያንቆረቁራሉ።
ከሻማዎቹ የሚንጸባረቀው ብርሃንና የእድምተኞቹ ልብ
ሶች የተለያዩ ቀለሞች በአንድነት ሆነው የሙሽራይቱን

የሊጋን ፀይኖች ተሻረሩዋቸው ። የመዘምራኑ የሚሰረቀ
ረቁ ድምፆች እንደ ትንንሽ መዶሻዎች የራስ ቅሏን የሚ
ወቅሯት መሰሉ ተሰማት ። በሕይወቷ ለመጀመሪያ ጊዜ
የለበሰችው ማለፊያ ሽንሽን ቀሚስ ጥብቅ ፣ ጭምቅ አድ
ርጎ ይዟታል ። አዲሶቹ ቦት መጫሚያዎቿ እግሮቿን እን
ቀው በማስጨነቅ የሥቃይ ስሜት ሲፈጥሩባት ጀምረዋል።
ንፍሷን ስታና ተዝለፍልፋ ቀይታ ፣ የጻንች መሰላ ከመታ
የቷ በላይ ያለችበት ቦታ የት እንደሆነ ገና አልገባትም
ነበር ።

ጥቁር ኮት ለብሶ በክራባት ምትክ ቀይ ገመድ በሸሚዙ
ክሳድ ዙሪያ ሸብ ያደረገው ሙሽራው እኒሲም በጥልቅ
ሐሳብ እንደ ተዋጠ ያስታውቃል ። ፀይኖቹ በአንድ ነጥብ
ላይ አተኩረዋል ። ኅብረ ዘማሪያኑ ድምፃቸውን ከፍ አድ
ርገው መዘመር ሲጀምሩ ፣ በተፋጠነ ሁኔታ አማተበ ።
ዜማው ስሜቱን በጣም ስለ ነካው ፣ ቢያለቅስ ደስ ባለው
ነበር ። ያን ቤተ ክርስቲያን የሚያውቀው ገና አንድ ፍሬ
ብላቴና ሳለ ነበር ። እናቱ እየታቀፈች አምጥታ የምታ
ቆርበው እዚሁ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ መሆኑ ትዝ ይለ
ዋል ። ነፍስ ካወቀም በኋላ ፣ ከሌሎች ልጆች ጋር መንፈ
ሳዊ ዜማ ያሰማ ነበር ። በዚያን ጊዜ የቅዱሳኑን ምስልና
እያንዳንዱን ኅዳ ጉድጓዳ እንዴት ልቅም አድርጎ ያው
ቀው እንደ ነበር ትውስ አለው ። እና አሁን ደግሞ የጋ
ብቻውን ሥርዓት በዚያው ሥፍራ እያከበረ ነው ።መደ
ረግ ያለበት ትክክለኛና ጥሩ ነገር ስለሆነ ብቻ ፣ ጋብቻ እየ
ፈጸመ ነው ። እሱ ግን ፣ በዚያ ወቅት መቅደሱ ውስጥ ቆሞ
የሚያሰላስለው ስለሚመሠርተው ትዳር አልነበረም ። ይህ
ጉዳይ ከአእምሮው ውስጥ ተንኖ ሔዷል ። በፀይኖቹ ዙሪያ
እንባው ግጥም በማለቱ ፣ የቅዱሳኑን ምስል እንኳን አጥ
ርቶ ማየት ተስኖታል ። እንዳች የሆነ ከብደት ልቡን ከፉኛ

ሲሜነው ይሰማዋል ። ለፈጣሪው የሕሊና ጸሎት አደረሰ ። በእናቱ ትይዩ የተንጠለጠለውንና በማናቸውም ቅጽበት ሊፈነዳ የተዘጋጀውን እንዳች ነገር ከላዩ ላይ እንዲያስወግድለት አምላኩን አጥብቆ ተማፀነው ። በድርቅ ወራት በየመንደሩ ሰማይ ላይ በማንዣበብ መጣሁ ፡ ደረስኩ እያለ የሚደነፋው ጥቁርኛ የመሰለ የዝናብ ደመና ፡ እንዲትም ጠብታ እንኳን ሳይቸር ድንገት ዐልፎ እንደሚሔድ ሁሉ ፡ በሱም ሕይወት እንደ አጉበር አረብቦ የሚያንዣብበው መቅሠፍት እልም ብሎ እንዲጠፋ ያደርግለት ዘንድ ፈጣሪውን በእርምጃ ለመነው ። ሳለፈ ጥፋቱ ይቅርታና ሥርየት መጠየቅ ተገቢ ያልሆነ መስሎ ቢታየውም ፡ ይቅርታ ከመጠየቅ ግን አልተቆጠበም ። እንዲያውም አንድ ጊዜ ዙሪያውን የከበቡት ሁሉ ፡ ሊሰሙት እስኪችሉ ድረስ ጣቅ እየተናነቀው ተንሠቀሠቀ ። ደግነቱ ነገሬ ያለው አል ነበረም ። ቢኖርም በስካር ከመተርጐም አያልፍም ።

ድንገት የአንድ ሕፃን ጩኸት መቅደሱን አሸበረው ። “ እማምዬ እባክሽን ከዚህ ቦታ አውጪኝ ፡ እባክሽን እንሒድ !” አለ ሕፃኑ በጩኸት ። ፍርሃት ያመነጨው ልመና ነበር ።

“ ጸጥታ እዚያ ጋ ! ” የቄሱ ድምፅ አስተጋባ ፡ በተግሣፅ ዐይነት አነጋገር ።

ሙሽሮቹ ከንድምተኞቻቸው ቤተክርስቲያኑን ለቀው ሲወጡ ፡ እጀቡና የተሰበሰበው ሕዝብ አንድ ጊዜ ተንደቀከተላቸው ። በንቂስ የወጣ ይመስል ሠፈሩ ሰው ብቻ ሆኗል ። ሱቁ አጠገብ ፡ ዋናው በር ላይ ፡ ቅጥር ግቢው ውስጥ ሁሉም ቦታ በሰው ብዛት ተጥለቅልቋል ። አንዱ በንዱ ላይ እየተሜኘ ፡ እየተመረከዘ ፡ እየተንጠራራ ይመለከታል ። ያዳንቃል ።ይተቻል ።

ሙሽራውና ሙሽሪት ፡ የቤቱን ደፍ ሲረግጡ ሴቶች መልካም ምኞታቸውን በመግለጥ ቀርበው ተቀበሏቸው ። የዜማ መመሪያ ወረቀቶች በእጆቻቸው ይዘው መግቢያው ላይ በመሠለፍ ይጠባበቁ የነበሩት ድምፃውያን በከፍተኛ ድምፅ መዝፈን ሲጀምሩ ፡ ከከተማ በኪራይ የመጡት ሙዚቀኞች በመጣሪያቸው ያጅቡ ጀመር ። ከዶን አካባቢ የመጣው ሻምፓኝ ተከፍቶ በረጃጅም ብርጭቆዎች እየተሞላ ለሠርገኞቹ ታደለ ። ወዲያው ቁመተ ረጅሙ ቀጭን ሽማግሌ የሌሳርቭ ለሙሽሮቹ ንግግር ማድረግ ጀመረ ።

“ እኔሲምና አንቺም ልጆ እርስ በርሳችሁ ተፋቀሩ ፤ ጉዟችሁ ሁሉ በእግዚር ፊት ይሁን ። እሱ ይከተላችሁ ፤ ዐይኖቹ አይለዩዋችሁ ። ቅድስት ወላዲተ አምላክ አለሁ ትበላችሁ ” አለ ፡ እንደ ቄጥቋጦ ችፍርግ ብለው በበቀሉ ቅንድቦች የተደበቁ ዐይኖች ያሉት የሊሳርቭ ።

እናቺና የቤት ሥራ ተቋራጭ የሆነው አዛውንቱ የሊሳርቭ ይህን ተናግሮ እንዳበቃ ፡ ግሪጐሪይ ፔትሮቪች ትከሻ ላይ ድፍት ብሎ እንደ መንሠቅሠቅ ቃጣው ።

“ ወንድሜ ግሪጐሪ ፔትሮቪች ፡ የዛሬው ደስታችን ወሰን የለውምና ትንሽ እናልቅስ ” አለ በሰለለ ድምፅ ፡ እፍታም ሳይቆይ ደግሞ ከት ብሎ ከሣቀ በኋላ ፡ በጉልህ ጐርናና ድምፅ “ ሆ! ሆ! ሆ! ይቺ ሙሽራህ የ ውበትእመቤት አይደለች እንዴ ! እዎ ሁሉም ነገር መሆን እንደሚገባው ሆኗል ። ተሳክቷል ። ሰምሯል ። እንድም ነገር አልጐደለ። ዝግጅቱ ሁሉ በሥርዓት ነው ። ምስጋሮቹም በየቦታቸው በትክክል ገብተዋል ” አለና ደመደመ ።

የሊሳርቭ ተወልዶ ያደገው የጐርቭስክ በሚባል ወረዳ ነው ። ግን ከወጣትነት ዕድሜው እንሥቶ ኢክሌየቮ በሚገኙት የጥጥ ማባዘቻዎችና በዚያው በመንደሯ አካ

ባቢ ሲሠራ በመኖሩ ፣ ራሱን እንደ መንደሯ ተወላጅ አድርጎ ነው የሚቆጥረው ። የሚያውቁት ሁሉ ዕድሜውን በሙሉ ፣ ልክ አሁን እንደሚታየው ሽማግሌና መንማና ሆኖ የኖረ ይመስላቸዋል ። ሁሉም ሰው የሚጠራው ጉጠት በሚል ቅጽል እንጂ ፤ የሊባርኛ የሚለው ወይም በሌላ ስም የሚጠራው አንድም አልነበረም ። ይህን ቅጽል ስሙን ያገኘበት ምክንያት በውል ባይታወቅም ፤ ምናልባት በፋብሪካ ውስጥ ለዐርባ ዓመታት ሲሠራ የእድሳትና የጥገና ሥራ ብቻ ሲያከናውን በመኖሩ ይሆናል ። ወይም በሰው ልጆችና በቁሳቁስ መካከል ልዩነት ሳያደርግ ሁሉንም በአንድ ዐይነት መለኪያና ደረጃ ስለሚለካቸው ይሆናል ። ጉጠት ፣ ሁሉንም ነገር የሚመዝነው ጠንካራ ነው ወይስ ጥገና ያስፈልገዋል? በሚል መለኪያ ብቻ ነበር ። የሠርጉም ዕለት ፣ ጠረጴዛው አጠገብ ከመቀመጡ አስቀድሞ ብዙ ወንበሮችን እያገላበጠ ፣ ጥንካሬያቸውን የፈተሸው በዚሁ ልምዱ የተነሣ ነበር ። የቀረበለትን ዓሣ እንኳን ከመመገቡ አስቀድሞ ነካ ነካ በማድረግ ፈትሾታል— ጥንካሬውን ወይም ጥገና የሚፈልግ መሆኑን ለማየት።

ሠርገኞቹ የተቀዳላቸውን ሻምፓኝ በአንድ ትንፋሽ በቁማቸው ከጨለጡ በኋላ ፣ ሁሉም በየወንበሮቻቸው ተቀመጡ ። ሌሎቹ እንግዶችም ሥፍራ ሥፍራቸውን በመያዝ ውይይት ከፈቱ ። ዘፋኞቹ መተላለፊያውን ሞልተው ዘፈኑን ሲያወርዱት ፣ ሙዚቀኞቹም እንደ ቀድሞው በመሣሪያዎቻቸው ማጀባቸውን ቀጠሉ ። ቤተ ዘመድ የሆኑት ሴቶች ደግሞ ፣ የባህል ዘፈኑን ባንድነት ያቀልጡት ጀመር ። ቤቱም ደጁም በከፍተኛና ደማቅ ድምፅ ተጥለቀለቀ ። ድብልቅልቁ ወጣ ።

ጉጠት ፣ ወንበሩ ላይ እንደ ተቀመጠ ይቁነጠነጥ ፣ ይቅበጠበጥ ጀመር ። እንዴ አጠገቡ ያሉትን ይጐሽማል።

ወዲያው በሌሎች ንግግር መኻል ጣልቃ ይገባል ። ከምድር ተነሥቶ በማቅ ይንፈቀፈቃል ። ደግሞ ልቅሶውን ይያያዘዋል ።

“ልጆቼ ፤ ውድ ልጆቼ !” ጉጠት ፣ ድንገት ከተቀመጠበት ተነሥቶ በተጣደፈ ሁኔታ ያጉመተምት ጀመር ። “ሁላችንም እርስ በርስ ተፋቅረን ፣ በሰላምና በጸጥታ እንኑር ። የተወደዳችሁ ልጆቼ ! . . .” የጀመረውን አልጨረሰም ። እንጠልጥሎ ተወው ።

ጉጠት ፣ የመጠጥ ሱሰኛ አልነበረም ። በመጀመሪያ የቀመሳት አንዲት መለኪያ ጂን ራሱ ላይ ወጣች ። ብውብሎ ሰከረ ። ይህ ከምን ጥንስስ እንደሚጠመቅ ተለይቶ ያልታወቀ ፣ እንደ ፊት የመረረ አቅለሽላሽ መጠጥ የቀመሰውን ሰው ሁሉ ፣ እናቱ በዱላ የተበጠረቀ ያህል እያደነዘዘ ቁጭ እያረገው ። ከያንዳንዱ ተጋባዥ እንደበት የሚወጣው ንግግር ምንም የማይጨበጥና ዝብርቅርቅ እየሆነ ሔደ ።

በጠረጴዛው ዙሪያ ፣ የመንደሯ ቀሳውስትና በጥጥ ማባዘቻዎቹ የሚሠሩት ካቦዎች ከነሚስቶቻቸው ተቀምጠዋል ። በጐረቤት መንደሮች የሚኖሩ ነጋዴዎችና የመጠጥ ቤቶች ባለንብረቶችም ከነሱ ቀጥለው በመደዳ ተደርድረዋል ። ድፍን ዐሥራ አራት ዓመታት ሙሉ አብረው የሠሩት የጠረዳው ጽ/ቤት ሹምና ጸሐፊው በድግሱም ሥፍራ አልተነጣጠሉም ። ጉን ለጉን ናቸው ። በነዚያ ዓመታት ውስጥ ወደ ሁለቱ ጉዶች ቢሮ ገብቶ ሳይጉላላ ፣ ሳይበደል ፣ ሳይጭበረበር የወጣ ወይም የሚፈልገውን ወረቀት አስፈርሞ በእጁ ያገባ ባለ ጉዳይ ማግኘት ኣሳር ነው ። እንዲያ አወልውለውና እንደ ቀርበታ ተነፋፍተው ሁለቱንም ሲያዩዋቸው ፣ በቅጥፈትና በሐሰት

የበሸቀጡ መሆናቸው በግልጥ ያስታውቃል ። የፊታቸው ቆዳ ሳይቀር የመልቲ ቆዳ መሆኑ ይታያል ።

እንድም ሳታስቀር ልጆቿን በሙሉ ሰብስባ የመጣችው ዐይኑ ሸውራራዋ የጺሐፊው ሚስት ፤ ወደ ጠረጴዛው በጣም ተጠግታ በመቀመጥ ፤ እንደ ጀሬ እሞራ ከማህን ማህን በማግተር የቀረበውን ሁሉ እየሰበሰበች በራቷና በልጆቿ ኪሶች ውስጥ ታምቃለች ።

ሲፓ ፤ እንደ ዐምድ ደርቃ ተቀምጣለች ። በገጿ ላይ የሚታየው ስሜት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሳለች እንደነበረው ያለ ነው ። ከተዋወቁበት ዕለት እንሥቶ እንዲት ቃል እንኳን ስላልተለዋወጡ ፤ አኒሲም ምን መሳይ ድምፅ እንዳላትም አያውቅ ነበር ። አሁንም አጠገቧ ቁጭ ብሎ የቀረበለትን ጂን በጸጥታ ይጠጣል ። በመጨረሻ ሞቅታው እያየለበት ሲሔድ ፤ ከፊት ለፊቱ የተቀመጠችውን የሲፓን አክስት ማናገር ጀመረ ።

“ እንድ ጓደኛ አለኝ ሳሞሮዶቭ ይባላል ። እንደማንም ተራ ሰው አይደለም ። እንዴት መናገር ፤ ምን መናገር እንዳለበት አጣርቶ የሚያውቅ የተከበረ ዜጋ ነው ። እኔ ግን ደኅና አድርጌ ፤ ውስጡን ጠልቄ አውቀዋለሁ ። ይህን እሱም በደንብ ያውቀዋል ። እና ለወዳጄ ለሳሞሮዶቭ ጤንነት ጽዋችንን እናንሣ ፤ አክስቴ ! ” አለ አኒሲም ወደ ስካር ማሻቀብ በጀመረ የሞቅታ መንፈስ ።

ቫርቫራ በጠረጴዛው ዙሪያ እየተመላለሰች እንግዶቹ ምግቡን እንዲሞካከሩት ትጋብዛለች ። የሥራ ውጣረት በዝቶ ውልቅልቅ ብላ ብትደክምም እንኳን ፤ ምግቡ ሞልቶ በመትረፍረፉና ሁሉም ነገር ወደር በሌለው ሁኔታ ተሟልቶ በመዘጋጀቱ መንፈሷ በደስታ ረክቷል ። እሱን ማንም ይህ ጉድለ ብሎ ለመናገር እንደማይችል ርግጠኛ ነች ።

ጀንበር እያዘቀዘቀች ብትሔድም ፤ ፈንጠዝያና ድግሱ ግን ቀጠለ ። እንግዶቹ እጃቸውና ጥርሳቸው ሥራ እስ መፍታቱን እንጂ የሚያዩት ፤ ወደ አፋቸው የሚያስገቡት ምን እንደሆነ መለየትና ማወቅ ወደ ተሳናቸው ደረጃ ደርሰዋል ። ምን እንደሚወራ ፤ ምን እንደሚባል የሚያዳምጥ የለም ። እንዱ ሌላውን አይሰማውም ። ትርምስ ፤ ድብልቅልቅ ፤ ውካታ ፤ መለፍለፍ ብቻ ነው ። ዐልፎ ዐልፎ ዘፈንና ሙዚቃው ላንዳፍታ ቆም ሲል ብቻ ፤

“ ደም መጣጭ አረመኔ ሁሉ ! መዓት ይውረድባችሁ ! ” እያለች የምትጮህ ሴት ድምፅ ከውጭ በኩል ጥርት ብሎ ይሰማል ።

ምሽቱ እየገፋ ሲሔድ ዳንስ ተጀመረ ። ሙዚቃው ተፋፋመ ። የራሳቸውን የወይን ጠጅ ይዘው ከመጡት የሀረሚን ትንሹ ሰዎች መካከል አንደኛው ብድግ ብሎ በሁለት እጆቹ ጠርሙሶች ይዞ ፤ በጥርሶቹ ደግሞ ብርጭቆ ነክሶ ‘ ኢድረል ’* የሚባለውን ዳንስ አሳየ ። ተጋባዡ በሙሉ ደስታውን ገለጠ ። ከዚያ በኋላ የዳንሱ ዐይነት እስኪጠፋ ቅጥ አንባሩ ወጥቶ መተረማመስ ሆነ ። አንዳንዶቹ ‘ ኢድረል ’ መጫወት ይጀምሩና ወዲያው ቁጢጥ ብለው ፤ የእግር አጣጣላቸውን በመለወጥ ፤ ፈጠን ባለ ምት እግሮቻቸውን ተራ በተራ ወደፊት እየዘረጉና እየወነጨፉ የሩሲያን የባህል ጭፈራ ይያያዙታል ። አረንጓዴ የለበሰችው አክሲኒያ መሬት ለመሬት በሚጉተተው ቀሚሷ ነፋሱን እያራገበች ወዲያ ወዲህ ሽው ሽው ትላለች።

* ኢድረል ፤ ከጥንታዊ የዳንስ ዐይነቶች አንዱ ሲሆን ፤ በመጀመሪያ ጊዜ በነበረው ሕግ አምስት ሰዎች ፤ የኋላ ኋላ ተሻሽሎ በወጣው ሕግ መሠረት አራት ሰዎች በአንድነት ሆነው በሁድን የሚጫወቱት ነው ። ዛሬ እየቀረ ሔዷል ።

የአክሲኢያ ግራሜ ዐይኖች ገራገር ብጤ ናቸው ። ሽፋሏን ሳትሰብር ትክ ብላ የማየት ጠባይ አላት ። ሁል ጊዜ ከፊቷ ላይ የማይጠፋው ፈገግታ የደስ ደስ ያለው ዐይነት ነው ። በነዚያ ትክ ብለው የሚያስተውሉ ዐይኖቿ፣ መቃ በመሰለው ረጅም አንገቷ ላይ ቂብ ባለችው ትንሽ ጭንቅላቷና፣ እንደ ልብ በሚታዘዝላት ኩሩ ባለ ግርማ አካሏ ላይ ፣ አንዳች ከአባብ ቅርፅ ጋር የሚመሳሰል ነገር ይታይባቸዋል ። በተለይ በአረንጓዴው ቀሚሷ ወገብ ላይ ፈካ ያለው ቢጫ ቀለምና፣ መቼም መች የማያቋርጥ ፈገግታዋ ደግሞ፣ በፀደይ ወቅት ዐባፊ አግዳሚውን ለማስተዋል ከጠመኸ ቡቃያ መኻል አንገቱን የሚመዝ አባብ አስመስሏታል ። በርሷና በሀሬሚን ትንሹ ቤተሰብ መኻል ያለው ዕውቂያ በጣም መቀራረቡ ነጻ ከሆነው ጠቅላላ ሁኔታቸው ይታወቃል ። በተለይ ከወንድማማቾቹ መኻል ከትልቅየው ጋር የቆየና ጥብቅ የሆነ ልዩ ዐይነት ግንኙነት እንዳላት ለማንም በግልጽ ይታያል ። ከዚያ ሁሉ ሰው መኻል ይህን ሁኔታ የማይረዳ ቢኖር ደንቆሮው ባሏ ብቻ ነበር ። ስቴፋን ሚስቱን ቀና ብሎ ሊያያት እንኳን አይጨነቅም ። ብቻ በተቀመጠበት እግሩን አንዳብሮ በጽጥታ ለውዝ ይበላል ። የለውዙን ቅርፊት ሲሰብረው ደግሞ ልክ እንደ ጥይት ይጮሃል ።

ጭፈራውና ፈንጠዝያው እንዲያ ተጧጡፎ ሳለ፣ ሽማግሌው ግሪጐሪ ፔትሮቪች በዳንሱ ተካፋይ ለመሆን መሻቱን ለመግለጥ መሐረቡን እያራገበ ወደ ወለሉ መኻል ገባ ። ሰው ሁሉ ጉምጉምታውን ከክፍል ክፍል ይቀባበለው ጀመር ። ጉምጉምታው ከቤት ወጥቶ ደጅ ሲደርስ፣

“ እሱ ራሱ ሊደንስ ነው ! ራሱ ሊገባበት ነው ! ” ወደሚል ጫጫታ ተለወጠ ። ግሪጐሪ ፔትሮቪች ከሚስቱ ጋር መደነስ ጀመረ ። ቫርቫራ በደንብ ስትደንስ ሽማግ

ሌው ግን፣ በሙዚቃው ስልት ልክ መሐረቡን እያራገበ በተረከዙ መሬቱን መደለቅ ብቻ ነበር ። ይሁን እንጂ፣ ከውጭ ሆኖ በመስኮቶቹ በኩል የሚመለከተው ሕዝብ በሁኔታው ከመደሰት አልተቆጠበም ። ሁሉም ሰው ይቅር ለግዜር ያለው ይመስላል ። ለሀብቱም ሆነ ለበደለኛነቱ፣ለስስቱም ሆነ ለፍርዱ ገምድልነቱ በዚያች ቅፅበት ይቅርታ ያደረገለት ይመስላል ።

“እንዲያ ነው ግሪጐሪ ፔትሮቪች ! በርታ !” ከውጭ ያሉት መጮህ ጀመሩ ። “ ያዝ እንግዲህ ! ቀጥል ! በአሮጌው ውሻ ውስጥ ገና ሕይወት ትር ትር ትላለች ማለት ነው ጃል ! እሃ—ሃ—ሃ !”

ጠቅላላው ጨዋታና ድግስ ከሌሊቱ ሰባት ሰዓት በኋላ አበቃ ። አኪሲም እየተንገዳገደ ወደ ሙዚቀኞቹ በመቅረብ፣ ለያንዳንዳቸው አዳዲስ የግማሽ ሩብል ሳንቲሞች አበረከተላቸው ። የስንብት ስጦታ ነበር ። ሽማግሌውም ለይቶለት አይንገዳገድ እንጂ ፣ በመጠኑ ዘመም ዘመም እያለ እንግዶቹን መሸኘት ጀመረ ። ተሰናብቶት ለሚወጣው ሁሉ ፣

“ ከሁለት ሺህ ሩብል በላይ የፈጀ ሠርግ ነው! ” እያለ ደጋግሞ እየነገረ ፣ ተጋባዥ ሁሉ ወደ የቤቱ በመመለስ ላይ ሳለ፣ ከሺኪሉሻ መንደር የመጣው የመጠጥ ቤት ባለንብረት በዳንሱ ጊዜ ወንበር ላይ አስቀምጠውት በነበረው አዲስ ኮት ምትክ፣ አሮጌ ተቀምጦ በመገኘቱ ድንገት ጫጫታ ተፈጠረ ። ይህን ያደረገው ማን እንደሆነ ማን ሊታወቅ አልተቻለም ። ወዲያው አኪሲም በከፍተኛ ቅሌጥፍና፣ “ ሁላችሁም እንድ ጊዜ በያላችሁበት ቁሙ! ሌባውን እሁኑኑ እገኘዋለሁ ! ኮቱን የወሰደውን ዐውቃለሁ ! ቁሙ ነው የምለው ! ” እያለ መንዝባረር ጀመረ ።

ተናግሮም ሳያበቃ ፣ ተንደርድሮ ወደ ዋናው መንገድ በመውጣት ወደየቤታቸው በመመለስ ላይ ካሉት እንግዶች በአንደኛው ላይ ለመድረስ ይሮጥ ጀመር ። ግን ብዙም ሳይርቅ ተከታትለው በመያዝ ወደ ቤት መለሱት። ጥንብዝ ብሎ ሰክሮ ፤ ፊቱ በንዴት ሳምባ መስሎና በላብ ወርዝቶ ወደ ጫጉላው ክፍል ገፋፍተው አስገቡት ። እስስትየዋ ፤ የሲፓን ልብስ አወላልቃላት በአንድነት ሙሽራውን ይጠብቁ ነበር ። አኒሲም እንደ ገባ በሩ በላያቸው ተዘጋ ።

—4—

አምስት ቀናት ዐለፉ ። ወደ ሥራው ለመመለስ የተነሣው አኒሲም ቫርቫራን ለመሰናበት ወደ ፎቁ ጣጣ ። ክቅዱሳኑ ሥዕሎች ፊት ለፊት የተተከሉት መብራቶች በሙሉ ተለኩሰው የደመቀ ብርሃን ይንቦገቦጋል ። የዕጣን ሽታ ቤቱን አውዶታል ። ቫርቫራ መስኮቱ አጠገብ ተቀምጣ በቀይ የሱፍ ክር እግር ሹራቦች ትሠራለች ።

" መቼም አብረኸን ብዙ መቆየት አልቻልክም ፤ ስለቸንህ መሰለኝ ? " አለች ። " ኀጠር ቢሆንም እዚህ ኑሯችን በደጋ ነው ። ምንም ችግር የለብንም ፤ ሁሉም ሞልቷል ። ጥሩ ሠርግም ደግሰንልሃል ። የጐደለ ነገር አልነበረም ፤ የተሳካ ይመስለኛል ። አባትህም ሁለት ሺህ ሩብል ፈጀ ይላሉ . . . . እርግጥ እዚህ ሕይወት ለዛዛ ነውና ያሰለች ይሆናል ። ይሁን እንጂ ከከተማ የተሻለ እንኖራለን ። ብቻ ደንበኞቻችንን በደንብ አናስተናግድም ። በሚገባ እንደዛቸውም ። እዚህ ካለው ነገር ሁሉ የሚከብደኝ ይኼ ጉዳይ ብቻ ነው ። አኒሲም ፣ በእግዜር ስም እልሃለሁ፣ስም

ችን እንዴት እንደምናደርጋቸው ፣ እንዴት እንደምንቀልድባቸው ስስተዋልሁ ቁጥር ዘወትር ልቤ በኀዘን ይቆስላል ። ፈረስ በዕቃ ስንለውጥ ፣ ወይ አንዳች ነገር ስንገዛ ፣ ሌላው ቀርቶ የሚረዳን ሠራተኛ ስንቀጥር እንኳን ሐቅን ተከትለን አናውቅም ። ንግድ እስኪመስል ማጭበርበር ፣ ማማታት ነው ። በሁሉም ነገር ላይ በተቻለ መጠን ማታለል የቤታችን ባህል ሆኗል ። በኛ ሱቅ ጥሩ ዐይነት እየተባለ ከሚሸጠው የአትክልት ዘይት ይልቅ ፤ እንድያውን የለየለት ቅጥራን የተሻለ ጣዕም ሳይኖረው አይቀርም ። እስቲ እንዲያው በሞቱ እውነቱን ንገረኝ ! አሁን የኛ ዐቅም ጥሩ ዘይት አምጥተን ለመሸጥ የማይበቃ ሆኖ ነው ?" አለችው በትካዜ አነጋገር ።

" ለሁሉም እንደየሥራው እናት ! " አለ አኒሲም ለዘብ ባለ አንደበት ።

" ግን በምንሞትበትስ ጊዜ ? ምንድነው የሚውጠን ፤ እንዲያው ከአባትህ ጋር በዚህ ጉዳይ ላይ ብትነጋገሩበት ምናለ ! "የቫርቫራ አነጋገር የጭንቀት መሆኑ ያስታውቃል ።

" አንቺ ራስሽ ለምን አታነጋግሪውም ? "

" አይ አኒስም ! እኔማ በልቤ ያለውን ስነግራቸው ፣ ሳማክራቸው ፤ ልክ አሁን አንተ እንዳልከው የመሰለ መልስ ነው የሚሰጡኝ ። ' ለሁሉም እንደ ሥራው ' የሚል ፈሊጥ አላቸው ። ታዲያ በወዲያኛው ዓለም ደግሞ ፤ ለእነሌ ምን ይገባዋል ፣ ምንስ አይገባውም እያለ የሚያሟግትና የሚያማርጥ ያለ ይመስልሃል ? አትሞኝ ልጄ ! የጌታ ፍርድ አንድ ነው ! "

" እሱንማ ዐውቃለሁ ። ግን እስከዚህ ብዙም አትጨነቂ እናት ። እግዚአብሔር የሚሉት ነገር ስለሌለ፣ጥያቄውን የሚያቀርብም አይኖርም " አለና በከባዱ ተነፈሰ።

ቫርቫራ እየግቀች በመገረም ተመለከተችውና ፣ ሁለ ቱንም እጆቿን ዘረጋቻቸው ። አማማቋና አስተያየቷ እንደ ዕብድ የቆጠረችው መሆኗን የሚጠቁም ዐይነት ነበር ። እኒሲም የመጨነቅ ስሜት አደረበት ።

“ አዎ ፣ ምናልባት እግዚአብሔር የሚባል ይኖር ይሆናል ። ግን ዛሬ ብዙም የሚያምንት የለም ። ” እኒ ሲም ንግግሩን ቀጠለ ። “ እኔ እንኳን የሠርጌ ዕለት እሥ ቂኝ የሆነ ነገር ሲሰማኝ ነበር ። ሁኔታው ሁሉ አንድ ሰው ከሲካካ ዶሮ ጉያ ዕንቁላል እንደሚወስድና ካልተሰበረው ዕንቁላል ውስጥ ድንገት የሚጨኂቷን ድምፅ እንደሚሰማ ዐይነት ነበር ። እኔም የሠርጌ ዕለት ሕሊናዬ ከውስጥ የሚ ጮት ድምፅ ሲያሰማ ሰማሁት ። የጋብቻችን ሥነ ሥርዓት በሚካሔድበትም ወቅት ፣ ‘ እግዚአብሔር አለ ! ’ የሚል ሐሳብ መጣብኝ ። ግን ከቤተ ክርስቲያኑ ስወጣ ሁሉም ነገር ተረሣ ። ወደ ኋላዬ ቀረ ። እና ታዲያ እንዴት አድ ርጌ የእግዚአብሔርን መኖር አለመኖር ለማወቅ እችላለሁ። ሕፃናት ሳለን እንዲህ ስለመሳሰሉት ጉዳዮች ያስተማረን ሰው አልነበረም ። አራስ ከናቱ ዕቅፍ እስከ ወጣ ድረስ የሚሰማውና የሚማረው ነገር ቢኖር ፣ ‘ ስሁሉም እንደ የሥራው ’ የሚሉትን ቃላት ብቻ እንጂ ሌላ የለም ።አባቴ ደግሞ፣ እግዜር በሚሉ ነገር በፍጹም አያምንም ። አንድ ጊዜ ከጕንተፋቭ ቤተሰብ ስለ ተሰረቁ በጐች ነግሬሽኝ የነበረው ትዝ ይልሻል ? ባይገርምሽ እንግዲህ ሁሉንም ነገር ተከታትዬ ደርሼበታለሁ ። በጐቹን የሰረቃቸው በሺካሎቭ መንደር የሚኖር ገበሬ ነው ። ቆዳዎቹ ግን ፣ የት እንደ ደረሱ ታውቂያለሽ ? ቆዳዎቹ የትም አልሔዱ ፣ እዚሁ አባቴ ሱቅ ነው የገቡት . . . . ይኸውልሽ እምነት ፣ ግድ ማኖት ይሉኻል ይህ ነው !” አላት ።

እኒሲም ዐይኑን ጠቀስ አድርጐ ራሱን ነቀነቀና ንግ ግሩን ቀጠለ ።

“ የወረዳው ሹምና ጸሐፊውም በእግዚአብሔር አያ ምኑም ። ገበዙም ቢሆኑ እንደዚያው ናቸው ። ሁሉም ወደ ቤተ ክርስቲያን ሔደው የሚሳለሙትና ቀን ቆጥረው የሚ ጾሙት ወደው አይደለም ። ከሰው አፍ ፣ ከመንደሩ ሐሜት ለመዳንና ምናልባት ምጽአት ቢመጣ ፣ የመጨረሻው ፍርድ ቀን እውነት ቢሆን ይጠቅመናል በሚል ጥርጣሬ ነው ። ሰዎች ደካማነታቸው እያየለ ፣ እየጐላ በመምጣቱና ወላ ጆቻቸውን ማክበር በመተዋቸው ፣ የዓለም ፍጻሜ እየተ ቃረበ ነው እያሉ አንዳንድ ሰዎች ይናገራሉ ። ግን ሁሉም ፍሬ ከርስኪ ፣ ባዶ ወሬ ነው ። እኔ እማስበው ምን መሰ ለሽ እናት ? እኔ እማስበው እንዲህ ነው ። የኛ ችግር የሚ ባባሰው ሕሊና ያጡ ሰዎች ቁጥር ከጊዜ ወደ ጊዜ እየጨ መረና እያደገ በመሔዱ የተነሣ ነው ። አየሽ እኔ ሰዎችን ከውጭ ብቻ ሳይሆን ውስጣቸውንም ጭምር ጥርት አድ ርጌ ዐውቃቸዋለሁ እናቴ ፤ ዐውቃቸዋለሁ ። የተሰረቀ ሸሚዝ በማይበት ጊዜ ፣ የተሰረቀ መሆኑን ለማወቅ የዐይን ጥቅሻ የሚጠይቀውን ያህል ጊዜ እንኳን አይወስድብኝም። አንድ ሰው መጠጥ ቤት ቁጭ ብሎ ሻይ ሲጠጣ ብታይው ፣ ምናልባት ሻይ ይጠጣል ብለሽ ብቻ ይሆናል የምታስቢው። ለእኔ ግን ሻይ መጠጣቱ ብቻ አይደለም የሚታየኝ ። ሕሊና የሌለው መሆኑም ነው ። የውስጡም ጭምር እንጂ የው ጪው ብቻ አይደለም ። ቀኑን ሙሉ አግርሽ እስኪነቃ ልት ዞሪ ትችያለሽ፡፡ግን አንድም ሕሊና ያለው ሰው አታገኚም ። እና የዚህ ሁሉ ሰበብ ግንም የእግዜርን መኖርና አለመ ኖር የማያውቅ መሆኑ ነው ። እስቲ እንግዲህ ለማናቸውም ደኅና ሁኚ እናቴ ። ጤናሽን ተንከባከቢ ፣ የመንፈስሽን

ጽናት እንደ ወትሮው ጠብቂ ፤ እኔንም ሁልጊዜ በቅን አስ ቢኝ ” አለ እኒሲም ።

ወዲያው መሬት እስኪነካ ለጥ ብሎ እጅ ነሣት ።

“ ስለ ተደረገው ሁሉ በጣም እመሰግናለሁ እናት ። አንቺ ለቤተሰባችን ጥሩ ነሽ ። በዚህ ላይ ደግሞ ጨዋነ ትሽና ነገረ ሥራሽ ሁሉ በጣም ደስ ይለኛል ” አለ ፤ ከልብ በመነጨ ስሜት ፡ከከፍሉ ሲወጣ ትካዜ ልቡን መውረር ጀምሮት ነበር ። ድንገት ቆም አለና ወደ ቫርቫራ ዞሮ፣

“ ያ ሳሞሮዶቭ ያልኩሽ ጎደኛዬ በአንድ ጉዳይ ውስጥ እጁን እንዳስገባ አድርጎኛል ። ጉዳዩ ወይ ያከብረኛል ወይም ከናካቴው ያወድመኛል ። እና እንዲያው እንዳ ጋጣሚ ፤ በለስ ሳይቀናኝ ቀርቶ ክፉ ነገር ቢደርስብኝ፡እንቺ ቤተሰቦቼን እንደምታጽናኝልኝ ተስፋ አለኝ ” አላት ።

“ እንደሱ አትበል እስቲ ! እግዜር መሐሪና ይቅር ባይ ነው ። ግን እኒሲም ለሚስትህ ትንሽ ርኅራኄና ፍቅር ብታሳያት ደስ ይለኛል ። ሁለታችሁም የምትተያዩት ልክ እንደ ዱር አውሬ ነው ። ፈገግታ እንኳን ስትለዋወጡ አይቼ አላውቅም ” አለችው ።

“ እሷም ነገሯ ሁሉ ከሰው የማይገጥም ልጅ ናት ። ምንም ነገር አይገባትም ። ምንም ቃል አትተነፍስም ። ደግሞ ዕድሜዋም ገና ነው ። በሚገባ ማደግ ይኖርባታል” አለ እኒሲም ፤ በከባዱ እየተነፈሰ ።

አንድ ረጅም በደንብ የተቀለበ ነጭ ሡንጋ ፈረስ የሚጐትተው ጋሪ ፤ በረንዳው ፊት ለፊት ቆሞ ይጠብቀ ዋል ። ሽማግሌው ግሪጐሪ ፔትሮቪች በቁንጥ ዘሎ ጋሪው ላይ ቁብ አለና ልጓሙን በጃቹ ያዘ ። እኒሲም ቫርቫራን አክሲንያንና ደንቆሮ ወንድሙን በየተራ ሳማቸው ።

ሊፓም እንደ ሌሎቹ በረንዳው ላይ ቆማ ያላንዳች እን ቅስቃሴ በጽጥታ ወደ ሌላ አቅጣጫ ትመለከታለች ። ተለ ይቷት የሚሔድ ባሏን ለመሸኘት ሳይሆን፤በአጋጣሚ ከቤት ብቅ ያለች የሚያስመስላት ነው ፤ እኒሁ-ዋንዋ ። እኒሲም ሌሎቹን ስሞ ሲያበቃ ፤ ወደ ሊፓ ተጠግቶ ረጋ ባለ ሁኔታ ጉንጯን በከንፈሮቹ ዳሰስ አደረገና ፤

“ ደኅና ሁኚ ” በማለት እንሾካሾከ ።

ሊፓ አልተመለከተችውም ። ብቻ አንድ ልዩ ዐይነት ፈገግታ መሳ ገጿን ወረሰው ፤ ወዲያው ፊቷ በሙሉ ይን ቀጠቀጥ ጀመር ። ምክንያቱን ሳያውቂት በሥፍራው የተ ሰበሰቡት ሁሉ ፤ ስለርሷ ኀዘን ተሰማቸው ። እኒሲም እንዳ ባቱ ጋሪው ላይ ወጣና በመልካም አቋሙ ፤ መልኩና አለ ባበሱ እንደሚተማመን ሰው ፤ እጆቹን ወገቡ ላይ አሳርፎ ቁጭ አለ ።

ጋሪው ፤ ከሸለቆው ለመውጣት በኩረብታው ላይ በተዘረጋው መንገድ አቀበቱን ሲያያዘው እኒሲም በመ ደጋገም እየተገላመጠ መንደሩን ይመለከት ጀመር ። ሞቃት ፀሐያማ ቀን ነው ። በዚያ ዓመት ለመጀመሪያ ጊዜ ለግ ጦሽ ወደ መስክ የወጡት ከብቶች እዚህም እዚያም ተበ ታትነው ተሠማርተዋል ። በእረኝነት የተከተሏቸው ሴቶ ችና ልጃገረዶችም በዐውዳመት እንደሚለብሷቸው ያሉ ፀዓዳ ልብሶች ለብሰዋል ። በነጻነት የተደሰተ ይመስል እንደ ቀይ በሬ በኃይል እግሩና መሬቱን በሰኰናው መጕ ድፈር ጀመረ ። ታች ሸለቆው መኻልና ላይ ኩረብታው አፋፍ ዘልቆ በየሥፍራው አዕዋፍ ይዘምራሉ ። በታላቅ ግርማ የተከፈለው ን ቤተክርስቲያን እኒሲም ዞር ብሎ ተመ ለከተው ። በኖራ የታደሰው በቅርቡ ነበር ። ከአምስት ቀናት በፊት በዚያ ቦታ ያደረገው ጸሎት ትውስ አለው ።

እረንጓዴ ጣሪያ ያለውን ትምህርት ቤትና በልጅነቱ ዋና እየዋኘ ዓሣዎች ያጠምድበት የነበረውን ጅረት ተመለከተ ። ልቡ በደስታ ስሜት ሶቢ ይረግጥ ጀመር ። ወዲያው እንዳች ግዙፍ ግድግዳ ከፊት ለፊቱ ተጋርጦ ርቆ ከመሔድ ቢያግደው ተመኘ ።

አባትና ልጅ ፤ ባቡር ጣቢያው ከደረሱ በኋላ ፤ ወደ መዝናኛው ቤት በመግባት አንዳንድ ብርጭቆ የወይን ጠጅ አዝዘው ተጐነጩ ። ሽማግሌው ፤ የመጠጡን ሒሳብ ለመክፈል የገንዘብ ቦርሳውን ከኪሱ ሲያወጣ አኢሲም አቋረጠውና ፤ “ የኔ ግብዣ ነው ” አለው ።

በሁኔታው ልቡ የተነካው ሽማግሌ ፤ የልጁን ትከሻ መታ መታ አደረገና ፤ “ እንደምን ያለ ልጅ እንዳለኝ እየሀ !” በሚል ዐይነት አስተያየት ፤ ባረስታውን በዐይኑ ጠቀሰው ።

“ ከኔው ጋር ቆይተህ በንግዱ ሥራ ብታግዘኝ እንደምን ደስ ባለኝ ነበር ። እንዴና ዋናው ምኞቱም ይኸው ነው ። ያንተ ከጐኔ መሆን ምንኛ እንደሚጠቅመኝ የማውቅ እኔ ብቻ ነኝ ። ቃሌን ሰምተህ እዚሁ ብትቀር እኔም በወርቅ ባንቆጠቆጥኩህ ነበር ልጄ ” አለ፣ ሽማግሌው ።

“የለም ፤ የለም አባባ ። በፍጹም አልችልም !” የልጅየው መልስ ቁርጥ ያለ ነበር ። የቀረበላቸው የወይን ጠጅ መራር ከመሆኑ ሌላ የስም ሽታ ቃናውን በርዞታል ። ግን አንዳንድ ብርጭቆ ከመድገም አልተገቱም ።

ሽማግሌው ፤ ልጁን ሸኝቶ ወደ ቤቱ ሲመለስ ፤ አዲሷ ምራቱን ልዩና እንግዳ ሆና አገኛት ። ባሏ ከቤት ከወጣበት ቅጽበት አንሥቶ ሊፓ ፤ ፍጹም ሠራተኛ ወደ ሆነች ወጣት ሴት ተለውጣ ነበር ። እሮጌ ቀሚስ አጥልታ እጅጌውን ወደ ላይ በመሰብሰብ ባዶ እግሯን ሆና የበረንዳውን ደረጃዎች በውሃ ታጥባለች ። እየሠራች ደግሞ ድምጿን ከፍ አድርጋ ትዘፋፍናለች ። ወለሉ የታጠበበትን ቆሻሻ ውሃ ከንጨት በተሠራው ባልዲ ሞልታ ለመድፋት ተሸክማ ስትሔድ ደግሞ ፤ ወደ ሰማይ ቀና ብላ የሕፃን በሚመስል ፈገግታ ፀሐይዋን ትመለከታለች ።

እንደ አጋጣሚ ፤ በበረንዳው በኩል የሚያልፍ አንድ ሽማግሌ ሠራተኛ ፤ ራሱን ነቅንቅ አድርጎ ጉሮሮውን ጠራረገና ፤

“ እንዴት እንዴት ያሉትን ምራቶች ነው እግዜር የሰጠህ ግሪጐሪ ፔትሮቪች ! እውነተኛ ሀብት ናቸው !” አለ ።

—5—

ሐምሌ በገባ በስምንተኛው ቀን ዓርብ ዕለት ነው ፤ ሊፓና ጉጠት ካዛንስኬዬ መንደር ድረስ ሔደው ፤ የካዛን ማርያምን ካነገሡ በኋላ ፤ ወደ መንደራቸው መመለስ ይዘዋል ። ከነርሱ ኋላ ራቅ ብላ የሊፓ እናት ፕራስኮቭያ እያዘገመች ትከተላቸዋለች ። ሕመምተኛ በመሆኗ ትንፋሽ አጥሯታል ። ጀንበር እየዘቀዘቀች ደንገዝገዝ ብሏል ።

“ እሄ ሄ ሄ ሄ! . . . በጄ !” ይላል ጉጠት በግዳንቱ፣ የሊፓን ንግግር እያዳመጠ ። “ መቼም የማርመላታ ነገር አይሆንልኝም ። በጣም ነው የምወደው እሊያ ማካሬች !” እያለች ከልቧ ታወራለች ሊፓ ። “ እና ታዲያ ሁልጊዜ

አንድ ጥግ ይገኝ እቀመጥና ሻይ እየጠጣሁ ማርመላታ መብላት ነው ። ወይም ደግሞ ሻዩን ፉት እያልኩ ሻርሻራ ኒኮላየቭናና የምትነግረኝን የሚያሳዝኑና የሚያስደንቁ ታሪኮች አዳምጣለሁ ። መቼም ለግምት የሚያታክት ማርመላታ ነው ያላቸው ። አራት እንስራ ሙሉ ! ታዲያ እሱም ‘ አይዞሽ ሲፓ አትፍሪ ፤ የቻልሺውን ያህል ብዪ ! ’ ይሉኛል ” ትለዋለች ።

“ ያንት ያለህ ! አራት እንስራ ሙሉ ! ” ይላል ጉጠት፣ አሁንም በማድነቅ ።

“ እህሳ ! ሀብታሞች አይደሉ ! ሞልቷቸዋል ። ከሻይ ጋር የሚቀርበው ጥጥ የመሰለ ነጭ ዳቦ ነው ። የሥጋ ነገር አይነካ ። ሁሉም ያምሮቱን ሳይሆን የሚበቃውን ያህል ሊበላ ይችላል ። የተረፋቸው ናቸው ። ግን በኔ በኩል ለምን እንደሆነ እንጃ ሁልጊዜ ፍርሃት ይሰማኛል ። በጣም እፈራለሁ !”

“ ምን ነው የሚያስፈራሽ የኔ ልጅ ? ” አለ ጉጠት፣ ፕራስኩቭያ ደርሳባቸው እንደሆን ለማየት ወደ ኋላ እየተገላመጠ ።

“ በመጀመሪያ የሠርጉ ሰሞን የሚያስፈራኝ አኒሲም ግሪጎሪች ነበር ። በርግጥ ጥሩ ሰው ነው ። ይህን መካድ አይቻልም ። አንድም ቀን ተተናኩሎኝም ሆነ አስቀይሞኝ አያውቅም ። ግን ወደ አጠገቢ በቀረበ ቁጥር ለምን እንደሆነ እንጃ የሥራ አካላቴ ሽምቅቅ ይላል ። ዘወትር እንቅልፍ ባይኔ አይዞርም ። ሌሊቱን በሙሉ ቁልጭ ብዬ እየተንቆጠቆጥሁ ስጸልይ ነው የማድረው ። እሱ ከሔደ በኋላ ፍርሃት የምታሳድርብኝ ደግሞ አክሲኒያ ናት ። በርግጥ እስከ ዛሬ ባየሁት ደግና ሴት መሆኗን ነው የማውቀው ። ፈገግታ ሁልጊዜ አይለያትም ። ግን አንዳንዴ የምታደርገው ሁሉ ልዩና ግራ የሚያጋባ ነው ። መስኮቱ

አጠገብ ትቆምና ወደ ውጭ በጸጥታ ታስተውላለች ። ድቅድቅ ባለ ጨለማ ውስጥ የበግ ዐይኖች እንደሚፈነጥቁት ያለ አረንጓዴ ብርሃን በነዚያ ኃይለኛ መሳይ ዐይኖቿ ውስጥ ይንጸባረቃል ። ከሀሪሚን ትንሹ ቤተሰብ ጋር ያላት ግንኙነት ጥብቅ ነው ። እየመከሩና እያግባቧትም መሰለኝ ። ‘ ሽማግሌ አማትሽ ፤ ቡቲኪኖ ላይ ከአንድ ጋሻ የሚበልጥ መሬት አለው ። ዐፈሩ አሸዋማ ስለ ሆነና በአትራቢያውም ወንዝ ስለሚፈስ ፤ ለምን የጡብ ማምረቻ ለግልሽ አታቋቁሚም ? እኛም ሸርካዎችሽ እንሆናለን ’ ይሏታል — አክሲኒያን ዘወትር ። ዛሬ የአንድ ሺህ ጡቦች ዋጋ ደግሞ እስከ ሐያ ሩብል ደርሷል ይባላል ። ትናንትና ታዲያ ራት ስንበላ አክሲኒያ ‘ ቡቲኪኖ ላይ የጡብ ማምረቻ አቋቁሜ የራሴን ንግድ ለመጀመር እፈልጋለሁ ’ አለቻቸው ሽማግሌውን ፤ እንደ ቀልድ አድርጋ እየሣቀች ። የግሪጎሪ ፔትሮቪች ፊት ግን ፤ ወዲያው ልውጥውጥ አለና ጠቋቆረ ። ነገሩ ጨርሶ አላስደሰታቸውም ነበር ። ‘ በሕይወት እስካለሁ ድረስ በዚህ ቤተሰብ ውስጥ የተነጣጠለ ንግድ አይኖርም ። ሁላችንም አንድ ላይ መሆን አለብን ’ ሲሏት ፤ ባይኗ ክፉኛ ገረመመቻቸውና ጥርሷን አፋጨቻቸው ። ከዚያ በኋላ የቀረበላትን ምግብ ንክች ሳታደርግ ነው ተመለሰ ። ”

“እህ! እምቢ ብላ ተወችው ማለት ነው ? ” አለ ጉጠት ።

“ እንዲያው እኔስ ምን ሰዓት እንደምትተኛም ለማወቅ ነው የምፈልገው ” ሲፓ ንግግሯን ቀጠለች ። “ ሰው ሁሉ ከተኛ በኋላ እሷም ለጠጉ ያህል ጋደም ትልና አንድ ሰዓት እንኳን ሳትቆይ ብድግ ትላለች ። ከዚያ በኋላ ቤቱን ከዳር እስከ ዳር ማሰስ ነው ። መንጎራደድ ፤ መመላለስ ፤ መሔድ ፤ መምጣት ማንጎዳጎድ ምን ቅጡ ።

እያንዳንዱን ጥጋትና ሥርቻ ትፈትሻለች ። ገበሬዎቹ ያቃ
ጠሉት ወይም የሰረቁት ነገር እንዳለ ለማየት ይሁን ለሌላ ፣
ብቻ ምክንያቱ እስከ ዛሬ አያገባኝም ። እና ይኸውሎት
አሲያ ግካሬች ፤ በጣም ነው እክሲኢያ የምታስፈራኝ ።"

እንዲት አነስተኛ ጢሻ አጠገብ ደረሱና ፣ ፕራስኮቭ
ያን ለመጠበቅ ያህል ዐረፍ አሉ ። የሊሳርቫ በዕድሜው
ሙሉ ፈረስ ስላልነበረው ፣ በኮንትራት የሚይዛቸውን ሥራ
ዎች ሲያከናውን የኖረው ወረዳውን በእግሩ እያዳረሰ ነበር።
ምንጊዜም በማትለየው ትንሽ ከረጢት ውስጥ ዳቦና ሽን
ኩርቱን ይዞ በረጃጅም ቅልጥምቹ ቃዳ ቃዳውን እያፈ
ሰው ሲውዘገዘግ የሚደርስበት አልነበረም ።

በጢሻው መጨረሻ ጠርዝ ላይ የመንገዱን ርቀት
የሚገልጽ አንድ ድንጋይ ተተክሏል ፤ ጥንካሬውን ለመ
ፈተሽ ያህል ጉጠት ነቅንቅ ነቅንቅ አደረገው ። ወዲያው
ፕራስኮቭያ ቁና ቁና እየተነፈሰች ደርሳ ተቀላቀለቻቸው ።
የጠወለገውና ሁልጊዜ የድንጋጤና የሽብር መንፈስ የሚ
ታይበት ጨምዳዳ ፊቷ እለ ወትሮው ፈካ ፣ ወዛ ብሏል ።
ከቤተ ክርስቲያን መልስ ገበያው ቦታ ላይ ትንሽ ክቫስ*
መቅመሷ ያስታውቃል ። የሚበታቸውን ያህል ዕረፍት
እድርገው ጣመናቸውን ካበረዱ በኋላ፣ ሦስቱም ጐን ለጐን
ሆነው መንገዳቸውን ቀጠሉ ። ጨርሳ በመጥለቅ ላይ ካለ
ችው ፀሐይ የሚፈነጠቀው ጨረር ትንሿን ጢሻ ዘልቆ
በስተግራ የዛፎቹን ግንዶች አድምቋቸዋል ። ከወደሚሔ
ዱበት አቅጣጫ የሚመጣ የብዙ ሰዎች ድምፅ ሲተም

* ክቫስ ፣ እንደ አገራችን ጠላ ሆኖ ከአጃ የሚሠራ የሩሲያውያን
የባህል መጠጥ ነው ።

ተሰማቸው ። ከፊታቸው በሚገኘው ሌላ ጢሻ ውስጥ
ወዲያ ወዲህ እያሉ እንጉዳይ የሚሰበስቡ የኡክሊየቮ ልጃ
ገረዶች ናቸው ።

"እህና የኔ ጉብሎች !" አለ የሊሳርቫ ድምፁን ከፍ
አድርጎ ። ልጃገረዶቹ በሰላምታ መልክ አጸፋውን በጣት
መለሱለት ።

" ጉጠት እየመጣ ነው ! ሽማግሌዉ መጣ ! " እያሉ
ተንጫጩ ። የአካባቢው የገደል ማሚቶም አብሮ አስተ
ጋባ ። መንገደኞቹ ጢሻውን ወደ ኋላቸው ትተው ገሥገሡ።
የፋብሪካው ጭስ መውጫዎች ቀስ በቀስ ብቅ እያሉ ቁመ
ታቸውም እየጨመረ ሲሔድ ፣ ቤተ ክርስቲያኑ ጉልላት ላይ
የተገተረውም መስቀል በምታሽቆለቁለው ፀሐይ ብርሃን
ሲያንጸባርቅ ታያቸው ። መንገዳቸው እየተገባደደ ነው ።
ወደ ሸለቆው ቁልቁል ትንሽ ከተንደረደሩ በኋላ ፣ በየቤታ
ቸው ይገባሉ ። ረጅሙን መንገድ በባዶ እግራቸው ሲያስ
ነኩት የዋሉት ሊፓና ፕራስኮቭያ ቦት ጫማዎቻቸውን
ለማጥለቅ ቁጭ ቁጭ ሲሉ ፣ የሊሳርቫም አጠገባቸው በሚ
ገኝ ለምለም ሣር ላይ ዐረፍ አለ ። መንደራቸው በቅርብ
ያለች ይመስል ወለል ብላ ትታያለች ። ከላይ ወደ ታች
ሲያስተውሉት የኡክሊየቮ አካባቢ ልዩ ደስታን ይሰጣል ።
ግርማ ሞገሱን እጥፍ ድርብ በሚያደርገው የኩራ ዐፀድ
መኻል ጉብ ያለው ፣ ነጭ ቀለም የተቀባ ቤተ ክርስቲያንና
ትንሿ ኸረት በአንድነት ሆነው የተዋበ ሥዕል ይፈጥራሉ።
ከመኻል ተሰንቅሮ በዚህ ውበት ላይ የሚያስጠላ ነገር
ቢኖር ፣ ለቁጠባ ተብሎ ጣሪያው ፈዛዛ ቀለም የተቀባው
ወፍራሙ ቤት ብቻ ነው ። ከሸለቆው ተነሥቶ በሚያሻቅበው
ዳገት ላይ የጠመኸ እርሻ ተንጣሏል ። ገሚሱ ታጭዶ
ነዶው እየታሠረ ተቀምጧል ። ገሚሱ ተከምሯል ። ገና
አዲስ የታጨደው ደግሞ በመስመር ሆኖ እዚያው መሬቱ

ላይ ተረፍርፏል ። በሌላውም ወገን ለመሰብሰብ የደረሰው የእኛ አዝመራ በመጥለቅ ላይ ባለችው ፀሐይ ብርሃን ውስጥ ይንጸባረቃል ። በግራም በቀኝም መኸር ደረሰኩ ደረሰኩ እያለ ነው ። ዛሬ በዓል ሆኖ ውሏል ። ነገ ጠመኸና ድርቆሹን ይሰበስባሉ ። የሚቀጥለው ቀን ደግሞ እሑድ ስለሆነ እንደገና ሌላ ዕረፍት ነው ። በየዕለቱ ነጐድጓድ በሩቅ ሲያስገመግም ይሰማል ። በቅርቡ ዝናብ መጣል እንደሚጀምር ሁሉ ፣ አየሩ ከባድና ሞቃት ሆኖ ነው የሰነበተው ። ስለዚህም እያንዳንዳቸው ወደ ማሳዎቹ ፊታቸውን ባዞሩ ቁጥር ፣ ሰብሉ በወቅቱ ተሰብስቦ በገባ የሚል ሐሳብ ይመጣባቸውና ልባቸው በደስታ ስሜት ይሸበራል ።

" እህል አሜጆቹ ዘንድሮ ቀንቷቸዋል ። ጥሩ ዋጋ እያገኙ ነው ። በቀን አንድ ሩብል ከፀርባ ኩፔክ ቀልድ አይደለም " አለች ፕራስኮቭያ ።

ከካዛን ማርያምና ከካዛንስኩዩ ገበያ የሚጐርፈው ሕዝብ ዕልቆ መሣፍርት የለውም ። ሴቶች ፣ አዳዲስ ከፍያ ያደረጉ የጥጥ ማባዘቻው ሠራተኞች ፣ ነጋዶን ፣ ሕፃናት … ለእርሻ ቦታ እንዲሆን ተብሎ የተሠራ ጋሪ እየራውን ከግሩ ሥር በኃይል እያስነጣ ዐለፈ ። ገዥ አጥቶ የተመለሰ ፈረስ ከጋሪው በስተኋላ በሰምሰማ ይከተላል ። ባለመሸጡ የተደሰተ ይመስላል ። አንድ አስቸጋሪ ብጤ ላም ቀንዷን ተይዛ እየተጐተተች ዐለፈች ። እግራቸው ወደ መሬት ተንጠልጥሎ እዚያና እዚህ የሚሳጋና ሙቅት ብለው የሰከሩ ገበሬዎች የተጫኑበት ሌላ ጋሪ ተከተለ ። ትልቅ ኩፍያና ከፀቅሙ በላይ የሆነ ቦት ጫማ ደንቅሮ የሚደነቃቀፍ ትንሽ ልጅና አንዲት ባልቴት እየተንገተቱ መጡ ። ጉልበ ቀን እንደ ልብ አላሳጥፍ ባለው ጫማ ከብደትና በፀሐይ ሙቀት ቢዳከምም ፣ ልጁ ያለ ማቋረጥ የመጫወቻ

ጡሩንባውን ይነፋል ። ቁልቁለቱን አገባደው በመንገጢያው በኩል በመጠምዘዝ ወደ ዋናው መንገድ ከገቡም በኋላ ፣ የጡሩምባው ድምፅ እየራቀ እየሰነጠቀ ይሰማል ።

" እነዚህ የመንደራችን ከበርቴዎች የጤናም አይደሉ ! እንዳች ነገር ለክፏቸዋል " አለ ጉጠት ። " ይቅር በለን ብቻ ፣ ደኅና ቀን አምጣ ጌታዬ ! ይገርማችሁዋል ኮ ! አሁን በዚያ ፊት ከኩስትየኩቭ ጋር ብዙ ተዳርሰን ነበር ። ' ኩርኒሱን ለመሥራት ብዙ ዕንጨት ያላግባብ አባክነሃል ' ይለኛል ከምድር ተነሥቶ ። ' ብዙ ? ' ስል ጠየቅሁት ። ' እኔ የተጠቀምኩበት ለሥራው ነው ቫሲሊይ ዳኒሊች ፣ መቼም ዕንጨት ከገንፎዬ ጋር አደባልቄ እንደማልበላ ታውቃለህ ' አልኩት ። ' እንዴት ብትደፍር ነው እንዲህ የምትናገረኝ ። አንተ አጋሰስ ! በኮንትራት እንድትሠራ ያደረግሁህ እኔ መሆኔን ዘነጋኸው መሰል ! ' አለ ። ' እና ታዲያ ምን ይጠበስ? ባንተ ብቻ የኖርኩ መሰለህ ! ያንተን ሥራ ከመጀመሬም በፊት ጦሜን አደራ አላውቅም ። ዕድሜ ለእጄ ! ' አልኩት ። ' እናንተ እኮ አጭበርባሪዎች ናችሁ ! አንዱ ካንዱ የማይሻል አላቱ ሁሉ ፣ መች አጣሁዋችሁ ' አለኝ ። ዝም አልኩት ። ' እኛ በዚህ ዓለም አታላዮች፣ አጭበርባሪዎች ነን። እናንተ ደግሞ በወዲያኛው ዓለም ተራችሁን ትጋለጣላችሁ ' አልኩ በሐሳቤ ። ታዲያ በማግሥቱ ስንገናኝ ትንሽ ተሽሎት ነበር ። እንዳለፈው ቀን ከእሱ ቀደድ ቀደድ አላለም ። ' አባክህ አትቀየመኝ ማካሬች ። ትናንት ክፉ ቃል ተናግሬህ እንደሆን እጥፍቻለሁ ። መቼም እኔ ትልቅ ነጋዴ እንደ መሆኔ መጠን ላንተም የበላይህ ነኝ ። እና ብናገርም ልትታገሠኝ ይገባል ' አለኝ ። ' እርግጥ ነው ። አንተ ትልቅ ነጋዴ ፣ እኔ ደግሞ ተራ አናጢ ነኝ ። ግን ቅዱስ ዮሴፍም አናጢ እንደ ነበር አትዘንጋ ። አናጢነት ጌታን ሳይቀር

የሚያስደስት ትልቅና ክቡር ሙያ ነው ። ሆኖም ራስህን የኔ የበላይ አድርገህ መቁጠር የሚያረካ ከሆነ ፣ በበኩሌ ተቀብያለሁ ቫሲሊይ ዳኒሊች ' አልኩት ። ከዚያን ቀን ንትርካችን በኋላ ግን ማሰብ ማሰላሰል ጀመርኩ ። ማናችን ነን የበላይ ? ነጋዴ ወይስ እናጢ እያልኩ ማውጠንጠን ያዝኩ ። በኔ አስተያየት የበላይነቱን የሚይዘው አናጢው ነው ልጆቼ ! ሠራተኛው ነው ” አለ ።

ጉጠት ፣ ለጥቂት ጊዜ በሐሳብ ተውጦ ቆየና ፤

“ እዎን ልጆቼ ሁልጊዜ የሚሠራ ፣ ዘወትር ሳይታክት ወገቡን እጥብቆ የሚታገል እርሱ ነው አሸናፊ የሚሆን ” በማለት ደመደመ ።

እሁን ፀሐይዋ ሙሉ በሙሉ ከእይታቸው ተሰወረች ። እንደ ወተት የነጣ ጭጋግ ከትንሿ ኸረት እናት ፣ ከቤተክርስቲያኑ ፀፀድና በወፍጮ ቤት ዙሪያ ካለችው ሜዳ በዝግታ ወደ ላይ እየሠገገ መንሣት ጀመረ ። ምሽቱ ይበልጥ እየጨለመ ሲሔድ ፣ ከታች ብርሃናት ሲስለመለሙ፣ ጭጋጉም መጨረሻና መድረሻ የሌለውን ጥልቅ ገደል የሚደብቅ ይመስል ሲያይል ፣ በመረረ ድኅነት ውስጥ ተወልደው በፍርሃት ከሚሸማቀቁና ጨዋ ከሆኑ ነፍሶቻቸው በስተቀር ፣ ያላቸውን ሁሉ ለሌሎች ገብረው ሕይወታቸውን ሙሉ ከችግር ቁራኛ ሳይላቀቁ ዕድሜያቸውን ለማጠንፈፍ የተዋዋሉት ሊጋና እናቷ አንዳች ነገር በልባቸው ጠልቆ ይሰማቸው ይሆናል ። እነሱም እንደ ሌላው በዚህ ምስጢረኛ የፍጥረተ ዓለም ጢውጢዋ ዘለዓለማዊ በሆነውና በማያቋርጠው የሕያዋን ስንሰለት ውስጥ አንዳች ነገር እንደሆኑ እነሱም የበላይነት ያላቸው ፍጡራን እንደሆኑ ለተወሰነች ቅፅበት ተሰምቷቸው ይሆናል ። የማታ ማታ ወደ ሸለቆው መኻል መውረድ እንደሚኖርባቸው ለጊዜው ዘንግተውና ፍንድቅድቅ ብለው እየተሟሟቁ በዳገቱ አፋፍ ላይ ቁጭ ብለው የቆዩትም በዚህ መንፈስ ሊሆን ይችላል ።

በመጨረሻም ወደ ቤታቸው ደረሱ ። ለእህል እጨዳው የተቀጠሩት ሠራተኞች በዋናው በር አጠገብና ከሱቁ ፊት ለፊት በሚገኘው ሥፍራ ላይ ተኮልኩለዋል ። በኡክሌየኛ መንደር የሚኖሩ ገበሬዎች አብዛኛውን ጊዜ ለግራጐሪ ፔትሮቪች ተቀጥረው መሥራት ስለማይፈልጉ ፣ ሽማግሌው ፣ ሠራተኛ ሲያሻው ከሌላ መንደር ነበር የሚቀጥረው ። በዚያ ምሽት ፣ በብርሃን ውጋጋን የሚታዩትም ሰዎች በረጃጅምና ጥቋቁር ሪዛቸው ከሌላ ሠፈር የመጡ መሆናቸው ይለያል ። ሱቁ ገና ስላልተዘጋ ፣ ደንቆሮው የአክሲኒያ ባል ከአንድ ትንሽ ልጅ ጋር ዳማ ሲጫወት በተከፈተው በር በኩል ይታያል ። እህል አጫጆቹ ለስለስ ባለ ዝቅተኛ ድምፅ ያንጐራጉራሉ ። ዐልፎ ዐልፎ ደግሞ በትናንትናው ዕለት የሠሩበት ዋጋ እንዲከፈላቸው አቤቱታቸውን ወርወር ያደርጋሉ ። የጀመሩትን ሥራ ሳያገባድዱ ወደ መንደራቸው ይሔዳሉ በሚል ሥጋት ያለፈው ሒሳባቸው አልተከፈላቸውም ። ከበረንዳው ትይዩ በሚገኘው የሾመል ዛፍ ጥላ ሥር የሸሚዙን እጅጌ ጠቅልሎ የተቀመጠው ፔትሮቪች ከአክሲኒያ ጋር ሻይ ይጠጣል ። ጠረጴዛው ላይ ከተቀመጠው ፋኖስ የሚወጣው ብርሃን ቦግ—ስልም —ቦግ —ይላል ።

በዋናው በር በኩል ከተኮለኮሉት እህል አጫጆች መሐል አንዱ ፣ “ አባታችን ! ” አለ ፣ ተንኮል የተቀላቀለበት በሚመስል ድምፅ ። “ ግማሹን እንኳን ስጠን እባክህ ! ግማሹን ብቻ ! አባታችን ! ”

የብዙ ሰዎች ጣት በአንድነት እስተጋባና ከቀድሞው ይበልጥ የሰለሰለ እንጉርጉሮ እንደገና ቀጠለ ። ጉጠት ፣ ሻይ ለመጠጣት ወደ ጠረጴዛው ሔዶ ተቀመጠ ።

“ ተመስገን ! ዛሬ ከዛንስኩዱ ውለን መጣን ” አለ ጉጠት ። “ ሁሉም ነገር ደኅና ነበር ። አንድ ደስ የማይል ነገር ባያጋጥመን ኖሮ ጥሩ ነበር . . . . . ሳሻን ታወቂት የለ ? ያ ቀጥቃጩ ! ባለ እጁ ሳሻ ! ምን ይሆናል መሰላችሁ ? እዚያው ገበያው መሐል ሳሻ ሆዬ ትምባሆ ገዝቶ ሲያበቃ የማግሽ ሩብል ሳንቲም ለነጋዴው ይሰጣል ። ሳንቲሙ ደግሞ የሐሰት ገንዘብ ሆኖ መገኘት ! ” ጉጠት ፣ በሹክሹክታ ለመናገር ፈልጎ ወደ ኋላው ገልመጥ በማለት አስ ተዋለ ። ግን በዚያ ሻካራና በከፊል ታፍኖ የሚያስገመግም ድምፁ እንደ ምንም አድርጎ ቢናገር ማንሾካሾክ አይችልም ነበር ። “ እና እንዳልኳችሁ የሐሰት ገንዘብ መሆኑ እንደ ታወቀ ፋታም አልሰጡት ። ‘ ከየት ነው ያገኘኸው ? ’ በሚል ጥያቄ ያዋክቡት ጀመር ። ‘ አኒሲም ፂቡኪን ነው የሠርጉ ዕለት የሰጠኝ ’ ሲል ይመልሳል ። ወዲያው ፖሊስ ተጠርቶ ሳሻን እንጠልጥሎ ወሰደው ። ስለዚህ ትንሽ ጠን ቀቅ ማለቱ አይከፋም ፔትሮቪች ። ጣጣ ውስጥ እንዳት ገባ ። እንዲያውም አንዳንድ ሰዎች ወሬ ማናፈስ ጀምረ ዋል ” አለ ጉጠት ።

“ አባ —ታ —ች —ን ! ” የመጀመሪያው ድምፅ አሁንም ከወደ ዋናው በር በኩል ተሰማ ። “ ኧረ . . . . አባ ታ—ች—ን ! ”

እንደገና ደግሞ ጸጥታ ሆነ ።

“ ኧረረ —ረ— ረ— ረ ! አቤት !” ጉጠት በተፋ ጠነ ሁኔታ እያጉረመረመ በዝግታ ከመቀመጫው መነ ሣት ጀመረ ። እንቅልፍ ተጫጭኖት ነበር ።“ እግዜር ይስ ጣችሁ ልጆቼ ፣ ስለ ሻዩና ስለ ስኳሩ በጣም አመሰግናለሁ ። ታሁን በኋላ የመኝታ ሰዓት ነው ። ሽማግሌና ጆሮ በጊዜ ተብሎ የለ ? ከእንግዲህ እኮ እያረጀሁ ነው ። የሥራ አካ ላቱ እየዛገ ፣ እየላሸቀ ነው . . . . እህህህ ! ” አለና የሞት ሞቱን እያታሰተ ከትምጡ ተነሥቶ ቆመ ። ከመሔዱ በፊት ግን ፦

“ የዚህ ትርጉሙ ምን መሰላችሁ ? ሞት ተቃረበ ማለት ነው ” አለና እንደ መንሠቅሠቅ ሞካከረው ።

ሽማግሌው ግሪጎሪ ፔትሮቪች የጀመረውን ሻይ ሳይጨርስ ፣ በተቀመጠበት በሐሳብ ጭው ብሎ ነጉዶ ። ጉጠት ፣ ከግቢው ወጥቶ ቢርቅም እንኳን የኮቴው ድምፅ ገና በአጠገቡ እንዳለ ሆኖ ይሰማዋል ።

“ ሳሻ ብረት ቀጥቃጩ የተናገረው ሁሉ ውሸት መሆን አለበት ” አለች አክሲኒያ ፣ አማቷ በዚያ ትጽበት የሚያስበውን በመገመት ።

ግሪጎሪ ተነሥቶ ወደ ቤት ገባና ከጥቂት ደቂቃዎች በኋላ ሲመለስ ፣ ትንሽ የተጠቀለለች ነገር በእጆቹ መሐል ይዟል ። ጥቅሉን ሲፈታው አዳዲስ ሳንቲሞች ጠረጴዛው ላይ ተዘርግፈው ያብለጨልጩ ጀመር ። አንዱን አንሥቶ በጥርሶቹ ነክስ በማድረግ ከሞከረው በኋላ ፣ መልሶ ትሪው ላይ ወረወረው ። እንደገና ሌላ አንሥና እንደ መጀመሪያው ወረወረው ።

“ የሐሰት ሳንቲሞች ናቸው . . . . ” አለ አክሲ ኒያን በመደንቅ ሁኔታ እየተመለከታት ። “ እነሱው ናቸው . . . . አኒሲም ያመጣቸው ፣ የርሱው ገጸ በረከ ቶች ናቸው ። ይኸውልሽ ልጄ ፣ እንቺ . . . . ውሰ ጂው ” አለ ሽማግሌው በሹክሹክታ ፣ ጥቅሉን በሙሉ

አክሲኢያ እጆች ውስጥ እየወሸቀ ። “ ውስጇና በሙሉ ውሃ ጉድጓድ ውስጥ ጨምሪው ። ከእንግዲህ ማን ይፈልጋቸዋል ? ወሬ እንዳይዛመት ማን ተከታተይ ። ችግር ሊፈጠር ይችል ይሆናልና አደራ ። በይ ልጄ ፤ ሳሞቫሩን አንሺና ፋኖሱንም አጥፊው . . . . ” ብሏት ሔደ ።

የዋናው መኖሪያ ቤት መብራቶች አንድ ባንድ ሲጠፉ ፣ ሊፓና እናቷ ፕራስኩቭያ ጋሪ በሚቆምበት ታዛ ውስጥ ቁጭ ብለው ያስተውላሉ ። ፎቁ ላይ ከሚገኘው የቫርቫራ ክፍል ውስጥ በመስኮቱ በኩል የሚታየው መብራት ብቻ ሳይጠፋ ቆየ ። በቫርቫራ መኝታ ቤት ውስጥ በቅዱሳን ምሥሎች ፊት ለፊት ቀይና ሰማያዊ መብራቶች እየተንቦገቦጉ ሰላምን ፤ ርካታንና የዋህነትን የሚያንጸባርቁ ይመስላሉ ።

ሊፓ ፤ ከሀብታም ሰው ጋር የፈጸመችው ጋብቻ ለናትየዋ በፍጹም ሊዋዋላትም ሆነ ሊጥማት አልቻለም ። ልጅዋን ልትጠይቅ በምትመጣ ጊዜ ቤቱ ደጃፍ ላይ ቁጢጥ ብላ ለስሙ ፤ ለወጉ ያህል የግዷን ፈገግ ትላለች ። የሚታማታም ሻይና ስኳር አለችበት ድረስ ይላክላታል ። የሊፓም ስሜት ከናቷ የተለየ አይደለም ። የጋብቻዋ ነገር እምብዛም አልተዋሐዳትም ። ይባስ ብላ እኒሲም ወደ ሥራው ከተመለሰበት ቀን እንሥቶ አልጋዋ ላይ መተኛቱን እርግፍ አድርጋ ትተዋለች ። በተመቻት ሥፍራ ጋደም ትላለች ። ማድ ቤት ፤ ታዛው ውስጥ . . . . ዘወትር የቤቱን ወለል ስትፈገፍግ ወይም የቤተሰቡን ልብስ ሰብስባ ስታጥብ ትውላለች ። ራሷን የምትቆጥረው እንደ ቤተሰብ ሳይሆን እንደ ቅጥር ሠራተኛ አድርጋ ነበር ። ከናቷ ጋር የካዛን ማርያምን አክብረው የተመለሱ ዕለት ከወጥ ቤት ሠራተኞይቱ ጋር ሻያቸውን ከጠጡ በኋላ፣ወደ ታዛው በመሔድ ወለሉ ላይ ጋደም ጋደም አሉ ። ታዛው ውስጥ በቆመው

ተንሸራታች የበረዶ ሠረገላና በግድግዳው መሐል ጨለማው ጥቅጥቅ ብሏል ። የበቅሎና የፈረስ ዕቃ ሽታ ያለማቋረጥ አፍንጫን ይወጋል ። የዋናው ቤት መብራቶች ሙሉ በሙሉ ከጠፉ በኋላ ፤ ደንቆሮው ስቴፓን ሱቁን ሲቆላልፍ ማቢውን የሞሉት እሀል እሜጆች ደግሞ ለመተኛት ይተረማመሱ ጀመር ። ራቅ ብሎ ከሀሪሚን ትንሹ ቤተሰብ መኖሪያ አካባቢ ውድ የሆነው አኮርዲዮን ድምፅ ይሰማል ።ብዙም ሳይቆዩ ሊፓና እናቷን ድብን አድርጎ እንቅልፍ ወሰዳቸው ።

የአንድ ሰው ኮቴ በአጠገባቸው ሰምተው ሲባንኑ አካባቢያቸው ብርሃን ብቻ ሆኗል ። ጨረቃዋ ፤ መሐል ሰማይ ላይ ተንጠልጥላ ስታንጸባርቅ የምታሾፍባቸው ትመስላለች ። አክሲኒያ ፤ የአልጋ ልብሶቿን በእጅዋ ይዛ ታዛው መግቢያ ላይ ቆማ አይዋት ።

“ ከቤቱ ይልቅ እዚህ ትንሽ ቀዝቀዝ ሳይል አይቀርም ” አለች አክሲኒያ ፤ ወደ ታዛው እንደ መግለት በማለት መድረኩ ላይ ለመተኛት እየተዘገጃጀች ። አካቧ ሙሉ በሙሉ በጨረቃዋ ብርሃን ጉልቶና ደምቆ ይታያል ።

አየሩ በጣም ስለሚወብቅ ፤ አክሲኒያን እንቅልፍ ሊወስዳት አልቻለም ። እሁንም እሁንም በከባዱ እየተነፈሰች ትገላበጣለች ። ልብሷን በሙሉ ከላይዋ ላይ ወርውራ በዚያ የጨረቃ ብርሃን ራቁቷን ስትታይ ፤ አክሲኒያ ውብ ብቻ ሳይሆን ኩሩ እውሬም ትመስላለች ። ብዙም ሳይቆይ የሌላ ሰው ኮቴ ተሰማ ። ሽማግሌው ከላይ እስከ ታች ነጭ ለብሶ ደጃፉ ላይ ተገትሯል ።

“ አክሲኒያ ! የት ነው ያለሽው ? እዚህ ነሽ? ”ተጣራ።

“ ምንድነው እሱ ?” አለች ፤ በቁጣ አንጋገር ።

" ያን ገንዘብ ፣ ውሻ ጉድጓድ ውስጥ እንድትጨምሪው ነግሬሽ ነበር . . . እንዳልኩሽ አረግሽ "

" ለምን ብዬ ! ሰው እንዴት ንብረቱን ውሻ ጉድጓድ ይጨምራል ። ገንዘቡን ለእህል እሜጀቹ አከፋፍያቸዋለሁ ። ምኔ ሞኝ ነው እቴ! "አለች ።

" እቤት እመ ብርሃን ! " አለ ሽማግሌው መሸበርና መደናገጡን በሚገልጥ የጐላ ድምፅ ። " እንቺ የተረገምሽ ሴት ! . . . እቤት እምላኬ ! "

ተስፋ በመቁረጥ ሁኔታ እጆቹን በአንድ ላይ አጣምሮ እያጉረመረመ በዝግታ ተመልሶ ሔደ ። ብዙም አልቆየች አክሲኒያም ከተኛችበት ተነሥታ የአሊጋ ልብሶቹን ሰብስባ ከታዛው ወጥታ ሔደች ።

" ከእንዲህ ዐይነቱ ቤተሰብ ጋር ለምን ኢጋባሽኝ እናቴ ?" አለች ሊፓ ።

"መቼም ሰው ሆኖ ከጋብቻ የሚቀር የለም ልጄ ። የዚህ ወላጆቹ ደግሞ እኛ ሳንሆን ሌሎች ናቸው ። " ፕራስኰቭያ መለሰችላት ።

በመጽናናት ሊመለስ የማይችል ዐይነት የኀዘን ስሜት ሁለቱንም ዋጣቸው ። ብቻ ከዋከብቱ በተንጠለጠሉበት ሰማያዊ ሰማይ ላይ ሆኖ ቁልቁል በአከሌየቭ የሚካሔደውን ሁሉ የሚያስተውል መኖሩ ይሰማቸዋል ። እና ምንም እንኳን ክፋትና ጥፋት ቢገንም ፣ ምሽቱ ግን የረጋና እጅግ የተዋበ ነው ። የፈረቃዋ ብርሃን ከምሽቱ ጋር እንደ ተዋሐደ ፣ እንደ ወመረ ሁሉ በምድር ላይ ያለው ማናቸውም ነገር ከፍትሕ ፣ ከእውነትና ከትክክለኛነት ጋር ለመዋሐድ ቀኑን ፣ ጊዜውን ይጠብቃል ።

ሊፓና እናቷ መንፈሳቸው ጸጥ ብሎ ሲረጋጋ እንደ ተቃቀፉ የሰላም እንቅልፍ ወሰዳቸው ።

—6—

አኒሲም የሐሰት ገንዘብ አዘጋጅቶ በማሠራጨቱ ተከሶ ወደ እስር ቤት የመግባቱ ዜና ኢከሌየቭ ከደረሰ ሰነበተ ። ወራት ተቆጠሩ ። አንድ መንፈቅ ዐለፈ ። ረጅሙ ክረምት ወጣና ፀደይ ባተ ። አንድ ሰሞን የመንደርተኛው አፍ ማሟሻ የነበረው የአኒሲም ወሬ በቤተሰብ ዘንድ ሳይቀር እየተረሳ መሔድ ጀመረ ። ግን በግሪጐሪ ፔትሮቪች መኖሪያ ቤትና በሱቁ አጠገብ የሚያልፍ ማናቸውም ሰው የአኒሲም እስረኛነት ትውስ ሳይለው አይቀርም ። ሰውሞቶ የፍትሕት ደወል ባስተጋባ ቁጥር፣አኒሲም ከወህኒ ቤት ግድግዳዎች ጋር ተፋጥጦ ፍርዱን በመጠባበቅ ላይ መሆኑን የሚያስታውስ ሌላ መረዋ በሁሉም የመንደሩ ነዋሪ ሕሊና ያቃጭላል ።

በሽማግሌው ፔትሮቪች ቤተሰብ ላይ ከባድ ጥላ ያንዣብባል ። የቤቱ ግድግዳዎች ሁሉ ከዕለት ወደ ዕለት በጽልመት እየተዋጡ የሚሔዱ መሰሉ ። የጣሪያው ቆርቆሮዎች መዛግ ጀመሩ ። በብረት ተጠናክረው የተሠሩት የሱቁ መዝጊያዎች ቀለማቸው እየለቀቀ ብረቶቹም ተወለቃቀሙ ። የሽማግሌው መጠጅቆርና መጐሳቆል ከቀን ወደ ቀን እየባሰበት ሔደ ። ጠጉሩን መስተካከልና ጢሙን መላጨት ከተወ ረጅም ጊዜያት በማለፉ ፊቱን ጭጉጉት የወረሰው መሰለ ። ቀድሞ ጋሪው ላይ በሚሣፈር ጊዜ የሚያሳየው መጀነንና ቁንጥ ከንትልጥፍናው ቀረ ። ደጃፉ ላይ ቆመው ቁራሽ እንዲጥልላቸው በሚማጠኑት ነዳያን ላይ

“ እግዜር ይስጣችሁ ” እያለ ማንባረቁን እርግፍ አድርጎ ተወው ። ከዕለት ወደ ዕለት እየደከመና እየዛለ ከሚሔደው ኃይልና ጉልበቱ ጋር የመንደሩ ሰዎች ቀድሞ ያሳዩት የነበረው ፍርሃትና አክብሮትም እየሟሟ ሔደ ። ያካባቢው ፖሊስ እንኳን የተለመደ ወፍራም ጉቦውን ማግኘቱ ባይቋረጥም በሱቁ ውስጥ ስለሚካሔደው ሕገ ወጥ ንግድ ክስ ከመመሥረት አልተቆጠበም ። ሕጋዊ ፈቃድ ሳይኖረው በሱቁ ውስጥ የአረቄ ንግድ ያካሒዳል ተብሎ በቀረበበት ክስ የተነሣ ፣ ሽማግሌው ሦስት ጊዜ ያህል ከተማ ድረስ እየሔደ ፍርድ ቤት ቀረበ ። ብቻ ሦስቱንም ጊዜ ምስክሮች አልተሟሉም እየተባለ በቀጠሮ ቀረ ። እንግልቱ ግን ሽማግሌውን በአካልና በመንፈስ ይበልጥ አደቀቀው ።

ዘውትር ወደ ከተማ እየሔደ እስረኛ ልጁን ይጠይቃል። ጠበቃም አቆመለት ። በዚያ ላይ ለየባለሥልጣኑ አቤቱታውን ፣ለየታቦታቱ ደግሞ ጧፍ ዕጣኑን ስለት ያገባል ። ልጁ ለታሰረበት ዘብጥያ አዛዥ ሳይቀር ፣ “ ነፍስ ርኅራኄን ታውቃለች ”የሚል ሀረፍተ ነገር የተቀረጸበት ከብር የተሠራ የብርጭቆ ማቅረቢያና ረጅም የብር ማንኪያ በስጦታ አቀረበለት ።

“የሚረዳን፣ ሔደን የምንማፀነው እገሌ የሚባል ሰው የለንም ” ትላለች ቫርቫራ ሁል ጊዜ ። “ ሌላው ቢቀር በዋስ እንዲፈታ ለባለሥልጣኖች ደብዳቤ እንዲጽፉልን ያካባቢውን ባላባቶች መለመን ይገባናል . . . . ያ ምስኪን ልጅ ምን በጣጣው ነው እስር ቤት የሚማቅቀው ? ” ትላለች ።

ቫርቫራ ጥልቅ ኀዘን ቢሰማትም፣ይበልጥ እየወፈረችና እያማረባት መሔድ ጀመረች ። እንደ ተለመደው በቅዱሳት ምሥሎች ፊት ለፊት ያሉትን ሻማዎች ሳታስተጓጉል ትለኩሳለች ። ቤቱ ውስጥ ያለው ማናቸውም ነገር በሥነ ሥር

ዓት መጠበቁን ከመከታተል አትቦዝንም ። እንግዶች በሚጐበኟቸውም ጊዜ ከማርመላትና አትክልት የተዘጋጁ ጣፋጭ ምግቦችን አቅርባ ትጋብዛለች ። አክሲኒያና ደንቆሮ ባሏም እንደ ተለመደው በሱቁ ውስጥ ንግዱን ያካሒዳሉ ። በተለይ ደግሞ በቱቴኪኖ የጡብ ማምረቻ የማቋቋሙን ሥራ ጀምረው ያጣድፉታል ። አክሲኒያ የሽማግሌውን ጋሪ ራሷ እየነዳች በየቀኑ ወደ ሥራው ቦታ ትመላለሳለች።ሊፓም ዐቢይ ጦም ከመግባቱ ቀደም ብሎ ከወለደችው ሕፃን ልጅዋ ጋር ቀኑን ሙሉ ስትጫወት ትውላለች ። ኒኪፎር የሚል ስም ያወጡለት የአኒሲም ልጅ ቀጫጫና በሽተኛ ብጤ ነበር ። ሊፓ ልጅዋን ከማጫወት በስተቀር ሌላ የሚያረካት ነገር ያለ አይመስልም ። ሕፃኑ ትንሽ አልጋው ውስጥ ተንጋሎ ሲጫወት እናቱ ወደ በሩ አጠገብ በመሔድ ጐንበስ ብላ እጅ ትነሣውና ፣

“ እንደ ምን ዋልክ ኒከፎር አኒሲሚች ” ትለዋለች ። ወዲያው ተንደርድራ ወደ አልጋው በመመለስ ዕቅፍ አድርጋ በናትነት ፍቅር ትስመዋለች ። ደግሞ ወደ በሩ ተመልሳ በመሔድ እንደገና እጅ እየነሣች እንደ ቀድሞው ታጫውተዋለች ። ሕፃኑም ትንንሽ ቀያይ እግሮቹን ፍርግጥ ፍርግጥ እያደረገ ይሥቃል ። እየሣቀ ደግሞ ያለቅሳል ። እያለቀሰም ይሥቃል - ልክ እንደ አናጢው የሊሳሮቭ ።

በመጨረሻም አኒሲም ለፍርድ የሚቀርብበት ቀን ታወቀ ። ዕለቱ ከመድረሱ አምስት ቀናት ቀደም ብሎ ሽማግሌው ወደ ከተማ ሔደ ። መጥሪያ የደረሳቸው ጥቂት የመንደሩ ገበሬዎችና ግሬኮሬ ፔትሮቪች ዘንድ ተቀጥሮ የሚሠራ አንድ ሽማግሌ ፣ ለምስክርነት ከተማ መውጣታቸው ተጋግዞ ይወራ ጀመር ።

የውሳኔው ቀጠሮ የዋለው ሐሙስ ላይ ቢሆንም እሑድ ፣ ቅዳሜ ፣ሰኞ ዐለፉ ። ሽማግሌው ግን ወደ ቤቱ አልተመለ

ስም ። ወሬም አልነበረም ። ማክሰኞ ወደ ማታ ገደማ ቫርቫራ በተከፈተ መስኮት አጠገብ ተቀምጣ ጆሮቿን ቀስራ ወደ ውጭ እያዳመጠች የሽማግሌውን መምጣት ትጠባበቃለች ። እሚቀጥለው ክፍል ውስጥ ሊፓ ሕፃን ልጅዋን ጉልበቷ ላይ አስቀምጣ እያስጨፈረች በዜማ ታጫውተዋለች ።

" የኔ እንበሳ! ታድግልኝና ትልቅ . . . ትልቅ ትሆንልኝ የለ? ትልቅ ሰው ስትሆንልኝ ደግሞ አብረን እንሔድና እንዱጋ ተቀጥረን እንሠራለን ። እሺ ! አብረን አንድ ላይ እሺ! "ትለዋለች ።

"ወየው ጉድ ! ምንድነው ይሄ መሔድ ፣ መቀጠር ብሎ ነገር ቂል ! ልጁ እንደሆነ ሲያድግ ትልቅ ነጋዴ ቱጃር ነው የሚሆን " አለች ቫርቫራ ፣ ሌላው ክፍል ሆና ።

ሊፓ ፣ ወዲያው ለስለስ ባለ ድምፅ ታንጐራጉር ጀመር ። ግን ብዙም አልቆየች ፤ ሁሉንም ነገር ረስታው ፣

" ስታድግ ትልቅ ትሆንልኛለህ ! ያኔ ታዲያ አብረን እንወጣና አብረን እንሠራለን ! " ማለቷን ቀጠለች ።

"ጤናም አልያዘሽ አንቺ ። ጀመረሽ ደግሞ እንደገና" ቫርቫራ አሁንም ከሌላው ክፍል ሙኘችባት ።

ሊፓ ኒኪፎርን በእጆቿ ታቅፋ ቫርቫራ ወዳለችበት ክፍል በሚያስገባው በር ላይ ቆም አለችና ፣

"ለምንድነው እንዲህ ነፍሴ ምንጥቅ እስክትል የምወደው እናቴ? ምንድነው ምክንያቱ ? " ስትል ጠየቀች ቫርቫራን ። ግን ድምጿ ድንገት ጉሮሮዋ ውስጥ ተሰንቀረና ተቋረጠ ። በዐይኖቿ ግጥም ያለው እንባ እንደ ዕንቁ ያንጸባርቅ ጀመር ። " ለመሆኑ ማነው እሱ? ምንድነው እሱ?

እንዲህ ያለ አንድ ላባ የቀለለ ሚጢጢ ነገር ። እኔ ደግሞ ልክ እንደ ድንበኛ ሰብአዊ ፍጡር እየቆጠርኩት ከእንጀቴ ውድድ አደርገዋለሁ ። አይው እስቲ ፤ እንዲት ቃል እንኳን መተንፈስ አይችልም ፤ ግን ዐይኖቹን በማየት ብቻ የሚፈልገውን ሁሉ አውቅለታለሁ " አለቻት ።

ቫርቫራ እንደገና ጆሮቿን ወደ ውጭ ቀሰረቻቸው ። የምሽት ባቡር መግባቱን የሚያስታውቅ ድምፅ ሰማች ። ሽማግሌውን ይዞ ይሆናል ። ሊፓ የምትናገረውን እንዲንም ቃል አልሰማችውም ። ደቂቃዎቹ እየተከታተሉ ሲያልፉም አልታወቃትም ። ብቻ መስኮቱ አጠገብ ተቀምጣ ትንቀጠቀጣለች ። የሆነውን ሁሉ ለማወቅ ካደረባት ጉጉት እንጂ ፣ ከፍርሃት የተነሣ አልነበረም ። ጥቂት ገበሬዎች የተሣፈሩበት ጋሪ በኃይል እየተንኳኳ በግቢው በኩል ሲያልፍ ተሰማት ። ምስክሮቹ ወደ ቤታቸው መመለሳቸው ነበር ። የነርሱ ሠራተኛ የሆነው ሽማግሌ ከጋሪው ወርዶ ወደ ግቢው ገባ ። ሰዎች ሰላም ሲሉትና ጥያቄ ሲያቀርቡለት ይሰማታል . . . .

" ማንኛውንም መብቱን ተገፎና በንብረቱ ከመጠቀምም ታግዶ ሳይቤሪያ ! . . . . ስድስት ዓመት ፅኑ እሥራት "አለ ሽማግሌው ሠራተኛ ፣ ጐላ ባለ ድምፅ ለጥያቄው ሲመልስ ።

አክሲኒያ በስተኋላ በር በኩል ከሱቁ ወጣች ። ላምባ ስትሸጥ በመቆየቷ በአንድ እጅዋ ጠርሙስ ፣ በሌላው ማንቆርቆሪያ ፣ በጥርሶቿ ደግሞ ጥቂት ሳንቲሞች ነክሳ ይዛለች ።

" ታዲያሽ አባባሽ የታየ" እየተንተባተበች ጠየቀች ።

"ማዶ ጣቢያ ቀርቷል ። በደንብ ላይን ሲይዝ ነው የምመጣው ብሏል" አለ ሽማግሌው ሠራተኛቸው ።

በአኒሲም ላይ ጽኑ እሥራት እንደ ተፈረደበት ሲረጋገጥ ፣ ምግብ አብሳይዋ ማዕድ ቤት ውስጥ ሆና እሪታዋን ለቀቀችው ። ሰው የሞተባት ትመስላለች ። የግቢው ውሾችም መጯጯህ ቀጠሉ ። ቫርቫራ ወደ መስኮቱ ተንደርድራ ድምጿን ሰለል በማድረግ ወጥ ቤት ሠራተኛዋ ላይ እንባረቀችባት ።

ያን ዕለት የሻይ ማፊያውን ሳሞቫር ለማሞቅ የሚጨነቅ ሰው አልነበረም ። ሁሉም ራሳቸውን የዘነጉ መሰሉ ። ስለ ተፈጠረው ሁኔታ ምንም ያልገባት ሊፓ ብቻ ነበረች ። ረጋ ባለ መንፈስ ሕፃን ልጅዋን እያቆላመጠች ማጫወቷን ቀጠለች ።

ሽማግሌው ፣ ከባቡር ጣቢያው ወደ ቤቱ ሲመጣ ስለ ምንም ጉዳይ የጠየቀው ሰው አልነበረም ። እሱም ሰላምታ ብቻ አቅርቦላቸው ከገባ በኋላ ፣ ከክፍል ክፍል በጸጥታ መንጐራደድ ጀመረ ። ራት ቢቀርብለትም አልበላ አለ ።

"ከእንግዲህ ወደ ማን እንሔዳለን ። ያኔ ያከባቢውን ባላባቶች መማጠን እንዳለብዎ ስንግርዎ ሊሰሙኝ አል ፈቀዱም ። አቤቱታዎን ለበላይ መላክ ነበረብዎ . . ." አለች ቫርቫራ ፣ ኋላ ለብቻቸው በሆኑ ጊዜ ።

"በበኩሌ የምችለውን ሁሉ ለማድረግ ሞክሬአለሁ ።" አለ ሽማግሌው ፣ እጁን በማወናጨፍ ። "የፍርዱ ቃል ከተነበበ በኋላ ወደ ጠበቃው ሔጄ ነበር ። ከአሁን በኋላ ምንም ለማድረግ አትችልም ። ሁሉም ነገር ዘግይቷል አለኝ ። አኒሲም የተናገረኝም ልክ እንዚሁኑ ቃላት ነበር ። 'ነገሩ ሁሉ ዘግይቷል ' ግን ከፍርድ ቤቱ በኋላ ከአንድ ሌላ ነገረ

ፈጅ ጋር ተነጋግሬአለሁ ። ሊረዳኝ ተስማምተን ጥቂት ገንዘብ ቀብድ ሰጥቼዋለሁ ። እና ከአንድ ሳምንት በኋላ ወደዚያው ተመላሽ ነኝ ። ለማንኛውም እግዜር ያውቃል እስቲ!" አለ ።

ሽማግሌው እንደገና ከክፍል ክፍል ሲንጐራደድ ፣ ሲንቆራጠጥ ከቆየ በኋላ ፣ ወደ ቫርቫራ ዘንድ ተመለሰ ።

" ግድ የለሽም ሳያሙኝ አልቀረም ፤ እንጐሌ ልክ በጭጋግ እንደ ታፈነ ዐይነት ሆኖ ነው የሚሰማኝ ። በደንብ ማሰብ ሁሉ ተስኖኛል " አለ ፔትሮቪች ፣ ለሚስቱ ወዲያው የሚነጋገሩትን ሊፓ እንዳትሰማቸው በሩን ጥርቅም አድርጎ ዘጋና ።

" የገንዘቤ ነገር በጣም እያሳሰበኝ ነው ። ከሠርጉ በሬትና ከዳግማዊ ትንሣኤ በኋላ ፣ አኒሲም ያመጣልኝን አዳዲስ ሳንቲሞች አይተሻቸው የለ? አንድ ጥቅል የሚሆነውን ጥየዋለሁ ። ቀሪው ከራሴ ገንዘብ ጋር ተደባልቋል . . . . ነፍሱን ይማረውና አጐቴ ዲሚትሪ ፊላቲች በሕይወት ሳለ ሸቀጣ ሸቀጥ ለመግዛት አንዴ ወደ ክራይሚያ እንዳንዴም ወደ ሞስኮ ይሔድ ነበር ። የሚገርምሽ ግን ፣ እሱ ለገበየው እዚያና እዚህ በሚል ጊዜ ሚስቱ ከሌሎች ወንዶች ጋር ትማግጣለች ። ስድስት ልጆች ነበሯቸው ። ታዲያ አጐቴ መቼም ግድየለሽ ነበርና መጠጥ ደኅና አድርጎ ወስዶ ሞቅ በሚለው ጊዜ እየሣቀ ፣ እኔ'ኮ የራሴ ልጆች የትኞቹ እንደሆኑ ፣ የኔ'ምቹ ያልሆኑት ደግሞ የትኞቹ እንደሆኑ ለመለየት አልችልም እያለ ይናገር ነበር ። እና አየሽ ፣ እኔም አሁን ከገንዘቤ ውስጥ የትኛው ትክክለኛ ፣ የትኛው ደግሞ የሐሰት እንደሆነ ለመለየት አቅቶኛል ። እንዲያውም ገንዘቤ በሙሉ የሐሰት እየመሰለኝ መሔድ ጀምሯል "አላት ።

"ስለ አምላክ ይሁንብዎና እንዲህ አይበሉ" አለች ። ቫርቫራ በልመና መልክ ። "ምን ላድርግ ብለሽ ነው ። ወድጄ መሰለሽ! ለምሳሌ ወደ ባቡር ጣቢያው ሔጄ ቲኬት ለማስቆረጥ ሦስት ሩብል ከኪሴ ፡ ሳወጣ እንዚህም የሐሰት ገንዘቦች ቢሆኑስ እያልኩ እሠጋለሁ ። ታዲያ ነገሩ በጣም ያስፈራኛል ። ግድ የለሽም ዘንድሮ ሳልታመም አልቀረሁም "አላት ።

"ምንም ይሁን ምን ሁላችንም በግዜር እጅ ነው ያለነው" አለች ቫርቫራ ፡ ራሷን እየነቀነቀች ። "ስለ ጉዳዩ ልናስብበት ይገባል ግሪጎሪ ፔትሮቪች . . . . እርስዎ ከእንግዲህ ወጣት እየሆኑ አይሔዱም ። መቼም ሰውና ዕንጨት ተሰባሪ ነውና ድንገት ሞት ቢመጣ ይሄ የልጅ ልጅዎም ብዙ ነገር ሊደርስበት ይችላል ። ለኒኪፎር ዘወትር እየተጨነቅሁ ነው ። አባቱ ባጠገቡ ስለሌለ ፡አባት አልባ ከሆነ ልጅ ምንም ያህል አይሻልም ። እናቱም እንደምታውቁት ገና ልጅነቷን ያልጨረሰች ቂል ነገር ናት ። . . . ከአሁኑ አንድ ነገር በስሙ ሊናዘዙለት ይገባል ። ቢያንስ ቢያንስ የቡቱንኮን ርስት በስሙ ማዛወር ይኖርብዎታል ።" አለች ቫርቫራ በማስገደድ ፀይነት አነጋገር ፡ ባሏን ውጥር አድርጋ ይዛ ። "ኒኪፎር ደስ የሚል ልጅ ነው በጊዜ ካልታሰበበት ኋላ ነገሩ አሳፋሪ ይሆናል ። ሲሆን ሲሆን ነገውኑ ወደ ከተማ ሔደው የውርሱንና የስም ማዛወሩን ጉዳይ ቢጨርሱ አይከፋም ። ቸል ማለቱና መዘግየቱ አይበጅም" አለች ።

" እውነትሽን እኮ ነው ። የልጁን ነገር ጭራሽ እርስት አድርጌዋለሁ ። እንዲያውም ከመጣሁ አላየሁትም ፡ እንዳልሽው ጥሩ ልጅ ነው ። ብቻ እስቲ ይሁን ። ጤና ሆኖ ይደግ ። የግዜር በረከት አይለየው "አለ ሽማግሌው ግሪጎሪ ፔትሮቪች ።

በሩን ከፈተና በአመልካች ጣቱ ጥቅሻ ሊፓን ጠራት ። ልጅዋን ታቅፋ ብቅ አለች ። "የምወድሽ ሊፓ፡የምትፈልጊውን ነገር ሁሉ ሳትፈሪ ጠይቂኝ ። በቤቱ ውስጥ ደስ የሚልሽን ነገር ሁሉ አማርጠሽ መብላት ትችያለሽ ፡ በኛ በኩል ካንቺ የምንፈልገው ደኅንነትሽን ብቻ ነው" አለና በሕፃኑ ላይ አማተበበት ። "እና የልጅ ልጄን ነገር አደራ! በደንብ እንድትይዥው እፈልጋለሁ ። ተጠንቅቀሽ ጠብቂው ። የምወደውን ልጄን ባጣም በዚህኛው እጽናናለሁ" አላት ።

በጉንጮቹ ላይ እንባው ኩለል እያለ መውረድ ጀመረ። ወዲያው እየተንሠቀሠቀ ትቷቸው ወጣ ። ወደ መኝታ ክፍሉ ገብቶ አልጋው ላይ ጋደም ከማለቱ ሰባት ቀናት ሙሉ እንቅልፍና ዕረፍት በማጣት ፡ የደከመው አካሉ ብዙም ሳይቆይ በከበደ ጥልቅ እንቅልፍ ውስጥ ሰጠመ ።

—7—

ግሪጎሪ ፔትሮቪች ወደ ከተማ በመሔድ ጥቂት ቀናት ቆይቶ ነበር የተመለሰው ። አክሲኒያ የጡብ ምርት ሥራ የጀመረችበትን የቡቱኪኖውን ርስት ሽማግሌው ለልጅ ልጁ ለኒኪፎር ያወረሰው መሆኑንና ወደ ከተማ የሔደውም ከአንድ የሕግ ሰው ጋር ስለ ኑዛዜው ለመወያየት እንደ ነበር ወሬ የሰማ ሰው ለአክሲኒያ ሹክ ይላታል ። ወሬው የደረሳት ወደ ጧት ገደማ ነበር ። ሽማግሌውና ቫርቫራ በረንዳው ፊት ለፊት ካለው ዛፍ ጥላ ሥር ተቀምጠው ሻያቸውን ፉት ይላሉ ። አክሲኒያ የሱቁን የፊት ለፊትና የጓሮ በሮች ጥርቅም አድርጋ ከዘጋች በኋላ ፡ እርሷ ዘንድ የሚገኙትን ቁልፎች በሙሉ ሰብስባ ሽማግሌው እግሮች ሥር መሬቱ ላይ ዘረገፈቻቸው ።

“ ከአሁን በኋላ እንዲት ሥራ የማልሠራልዎ መሆኑን እንዲያውቁት ” በማለት እንባረቀችና ወዲያው ዕንባዋን እያዘራች ትንሠቀሠቅ ጀመር ። እኔ ገረድዎ እንጂ ምራትዎ አለመሆኔ ተረጋግጧል ። ሰው ሁሉ ፤ ‘ እያችሁ የፔትሮቪች ቤተሰብ ያገኛትን ሎሌ ’ እያለ የሚዘባበትብኝና የሚሣለቅብኝም ለዚሁ ነው ። ልጅዎ አገባኝ እንጂ የገዛኝ እንዳይመስልዎ ። ደግሞም ለማኝ ወይም ከሜዳ የተገኘሁ ማንዘራሽ ጋለሞታ አይደለሁም ። እንደ ዐቅሜ እናት አባት አለኝ ። ከወላጆቼ ጉያ ነው እናንተም የወሰዳችሁኝ ” እያለች ከልቅሶዋ ጋር አወረደችው ።

እንባዋን ሳትጠርግ በእልክና በንዴት ዓሳት የሚተፉ የመሰሉ ዐይኖችዋን እያጉረጠረጠች ሽማግሌውን ታስተውለው ጀመር ። ግቢው እስቲናጋ ስትጮህ አንገቷ ላይ የደም ሥሮቿ እንደ ሲባጎ ተገታትረው ፊቷ ድልህ መሰለ ።

“ ከአሁን በኋላ ለዚህ ቤት ምንም አገልግሎት አልሰጥም ። ጉልበቴን ሁሉ እሟጥጣችሁታል ። ምናለ ሰሥራው ጊዜ የምፈለገው እኔ ነኝ ። ከቀን እቀን ሱቅ ውስጥ ተጐልቶ ለመዋል ሲባል ፤ በድቅድቅ ጨለማ ቮድካ ለማምጣት ሲባል የምፈለገው እኔ ነኝ ። ለውርሱ ለጉርሱ ጊዜ ግን ፤ ተፈላጊዎቹ የዚያ እስረኛ ሚስትና ልጆዋ ናቸው ። እሷ እመቤት ፡ዘበናይ ፤ እኔ ደግሞ አገልጋይዋ መሆኔ ነው ። ይቀጥሉ ፤ አሁንም በርቱ ፤ ንብረትዎን ሁሉ ስጧት ። እኔም ወደ ወላጆቼ እሔዳለሁ ። ከአሁን ወዲያ ሞኛችሁን ፈልጉ ፤ የተረገማችሁ አረመኔዎች ” አለች አክሲንያ ፤ እሳት መስላ እሳት ከአንደበቷ እየተፋች ።

ሽማግሌው ፤ በሕይወቱ ሙሉ ልጆቹን መቅጣት ቀርቶ ተቆጥቷቸው እንኳን አያውቅም ነበር ። ከቤተሰቡ መሐል

እንዲህ ከፍ ዝቅ አድሮን ያዋርደኛል ፤ ይሰድበኛል ብሎ የሚገምተው ሰው አልነበረውም ። ስለዚህ የአክሲኒያን ውርጅብኝ ሲሰማ ፤ ከተቀመጠበት ተነሥቶ ወደ ቤት በመግባት ከቁም ሳጥኑ ጀርባ ተደበቀ ። ቫርቫራ መብረቅ እንደ ሳተው ሰው ክፉኛ በመደንገጧ ፤ ከወንበሯ መነሣት ተስኗት ቁጭ ባለችበት ዝንብ እንደሚከላከል ሰው እጆቿን ታወናጭፋለች ። ዐልፎ ዐልፎ ብቻ ፤

“ እረ እንዲያው ነገሩ ምንድነው ? ጉዳዩ ምንድነው? እንደዚህ መጮህስ ይገባል? ሰው ቢሰማ ምን ይለናል በሉ? እንደበትዎን ትንሽ ብታለዝበው ፤ ድምፄን ትንሽ ብትቀንሰው ምን ይጐዳታል ” እያለች ታጉተመትማለች ። ክፉኛ መሸበሯ በድምፇ ያስታውቃል ።

“ የቡቱኪኖን ርስት ለዚያ ወንጀለኛ ሚስት ሸለሙዋት . . . በርቱ ግፉበት ! የተረፋችሁን ሁሉ ጨምሩላት እንጂ ! ” አክሲኒያ ጩኸቷን ቀጠለች ። “ በበኩሌ ካንቱ የምፈልገው ሰባራ ስንጥር የለም ። እናንተም ገንዘባችሁም ገሀነብ ግቡ ። መንጋ ሌባ ሁሉ ። እስከ ዛሬ ድረስ ሌብነታችሁን እስኪበቃኝ ተመልክቻለሁ ። አሁን ግን አንገፍግፎኛል ። ዐላፊ አግዳሚውን ስትዘርፉት እንድም ሳይቀር ስትመዘብሩት አይቻለሁ ። ልጅ ካዋቂ ሳትለዩ ሕዝቡን ስትገፉት ፤ ውቃቢ ስታስርቁት ስመለከት ኖሬ አለሁ ። አሁን ግን እንገቱ ደርሷል ። ጃውሳ ሁሉ! . . . . ምናለ አሁንማ ሳጥኖቻችሁ በሐሰት ገንዘብ አብጠውላችኋል ። ከእንግዲህ የኔ መኖር አይጠቅምም ። አክሲኒያ አታስፈልጋችሁም! ” እያለች ታንጐደጕደው ቀጠለች ።

ቀስ በቀስ ብዙ ሰው ከአጥሩ ውጭ ተሰብስቦ ብርግድ ብሎ በተከፈተው ዋና በር በኩል ወደ ግቢው መመልከት ጀመረ ።

“ጉዳችሁን ሰው ሁሉ ይታዘበው ። ሕዝቡ ፊት ነው የማዋርዳችሁ! ድፍን ኢክሴየቮ ፊት ነው በኃፍረት ነበልባል የማጋያችሁ !” አክሲኒያ እንደ ዕብድ መሙሁዋን ቀጠለች ። “ስማ ስቴፓን”ደንቆሮ ባሏን ጠራችው ። “ከአሁኗ ደቂቃ ጀምሮ እዚህ ቤት አንቀመጥም ። ወደ ወላጆቼ ቤት እንሔዳለን ። ዕቃችንን ሰብስብ ” አለች ።

ግቢው ውስጥ በተዘረጋው ሽቦ ላይ ጥቂት የታጠቡ ልብሶች ተሰጥተዋል ። የራሷ የሆኑ ቀሚሶችና የውስጥ ልብሶችን ከሽቦው ላይ እየመነጨቀች ከነርጥበቱ ለባሏ ታሸክመው ጀመር ። ናላዋ በንዴት ብጥብጥ ብሎ ሁለመናዋ በብስጭት ይቃጠላል ። እንዴ ወደ ላይ እንዴ ወደ ታች እየተመላለሰች ፣ የእርሷ ያልሆኑ ጨርቆችን መሬት ላይ በመወርወር በእግሯ ትረግጣቸው ጀመር ።

“ እረ እባካችሁ አንድ በሏት ! አሁን እሰቲ ምን ነካት ይባላል ? ግሪጐሪ ፔትሮቪች ስለ ክርስቶስ ብለው የቡቴኪኖን ርስት ፍቀዱላት ” ትላለች ቫርቫራ ፣ አሁንም አሁንም ።

“እንዴት ያለችው ሴት ናት ጃል! እንዴት ያለችው እለብላቢት ነች በሉ ፤ ሆሆይ ! . . . . ወይ ዕብደት ! እንዲህ ያለ ጉድ አይታችሁ ታውቃላችሁ ? ” ይባባል ጀመር ፣ ዋናውን በር ከብቦ የቆመው መንደርተኛ ።

አክሲኒያ እየሮጠች ወደ ማዕድ ቤቱ ጥልቅ አለች ። ሊፓ ብቻዋን ልብስ ታጥባለች ። ምግብ አብሳይዋ ሌሎች ጨርቆችን ይዛ ወንዝ በመውረዷ ማንም አልነበረም ። ልብስ ከሚታጠብበት ጣሳ እና ምድጃው ፊት ለፊት ከተቀመጠ ትልቅ ጋን ውስጥ እየተግፈጠፈጠ የሚተነው እንፋሎት ክፍሉን አፍኖት አየሩ እንዲሞቅ አድርጎታል ። በቂ ብርሃን ባለመኖሩ ደብዘዝ ብሏል ። አንድ አግዳሚ ወን

በር ላይ ሕፃኑ ኒከፎር በጀርባው ተንጋሎ ቀያይ ጭራራ እግሮቹን ፍርግጥ ፍርግጥ ያደርጋቸዋል ። አግዳሚው ሥር ወለሉ ላይ ያልታጠቡ ጨርቆች ተከምረዋል ። ኒከፎር ድንገት የወደቀ እንደሆነ ወለሉ እንዳይጐዳው ሆን ተብሎ የተደረገ ጉዝጓዝ ነው ። ሊፓ ከከምሩ ጨርቅ ውስጥ አንድ ያደፈ ሸሚዝ መዘዝ አድርጋ ጣሳው ውስጥ ከጨመረች በኋላ ፣ የፈላ ውሃ የሞላበትን ባልዲ ልታነሣ እጅዋን ስደድ ስታደርግ አክሲኒያ ዘው አለች ።

“እሱን ወዲህ በይ ”አለቻት ፣ ከጣሳው ውስጥ ሸሚዙን ላጥ አድርጋ በመውሰድ ። ሊፓን የጥላቻ ነበልባል በሚንቀላቀልባቸው ዐይኖች እየገላመጠቻት፣ “የኔን ልብስ እንዳንቺ ዐይነቱ ምናምንቱ አይነካውም ። አንቺ የወንጀለኛ የእስረኛ ሚስት ነሽ ። ማንነትሽን ማወቅ አለብሽ ፣ የምትሔጅበት ሔደሽ ካሁኑ ቦታሽን መፈለግ ነው ” አለቻት ።

ሊፓ ፣ ከመደንገጧ የተነሣ እንዳችም ነገር ሊገባት አልቻለም ። ብቻ እንደ ጅብራ በመገተር ዐይኖቿን ብልጥጥ አድርጋ አክሲኒያን ትመለከታለች ። ግን ወዲያው አክሲኒያ ዐይኖቿን ወደ ሕፃኑ ስትወረውር ባየቻት ጊዜ ሁሉም ነገር ግልጽ ሆኖ ገባት ። የሠራ አካላቷ በፍርሃት ደነዘዘ ።

“ርስቱን ስለ ነጠቅሽኝ የሚከፈልሽ ዋጋ ይኸ ነው።”

አክሲኒያ ይህንን እየተናገረች የፈላ ውሃ የያዘውን ባልዲ ከመቅጽበት ብድግ አድርጋ በሕፃኑ ኒከፎር ላይ እንዳለ ከለበሰችው ።

ከዚያ ዕለት በፊት በኢክሴየቮ መንደር ተሰምቶ የማያውቅ ፣ ልብ የሚያሸብር ፣ ሆድ የሚያንበጫቡጭ እሪታ ተሰማ ። እንደ ሊፓ ካለ ትንሽ ፣ ዐቅመቢስና ኰስማና ፍጥረት እንደዚያ ዐይነት የዋይታ ድምፅ ይወጣል ብሎ ለመ

ገመትም ሆነ ለማመን ያዳግታል ። ብዙም አልቆየ ፣ ወዲ
ያው በግቢው ውስጥ ጸጥታ ሰፈነ ። ፍጹም ጸጥታ ። እክ
ሲኒያም ከማዕድ ቤት ወጥታ የተለመደ ነገራገር ወይ
ነት ፊገግታዋን እያሳየች ወደ ዋናው ቤት ገባች . . .
ሚስቱ ያሸከመችውን ርጥብ ጨርቆች በእጆቹ እንደ
ታቀፈ በግቢው ውስጥ ወዲያ ወዲህ ሲንጐራደድ የቆ
የው ስቴፋን ደንቆሮው ፣ በርጋታና በጸጥታ ጨርቆቹን
መልሶ ሽቦው ላይ ማስጣት ጀመረ ። የወጥ ቤት ሠራተኛዋ
ከወንዝ እጠባ እስክትመለስ ድረስ በማዕድ ቤቱ ውስጥ
የተፈጸመውን ድርጊት ለማየት ደፍሮ ወደዚያ ጠጋ ያለ
እንኳን አንድም ሰው አልነበረም ።

—፱—

ኒኪፎር ወደ ወረዳው ሆስፒታል ተወስዶ ሕክምና
ሲደረግለት ቢቆይም ፣ መሽትሽት ሲል ሕይወቱ በለፈ ።
ሊፓ የሚያጅባት ፣ የሚረዳት ሰው ከቤት እስኪመጣላት
መጠበቅ አልፈለገችም ። የምትወደው ልጅዋን ትንሽ
እስከፊን በብርድ ልብስ ጠቅልላ እንገቷ ሥር ሸጉጥ በማ
ድረግ ብቻዋን ወደ ቤት መጓዝ ጀመረች ።

በኮረብታ ላይ የተሠራው ትልልቅ መስኮቶች ያሉት
አዲሱ ሆስፒታል ሰዓቷን ጠብቃ ማዘቅዘቅ በጀመረችው
ፀሐይ ብርሃን በመጥለቅለቁ በእሳት ተያይዞ በመጋየት
ላይ ያለ ይመስላል ። ከበታቹ አንዲት አነስተኛ መንደር
አለች ። ሊፓ መንገዱን ተከትላ ስትጓዝ ከቆየች በኋላ ፣
ከመንደሩ ወዲህ በሚገኝ አነስተኛ ኩሬ አጠገብ ዐረፍ
አለች ። አንዲት ሴት ፈረስ እየጐተተች ውሃ ለማጠጣት
መጣች ።

" ለምን አትጠጣም ? ምን ሆነሃል ? " አለች ሴትየዋ ፣
ፈረሱን ለስለስ ባለ የመገረም አነጋገር ።

ቀይ ሸሚዝ የለበሰ ብላቴና ኩሬው ጠርዝ ላይ ቁጢጥ
ብሎ የአባቱን ቡት ጫማዎች ያጥባል ። ከነርሱ ሌላ ግን ፣
በመንደሩ ሆነ በኮረብታው አካባቢ ልውሽ የሚል ሰው
አይታይም ።

" አይጠጣም . . . " አለች ሊፓ ፣ ፈረሱን እያስተ
ዋለች ።

ብዙም ሳይቆይ ሴትየዋና ቡት መጫሚያ የሚያጥበው
ልጅ ወደ ሠፈራቸው ሔዱ ። በአካባቢው ዝር የሚል ሰው
አልነበረም ። ፀሐይዋ የወርቅና የእሳት ቅይጥ በመሰለ
ውብ ብርሃን ተሸሞንሙና ወደ ቤቷ ተከተተች ። በሰማዩ
ግርጌ ደርበብ ብለው የተንጣለሉት በቀይና በሐምራዊ
የቀለሙ ደመናዎች የሚታዘቧት ይመስላሉ ። ራቅ ካለ
ሥፍራ በር ተዘግቶባት እንደምትጣራ ላም የመሰለ የሚ
ያሳዝን የአሞራ ጩኸት ረጋ ብሎ ያስገመግማል ። ዓመት
ቆጥራ ፀደይ ሲጠባ ብቻ ብቅ የምትለው ምስጢሯ የማ
ይታወቅ ወፍ ድምፅ ከነለባው እየሩን እየገመሰ ይንቁረ
ቆራል ። ምን ዐይነት ወፍ እንደ ሆነች ወይምየት ሥፍራ
እንደምትኖር የሚያውቅ የለም ። ሆስፒታሉ ባለበት ኮረ
ብታ ላይ ፣ በኩሬው ዙሪያ ፣ ከመንደሩ ባሻገር እፋፉን
ይዞ ፣ ታቹን ፣ በየመስኩ . . . በሁሉም ሥፍራ የአዕዋፍ
ዜማ ይሰማል ። በየጣሊቃው ግን የዋኔ ድምፅ ለብቻው
ይለያል ። ዋኔዋ የአንድ የሆነ ሰው ሰድሜ የምትቆጥር
ትመስላለች ። ግን ወዲያው ቈጥሩ ይጠፋትና እንደገና
መቁጠር ትጀምራለች ። በኩሬው ውስጥ የሚተራመሱት
ዕንቁራሪቶች በሻከረ ድምፅ እርስ በርስ ይጠራራሉ ።
እገሩ በሙሉ ድምፅ ብቻ ነው ። እነዚህ ፍጥረታት በጎብ
ረት የሚጮሁና የሚዘምሩት ያለ ምክንያት እንዳልሆን

ፉኡታቸው ያሳስባል ። ምክንያታቸው በዚህ የፀደይ ምሽት ማንም እንዳይተኛና እንዳያንቀላፋ ለማድረግ ዕንቁራሪቶቹ ሳይቀሩ ያሳለፉት የጋራ ውሳኔ ይመስላል . . . . . ሕይወትን የምንኖራት አንድ ጊዜ ብቻ ነውና ሁሉም ፍጡር እያንዳንዷን ቅጽበት በደስታ እንዲያሳልፋት ፣ እንዲጠቀምባት ፣ እንዲንከባከባት ለማንቃት የታደሙ . . . ቃል የገቡ ይመስላሉ ።

በከዋክብት በተንቆጠቆጠው ሰማይ ላይ ብርማ ቀለም ያላት ሩብ ጨረቃ ፈገግ ብላለች ። ሊያ ፣ ኩሬው አጠገብ ለምን ያህል ጊዜ እንደ ተቀመጠች አልታወቃትም ። መብራቶቹ ሁሉ ጨላልመዋል ። ከቶኛ ቢደክማትም እክሌያቸ ለመድረስ የሚቀራት መንገድ የዋዛ አለመሆኑን ታውቃለች ። የምትጓዘው በትክክለኛው መንገድ ይሁን በተሳሳተ አቅጣጫ ለማረጋገጥ አልተጨነቀችም ። ብቻ እንዳገኘች ወደፊት መራመድ ጀመረች ። የጨረቃዋ ብርሃን እንደ ከፊት ለፊቷ ይተከላል ። እንደ ከበስተኋላዋ ይቀራል ። ዋኔዎቹ ደግሞ ምሽቱ በገፋ ቁጥር እየጎረነኑ በሐደው ድምፃቸው ሲጮሁ ‘መንገዱን ስተሻል ! መንገዱን ስተሻል !’ እያሉ የሚያሾፉባት ይመስላል ። ሊያ ፣ በፍጥነት ተፍ ተፍ እያለች ስትራመድ ፣ ሻሽዋ ከጠጉርዋ ላይ ተንሸራቶ ወደቀ ። ወደ ሰማዩ ቀና ብላ በአትኩሮት ተመለከተች ። የልጇዋ እርም ታህል ነፍስ የት እንዳለች ለማወቅ በአእምሮዋ ጥያቄ መመላለስ የጀመረው ያኔ ነበር ። ትናንት እየሣቀ ያጫውታት የነበረ ዛሬ እንደባዳ ዝም ያላት የልጅዋ ነፍስ ይከተላት ይሆን ? ወይስ እናቱን እርግፍ አድርጎ ረስቶ እዚያ ላይ ፣ ሰማዩ ጥግ በከዋክብቱ አጠገብ ይንሳፈፋል?

ለመሆኑ ግን ፣ በጨለማና በአውላላ ሜዳ መጓዝ ምንኛ ብቸኝነትን ያከብደዋል ። በተለይ ደግሞ የደስታ ማኅሌት

በደመቀበት ተቀላቅሎ ለራስ መዘመር ፣ ተሳታፊ መሆን ሳይቻል ሲቀር፣ የማያቋርጥ ፈንጠዝያ በደራበት ሠርጉ ለራስ መደሰት ፣ ከሌላው መቋደስ አዳጋች ሲሆን ፣ እውን ብቸኝነት እንደ ምን አድርጎ እንደ ጥንብ ይከብዳል ። ይብሱን ደግሞ ለሰዎች ሞትና ሕይወት ፣ ለክረምትና በጋው ፈረቃ እቻ የሌላት ጨረቃ ብቸኛ ሆና ብቸኛን ሰው ቁልቁል ስታስተውል ማየት ፣ ብቸኝነትን እንደምን ኃያልና ግዙፍ ያደርገዋል! በተለይማ ልቦና በኀዘን ለበቅ ሾጥ ተደርጎ ፣ ኀዘንና እህህን አቅፎ በያዘ ጊዜ፡ብቸኝነት ከተደመረ ከሁሉም የከፋ ጫና የሚሆን እሱ ነው ። ሊያ ፣ በዚያ ምሽት ከእናቷ ወይም ከጉጠት አሊያም ከወጥ ቤት ሠራተኛዋ ብቻ ከማንም ይሁን ከማን ፣ ከአንድ ሰው ጋር ብትሆን እንደምን ደስ ባላት ነበር ። ወይም በተጽናናች ።

ድንገት በጨለማው ውስጥ የአንድ ሰው ድምፅ ቁልጭ ብሎ ተሰማት ። “እኮ በል ቫሼላ ተነሣና ፈረሶቹን ለጉም” አለ ድምፁ ። ባሻገር ጥቂት ርምጃዎች ራቅ ብሎ መንገዱ ጠርዝ ላይ አንድ ትንሽ ደመራ በእሳት ተያይዞ ይንቀለቀላል ። ቀስ በቀስ እሳቱ እየጠፋ የሚታየው ፍሙ ብቻ ሆነ ። ፈረሶች ምናምን ሲጐረደሙ ይሰማል ። በጨለማው ውስጥ የሁለት ጋሪዎች ቅርጽ ተለይቶ ይታወቃል ። አንደኛው ላይ በርሜል ፣ ሌላኛው - አንስ ያለው - ላይ ደግሞ ጆንያዎች ተጭነዋል ። ሁለት ሰዎችም ይታያሉ ። አንደኛው ፣ ወደ ጋሪዎቹ አግጣጫ ፈረስ ይጐትታል ። ሌላው እጆቹን ወደ ኋላ አጣምሮ እተንደረከከው ፍም ፊት ለፊት ያለንቅስቃሴ ተገትሯል ። ጋሪዎቹ አጠገብ አንድ ውሻ ያላዝናል ። ፈረሱን የሚጐትተው ሰው ቆም አለና ፣

“በመንገዱ በኩል ሰው እየመጣ ይመስለኛል” አለ ።

“ ዝም በል ቫሪክ !” ሌላዉ ውሻውን ተቆጣው ።

ሁለተኛዉ ተናጋሪ ሽማግሌ መሆኑ ከድምፁ በግልጽ ያስ ታውቃል ። ሊፓ ቆም ብላ ፤

"እግዜር ከናንተ ጋር ይሁን " አለች ። ሽማግሌው ተጠጋት ። ለጥቂት ደቂቃዎች በዝምታ ከቆየ በኋላ ፤

" እንደምን አመሸሽ " አለ ።

"ውሻው ይናከስ ይሆን አባቴ? "

"የለም አይናከስም ፤ ማለፍ ትችያለሽ ። "

" ሆስፒታል ቆይቼ ነው የምመጣው" አለች ሊፓ ፤ ለጥቂት ጊዜ ዝም ብላ ከቆየች በኋላ ። " ልጄ እዚያው ስለ ሞተብኝ ፤ አስከሬኑን ወደ ቤት እየወሰድኩ ነው ።"

ሽማግሌው በንግግሯ በመደናገጡ ካጠገቧ ፈንጠር አለና ፤

" መበርታት ነው እንግዲህ የኔ ልጅ ፤ መቼም የእ ግዜርን ፈቃድ መቀበል እንጂ ሌላ ምን ያደርጓል" አለ በተቻኮለ አነጋገር ። ወዲያው ቀጠለና ፤ " በል እንጂ አንተ! ፈጠን ማለት አትችልም? "በማለት አብሮት ያለውን ሰው ጮኸበት ።

" የጋሪውን አግድሞሽ የሚያገናኘው ቅስት እዚህ የለም ። ላገኘው አልቻልኩም " አለ ሁለተኛው ሰው ። በዕድሜው ወጣት ነው ።

" አይ ቫቪላ እርባና ቢስ ፍጡር ነህ " አለው ።

ሽማግሌው እንደ ቅንጣት ፍም እንጣና እፍፍፍ ሲለው አፍንጫውና ዐይኖቹ ላይ ቀይ ብርሃን ፈካ ። ጠፋ የተባለውም ቅስት ከተገኘ በኋላ፣ ሽማግሌው ከሰሉን በእጁ እንደ ያዘ ወደ ሊፓ ተጠግቶ ያስተውላት ጀመር። በዐይኖቹ ርኅራኄና ደግነት ይነበባሉ ።

" መቼም የናት ሆድ ነውና ትንሽ ይከብዳል ።እናት ልጅዋን ትወዳለች " አላት ። በከባዱ ተንፍሶ ራሱን ነቀ ነቀ ። ቫቪላ የሆነ ነገር እሳቱ ላይ ወረወረና በእግሩ እየ ረገጠ አጠፋው ። ወዲያው ሁሉም ነገር በጨለማ ተዋጠ፤ ትርዒቱ ሁሉ ጠፋ ። የሚታይ ነገር ቢኖር በከዋክብት ያጌጠው ሰማይ ፤ የሚሰማ ነገር ቢኖር አንዱ አንዱን እን ቅልፍ እየነሣ እርስ በርስ የሚጯጯሁት አዕዋፍ ድምፅ ብቻ ነው ።

ከአንድ ወይ ሁለት ደቂቃ በሁዋላ፣ የሁለቱ ጋሪዎችና የሽማግሌው ፤ እንዲሁም የባቢላ ጠቅላላ ቅርጽ እንደገና ደብዘዝ ብሎ መታየት ጀመረ ። ጋሪዎቹ እየተንሳጠጡና እየተንቋቁ ወደ መንገዱ ገቡ ።

" ቅዱሳን ናችሁ?"አለች ሊፓ ፤ ሽማግሌውን ።

" የለም የፈርሳናሽ ነዋሪዎች ነን ።"

"ቅድም እንዲያ ትክ ብለው ባስተዋሉኝ ጊዜ ልቤ ትንሽ እፎይ አለ ። መንፈሴ የተጽናና መሰለኝ።እና ደግሞ ከእርስዎ ጋር ያለው ልጅ ዝምተኛ በመሆኑ ቅዱሳን ሳት ሆኑ አትቀሩም ብዬ አሰብሁ ።"

"ለመሆኑ ወዴት ነው የምትሔጅ የኔ ልጅ? ሩቅ ነውን?"

" ኢከሊየሽ ነው "

" እንግዲያውስ ጋሪው ላይ ተሣፈሪና እስከ ኩዝሚ ንኪ እንሸኝሻለን ። ከዚያ በኋላ ቀጥታውን ይዘሽ ትሔጃ ለሽ ። እኛ ወደ ግራ ነው የምንታጠፍ "አላት ሽማግሌው።

ቫቪላ በርሜል በተጫነበት ጋሪ ላይ ሲሣፈር ሊፓና ሽማግሌው ደግሞ እነስተኛው ጋሪ ላይ ወጡ ። የቫቪላ ጋሪ ከፊት እየመራ በዝግታ መንገዳቸውን ቀጠሉ ።

“ ልጄ ቀኑን ሙሉ ሲሠቃይ ነው የዋለው ” አለች ሊፓ ። “ እንዳች ነገር ሊነግረኝ ፈልጎ አልወጣልህ ያለው ይመስል ፣ እነዚያን የምወዳቸው ዐይኖቹን እያንከራተተ ሲያየኝ ነበር ። የሰማየ ሰማያት ጌታ! ቅድስት ወላዲተ አምላክ ! ኀዘኔ ስለ በረታ መሬቱ ላይ ስፈጠፈጥ ፣ አልጋውን እንቁ ስወድቅ ስንጣ ዋልሁ ። እንዲያው አባቱ እስቲ ይንገሩኝ ። ገና አንድ ፍሬ ጨቅላ ሕይወቱ ከማለፉ በፊት ለምን እንደዚህ ክፉኛ ይሠቃያል ? ትልልቅ ሰዎች ሥቃይ ሲበዛባቸው ኃጢአታቸው ሥርየት ያገኛል ይባላል ። ታዲያ ምንም የማያውቅ ሕፃን በምን አበሳው እንዲያ ይሠቃያል ?ለምን ? ”

“ ማን ያውቃል ብለሽ!” አላት ሽማግሌው ።

ለግማሽ ሰዓት ያህል በጸጥታ መንገዳቸውን ቀጠሉ።

“የሁሉንም ነገር ሰበብና ምክንያት ማወቅ አዳጋች ነው ። ወፍ ሁለት እንጂ አራት ክንፍ የላትም ። ለምን ቢሉ ለመብረር ሁለቱ በቂ ስለሆኑ ነው ። ልክ እንደዚሁ የሰው ልጅም ሁሉን ነገር እንዲያውቅ አልተፈቀደለትም ። ግማሹን ወይ ሩቡን ብቻ ነው ። ሰው የሚያውቀው በሕይወቱ ጉዞ ውስጥ ለመዝለቅ የሚያስችለውንና የሚያስፈልገውን ያህል ብቻ ነው ” አለ ሽማግሌው ።

“በእግሬ ብሔድ ትንሽ ቀለል የሚለኝ ይመስለኛል አባቴ ! ጋሪው በተንገጫገጨ ቁጥር ልቤም አብሮ እየተንሰፈሰፈ አስቸገረኝ ” አለች ሊፓ ።

“ ግድ የለም ፤ ባለሽበት እርጊ!”አለና ሽማግሌው እያማተበ ያፋሽክ ጀመር ።

“ አይዞሽ ምንም አይል” አላት በድጋሚ ።“ኀዘንሽ ማማሽ ኀዘን ነው ። ሕይወት ረጅምና ሰፊ ስለ ሆነች ፣ ገና

ብዙ ክፉና ደግ ማየት አለ።አይ ትልቋ እናት ሩሲያ!” አለ በማጋነን እንጋገር ፣ የመንገዱን ግራና ቀኝ በጨለማው ውስጥ ለማየት እየሞከረ ። “ ይገርምሻል ልጄ ! ሩሲያን ከዳር እስከ ዳር አዳርሻታለሁ ። በውስጧ ያለውን መታየት የሚገባውን ሁሉ እንድ ባንድ አይቼዋለሁ ልጄ! ገና ብዙ ክፉና ደግ ይመጣል ። ሳይቤሪያ ድረስ በእግሬ ተጉዣለሁ ። በአሙር ወንዝ ላይ ቀዝፌአለሁ ፣ የአልታይ ተራሮችን ወጥቻለሁ ። ሳይቤሪያ ላይ ተከዬ ጥቁሩን አፈር ወዚ ጨፍ እስኪል እያረስኩ ኖሬአለሁ ። ግን የናት ሩሲያ ናፍቆት አላስቀምጥ ስላለኝ ፣ ተመልሼ ወደ ትውልድ መንደሬ መጣሁ ። ስንመለስም ያው እንዳካሔዳችን አብዛኛውን በእግር ነበር የተጓዝነው ። ታዲያ ትዝ የሚለኝ አንድ ወንዝ በጀልባ ስናቋርጥ የገጠመኝ ነው ። ከስቼ ተጉሳቁያለሁ ፣ ልብሴ ሁሉ ላዬ ላይ አልቋል ፤ መጫሚያ የለኝም ፤ ለስንቅ የያዝሁት ትንሽ ቁራሽ ነበር ። እና አንድ አብሮን በጀልባው የተሳፈረ ጨዋ መሳይ አዛውንት — ሞቶም እንደሁ ነፍሱን ይማረውና —በኀዘኔታ እያስተዋለኝ ፣ “ ዳቦህ ጥቁር ፣ሕይወትህም ጥቁር!” ይለኝ ነበር ። ወደ አገሬ ስመለስ ቤትም ትዳርም አልነበረኝም ። ሚስቴን እዚያው ሳይቤሪያ ቀብሬ ነበር ። ስለዚህ ቀን ቀን ተቀጥሬ መሥራት ጀመርሁ ። እና ፣ ከዚያ በኋላ ብዙ ክፉና ደግ ነገሮች በሕይወቴ ውስጥ ተፈራርቀዋል ። ግን ፣ እየሽ ልጄ ! አሁንም ቢሆን መሞት አልሻም ። ገና ሃያ ዓመታት ተጨማሪ ብኖር ደስ ይለኛል “ . . . .ብቻ ያም ሆነ ይህ እናት ሩሲያ ትልቅ ናት !” አለ ሽማግሌው ፣ የመጨረሻውን ፀረፍት ነገር እየደጋገመ ፤ግራና ቀኙን በጨለማው ውስጥ በማስተዋልና እንዳንዴም ወደ ኋላ ገልመጥ እያለ ።

“ አባቴ!”አለች ሊፓ ። “ ለመሆኑ አንድ ሰው ከሞተ በኋላ፣ ነፍሱ እስከ ስንት ቀን ድረስ ነው በምድር ላይ የምትቆየው? ”

"ማን ያውቃል ብለሽ ልጄ! እኔ መቼም እንዲህ ያለውን ነገር አላውቅም ። እስቲ ቆይ ቫሺላን እንጠይቀዋለን ። ተማሪ ስለሆነ እሱ አያጣውም ። መቼም ዛሬ ጊዜ እዚያ ተማሪ ቤታቸው ውስጥ የማያስተምሯቸው ነገር የለም ። ስማ ቫሺላ " አለ ሽማግሌው ።

"እ!"

"ስማ! አንድ ሰው ከሞተ በኋላ ፣ ነፍሱ ለስንት ቀን ነው መሬት ላይ ስትንከላወስ የምትቆየው ?"

ቫሺላ መልስ ከመስጠቱ በፊት ልጓሙን ሳበና ፈረሱን እንዲቆም አደረገው ።

"ለዘጠኝ ቀን ነው ። ግን እጎቴ ኪሪላ የሞቱ ጊዜ ነፍሳቸው በኛ ጎጆ ውስጥ ሀሥራ ሦስት ቀን ሙሉ ቆይታለች አለ ።

"በምን ሀወቅህ?"

"ሀሥራ ሦስት ቀን ሙሉ ምድጃው ውስጥ የሚጓጓጓ ድምፅ ነበር!"

"እ — እ — ደኅና ነው " አለ ሽማግሌው ።ቫሺላ የተናገረውን አንዱም እምነ እንዳልተቀበለው ከነጋገሩ ያስታውቃል ።

ኩዝሚንኪ አጠገብ ሲደርሱ ፣ ጋሪዎቹ ግራቸውን በመያዝ ወደ አውራ ጎዳናው ገቡ ። ሊፓም ከጋሪው ወርዳ ጉዞዋን በእግሯ ቀጠለች ። ጎኅ እየተቃረበ ነበር ። ወደ ሸለቆው የተደፋውን ቁልቁለት መውረድ ስትጀምር ቤተክርስቲያንና የመንደሩ ጐጆዎች በሙሉ በጭጋግ ተውጠው አየቻቸው ። ብርዱ አጥንት ይሰብራል ። እንዲት ዋኔ አሁንም በሩቁ የምትጣራ መስሎ ተሰማት ።

ሊፓ ፣ ቤቷ ስትደርስ ከብቶች ገና ከበረት አልወጡም ነበር ። ሰው ሁሉ እንደ ተኛ ነው ። በረንዳው ላይ ኩርምት ብላ መጠበቅ ጀመረች ። በቅድሚያ ሽማግሌው ነበር ብቅ ያለው፣ገና ሲያያት የሆነውን ነገር ሁሉ በግልጽ ተረዳው ። ለጥቂት ጊዜ ያህል ቃል መተንፈስ ተስኖት በቆመበት ሲያንመተምት ቆየ ። በመጨረሻው ፣

"አይ ሊፓ! የልጅ ልጄን በደንብ መጠበቅ እንኳን አቃተሽ ! " አላት ።

ቫርቫራ ተቀስቅሳ ተነሣች ። እጆቿን እያወናጨፈች ስታለቅስ ከቆየች በኋላ ፣ የሕፃኑን አስከሬን በማጣጠብና በመገነዝ ለቀብር ማዘጋጀት ጀመረች ። " እኔን ሀፈር ይብላኝ! እንዴት ያለ ወርቅ ልጅ ነበር . . ." ትላለች ቫርቫራ ሀሥር ጊዜ ። "አንድ ልጅ በጥንቃቄ መያዝ ትልቅ ነገር ሆኖ ለዚህ አበቃሽው ። እንከፍ!"ትላለች ።

የዚያኑ ዕለት ረፋዱ ላይና እንደ ገናም ወደ ማታ ለኒ ኪፎር ሙሉ ፍትሐት ተደረገለት። በማግሥቱ የቀብሩ ሥርዓት ተፈጸመ ። ከቀብር መልስ ቀሳውስቱና ለቀስተኞቹ በተዘጋጀው ድግስ ላይ ይረባረቡ ገቡ ። ከባር ሆኖ አብላላቸውን ሊታዘበ እህል ከቀመሱ ብዙ ቀናት ያለፋቸው ይመስሉ ነበር ። ሊፓ ስታልፍ የተመለከተ አንድ ቄስ በሹካ ወግቶ ያነሣውን ከኮምጣጤ ጋር የተዘጋጀ እንጉዳይ ወደ እፉ እያስጠጋ ፣

"እንግዲህ ኀዘኑን በልክ ማረግ ነው ። ይበቃል ። የግዘር መንግሥት እንዲህ ነው"አላት ።

ሰው ሁሉ ከሔደ ነበር ኒኪፎር በእጠገቧ እንደሌለና እስከ ወዲያኛውም እንደ ማይኖር ሊፓ ያረጋገጠችው ። የልጅዋ ነገር ማከተሙን በደንብ ስትረዳው ምርር ብላ አለ

ቀሰች ። ወደ የትኛው ክፍል ገብታ ማልቀስ እንደምትችልም አታውቀውም። ልጅዋ ከሞተ በኋላ በዚያ ቤት ውስጥ ሥፍራ እንደሌላትና እንደማትፈለግ ተገንዝባለች ።በዚያ ቤት ውስጥ የምትሠራው ሥራ አልነበራትም ። ምንም የቀራት ነገር የለም ። በዚያ ቤት የማትፈለግ መሆኗም ግልጽ ሆኖላታል ። የቤቱ ሰው በመላ ስለርሷ ያለው አስተያየትና ስሜትም ከዚሁ ያልተለየ መሆኑን ተረድታዋለች ። ከዚህ ሁሉ ጋር ተዳምሮ ብሶቷ እየከፋ ፣ ልቅሶዋ እየበረታ ሔደ ።

"እኮ አሁን እዚህ የምታላዝኚብኝ ምን ልሁን ነው! አባክሽ ዝም በይ ! "አለቻት አክሲኒያ ፣ በሩ ላይ ብቅ ብላ በጩኸት ። ስለሕፃኑ ቀብር ስትል አዲስ ልብስ ለብሳ ፊቷ ላይ ፓውደር ነስንሳለች ።

ሊፓ፡ልቅሶዋን ለማቆም ብትሞክርም አልሆን አላት ። ይበልጥ በንኑ ድምፅ መሪር ማልቀሷን ቀጠለች ።

" ትሰሚኛለሽ ? አትሰሚኝም ! "አለች አክሲኒያ ። "ለማን የምናገር መሰለሽ? . . . እንዲያውም ከዚህ ሥፍራ ውጪ ነው የምለው! ከአሁን በኋላ እዚህ አካባቢ ዐይንሽን እንዳላየው ! መጥፎ ፈልፈላ !"አለች ፣ በንዴት መሬቱን እየደቃች ።

" ረጋ በይ አክሲኒያ ልጄ! እስቲ እንዴ ታገሽ! . . . . መቼም ማልቀስ የተፈጥሮ ደንብ ነው . . . .ልጅዋ ነው የሞተው. . . " አለ ሽማግሌው ።

"ተፈጥሮ! ተፈጥሮ!" አለች አክሲኒያ፣ ቃሉን በስበጣ መንፈስ እየደጋገመች ። "በጄ የዛሬን እዚሁ ማደር ትችላለች ። ነገ ግን ወፍ ሳይንጫጫ ይህን ቤት መልቀቅ አለባት . . . ሁሁ ደግሞ ተፈጥሮ! " አለች አክሲኒያ

ቃሉን እየደጋገመችና በረጅሙ እየሣቀች ። በዚያው ወደ ሱቁ ሔደች ።

ሊፓም በማግሥቱ ማለዳ ወደ ቱርጉያኖ እናቷ ዘንድ ተመለሰች ።

—9—

ሦስት ዓመታት በለፉ ። የሱቁ ጣሪያና ከብረት የተሠሩት በሮች አዲስ ቀለም ተቀብተው ያንጸባርቃሉ ።ዐይን የሚማርኩ የፈኩ አበቦች እንደ ቀድሞው በመስኮት መቃን ላይ ተቀምጠዋል ። ከሦስት ዓመታት በፊት ቤተሰቡን ያጋጠመው ነገር በሙሉ ፈጽሞ ተረስቷል ።

አሁን ሽማግሌው ግሪጐሪ ፔትሮቪች፡ላይ ላዩን የቤት ንብረቱ ሁሉ ባለቤት ነው ተብሎ ይገመት እንጂ ማናቸውም ነገር በአክሲኒያ እጅ ገብቷል ። አስፈላጊውን ነገር የምትገዛም የምትሸጥ እሷ ናት። ያለሷ ፈቃድና ስምምነት አንዲት ርምጃ መንቀሳቀስ አይቻልም ። ፈላጭ ቆራጭ ሆናለች ። የጡብ ማምረቻው ድርጅት ሥራውን በሚገባ ማከናወን ቀጥሏል ። በተለይ ደግሞ ለባቡር ጣቢያው በርካታ ጡብ የሚፈለግ በመሆኑ ፣ ቀድሞ ሐያ ሩብል የነበረው የአንድ ሺህ ጡብ ዋጋ ወደ ሐያ አራት ሩብል ከፍ ብሏል ። በቀን ሐያ አምስት ኰፔክ የጉልበት ዋጋ የሚከፈላቸው ሴቶችና ልጃገረዶች ጡቦችን በጋሪና በትልልቅ መኪኖች እየጫኑ ወደ ጣቢያው ያግዛሉ ።

አክሲኒያ ከሀሪሚን ቤተሰብ ጋር ሽርክና ገብታ ፣ የጥጥ መዳመጫውም፡ " ሀሪሚን ትንሹና ኩባንያው " እየተባለ መጠራት ጀምሯል ። ጣቢያው አጠገብ አንድ የመጠጥ

ቤት በመከፈታቸው የዚያ ወድ አኰርድዮን ድምፅ የሚ ሰማው እንደ ቀድሞው ከመኖሪያቸው ቅጥር ግቢ ሳይሆን ከመጠጥ ቤቱ ሆኗል ። የሀሬሚን ትንሹ ቤተሰብ ለደን ቆሮው የአከሲኒያ ባል የወርቅ ሰዓት ገጸ በረከት ስለ ሰጠው፥ ስቴፋን አሁንም አሁንም ከኪሱ እያወጣ ወደ ጆሮው በማስጠጋት ድምፁን ለማዳመጥ ይሞክራል ።

አከሲኒያ ኃይል እያገኘች መሔዷን የመንደሩ ሰዎች በፍርሃት ስሜት ያወራሉ ። ውበቷ ደምቆና ደስ ብሏት ያ ገራገር ፈገግታዋ በከናፍሯ ላይ እየታየ ፤ በጠዋት ተነ ሥታ ወደ ጡብ ማምረቻው በጋሪዋ ስትንዝም ሆነ በሥ ራው ቦታ ተገኝታ ልዩ ልዩ ትእዛዞችን ስትሰጥ ፤ ያ የሚወ ራለት ኃያልነቷ በርግጥ በጣም ጐልቶ ይታያል ። በቤት ውስጥ ፤ በፋብሪካውና በመንደሩ ሳይቀር ሁሉም ይፈ ራታል።ገንዘብ ያለው ደግሞ፥ በሌላ መንፈስ ይፈልጋታል። ለወዳጅነት ለፍቅር ይከጅላታል ። አከሲኒያ በዚህም በኩል ሰነፍ አልነበረችም ።

ሽማግሌው ግሪጎሪ ፔትሮቪች በንግድ ሥራ ጣልቃ መግባቱን እርግፍ አድርጎ ትቶታል ። የሐሰቱን ገንዘብ ከእውነተኛው መለየት ስለ ተሳነውም ገንዘብ የሚባል በእጁ እንዳይነካ ተደርጓል ። ይህ ድክመቱ እንዳይታወ ቅበት በመፍራት ስለ ጉዳዩ ለማንም ትንፍሽ አይልም ። ዝንጉነቱም ከቀን ወደ ቀን እየባሰበት ሔደ ። ቤተሰቦቹ እውቀው ምግቡን ካልሰጡት ጠይቆ መመገቡን ካቆመ ቆየ ። ቤተሰቡም እርሱ በሌለበት መመገቡን ስለ ለመደው የቀድሞው አባ ወራ ቁርስ ፣ራት ፤ ምሳውን በላ ፣አልበላ ብሎ የሚጨነቅ አልነበረም ። ቫርቫራ ብቻ አንዳንዴ ፤

“ ትናንትም እንደ ልማዳቸው ራታቸውን ሳይበሉ ነው የተኙት ” ከማለቷ በስተቀር ነገሬ የሚለው የለም ።

እጿም ብትሆን የአፍ ፀመል ሆኖባት እንጂ ፤ ከልብ አልነ በረም ። ክረምት ከበጋ ሳይል ጠንከር ያለው ወፍራም ሱፍ ልብስ መዞር ነው ሥራው ። በበጋዎቹ ሞቃት ቀኖች እንኳን በስተቀር ቤት ውስጥ ፀርፎ ይቀመጣል ማለት ሐሰት ነው ። የጠጉራም ኮቱን ኮሌታ ወደ ላይ ይቀለብስና የመንደሯን መንገዶች አንድ ባንድ ሲያዳርስ ይውላል ። ወይም ወደ ባቡር ጣቢያው የሚወስደውን ጐዳና ይዞ ያለ መድረሻ ፤ ያለ ዓላማ ይጓዛል።አንዳንድ ቀን ደግሞ፥ ከጧት እስከ ማታ ያለውን ጊዜ ቤተ ክርስቲያኑ ደጃፍ ላይ በሚገኝ አግዳሚ ወንበር ላይ ተጐልቶ ያሳልፈዋል ። ያላንዳች እንቅስቃሴ ሐውልት መስሎ ቁጭ ይላል ። በአጠገቡ የሚያልፉ ፤ የሚያ ገድሙት ሁሉ ሰላምታ ያቅርቡለት እንጂ አጸፋውን አይ መልስላቸውም ። አሁንም ልክ እንደ ዱሮው ለገበሬዎች ያለው ንቀት አልለቀቀውም ። ሰዎች ሲያነጋግሩት አጥር ምጥን ያሉ ትክክለኛ መልሶችን በጨዋ ደንብ ይሰጣል ።

ምራቱ በቤቱ ውስጥ ያለውን ሥልጣን ስለ ገፈፈች ውና ምግቡንም እንደ ልብ ስለማትሰጠው ፤ ፀልፎ ፀልፎ የሚያገኘውን ምጽዋት ብቻ ቀምሶ እንደሚያድር መን ደረተኛው ማውጋት ከጀመረ ውሎ አደረ ። ወሬው ብዙ ዎቹን አስደስታቸው ። ያዘኑለትም ነበሩ ።

ቫርቫራ ከቀድሞው ይበልጥ እየወፈረችና እያማረባት ሔደ ። ችሮታና ምጽዋት የመስጠት ተግባሯን የቀጠለች ቢሆንም ፤ የአከሲኒያ ተቃውሞ አልገጠማትም ። አሁንም እንደ ቀድሞው የበጋው ወቅት በመጣ ቁጥር በጣም ብዙ መርመላት ይዘጋጃል ። ግን በሊቀው ሳይጨርሱት የተ ከታዩ ዓመት ፍሬዎች ይጐመራሉ። የተዘጋጀው መርመላት የሚበላው እጥቶ ፤ ወደ ስካርንትና ክሬሜላንት ሲለወጥ በምታይ ጊዜ ቫርቫራ ኀዘን ያድርባታል ።

የቤቱም የውጪውም ሰው እስረኛው አኒሲምን በጭራሽ ረሳው ። አንድ ጊዜ በትልቅ ወረቀት ላይ በግጥም የጻፈው መልዕክት ለቤተሰቡ ደረሰ ። የአጻጻፉ ስልት እንደ ቀድሞው የአቤቱታ ዐይነት ሲሆን ፣ የተጻፈውም በዚያው በሚያውቁት ቆሎ የመሰለ የእጅ ጽሑፍ ነበር ። ጓደኛዬ ነው እያለ ሲያወራለት የነበረው ሳሞሮዶቭ አብሮት በእስር ላይ ለመሆኑ የእጅ ጽሕፈቱ ማስረጃ ሆነላቸው ። በግጥሙ መጨረሻ ላይ ፈጽሞ በማይነበብ አስቀያሚ አጻጻፍ፣ " እዚህ ባለሁበት ሥፍራ ሁልጊዜ በሽተኛ ነኝ ። ደስታ የለኝም ። በክርስቶስ ይሁንባችሁና እባካችሁ ርዱኝ!" የሚሉ ቃላት ተሞንጫጭረዋል ።

አንድ ፀሐያማ የበልግ ቀን ከቀትር በኋላ፣ሽማግሌው ግሪጎሪ ፔትሮቪች ቤተክርስቲያኑ ዋና በር አጠገብ በሚገኘው እግዳሚ ላይ ቁጭ ብሏል ። የጠጉራም ኮቱ ኮሌታ አንገትዬ እንደ ተለመደው ተቀልብሶ ኮፍያ በማድረጉ ፣ የሚታይ ነገር ቢኖር የአፍንጫው ጫፍና የኮፍያው ቅንጮ ብቻ ነበር ። በረጅሙ እግዳሚ ሌላ ጠርዝ ላይ እናጢው የሊሳሮቭና ወደ ሰባ ዓመት በመጠጋቱ ጥርሱ ሁሉ ረግፎ ድዱ ብቻ የቀረው የትምህርት ቤቱ ዘበኛ ያኮቭ ጐን ለጐን ተቀምጠዋል ። ጉጠትና ዘበኛው የሞቀ ወሬ ይዘዋል ።

"ልጆች፣ አረጋውያን ዘመዶቻቸውን መርዳት፣ መጦር አለባቸው . . . 'አክብር አባከ ወእመከ!' አለ ያኮቭ ኮስተር ብሎ ። ግን ያቺ ከይሲ የገዛ አማቷን ከሠራው ቤት አስወጥታ እንፈራጣበታለች ። እሷ ጠግባ ስታድር ሽማግሌው ግን የሚልስ የሚቀምሰው የለውም ። ምግብ ባፉ ከዞረ ሦስት ቀኑኮ ነው " አለ የትምህርት ቤቱ ዘበኛ ።

"ሦስት ቀን!" የጉጠት ንግግር በማዳነቅ ዐይነት ነበር ።

"እንግዲያስ ! አታየውም ። እንዲት ቃል እንኳን አይተነፍስ ፤ ብቻ እንዲሁ ተለጉሞ ተጉልቷል ። ስለ ደከመው ነው መስሎ መናገርም አልቻለ ። ግን እኮ ለምንድን ነው ዝም ያላት ? መክሰስ ነበረበት ። ፍርድ ቤት ብትቀርብ ከጉዷ ታገኘው ነበር " አለ ያኮቭ ።

"ምኑን ነው ከፍርድ ቤት የምታገኘው ?" ጉጠት የዘበኛውን ንግግር በጥሞና ባለመከታተሉ፣ ጥያቄው እንደ ነገሩ ነበር ።

" ምንድነው ያልከው?"

" ግን እኮ እስከዚህም መጥፎ ሴት አይደለችም ። ስትሠራ መቼም ከልቧ ነው፤ ኃይለኛ ሠራተኛ ነች ። ታዲያ ምን ፋይዳ አለው፣ ሴቶች ደግሞ እንዲያ ካላደረጉ አይሆንላቸውም ። ትንሽ ሸር ካልደባለቁባት . . . ማለቴ . . .እ" አለና ጉጠት እንጠልጥሎ ተወው ።

" ላዑን ጠብ እድርጎ ከሠራው ቤት ማስወጣት ግን አይቻልም" አለ ያኮቭ ፣ በብስጭት አነጋገር ። "ሰዎችን ማባረር ስትፈልግ ቤት ሠርተህ ነው . . . በሰው ንብረት አይደለም። ኧረ ለመሆኑ እሷ ማንኛ ባይ ናት ትተባይ!" አለ ዘበኛው እየተወራጨ ።

ሽማግሌው ግሪጎሪ ፔትሮቪች ንትንቱ ሳይል ያዳምጣቸዋል ።

"ቤቱ ያንተ ሆነ የሌላ ሰው ፣ ምን ለውጥ ያመጣል ። እስከ ሞቀህና ሴቶች ንትርክ እስካልፈጠሩ ድረስ ሁሉም ያው ነው . . . " አለ ጉጠት እየሣቀ ።

"ያ ደንቆሮ ባሏም ቢሆን፣ እዚህ ግዛ የማይባል ደደብ ነው" ያኮቭ የጀመረውን ንግግር ቀጠለ ። ጉጠት ፣ የሚቀ

ባጥረውን ከቶም ነገር ሳይጥቶር "የለየለት ፣ የነጠረ ፣ዕውነተኛው ደደብ ነው ። እንኳንስም ከዘይ እንጉል የማይሻል እንክላ . . . እንዲያው ለመሆኑ ። ነገር ይገባው ይሆን? ዝይ ራሱን በዱላ ቢመታ እንኳን ምን ነገር ይገባዋል? እሱም እንዲሁ ነው — ደደብ !"አለ ።

ጉጠት ፣ ወደ ቤቱ ለመሔድ ተነሣ ። ያኰብም ከተቀመጠበት ብድግ ብሎ በአንድነት ጉዞአቸውን ቀጠሉ ፤ እያወሩ ፣ እያወጉ ፣ ጓደኞቹ ሃምሳ ርምጃ ያህል ራቅ እንዳሉ ፣ ሽማግሌው ግሪጎሪ ፔትሮቪችም ከተቀመጠበት ተነሥቶ ተከተላቸው ። በበረዶ ላይ እንደሚሔድ ሰው ርምጃዎቹ የጥርጣሬ ዐይነት ነበሩ ።

የኢክሌየቮ መንደር በምሽቱ ደብዛዛ ብርሃን ውስጥ መስረግ ጀምራለች ። የፀሐይዋ ብርሃን ፣የዳገቱን ወገብ ይዞ እንደ እባብ እየተጠማዘዘ ወደ አፋፍ በሚወጣው መንገድ አናት ላይ ብቻ ዐርፏል ። በዕንጉዳይ የተሞሉ ትርሚቶች ተሸክመው ከጢሻዎቹ አካባቢ ወደ የቤታቸው በሚያዘግሙ ዕድሜያቸው የገፉ ሴቶች ዙሪያ ትንንሽ ልጆች ይሯሯጣሉ ። ወጣትና አሮጊት ሴቶች በመኪኖች ላይ ጡቦችን ሲጭኑ ከዋሉበት የባቡር ጣቢያ ወደየቤታቸው መመለስ ጀምረዋል ። አፍንጫዎቻቸውና ጉንጮቻቸው በጡብ ቀይ አቧራ ተልኮስኩሰው እየዘፈኑ መንገዱን ይነኩታል ። እንደ ዋሽንት በሚሰረቀረቅ ድምፅ እያቀነቀነች ከፊት ለፊት ሆና የሠራተኞቹን ሠልፍ የምትመራው ሊፓ ናት ። ዐይኗ ተገባዶ ዕረፍት በመተካቱ ደስ ያላት ትመስላለች ። እናቷ ፕራስኰቭያም የተጠቀለለ ነገር ይዛ እንደ ልማዷ ቁና ቁና እየተነፈሰች ከሌሎቹ ሴቶች ጋር ታዘግማለች ።

"እንደምን አመሹ ኢሊያ ማካሪች !" አለች ሊፓ፣ ከጉጠት ጋር ስትገናኝ ።

" እንዴት አመሸሽ ሊፓዬ ! " አለ በደስታ ፣ መንፈስና ሞቅ ባለ ሁኔታ ። ደግሞ አንድ ሁለት ያልተሰሙ ቃላትን በፈገግና በፍቅር መልክ ወርወር አደረገ ።

ጉጠትና ያኰብ እያወሩ መንገዳቸውን ቀጠሉ ። ንግግራቸው ለሁሉም ሰው ይሰማል ። ብዙም ሳይቆይ ሴቶቹ ከግሪጎሪ ፔትሮቪች ጋር ፊት ለፊት ግጥም አሉ ። ድንገተኛ ጸጥታ በአካባቢው ሰፈነ ። ሁሉም ነገር ጭጭ እርጭ አለ ። ሊፓና እናቷ ከሴቶቹ ኋላ ስለ ነበሩ ፣ በመጀመሪያ አላዩትም ። አጠገባቸው ሲደርስ ግን ፣ ሊፓ ወገቧ እስኪሰበር ለጥ ብላ እጅ ነሣችና ፣

"እንደምን አመሹ ፣ግሪጎሪ ፔትሮቪች !"አለች ።

እናትየዋም እጅ ነሣች ። ሽማግሌው ባለበት ቀጥ ብሎ በመቆም ፣ እናትና ልጅን በጸጥታ ትክ ብሎ ያስተውላቸው ጀመር ። ድንገት ከንፈሮቹ ተንቀጠቀጡና እንባው ባይኖቹ ተንቸረፈፈ ። እናቷ ከያዘችው ጥቅል ውስጥ ሊፓ ትንሽ የምግብ ቁራሽ አወጣችና ለሽማግሌው በትሕትና ሰጠችው ። ግሪጎሪ ፔትሮቪች ሳያንገራግር ተቀብሎ መብላት ጀመረ ።

ፀሐይዋ ሙሉ በሙሉ ጠለቀች ። በመንገዱ አናት ላይ የነበረውም ብርሃን ጠፋ ። እየጨለመ፣ እየቆየም እየበረደ ሔደ ። ሊፓና ፕራስኰቭያም በጸጥታ መንገዳቸውን ቀጠሉ — አሁንም አሁንም ደጋግመው እያማተቡ ።

1908 ዓ. ም. 1975 ዓ. ም.